

William M. Kinley

Liv og Virksomhed

Class E711

Book 6

Copyright N^o H194

COPYRIGHT DEPOSIT.

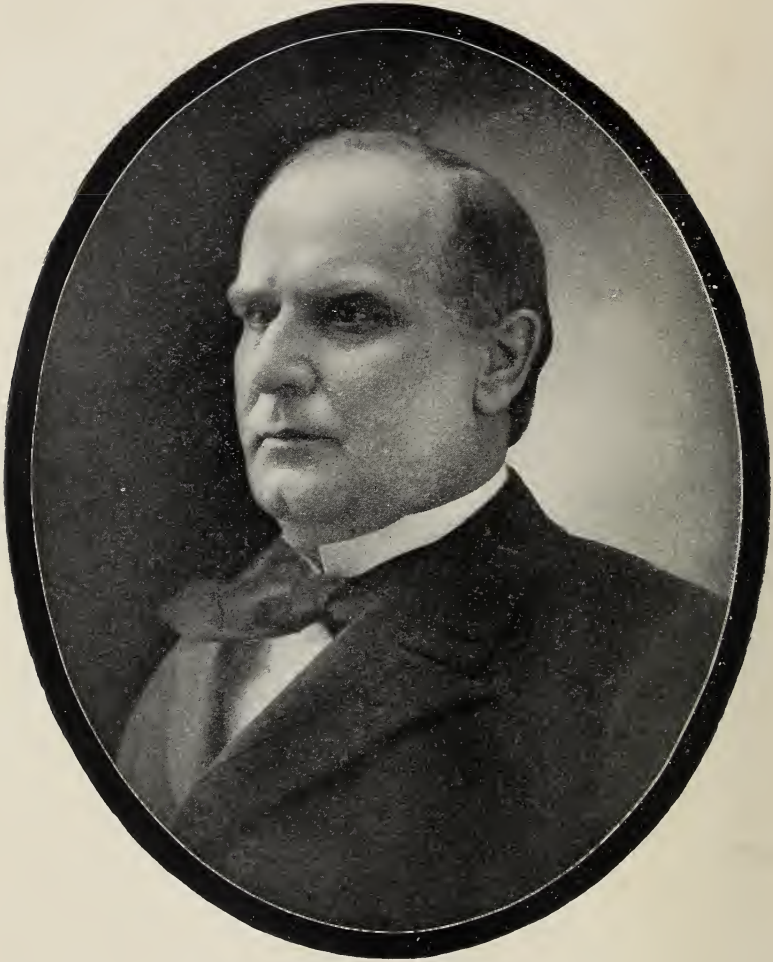

McKinleys Liv og Virksomhed

PRÆSIDENT WILLIAM MCKINLEY.

William McKinley

En Skildring af hans ærefulde Liv, med udførlige
Oplysninger om hans Arbejde for sit
Land og den hele Menneskehed

— af —

Murat Halstead,

Den berømte Journalist
og Forfatter.

Med indledende Bemærkninger af

Senator Chauncey M. Depew

Og Bidrag af

**General G. H. Grosvenor, Oberst Albert Halstead og
afdøde Statsminister John Sherman.**

Samt et Tillæg

Indeholdende en Beretning om Præsidentens
Død og Begravelse

af

A. J. Munson,

Forfatter og Redaktør.

Med talrige Billeder og Portrætter.

Oversat fra Engelsk

af

Peer D. Strømme.

Chicago, 1901.

E 731
.6
H194

THE LIBRARY OF
CONGRESS.
TWO COPIES RECEIVED
NOV. 29 1901
COPYRIGHT ENTRY
Nov. 27 - 1901
CLASS A XXC. NO.
21803
COPY B.

English Edition Copyrighted 1901 by
H. L. BARBER

Translated into Norwegian by permission

Copyright 1901 by
JOHN ANDERSON PUBLISHING CO.

WARRILL INT
LIBRARY TO

Printed and bound by
JOHN ANDERSON PUBLISHING COMPANY
183-187 N. Peoria St Chicago

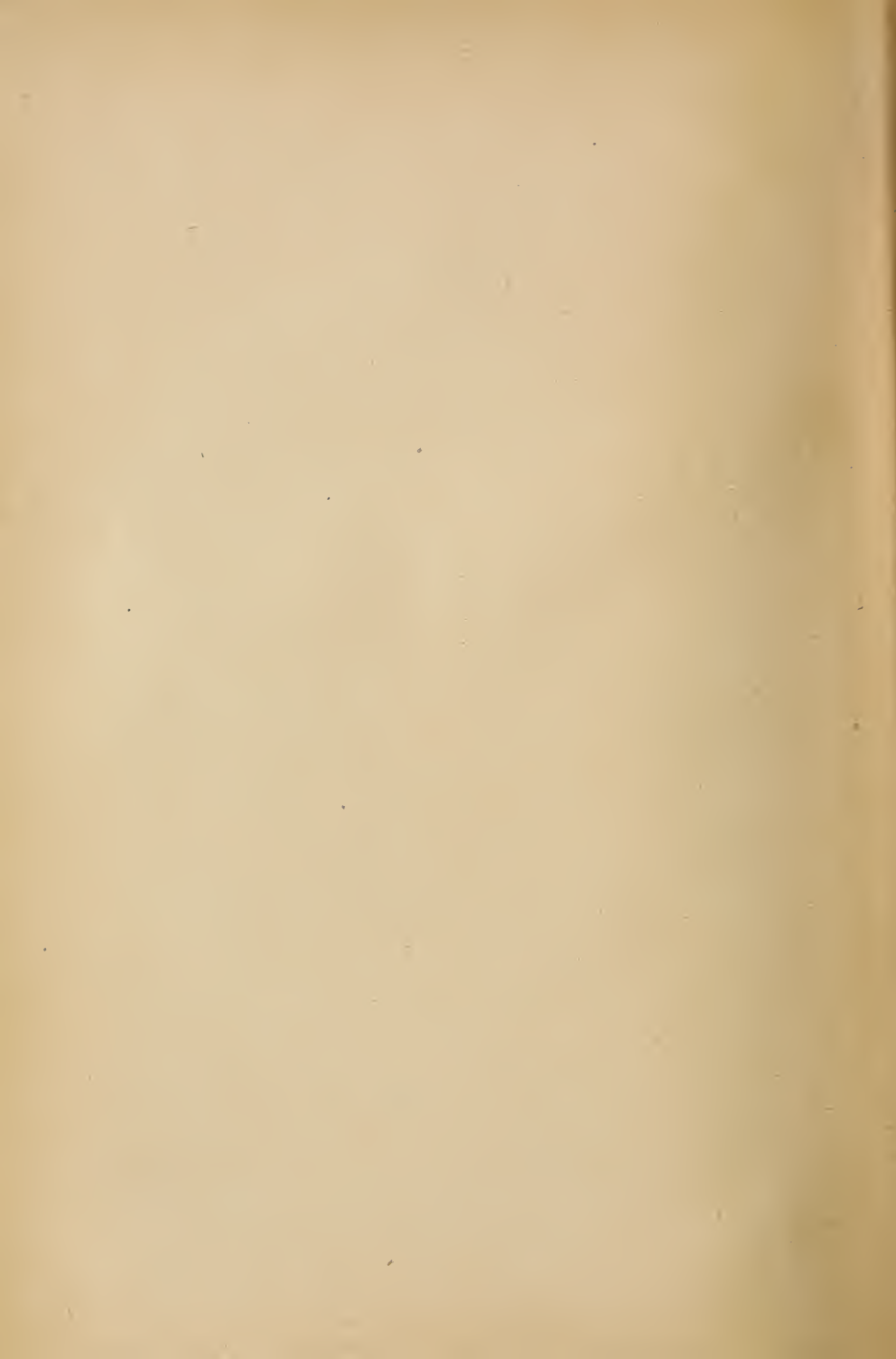
Indledning.

Derjom William McKinley ikke havde været noget mere end en heldig Politiker, som ved Omstændighedernes Magt var bleven løftet op i Præsidentstolen, vilde det ikke være Umagen værd at udgive nogen Levnetsbeskrivelse af ham. Men Historiens Dom vil blive, at han har Ret til en Plads i forreste Række blandt sin Tids store Statsmænd. Og han var endnu mere; han var i alle Maader en nobel Personlighed. Derfor er det, at det amerikanske Folk og hele Verden ærer og elsker ham og vil bevare ham i taknemmelig Erindring. Hans personlige Elskværdighed, hans pletfri Vandel, hans ubestikkelige Ærlighed, hans varme Fædrelandsfjærlighed og hans uskrømtede Gudsfrøgt gjorde ham saa folkekjær, at den Morderkugle, som endte hans Liv, kan med Sandhed siges at have rammet alle Amerikanere midt i Hjertet.

I denne Bog er samlet det bedste, som er skrevet om William McKinley af de Mænd, der kjendte ham bedst. Den største Del af Bogen er af den bekjendte Murat Halstead, og blev skrevet, dengang McKinley første Gang blev opstillet som Præsidentkandidat. Der er maaske ingen anden Mand, der i samme Grad som Murat Halstead eier alle Betingelser for at kunne skrive den nu afdøde Præsidents Liv. I denne Bog reiser han sin Ben et værdigt og varigt Minde.

Udgiverne.

Forfatterens Forord.

Da gen før William McKinley blev opstillet som Præsidentkandidat, hændte det, at en for sine overordentlig heldige Penne-tegninger bekendt Kunstner stod i Døren til det Bærelse, hvori den vor-dende Præsident sad, og betragtede ham med det kritiske Blik, der er et Særkjende hos Mænd af hans Slag. Og en Ven nærmede sig og spurgte Kunstneren, om han ikke ønskede at blive forestillet for McKinley, som dengang var Ohios Guvernør. "Vent et Dieblif," var Svaret; "lad mig først studere hans Ansigt, uden at han ved om det. Der er intet Portræt af ham, som er, hvad det burde være. Jeg vidste det ikke før; men jeg ser nu, at han er en stor Mand. Han er en mægtig Personlighed; der er ingen Mand i hele Landet, som kan stilles ved hans Side. Hvorfor har nogen sagt, at han mangler Kraft?"

Denne Kunstner saa straks, hvad der ikke kan und-gaa nogen, som lærer McKinley at kjende, at han er en stærk Personlighed, en stor Mand. Han er en heldig Sammensætning af beundringsværdige og elskelige Træk og Egenskaber. Hans hele Liv, hvadenten han betragtes som den tapre Soldat fuld af ungdommelig Ild og

Begeistring eller som den modne Mand i Landets lovgivende Forsamling eller som den slittige og samvittighedssfulde Guvernør af en stor Stat, har været præget af ædel Simpelt, parret med uegennyttig Troskab, og saaledes har han samlet om sig et stedse stigende Antal af Beundrere, indtil hans Berømmelse er blevet det hele Folks dyrebare Gie. Det republikanske Partis Nationalkonvent, som nominerede ham til Landets Præsident, gjorde i Virkeligheden ikke andet end det, som Folkets store Masse allerede havde besluttet. McKinley vokser sig sterkere og større, jo bedre man lærer ham at kjende. Det er et taknemmeligt Arbejde at skildre hans Liv. Der er intet Træk, som Kjærligheden kunde fristes til at lægge Skjul paa; intet, som ikke taaler den klareste Belysning. Det siger sig selv, at han ikke naaede sin fremskudte Stilling uden nogengang at blive gjort til Gjenstand for fiendtlig Kritik; men han blev dog aldrig beskylt for andre Feil end saadanne, som skrev sig derfra, at han var for snar til at tilgive, og at han troede Folk for godt. Han er en Mand, der vil blive mere elsket for sit ædle Sindelag og mere agtet for sin sunde Dømmekraft, efterhvert som Tiden gaar. Det vil blive indrømmet af alle, at han var en stor Mand, og at de Beskyldninger, som kan være bleven rettede mod ham i Partistridens Hede, ikke kan bestaa for Historiens uheldede Dom

Indholdsfortegnelse.

	Side.
Indledning.....	5
Forfatterens Forord	7
Indledende Bemærkninger	16
Første Kapitel. William McKinleys Livsførelse og Karakter, af John Sherman	25
Andet Kapitel. Herkomst — Ungdom — Soldaterliv — Juridisk Student — Statsadvokat — Familieliv.....	41
Tredje Kapitel. McKinley i Kongressen — Han begynder at vinde national Berømmelse — Bliver Beskyttelsestoldens ledende Talsmand — Første Mand i en Nationalkonvention.....	62
Fjerde Kapitel. Den første Erfaring som Præsidentkandidat — Ubehageligheder og Seir i Chicago — Landets Velvære under McKinleyloven — Praktiseret ud af Kongressen ved Modstandernes Kneb — Guvernør i Ohio.....	77

	Side.
Femte Kapitel. McKinleys Liv i kort Omrids — Hans personlige Elftværdighed — Hans utrættelige Flid — Hans trofaste Hengivenhed for sine Venner og nærmeste	99
Sjette Kapitel. McKinleys Alfidighed	121
Syvende Kapitel. Det rette borgerlige Fædrelandsfind ..	132
Ottende Kapitel. Hvad vore Heltes Liv kan lære os — McKinley som Patriot — Hans Tale — Gudsfrøgt og Fædrelandskjærlighed — Chautauquas Indflydelse — En hjæpende Fædrelandsven — Den store Parade — Berømmelige Navne....	166
Niende Kapitel. McKinley og Pengevæsenet. Opstillet som Gubernørkandidat — Kampen for "ærlige Penge" — Mod uindskrænket Sølvmyntning — Skatammerets Rapport..	177
Tiende Kapitel. Om Myntfoden. Hvorledes Pengespørgsmaalet er bleven afgjort i og ved det republikanske Parti — Omrids af Lovgivningen vedrørende Sølv — Hvorledes Landet blev frelst fra Sølvmyntfoden. — John Sherman og William McKinley Side om Side — Charles Emory Smiths Udredning af denne Sag — Den uhørt store Forsyning af Guld holder paa at løse Pengespørgsmaalet for Folket og rydde dette Stridssemne afveien	193
Ellevte Kapitel. William McKinley som Kampagnetaler. Holder et Tusen Daler for femten Millioner Tilhørere — Hans Jernhelbred og Udholdenhed — Hans Magt over Folk og hans udmærkede Hukommelse	225

Tolvte Kapitel. McKinleys Raad til unge Gutter. En foretagtom Gutunge — Møde med McKinley — Hans Skildring af Mødet — McKinleys Lighed med Napoleon. Et faderligt Raad — Et vigtigt Spørgsmaal.....	241
Trettende Kapitel. En Sammenligning. Republikanisk Toldbeskyttelse og Landets deraf følgende Velbære — De trange Tider under demokratisk Styre — Uddrag af Taler, som McKinley holdt i 1892 og 1895 — En Tale i Boston om Toldbeskyttelse og dens Betsignelser.....	255
Fjortende Kapitel. Spredte Udtalelser om offentlige Spørgsmaal. Humoristiske Taler — Annets til Storbritanien Et Sprang i Mørket — Et bredere Felt — Agerbrugets Betydning — Voldgiftsret — Et Tilbageblik — Lad Eng-land skjøtte sig selv.....	286
Femtende Kapitel. Frihed og Arbeide. "Republikens Haaber Borgere, som besjæles af Trostaa mod Hjem og Familie og oprigtig Loyalitet mod Landet".....	303
Sekstende Kapitel. Mrs. McKinley i sit Hjem. Den store Protektionists Hustru — Sterk tiltrods for sin legemlige Svaghed — Hjælper til at bære alle sin Mandts Byrder — "Altid lykkelig, naar hun er omgiven af Venner, Børn og Blomster".....	330
Syttende Kapitel. St. Louis Konventionen. Organisationen og Ordstyrerens Tale — Partiets Program — Nominationstalerne og Valget af Kandidater.....	345
Attende Kapitel. McKinley den Dag han blev opstillet som Præsidentkandidat	395

	Side
Attende Kapitel. McKinley modtager Nominationen	411
Tyvende Kapitel. Endel Uddrag fra McKinleys Taler til forskellige Delegationer	446
Enogtyvende Kapitel. McKinleys Inaugurationstale. Et ædelt Dpraab til alle loyale Amerikanere om en hurtig Løsning af de store Opgaver, som paahviler Regjeringen	467
Toogtyvende Kapitel. McKinleys sidste Leveaar	483
Treogtyvende Kapitel. Præsident McKinley snigmyrdes. Præsidenten besøger Udstillingen i Buffalo. — Hans udmærkede Tale. — Han falder for en Kugle, som affyres mod ham af Anarkisten Leon Czolgoß — Præsidenten svæver en Uge mellem Liv og Død	487
Fireogtyvende Kapitel. Præsident McKinleys Død. Sovner fredelig ind Kl. 2.15 Nat til Lørdag den 14de September — Et ømt Farvel mellem Mand og Hustru — Hans sidste Ord: "Nærmere, min Gud, til dig."	512
Femogtyvende Kapitel. Præsident McKinleys Jordefærd. Sørgegudstjeneste i Huset — Liget paa Parade i Buffalo og Washington	517

Illustrationer.

	Side
Wm. McKinley.....	2
McKinley, 18 Aar gammel.....	19
McKinley, da han valgtes til Kongressen.....	20
McKinleys Bolig.....	37
Præsident McKinley i sit Studerkammer.....	38
Mrs. William McKinley.....	55
Mrs. McKinleys Bærelse.....	56
Præsident McKinleys Fader.....	73
Præsident McKinleys Moder.....	74
Mrs. McKinleys Fader, afdøde J. A. Stantons Bolig.....	91
Første Methodist-Episkopalske Kirke i Canton.....	92
Det hvide Hus.....	109
Kapitolet.....	110
Statsdepartementet.....	127
Konventionshallen i St. Louis, Mo.....	128
Den republikanske Konventionshal i Philadelphia.....	145
De Forenede Staters Præsidenter.....	146
Theodore Roosevelt.....	163
Hon. Benjamin Harrison.....	164
Senator Knute Nelson.....	181
Senator Cushman K. Davis.....	182
Andrew Carnegie.....	199
Hon. Levi P. Morton.....	200
Hon. W. B. Allison.....	217
Hon. R. Proctor.....	218
Garret A. Hobart.....	235

	Side
Senator Wm. E. Mason	236
Hon. Chas. Emory Smith	253
Hon. Mark Hanna	254
Hon. C. S. Grosvenor	271
Hon. Geo. F. Hoar	272
Hon. John Sherman	289
Murat Halstead	290
Forchv. Statssekretær Day	307
Hon. Chauncey M. Depew	308
Hon. John D. Long	325
General Lew Wallace	326
Hon. William B. Frye	343
Hon. Matthew Stanley Quay	344
Senator E. D. Wolcott	361
Hon. Lyman J. Gage	362
Senator Henry C. Lodge	379
Hon. Hazen S. Pingree	380
Præsidenten og hans Kabinet	397
Armeens Helte ved Santiago og Porto Rico	398
Admiral Dewey, Helten fra Manila	415
Flaadens Helte ved Santiago	416

Indledende Bemærkninger.

Det er ikke nødvendigt at fortælle de Forenede Staters Folk, hvem William McKinley er. Hans Navn og Ry kjendes i alle amerikanske Hjem. Det er en selvsagt Sag, at de forskjellige Begivenheder i et Liv, der er saaledes rigt paa nyttige Lærdomme, bør samles og opbevares, og dette er det, som denne Bogs begavede Forfatter har gjort. Vore offentlige Mænd glemmes saa let endog af sine samtidige. Nye Mænd trænger sig stadig frem paa Scenen og skubber de gamle tilside. Der er bare nogle faa, som kan gjøre sig Haab om at vinde varig Berømmelse; og disse faa er de, hvis Navne er i den Grad ensbetydende med en eller anden stor Sag, at Navnet og Sagen blir til et i den folkelige Bevidsthed.

En saadan Udmærkelse tilkom for femten Aar siden Henry Clay; nu tilkommer den William McKinley. Navnet McKinley er nu ensbetydende med Beskyttelse for amerikansk Industri.

Det er Regel, at Helte og Statsmænd beundres paagrund af et eller andet flaaende Træk hos dem. General Jackson har i mere end et halvt Aarhundrede

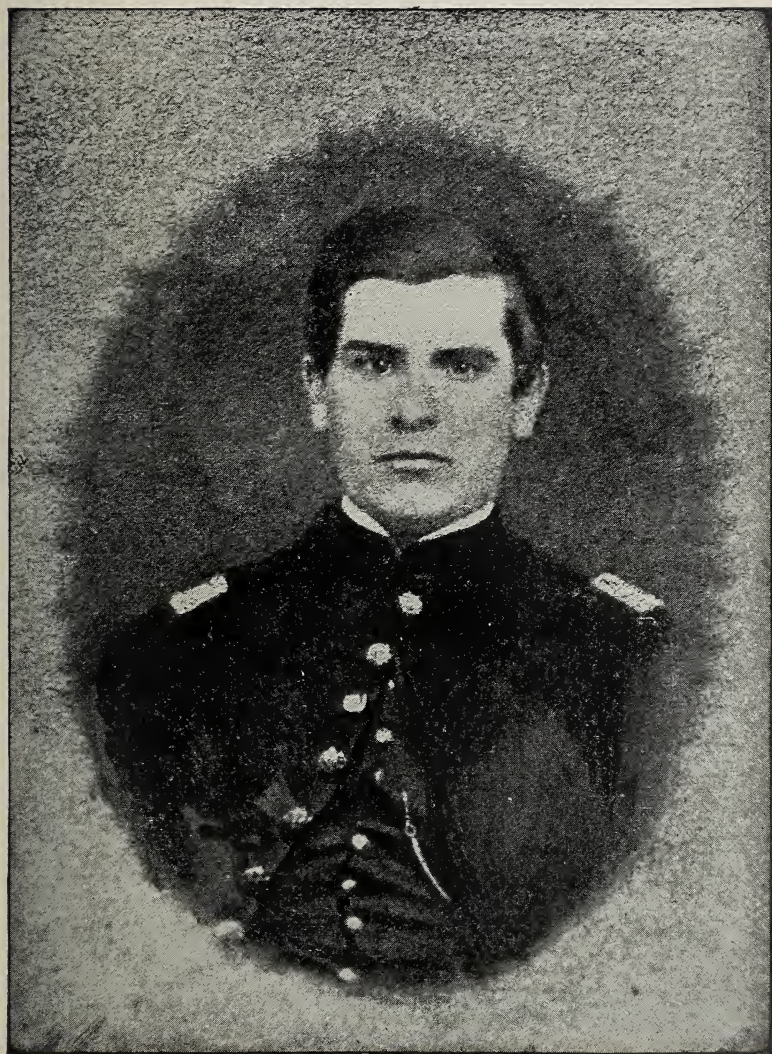

været et af vore store politiske Partiers Afgud, fordi han var "Old Hickory." Grants ubetvingelige Kraft og Energi samler sig ligesom til et Brændpunkt i hans berømte Erklæring: "Jeg vil kjæmpe Kampen tilende langs denne Linje, selv om det skulde tage hele Sommeren." Lincolns Fædrelandsfjnd og hele adelige Sjæl indeholdes i hans udødelige Tale ved Gettysburg. At McKinley har været istand til at rydde afveien Hindringer, som for en Mand med mindre Kraft vilde været uoverkommelige, skyldes hans absolute Uerlighed og Trofskab mod sin Overbevisning. Hans klare Hoved og varme Hjerte har altid stevnet mod samme Maal. Det er hans sunde Dømmekraft, som holder Tøilerne; men han er paa samme Tid ogsaa et Stemningsmenneske, og denne Omstændighed bevirker, at naar han engang har opgjort sig en Mening, arbejder han med en Begeistring, der sikrer ham hengivne Disciple og vækker Folks levende Interessse, selv naar det gjælder en Sag, hvorover man ellers vilde kjede sig.

Som en atten Aar gammel Gut, der holdt Skole for senere at blive istand til at fortsætte sin egen Skolegang, og der med Hjerte og Sjæl elskede sit Land og hadede Slaveri-Institutionen, var han blandt de første til at melde sig til Tjenesten, da Præsident Lincoln havde Brug for frivillige Soldater. Saa snart han forstod, at Frihed og sandt Folkestyre ikke kunde bevares uden gennem Kamp, var han rede til at vove sit Liv i denne Kamp. Det er altid en vanskelig Sag at arbejde sig op fra den menige Soldats Rækker, og

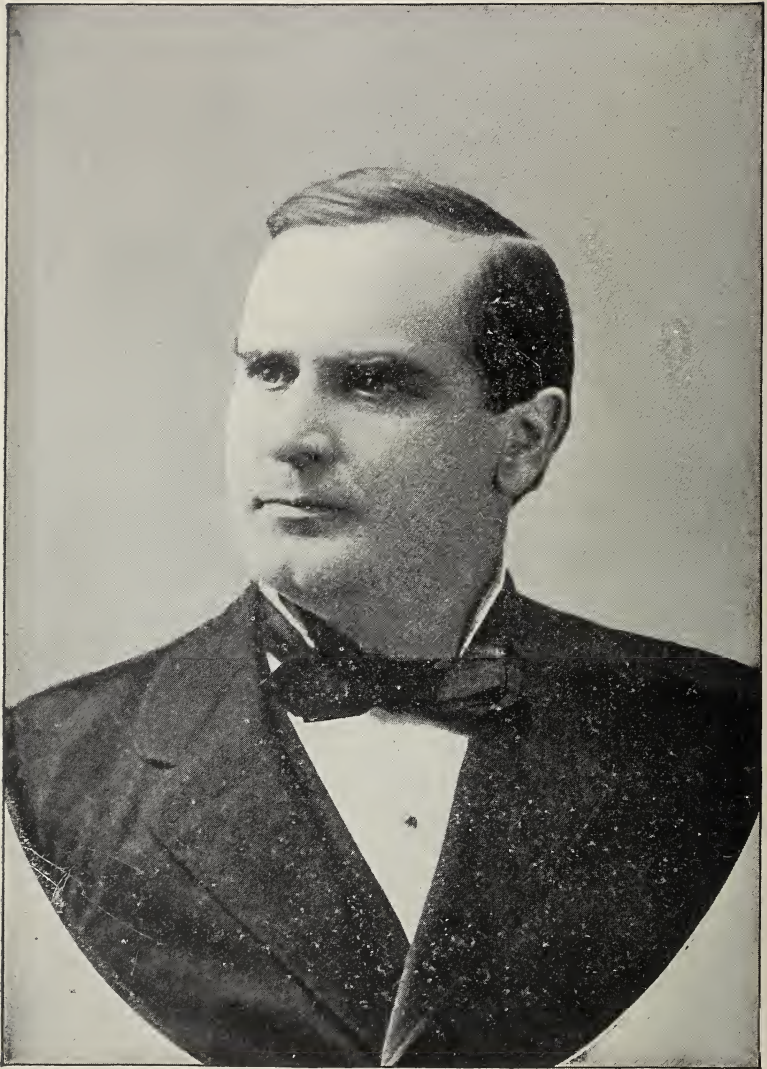
for en skjægøs Gut er det næsten umuligt. Men i de atten Maaneder, i hvilke unge McKinley tjente i Rækkerne, tiltrak han sig sine Overordnedes Opmerksomhed. Officererne i hans Regiment lærte at forstaa, at ham kunde man stole paa. Og det var vel noget til Regiment! Dets Oberst var Rosecrans, senere Generalmajor og Oberstkommanderende over Tennesse- og Cumberland Armeerne. Oberstløjtnanten, Stanley Matthews, blev Forbundssektor og en af Dommerne i de Forenede Staters Højesteret. Majoren, Rutherford B. Hayes, blev Ohios Guvernør og de Forenede Staters Præsident; og dennes Eftermand som Major i det berømmelige Regiment, det Tre-og-tyvende Ohio, var William McKinley.

Det begav sig engang, at vore Tropper var paa Tilbagetog gennem Virginiadalen. Soldaterne var trætte, og den ene Brigade efter den anden gik forbi et Batteri af fire Kanoner, som nogen havde sat igjen i Veien. "Vi tager dem med," sagde McKinley, og hans Kamerater fulgte hans Raad og Eksempel, saaledes at Kanonerne ikke faldt i Fiendens Hænder. Under Slaget ved Antietam var McKinley Sergeant ved Kommissariatet og var stationeret to Mil fra Slagmarken paa et Sted, hvor ingen Fare kunde naa ham. Det var hans Hverv at staa Vagt over Provianten, indtil Soldaterne kom for at hente sine Rationer. Men han tænkte som saa, at sik Soldaterne Mad i rette Tid, vilde de kjæmpe mere tappert, og om Aftenen fyldte han derpaa to Vognkasser med Proviant og kjørte selv

McKINLEY 18 AAR GAMMEL.

McKINLEY, DA HAN VALGTES TIL KONGRESSEN.

den ene gennem Fiendens tætte Kugleregn fremover til Kameraterne, som var i Ilden.

Medens han var Stabsofficer, fik han engang det Hverv at bære Brev til et Regiment, som var i en farefuld Stilling. Forsøget maatte gjøres, skjønt det ansaaes for at være mere end tvilsomt, om nogen kunde komme frem med Livet. Den uforfærdede Major McKinley lod sig ikke bede to Gange; han red straks afsted og kom lykkelig frem, og Regimentet var frelst.

Der kunde fortælles mange lignende Træk fra hans Soldaterliv; men de nævnte er tilstrækkelige til at vise den unge Mands Karakter. Han var ikke dumdriftig, og endnu mindre havde han det med at skræmme; men han forstod altid, hvad Situationen krævede, og saa gjorde han rolig sin Pligt uden at tænke paa Faren eller Følgerne for ham selv.

William McKinley blev født og har det meste af Tiden havt sit Hjem i det Strøg af Ohio, som er bekendt for sin omfattende og mangeartede Fabrikvirksomhed. Fra sin tidlige Barndom blev han fortrolig med Lønsarbejdernes skiftende Kaar. Med sine Venner og Naboer havde han taget Del i Glæden over det almindelige Velvære til de Tider, i hvilke Møller og Fabrikker var i fuld Virksomhed; og til andre Tider havde han sørget over den Elendighed, som herskede, naar arbejdsføre Mænd nødtes til at gaa ledige og var ude af Stand til at sørge for Familiens Underhold og Børnenes Skolegang. Han studerede flittig de Spørgsmaal, der som Følge heraf trængte sig ind paa ham, og

han søgte ivrig efter Botemidler mod de periodiske Kriser, som var lige ruinerende for Arbeidere og Arbeidsgivere. Ligesom Washington, Hamilton, Webster og Clay kom han til det Resultat, at den eneste Løsning af vore industrielle Problemer maatte søges i en forstandig Anvendelse af Toldbeskyttelsesprincippet. Ligesom de nævnte Mænd naaede han dette Resultat ad Logikens Vej; men dertil kom, at han havde lært den samme Sandhed i den personlige Erfarings Skole. Ligesom det var Fædrelands- og Frihedskjærlighed, der bejælede ham som Soldat, saaledes blev "Amerika for Amerikanerne" hans Løsen som Borger.

I hundrede Aar havde man debatteret Toldspørgsmaalet; men ingen kunde gjøre denne Debat interessant. Naar en Taler ikke havde noget andet at snakke om, tærskede han gjerne Langhalm paa dette Spørgsmaal. Det indtog en fremstkudt Plads i Lovgivningen og i de politiske Partiers Programmer, og det havde længe sat Folks Taalmodighed paa en haard Prøve. Men der kom nyt Liv i Debatten, da William McKinley optraadte i Kongressen som Talsmand for den amerikanske Lønsarbejder. Landets bedste Hoveder havde forsvaret Toldbeskyttelsesprincippet; men nu slog Hoved og Hjerte sig sammen i Arbejde for Sagen. Selv om McKinley aldrig havde udrettet noget andet, vilde hans populære Udredning af Toldspørgsmaalet under Debatterne i Kongressen og i Valgtaler og Foredrag have gjort ham fortjent til Landets Paaskjønnelse og Taknemmelighed. Hans Tilhørere forstaaer straks, at de ikke lytter

til en, som bare deklamerer om en abstrakt Ide; men de begejstres af en Mand, som med sin hele Sjæl taler for en stor Sag. Den Mand, der kunde tale saa godt, saa ofte og saa underholdende om dette forslidte Emne, maatte være baade bredsporet og alsidig begabet.

McKinley vandt et saadant Ry som vor Tids dygtigste Talsmand for denne ene Sag, at man har været udsat for at glemme hans overlegne Dygtighed ogsaa i mange andre Retninger. Men i alle hans Taler om de mest forskjelligartede Spørgsmaal, politiske, religiøse og økonomiske, gjenfinder vi den samme grundige, uforfærdede, ærlige og klare Tænkning.

Det skjønneste og ømmeste Ord, som Sproget eier, er Ordet "Hjem". Det staar i alle Amerikaneres Tanke paa et høit Sted. Det er i Hjemmet og ved Arnen, at Karakterer dannes. Ingen Mand kan gjøre sig Haab om at blive anerkjendt som den bedste Repræsentant for det amerikanske Folk, medmindre han ogsaa i sit Hjem svarer til det amerikanske Ideal. Vi har ømme Hjerter ligeoverfor elskende, unge og gamle, naar Kjærligheden er ren og sand. McKinley er en saadan Elsker, hvis Kjærlighed til sin Ungdoms Brud aldrig har rustet. Hun var en dannet, begabet og skjøn ung Dame. Hun likte ikke Lediggang og arbejdede derfor i sin Fars Bank. Dag efter Dag saa hun den vakre unge Soldat med det aabne Ansigt gaa forbi — han var nu bleven Sagfører. Og han lagde Merke til den unge Pige, som var saa forskjellig fra sine jevnaldrende, der lod til at leve bare for at more sig. Himlen velsignede Forbindelsen mellem

disse to, og i de første lykkelige Aar kom to Børn og bragte nyt Solskin ind i deres Hjem. Begge disse Børn døde, og Moderens Helbred fik et Knæk, som den aldrig forvandt. McKinley har haft en lang offentlig Karriere og har lidt nogle Nederlag og vundet mange Seire; men under alt dette har han aldrig et Dieblit glemmt at være en søm Egtemand mod sin syge Hustru; medens hun ogsaa paa sin Side har været taalmodig og selvopofrende og har vist, at hun paafjønede den Rigdom, hun eiede i en saadan Mand's aldrig svigtende Kjærlighed. Deres Hjem er lyst og lykkeligt, et amerikansk Mønsterhjem.

Vort amerikanske Folk har altid været heldigt i Valget af Kandidater til Præsidentembedet, den mest ærefulde Stilling i Verden. Vore frie Institutioner med fri Anledning for alle til at udvikle det bedste, som bor i dem, har dog aldrig frembragt et bedre Resultat end det, som vi har i denne tapre og pligttro Soldat, denne flittige og retskafne Borger, denne kloge og praktiske Statsmand, denne sømme Egtemand og loyale Ven — William McKinley.

Chauncey M. Depew

Første Kapitel.

William McKinleys Livsførelse og Karakter, af John Sherman.

Det var om Høsten 1896, da McKinley første Gang var Kandidat til Præsidentembedet, at nu afdøde Udenrigsminister John Sherman skrev nedenstaaende:

William McKinley er født i Niles, Ohio, den 29de Januar 1843, og han er nu saaledes i sit 54de Aar. Han staar netop i sin modne Manddoms Kraft, og i Styrke og Udholdenhed kan han maale sig med hvilken som helst Mand i hans Alder. Det bedste Bevis herfor er de mange Valgkampagner, hvori han har været et af det republikanske Partis mest ihærdige og utrættelige Arbejdere. Han har lagt sin Dygtighed og sin Udholdenhed for Dagen ved det store Antal af ypperlige Valgtaler, som han har holdt.

Han gennemgik den offentlige Folkeskole i sin Fødeby og studerede en kort Tid ved Allegheny College, og dermed maatte han lade sig nøie. I Mellemtiden holdt han selv Skole forat tjene det nødvendige. Det er netop denne Slags Uddannelse, som har frembragt mange af Amerikas mest udmerkede Mænd.

McKinley blev i Juni 1861 Soldat i Unionshæren, idet han traadte ind i det tre-og-tyvende Ohio Infanteri-Regiment. Han var da atten Aar gammel. Dette var et af Armeens merkeligste Regimenter. Blandt dets Officerer i den første Tid var General W. S. Roscerans, General Scammon, General Stanley Matthews, General Rutherford B. Hayes, General Comley og mange andre fremragende Mænd. McKinley tjente gennem hele Krigen og avancerede fra Menig til Major. Enten det var i Leiren eller under Marschen eller i Slaget, viste han sig altid som den samme tapre og pligttro Soldat, og ved mange Anledninger hædredes han ved sine Overordnede rosende Dmtale. Hans militære Løbebane var en, som hvilkensomhelst ung Mand kunde være stolt af, og Landets gamle Soldater henviser til den med Begeistring, nu da han er bleven hædret med Nominationen til Præsident. Der er for nærværende i de Forenede Stater mere end en Million Mænd, der under Borgerkrigen tjente som Soldater i Unionsarmeen, og disse med sine Sønner og andre Slegtninge sidder inde med den politiske Magt, som er afgjørende for Nationalvalgets Udfald. Medens McKinley ikke beklædte en høitstaaende Officerspost i Krigen, udførte han dog mangen en Heltedaad. Derom vidner ikke blot Beretningerne i den Tids Aviser, men ogsaa de officielle Rapporter fra hans Overordnede. Han var ikke bare en tapper, udholdende og energisk Soldat, men ogsaa en klog Stabsofficer, som gjorde sig

bemærket ved sin sunde Dømmekraft og sit praktiske Greb.

Da Krigen var endt, maatte han vælge sig et Livskald, og med den Skoledannelse, han allerede havde tilegnet sig, begyndte han straks det juridiske Studium i Dommer Polands Kontor; og i dette, som i alt andet, tog han fat med al Kraft og Flid. Senere blev han Student ved Albany Law School, hvor han tog Eksamen med Udmærkelse. Saa begyndte han sin Sagsførerpraksis i Canton, Ohio, med den ham egne Begeistring og Flid. Som Advokat for Stranken lagde han straks for Dagen en sjelden Dygtighed; han vandt Ry for sin Forsigtighed og Grundighed. Han valgtes til Statsadvokat for sit County og udmærkede sig ved sine juridiske Kundskaber saavel som ved den Trofast og Dygtighed, hvormed han skjøttede sine Pligter mod Offentligheden og mod sine Klienter.

Han blev valgt til Medlem af den 45de Kongres og gjenvalgt til den 46de, 47de, 48de og 49de. Han blev ogsaa erklæret for at være valgt til Medlem af den 50de Kongres; men der var en Tvist om det, og den demokratiske Majoritet i Kongressen afgjorde den til Fordel for hans Modkandidat. To Aar senere blev McKinley igjen valgt, og han tjente saaledes næsten fjorten Aar i Landets lovgivende Forsamling. Han arbejdede med utrættelig Flid og fik stadig større Indflydelse, indtil han i den 51de Kongres var den republikanske Majoritets Leder. Og det var ikke nogen Slumpelykke; han havde arbejdet sig frem ved stadig at varetage sin Pligt

og ved omhyggelig at studere de vigtige Spørgsmaal, som var oppe til Behandling. I den 51de Kongres var han Kandidat til Embedet som Husets Formand. Thomas B. Reed blev valgt og udnævnte derpaa McKinley til Formand for Rærings- eller Ways and Means-Komiteen, den vigtigste af alle Husets Komiteer, og McKinley tog med Energi og Dygtighed fat paa Arbejdet. En Omordning af Toldsatserne var paa den Tid en Nødvendighed, og Folket havde forlangt, at noget skulde gøres ved den Sag. Ved Benjamin Harrissons Valg til Præsident var det republikanske Parti kommet til Magten, og det skede med den Forstaaelse og paa det Løfte, at der straks skulde foretages en Revision af Tolden. De forandrede Forhold gjorde det nødvendigt at forbedre Toldlovene fra 1883. I 1890 blev det bestemt, at de skulde underkastes en grundig Revision fra Begyndelsen til Enden; og paa dette Arbejde tog McKinley fat med Liv og Sjæl. Blandt de andre Medlemmer af Komiteen havde han mange dygtige Medhjælpere; men den største Del af Byrden maatte dog hvile paa hans Skuldre. Husets Formand, Reed, gav Sagen sin kraftige Støtte, og den 21de Mai 1890 vedtog Repræsentanthuset Forslaget til den nye Toldlov, der er bleven verdensberømt, som "McKinley-Loven." Den, som vil gøre sig den Umage at læse Referatet af den Debat, der fandt Sted i Repræsentanthuset, da dette Forslag var under Diskussion, vil forbauses over McKinleys næsten eksempellose Sagkyndighed i alle denne Sags Detaljer.

McKinleys Venner har aldrig paastaet, at den Lov, som bærer hans Navn, er udarbejdet af ham alene. Han havde dygtige Medhjælpere, og han gav dem al mulig Anledning til ogsaa at gjøre sine Meninger gjældende. Baade offentlig og privat har han mangfoldige Gange udtalt sin Taknemmelighed mod de andre Medlemmer af Komiteen. Men det er bare simpel Retfærdighed mod ham at sige, at han var den, som havde sat sig mest grundig ind i alle Sider af det indviklede Spørgsmaal. Han havde gjort Toldspørgsmaalet til sit Livsstudium. Han var født og voksede op i et Strøg, hvor der drives en storartet Fabrikvirksomhed, og Spørgsmaalet om Forholdet mellem Kapital og Arbejde var saaledes bragt ham lige ind paa Livet. Fra sin tidligste Ungdom af havde han studeret de økonomiske Problemer, som der kan være Tale om at løse ved Lovgivning, og han var derfor netop som skabt til det Arbejde, som blev ham paalagt af den 51de Kongres. Bessedenhed er et fremtrædende Karaktertræk hos McKinley. Han har aldrig gjort Krav paa at have været alene om Arbejdet med at forfatte den omhandlede Toldlov, men det er dog en bekjendt Sag, at det skyldes ham mere end nogen anden, at den kom istand, og at vi saaledes fik en Lov, som paa samme Tid skaffede Regjeringen tilstrækkelige Indtægter og paa en retfærdig Maade beskyttede og fremelskede amerikansk Arbejde og fritog det for den ødelæggende Konkurrence med det daarligere betalte Arbejde i andre Lande.

Det har ofte været paastaet, at McKinleyloven ikke indbragte Regjeringen de fornødne Indtægter; men denne Paastand er ikke sand. Under omhandlede Lov var Statsindtægterne store nok til at betale Udgifterne; men der blev ikke et Overskud stort nok til at skaffe tilveie det lovbestemte Fond til de aarlige Afbetalinger paa Statsgjælden. Det var hverken McKinleys eller Repræsentanthusets Skyld; det skyldtes Senatet, som ved at amendere det af Huset vedtagne Forslag betydelig formindskede Indtægterne.

Det var uheldigt for McKinleyloven, at den traadte ikraft, netop før der skulde være Præsidentvalg og medens Landet var plaget af endel "Arbejderuroligheder." Valget i 1892 var et knusende Nederlag for det republikanske Parti. Toldloven af 1890 var kjendt fra Hav til Hav som McKinleyloven, og McKinley fik bære den største Del af Ansvaret. Dette søgte han heller ikke at undgaa. Ivertimod. Men han opmuntrede sine Partifæller til at tone rent Flag, og han erklærede sin faste Tro paa, at Partiet senere kom til at seire netop paa det Program, som Folket nu syntes paa en saa utvetydig Maade at have forkastet.

I en Tale til en Forsamling af modløse Republikanere, Februar 1893, sagde han:

"Det republikanske Parti sætter ligesaa stor Pris paa sine Principer, naar de lider et Nederlag, som naar de vinder Seir. Det holder fast ved dem nu som altid, fordi det tror paa dem; og siden det tror paa dem, er det rede til at kjæmpe for dem. Det er ikke

af HenfigtsmæssighedsHENSYN, at vi hylde visse Grundfætninger; vi gjør det ikke, for at vi ved deres Hjælp kan seire i en Valgkamp. Vore politiske Anskuelser er for os en Hjertesag; de er en Del af vort Parti og dets Historie. Vort Parti mister ikke Modet, men gjentager sin forrige Troesbekjendelse og forlanger tilidsfuldt en ny Erklæring fra Publikum, efterat Spørgsmaalet paany er bleven debatteret. Nederlaget i 1892 har ikke gjort det republikanske Partis Lære mindre sand eller vor Tro paa dens aandelige Seir mindre fast. Partiet bøier sig for Folkets Dom, men vedkjender sig ikke sine politiske Modstanderes Udlægning af Kjendsgjerningerne og appellerer derfor igjen til Folket, forat faa Sagen op til fornyet Behandling.

Det republikanske Parti, som i 1856 for første Gang optraadte i et Nationvalg, har tabt bare tre Gange i 36 Aar og bare to Gange siden 1860. Det har saaledes seiret i syv af de ti Præsidentvalg, siden det blev organiseret. Mere end en Gang har vi været Bidne til, at Folket har erklæret sig imod vort Parti for straks derefter at fælde en anden Dom, saasnuart Sagen havde faaet en mere udtømmende Behandling. Naar Partiet har lidt et Nederlag, har Grunden dertil som Regel været en eller anden ny Lov, som ikke havde faaet Tid til at vise, hvad den duede til, og med Hensyn til hvilken Modstanderne saaledes kunde appellere til Folks Fordomme og lade sin Fantasi have frit Spillerum."

En Mand, der taler saaledes, maa have Mod og

være som skabt til Leder af den offentlige Opinion. Han var tro mod sin Overbevisning og vilde ikke for nogen Pris give sig Skin af at have tabt Troen paa Partiets Toldpolitik.

Hele Landet talte om "McKinleyloven" og brugte denne Betegnelse næsten som et Skjældsord. McKinley tog da ikke i Betænkning at vedkjende sig denne Lovs Forfatterskab; men da Bladet vendte sig, og Folk begyndte at tale vel om "McKinleyloven," undlod han ikke at pege paa, at Wren ikke tilkom ham alene, men ogsaa de andre Medlemmer af Komiteen.

Da jeg var Senator fra Ohio i den Tid, McKinley var Medlem af Kongressens Repræsentanthus, havde jeg Anledning til at blive godt kjendt med ham, og jeg ved, at han vandt Venner i alle Partier ved sin Retfærdighed og ved den Høflighed, hvormed han altid behandlede ogsaa sine Modstandere, medens han paa samme Tid aldrig gav efter, naar det gjaldt at forsvare sin Stilling. Han var sit Partis Talsmand; men han var aldrig aggressiv, og han havde det ikke med at fornærme andre. Medens han som Regel satte igjennem det, han vilde, behandlede han sin Modpart med Agtelse og gjorde sig ikke skyldig i personlige Udfald; og han gik altid ud fra, at de, som ikke var euige med ham, dog lededes af ærlige Bevæggrunde. Da den 51de Kongres affluttede sit Arbejde og hans Tjenestetid som Kongresmedlem var omme, forlod han Washington uden at efterlade sig en eneste Fiende, skjønt han altid havde været loyal mod sit Parti og aldrig havde gaaet

paa Afford, naar det gjaldt et Principsspørgsmaal. Det amerikanske Folk og hele Verden forresten kommer for bestandig at sætte McKinleys Navn i Forbindelse med det vigtigste Lovforslag, som vedtoges af den Kongres.

Kort efter, at han affluttede sin Tjeneste i Kongressen, optog han Kampen som Kandidat for Guvernørembedet i Ohio, hvortil han i 1891 blev nomineret ved Afflamation. I 1890 har Republikanerne vistnok seiret; men det var bare saavidt, og siden den Tid syntes Partiet ikke at have havt Lykken med sig. McKinleys Taler over Told- og Penge-spørgsmaalet var blandt de mest grundige og lærerige, som Ohios Borgere nogen- sinde havde havt Anledning til at høre. Valgkampen var i mange Maader et Sideslykke til den i 1875, hvori Præsident Hayes, som det Aar var Guvernørkandidat i Ohio, tog Ordet for Indløsning af Landets Papirpenge og paa dette Program blev valgt, skjønt Partiet netop havde lidt en Række af Nederlag i andre Stater. Det var en Valgkamp, hvori Principer kjæmpede mod Fordomme. Ligeledes gik det i Valgkampen i 1891. Uden at bekymre sig om, at mange spaaede ham ilde, gjorde han Partiets Toldpolitik til den vigtigste Programspørgsmaal og forsvarede den med al den Beltalenhed, han eiede. Det betegnende Resultat var, at han det Aar blev valgt til Guvernør med et Flertal af mere end tyve Tusen Stemmer.

Som Ohios Guvernør kom McKinley ind i et nyt Virkefelt. Han havde aldrig før indehavt et eksekutivt

Embete. Men ogsaa her udmærkede han sig, ligesom han havde gjort det, da han var Medlem af Landets lovgivende Forsamling.

Han indehavde Guvernørembedet netop paa en Tid, da Stillingen i Ohio var overordentlig vanskelig. Der herskede et stort Røre blandt Folket. Et stort Antal Arbeidere i Kulgruberne havde gjort Streik. Der organiseredes Bander af Løsgjængere, og store Hære af Uroftiftere marscherede gennem Staten. Alt dette var skiftet til at forstyrre den offentlige Orden og true den offentlige Sikkerhed. Han bestyrede imidlertid sit Embete som Guvernør paa en Maade, som ingen med noget Skin af Ret kunde klandre. Han var samvittighedsfuld i Udførelsen af alle sine Pligter, og han haandhævede Lovene med ubøielig Trofskab og uden Personsanseelse. Paa samme Tid var han forsigtig og gik frem med tilbørlig Varsomhed, saaledes at det lykkedes ham at gjenoprette god Orden.

Under de trange Tider i 1894 og 1895 herskede der en skræmmende Nød blandt mange af Statens Fabrikarbeidere. Guvernøren udstedte i den Anledning et Dpraab til de bedre stillede om at komme de fattige tilhjælp, og Dpraabet havde tilfølgende, at den værste Nød snart var overstaaet. Da McKinley i Januar 1896 havde tjent ud sin anden og sidste Termin som Guvernør og trak sig tilbage til Privatlivet, besad han i en sjelden Grad hele Folkets Agtelse og Tillid. Han havde ikke ladet sig lede bort fra den lige Vej, men havde ladet Pligt, Ære, Redelighed og Trofskab raade,

og han vendte nu som Privatmand tilbage til den By, hvorfra han første Gang blev valgt til Medlem af Kongressen.

Det har været jagt, at McKinley vistnok har temmelig god Rede paa Toldspørgsmaalet; men at det ogsaa er alt. Denne Paastand er grebet aldeles ud af Luften. Han har studeret og talt over mangfoldige Emner og satte sig grundig ind i omtrent alle vigtige Sager, som var oppe til Behandling, medens han var Medlem af Kongressen. Hans folkelige Foredrag, af hvilke mange foreligger paa Brent, omfatter de mest forskjelligartede Spørgsmaal og beviser, at han er ligejaa alsidig som grundig.

Med Henjyn til Landets Finanspolitik, som er et Livsspørgsmaal for os, har hans Overbevisning været i fuld Samklang med Partiets. Da Krigen tvang Regjeringen til at udstede uindløselige Penge sedler, fandt han sig i det, som han ikke kunde ændre; men i al den Tid, hvor han har taget Del i det offentlige Liv, har han støttet hvert Forslag om at styrke og forøge disse Sedlers Kredit og Værdi. Han støttede saaledes Loven om at indløse dem i Mynt, og han arbejdede trofast for, at denne Lov med Held kunde iverksættes. Jeg kjender ikke til nogen Handling eller Stemmegivning af ham, som staar i Strid hermed. Han er inde for Brugen af baade Guld og Sølv som Penge metaller, saa langt som og forjaavidt som begge Slags Penge er lige gode. Dette kan ikke ske paa anden Maade end ved at kjøbe det billigere Metal efter Markedspris og præge

Sølvpenge efter det lovbestemte Værdiforhold til Guld og lade dem være jevngode med Guldpenge som lovligt Betalingsmiddel. Guld er nu den virkelige Værdimaaler. Faar vi fri Sølvmyntning, vil dette Metal blive Værdimaaler, og Guldet vil forsvinde. McKinley er imod fri Sølvmyntning og har gjentagende erklæret dette i sine Taler. Han er med andre Ord inde for ærlige Penge.

Under sin sidste Valgkamp som Guvernørkandidat i Ohio gav McKinley dette Svar, i Anledning af, at hans Modkandidat, den forhenværende Guvernør Campbell, havde erklæret sig villig til at lade Landet eksperimentere med fri Sølvmyntning:

“Min høiagtede Modstander burde ikke være villig til at “eksperimentere” med noget, der saaledes som dette Penge spørgsmål er en Livs sag for Landet. De Forenede Staters Penge maa være saa gode som de bedste Penge i Verden. Jeg vil ikke i Lighed med min Modkandidat bede nogen om at eksperimentere med denne Sag og tage tiltakke med Udfaldet; jeg vil sige det klart og uden Omsvøb, at jeg vil gjøre min Indflydelse gjældende i Favn af de bedste Penge, som menneskelig Kløgt har opfundet. Folket er ikke tilfands at eksperimentere og spekulere i fri og uindskrænket Sølvmyntning.

Det republikanske Parti er nu som altid inde for ærlige Penge og for Anledning til at tjene dem ved ærligt Arbeide. Det er inde for Penge, som, enten de

McKINLEY'S BOLIG.

PRÆSIDENT MCKINLEY I SIT STUDERKAMMER.

er af Guld, Sølv eller Papis, skal være saa paalidelige som Regjeringen og saa uantastelige som Regjeringens Væ. Jeg kunde lige saa snart tænke paa at stryge Landets Flag, som jeg kunde taale eller lade være at protestere mod et Forsøg paa at fordærve vort Penge-system. Man kan stole paa, at det republikanske Parti herefter som hidtil vil forsyne vort Land med de bedste Penge, som findes — Guld, Sølv og Papis — Penge, som er gangbare over hele Verden.“

Det har været sagt, at det af Republikanerne i Ohio fornylig vedtagne Program ikke erklærer sig mod fri Sølvmyntning og for ærlige Penge. Dette er en Tilsiugelse. Ohios Folk er for de Penge, som har den største Kjøbeevne, som giver Arbeidet den høieste Løn, og som skaffer Producenterne den høieste Pris for sine Produkter, og dette i de bedste Penge; og dette er med andre Ord Guld eller Penge, der er saa gode som Guld, fordi de har samme Kjøbeevne. Dette er det republikanske Partis og ogsaa, saavidt jeg ved, McKinleys Være.

I sit Liv i Hjemmet er McKinley en mønsterværdig amerikansk Hædersmand. Medskriveren heraf føler sig ikke kaldet til at udbrede sig om denne Sag, men vil om McKinleys private Liv bare sige dette, at han har været og er en hjærlig Søn, en søm Egtesfælle og en trofast Ven. Ved sin Karakter og sin Levemaade anbefaler han sig til alle Venner af god Orden, Udruelighed og Moral. Som Privatmand er han en eksemplarisk amerikansk Borger, og i sit offentlige Liv er han en patriotisk Republikaner. Det kan med fuld Føie siges

om ham, at han maaske i høiere Grad end nogen anden er Legemliggjørelsen af de store Programfager, for hvilke det republikanske Parti førte Ordet under Valgkampen i 1896.

Samuel M. Newman

Andet Kapitel.

Herkomst — Ungdom — Soldaterliv — Juridisk Student —
Statsadvokat — Familieliv.

En Levnetsbeskrivelse af William McKinley blir en Beretning om en amerikansk Gut, som paa bedste Maade udnyttede den Anledning, han havde, og som stadig stræbte opad til noget bedre; som ikke plagede sig med forfængelige og ørkesløse Længsler, men altid var villig til at arbejde, forat han saaledes kunde lære. Det er en Beretning, som burde findes i enhver Skolebog, ikke alene forat den kunde være de unge til Lærdom og til en Spore, men forat den ogsaa kunde minde de unges Opdragere om de store Muligheder, som ligger foran den amerikanske Borger.

McKinley blev født i Niles, Ohio, den 29de Januar 1843 og er altsaa nu i sit 54de Aar. Hans Haar er bare en Smule graasprængt, og han er sterk og smidig. Hans Fædre gjennem mange Slegtled tilbage var i Fredstider fremragende i Industriens Verden, og i Krigstider stod de altid blandt de forreste i Kampen. Paa Farsiden nedstammer han fra en skotsk Familie oppe i Fjeldene; fra en Række af sterke og begavede

Mænd, der bare manglede Anledningen til den høiere Dannelse, som Skolerne kunde give. De hørte ikke til de skotske Folkestammer, som dyrkede Kongemagten; men de var Mænd med en sterk Frihedstrang, selv om denne endnu ikke havde naaet sin fulde Bekst. Samvittighedsfrihed var dog for dem en Hovedsag, og for dens Skyld udvandrede de til den nordlige Del af Irland og derfra igjen til Amerika, for her at søge det større Maaal og Frihed, som de ogsaa fandt, og til hvis Bevarelse de har ydet sit Bidrag.

James McKinley, en kjæk skotsk-irsk Gut paa tolv Aar, var den første af Familien, som kom til Amerika. Han blev Far til David McKinley, og denne er vor William McKinleys Oldefar. Sammen med James kom en anden William McKinley til Amerika og slog sig ned i Syden, hvor hans Efterkommere har været og endnu er dygtige og udmerkede Mænd. David McKinley var Soldat i Uafhængighedskrigen, en af de mange, som Historien bare omtaler under Fællesbenævnelsen "Menige."

Paa sin Farmors Side har McKinley lige-
 saa god en Familie at slegte paa, idet Mary Rose, som blev gift med James McKinley (McKinleys Bedstefar), var fra Holland, hvorhen hendes Familie havde flygtet forat undgaa det i England herskende religiøse Tyranni. Den første af Rose-Familien, som udvandrede til Amerika, var Andrew, som kom sammen med William Penn og var en af de tretten Koloni-Repræsentanter, før disse gjorde Oprør mod Stor-

britannien. Han eiede det Land, paa hvilket Byen Doylestown nu staar. Det var hans Søn Andrew, som var Far til Mary Rose, Mor til William McKinley den ældre og vor McKinleys Bedstemor. Denne Andrew Rose gjorde mere end dobbelt Nytte for sig i vor Uafhængighedskrig, idet han nemlig baade kjæmpede som Soldat og støbte Kugler til at skyde med.

McKinley stammer saaledes fra en typisk amerikansk Slegt; en, som bestaar af Soldater og Arbeidere, der kjæmpede og tog tunge Tag for Landets Frihed og Belfærd. Han var desuden saa heldig at have et lykkeligt Barndomshjem, hvor en trofast og forstandig Mor indprentede sine Børn Gudsfrugt og Fædrelandsfjærlighed.

Det var i den lille By Miles i Trumbull County, at Ohios store Søn, hvem det republikanske Parti netop har opstillet som sin Præsidentkandidat, blev født i et fordringsløst Træhus, hvoraf en Del benyttedes som Familiebolig, medens den anden Del gjorde Tjeneste som Butik. Det var et meget net og lyst Hus, et godt Hjem. William McKinley blev ikke født med Sølvse i Munden, men hans Forældre sad dog i temmelig gode Kaar. Han var den syvende af ni Sødsfende.

Om William McKinley ikke er Medlem af Foreningen, som kalder sig "Sønner af den amerikanske Revolution," er han ialfald adgangsberegtiget; thi hans Forfædre baade paa Fars- og Morsiden var med i Uafhængighedskrigen. Hans Oldfar David McKinley i Pennsylvania blev Soldat i denne Krig, da han var

enogthve Aar gammel og tjente som saadan et Aar og ni Maaneder. En anden Udfaar, den allerede nævnte Andrew Rose, var ikke blot en tapper Soldat, men en god Mekaniker, og han støbte Rifle- og Kanonkugler for sine Brødre i Frihedskampen. Denne udmerkede Kombination af Soldat og mekanisk Geni ydede Sagen store Tjenester.

David McKinleys næstældste Søn, James, blev gift med Mary Rose, en Datter af denne Andrew Rose. James McKinley havde en stor Barneflokk, hvad der synes at have været almindelig Regel i hele Slegten. Hans næstældste Søn, William McKinley den ældre, som blev født i Pennsylvania, giftede sig med Nancy Campbell Allison og blev Far til vor Præsidentkandidat. Og saa hun var af god Familie. Den kom fra England til Virginia, og den formerede sig; og den Gren af Familien, hvorfra McKinleys Mor er udsprungen, flyttede til Pennsylvania. Vor McKinleys Bedstefar, Abner Allison, giftede sig i 1798, i Green County, Pennsylvania, med Anna Campbell, som var af blandet skotsk og tysk Herkomst. Det unge Egtepar flyttede til New Lisbon, Ohio, hvor deres ti Børn fødtes. Det var i New Lisbon, at William McKinley den ældre i 1827 egtede Nancy Campbell Allison. Det kan i Forbigaaende nævnes, sjønt det vilde blive for brydømt at gennemgaa Slegtregistret, at McKinley er en vistnok temmelig fjern Slegtning, en Fætter i fjerde eller femte Led, af Senator William B. Allison af Iowa, som ogsaa var Kandidat til Præsidentnominationen i St.

Louis. Allison=Slegten er vidt forgrenet udover hele Vesten, og nogle af dem er bosatte i Omegnen af Chillicothe. Sandsynligvis stammer William B. Allison fra den Gren af Familien, som kom fra Pennsylvania; thi han er født i Ohio paa et Sted ikke langt fra New Lisbon.

Det, som straks springer en i Øinene, er, at McKinleyerne og de Familier, i hvilke de giftede sig ind, næsten alle som en var stræbsomme Folk med et sterkt religiøst Præg. De var Fædrelandsvenner og Rydningsmænd, en haardsjør Slegt, som tog dygtige Tag i Arbeidet med at skabe et ordnet Samfund ude i Wildmarken. McKinley-, Rose- og Allison-Familierne var alle fra Pennsylvania og interesserede sig mest naturlig for Forretningen i Fern. McKinleys Slegt paa Farsiden var Fjernstøbere, medens hans Mors Folk var Jordbrugere. Det var en heldig Kombination, hvoraf er fremgaaet den store Karakterstyrke og utrættelige Flid, hvorved Major William McKinley udmerker sig.

William McKinley den ældre og hans unge Brud slog sig først ned i den lille By Fairfield i Columbiana County, nu en Del af Ohios attende Distrikt, som deres Søn i fjorten Aar har repræsenteret i Kongressen. Paa dette Sted grundlagde den ældre McKinley et Fjernstøberi, og i tyve Aar var han desuden Medeier i endel Smelteovne i New Wilmington, Ohio. Det er interessant at merke sig, i hvilken Udstrækning McKinleys Karakter kan siges at være en Slegtsarv. Det,

som hans Forfædre beskæftigede sig med, satte sit Stempel paa deres Efterkommere; og skjønt McKinley ved sin egen Energi og Flid vistnok for en stor Del har gjort sig selv til, hvad han er, er det dog klart, at hans Videlyst, hans Trang til rastløs Virksomhed og hans seige Udholdenhed er Egenstaber, som han har arvet. Han havde Anledning til at samle Kundskaber, og det skal siges til hans Ros, at han ikke forsømte den. Omstændighederne lagde sig bedre tilrette for ham end for hans Forfædre, og han købte den beleilige Tid. Det vil af de allerede givne Oplysninger sees, at McKinley er udsprungen af Folket; hans Forældre var jevne, agtværdige og gudfrygtige Hverdagsmenneker. Han maatte undvære Fordelene og var fri for Ulemperne, som følger af at have et berømt Navn; men han gik tidlig tilverks med at skabe sig et stort Navn ved sin egen Flid og Udholdenhed og derved, at han gjorde med al sin Styrke, hvad der kom for hans Haand at gøre.

William McKinley var saa lykkelig at have en from og forstandig Mor. Det er en af hans største Glæder, at hun endnu lever og er sterk og frisk og har sin fulde Mandskraft, skjønt hun er 87 Aar gammel. Hans Far var en kraftig og energisk Mand, og ved Siden deraf havde McKinley den store Lykke at kunne nyde godt af en Mors opdragende Arbejde, af hendes kjærlige Omsorg og af den religiøse Undervisning, som hun meddelte ham. Ligesom de fleste Mødre, der har mange Børn, havde hun mere Tid til at tage sig af dem, netop fordi de var mange. McKinley stod saaledes

heller ikke i Fare for at blive forkjælet, og Omgangen med de mange Spødfende havde den naturlige Følge, at han lærte at tage mere Henjyn til andres Rettigheder og Meninger, paa samme Tid som den udviklede hos ham Evnen til at hjælpe sig selv. Thi hvor godt og kjærligt Forholdet end kan være, vil der dog altid i en stor Familie være en slags Kæppestrid, især naar alle har medfødt Anlæg for at gjøre sig gjældende.

McKinleys Mor er en from Kvinde. Hun lærte sin Søn, at han skulde frygte Gud og elske sit Land, og hun gav villig sit Samtykke til, at han som en atten Aar gammel Gut gik i Krigen for Unionens Bevarelse og Slaveriets Afskaffelse. Det siger sig selv, at hun er stolt af ham, af hans store Dygtighed og verdensvide Berømmelse, og det har naturligvis glædet hende, at han er bleven opstillet som Kandidat til det høieste Embede, som noget Menneſke kan beklæde. Men en saadan Mor vilde ikke sætte nogen Pris paa den Værelse, ja, hun vilde være ulykkelig, dersom hendes Søn havde opnaaet den ved andre end hæderlige Midler. Han er hendes høieste Glæde og Stolthed, fordi han er en retskaffen Mand, hvem ogsaa hans Modstandere maa høiagte paa grund af hans pletfrie Karakter og Vandel. Denne fromme og kjærlige gamle Kvinde bor nu i Canton og er lykkelig over den Udmerkelse, som er bleven hendes Søn tildel, og hun sørger bare over, at hans Far for tre Aar siden døde og saaledes ikke fik opleve at se William den yngre som sit Partis Præsidentkandidat.

Medens McKinley endnu var et Barn, flyttede

Familien fra Niles til Poland, Ohio, fordi der paa dette Sted var en Højskole, som var bekjendt viden om for sine Læreres store Dygtighed. I denne Skole var McKinleys Søster, Annie, Lærerinde, og han blev en af hendes Elever. Hans rolige Værdighed og Alvor gjorde ham afholdt. Han var altid flittig; men paa samme Tid havde han den ungdommelige Fyrighed, der gjorde ham til en af de ledende i Gutternes Lege og i enhver mandig Idræt. McKinley-Familien var en af de mest agtede i Poland, hvor den endnu erindres med Velvilje og Glæde. Barndomsvennernes Vidnesbyrd er altid værdifulde Bidrag til Bedømmelsen af en Mand's Karakter, og fra McKinleys Barndom og Ungdom har ingen andet end godt at fortælle. Alle likte ham, da han var en ung Gut, og da han var usedvanlig flittig og begavet, var der naturligvis dem, som kunde spaa, at han gif en stor Fremtid inpøde. Det hænder jo saa ofte; men Spaadommen gaar desværre ikke altid i Opfyldelse.

Poland var en liden Mineby bare otte Mil fra Youngstown i den nu frugtbare og rige Mahoning Valley, der er ligesaa berømt i Ohio, som Connecticut Valley er det i New England. Poland var altsaa i Nærheden af Grænsen mellem Ohio og Pennsylvania. Byen blev aldrig stor; den var for nær Youngstown. Men dens Borgere er alligevel stolte af den. Under Borgerkrigen udmerkede Poland sig derved, at der altid meldte sig flere frivillige Rekruter, end den By var nødt til at skaffe tilveie.

Den Fordel, han selv har havt deraf, at han som

Gut nød godt af Undervisningen i de offentlige Stats-skoler, har gjort McKinley til disses varme Ven og Talsmand. Han har særdeles meget tilovers for Ohios udmerkede Undervisningsystem. Da han var ung, maatte han, som saa mange andre paa den Tid, arbeide i sine Fristunder for saaledes at lette Byrden for sine Forældre. Han var Betjent i Polands Postkontor, da Krigen brød ud, og han blev Soldat. Udenfor Skoletiden maatte han arbeide paa Kontoret og saaledes hjælpe sig selv frem. Det amerikanske Folk synes bedst om at hædre dem, som har maattet stræve haardt forat skaffe sig en god Skoledannelse. Der er saa mange, som har havt bedre Anledning og ikke gjort den rette Brug af den, at der er en vis Tilfredsstillelse i at se dem distancerede af en, som bogstavelig samlede sine Kundskaber i sit Ansigts Sved.

I Juni 1861, to Maaneder efterat Fort Sumter havde overgivet sig til Oprørerne, blev der holdt et Møde i Hotellet i Poland. Byens Borgere kom sammen for at raadslaa om, hvad de skulde gjøre ianledning af, at Sydstaterne havde meldt sig ud af Unionen. Der blev holdt en Tale, og saa spurgte Taleren, hvem der vilde være den første, som bød sig til at bære Baaben for det gamle Flag. De unge Mænd kom frem, den ene efter den anden, og blandt dem William McKinley, en mager og bleg ung Mand. To Aar før denne Tid havde han sluttet sig til Methodistkirken og var et flittigt Medlem af Bibelklassen. Derefter havde han frekventeret Allegheny College, men maatte paagrund af

en Sygdom snart vende tilbage til Hjemmet. Han havde ogsaa holdt Skole ude paa Landet, hvor han havde nogle Elever, som var hans jevnaldrende.

Med det omtalte Møde i Poland lod McKinley sig hverve som Medlem af Kompani E af det treogtyvende Ohio Regiment, et Regiment, der havde W. S. Rosecrans som sin første Oberst, og som skabte slige Mænd som Senator og Høiesteretsdommer Stanley Matthews og Præsident Rutherford B. Hayes. McKinley tjente fjorten Maaneder som Menig. Angaaende hans Forbindelse med Regimentet udtalte General Hayes: "Det viste sig straks, at han havde et praktisk Greb, som var ganske usedvanligt. Hvert Regiment, hver Brigade, hver Division og hver Arme maa have sin Kvartermester. Det gjælder at have paalidelige Folk i dette Departement. Ung som han var, opdagede vi snart, at McKinley var i Besiddelse af en Forretningsdygtighed, som yderst sjelden findes hos en Gut paa den Alder. Naar Regimentet var i Flden, og naar der ellers spurgtes efter uforfærdet Mod, stod McKinley aldrig tilbage. Natten var aldrig for mørk, Veiret var aldrig for koldt; det hændte aldrig, at Hagl eller Slud eller Sne eller Regn forhindrede ham fra straks og paa en fuldt ud tilfredsstillende Maade at udføre enhver Pligt, der paahvilede ham."

Dette er en udmerket Attest fra en udmerket Mand. Da Hayes, som havde været Regimentets Major, forfremmedes til Oberst, blev McKinley Medlem af hans Stab, og som saadan tjente han to Aar med saadan

Dygtighed og Trofskab, at Hayes "kjendte ham som en Bog og holdt af ham som en Bror." Dette Venfskab varede ved, og Medskriveren heraf erindrer, hvorledes Guvernør McKinley, som med sin Stab var tilstede ved Præsident Hayes's Begravelse i 1892, græd som et Barn, da han saa sin gamle Chefs og Vens affjælede Legeme.

Under Slaget ved Antietam, den 17de September 1862, rimeligvis den blodigste Dag i Krigens Historie, var McKinley Sergeant ved Kommissariatet i det treogtyvende Ohio Regiment. Derom skriver General Hayes saaledes: "Dette Slag begyndte ved Daggry. Allerede før den Tid stod Soldaterne i Geledderne og gjorde sig rede til Kampen. De havde ikke faaet Frokost eller Kaffe og maatte alligevel kjæmpe hele Dagen. Ud paa Eftermiddagen var de, som rimeligt kan være, udmædede og led af Sult og Tørst og havde begyndt at blive noget modløse. Sergeant McKinley havde den Dag Overopsynet med Brigadens Proviantforraad. Med sine egne Hænder uddelte han varm Kaffe og Mad til hver eneste Mand i hans Regiment. Dette er noget aldeles enestaaende under saadanne Omstændigheder. Han gik frem og tilbage gennem Kugleregnet og bar Mad og Drikke til sine Kamerater. Da jeg var saaret og en Stund maatte være hjemme i Ohio, besøgte jeg Guvernør Todd og fortalte ham denne Episode, og Guvernøren sagde med Eftertryk: 'Lad McKinley avancere fra Sergeant til Lpitanant.' Og forat jeg ikke skulde glemme det, bad han mig protokollere det straks.

Jeg gjorde saa, og McKinley forfremmedes altsaa til *Løjtnant*."

Engang da McKinley, lige før hans sidste Termin som Dhios Guvernør var omme, kom til at tale om den Tid, da han var i Krigen, sagde han: "Det er altid med Tilfredsstillelse, at jeg tænker paa de fjorten Maaneder, i hvilke jeg gjorde Tjeneste i Rækkerne som menig Soldat. Det var en god Skole for mig. Jeg var bare en Skolegut, da jeg gik i Krigen, og det første Aar var for mig en meget betydningsfuld Tid, hvori jeg lærte Mænd og Forhold at kjende. Jeg har altid glædet mig over, at jeg gik i Krigen som Menig og gjorde Tjeneste som saadan det første Aar."

I Slaget ved Kernstown var McKinley Medlem af General Hayes's Stab. Om hvorledes han der udmerkede sig ved sin Tapperhed og reddede et Regiment fra Undergang, er allerede fortalt i foranstaaende indledende Bemærkninger af Chauncey M. Depew. General Hayes roste ham i de stærkeste Ordslag for den Uforfærdethed, hvormed han udførte et Hverv, som var saa farligt, at det var et Under, at han slap fra det med Livet.

I Slaget ved Opequan var han fremdeles paa General Hayes's Stab. Ogsaa i dette Slag udmerkede han sig ved sin Tapperhed og sin sunde Dømmekraft og Indsigt. Det var paalagt ham at give General Duvals Tropper Besked om, at de skulde slaa sig sammen med den Hærafdeling, der først skulde i Flden. Der var Spørgsmaal om, hvilken Wei de skulde gaa, og McKin-

ley maatte gjøre Tjeneste som Fører. Han tog det hele Ansvar paa sig og udfatte sig for stor Fare; men det lykkedes ham at faa Tropperne frem til rette Tid og Sted. Han udførte mange andre ligesaa dristige og farlige Bedrifter. Senere var han en af General Crooks Stabsofficerer, og endelig indehavde han samme Stilling under General Hancock. Han begyndte som en atten Aar gammel Menig, og han endte som Major. Han havde kjæmpet sig frem Skridt for Skridt og havde ærlig fortjent den Udmerkelse, som blev ham tildel. Tænk bare, hvad det vil sige, at han havde opnaaet en Majors Rang, da han var i sit to-og-tyvende Aar! Han har opbevaret sin skriftlige Bestalling, som han fik i 1864. Paa den staar der, at den tilkommer ham for den Tapperhed, han lagde for Dagen, og de Tjenester, han ydede sine overordnede i Slagene ved Opequan, Cedar Creek og Fisher's Hill; og den er undertegnet egenhændig af Abraham Lincoln. Dette Dokument er en Attest for Mod og Fædrelandskjærlighed, og McKinley har Ret til at være stolt af det. Andre har haft en mere glimrende Karriere; men ingen har udvist mere Mod, og faa har i den Alder baaret saa stort et Ansvar. Han forstaar, hvilke Strabadser den menige Soldat har at gennemgaa; thi han har gennemgaaet dem selv. Han ved ogsaa af Erfaring, hvormeget en Officer har at trækkes med. Der er i Forbindelse med hans Tjeneste i Krigen ingenting, som han har andet end Vre af. Han var en typisk amerikansk frivillig Soldat.

Da Krigen var endt, og McKinley havde faaet

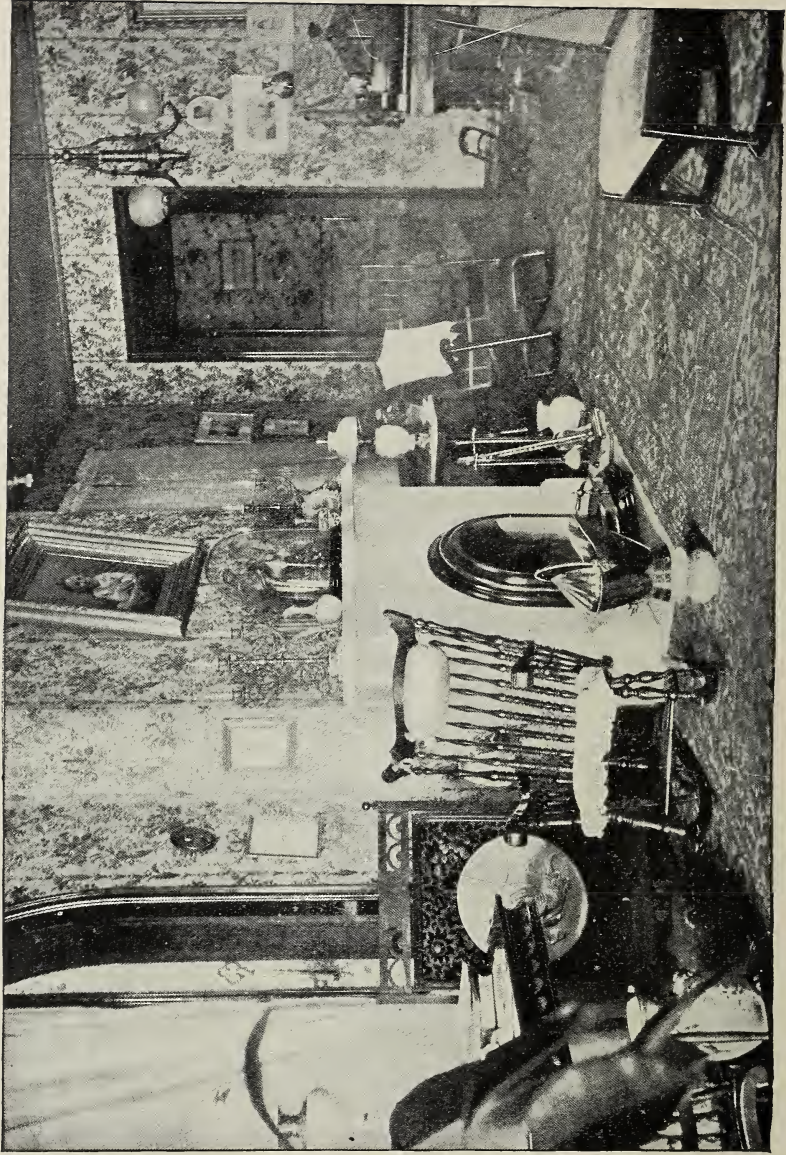
hæderlig Afsted, blev der tilbudt ham Bestalling som Officer i den regulære Armé. Dette Tilbud fristede ham; thi de fire Aar i Krigen, og det netop i den Alder, hvori en Mand's Karakter faar sit Stempel, gav ham en Kjærlighed til det militære Liv, som det faldt ham vanskeligt at beseire. Hvad han nu vilde have været, dersom han havde valgt den Løbebane, kan ingen vide. Der er i Armeen liden Anledning til at komme frem. Han vilde formodentlig have opnaaet at blive Chef for et Regiment; skjønt endog det kan være tvivlsomt, saa megen Fordom som der er imod Officerer, der ikke har gjennemgaaet Officersskolen i West Point.

Han fulgte sin Fars Raad og sagde Farvel til Militærlivet og begyndte at studere Lovkyndighed under Dommer Glidden, en af de mest fremragende Jurister i den Del af Ohio. Under hans Ledelse studerede McKinley halvandet Aar, og understøttedes i denne Tid af sine Forældre og Sødsfende. De hjalp ham ogsaa med det nødvendige, saaledes at han var istand til at opholde sig en Tid ved en Sagfører-skole i Albany, der har uddannet en lang Række af dygtige Jurister. I 1867 tog William McKinley sin Eksamen og slog sig ned som Sagfører i Canton, der dengang var en liden By paa omtrent 6,000 Indbyggere. Denne By syntes ikke da at have nogen stor Fremtid; men den laa i Stark County, et Strøg, der senere skulde blive rigt som Følge af den storartede Fabrikvirksomhed, der blev gjort mulig ved den Toldpolitik, for hvilken McKinley har været den ypperste Talsmand. Mahoning-Dalen var bestemt

MRS. WILLIAM MCKINLEY.

MRS. MCKINLEYS VÆRELSE.

til at blive et af Landets vigtigste Strøg i Udviklingen af Fernindustrien.

Som Gut havde McKinley udmerket sig i Skolens Debatforeninger, og han havde ofte gaaet af med Seiren. Da han kom tilbage fra Krigen, tog han Del i en politisk Debat, og hans Modstander slog ham af Marken. McKinley tog sig nær af dette Nederlag og bestemte med sig selv, at det aldrig skulde gjentage sig. Debatten havde dreiet sig om Spørgsmaalet Beskyttelses told eller Frihandel; og McKinley sølte sig overbevist om, at han havde forjvaret Sandheden. Skjønt han havde tabt, var han lige sikker paa, at han havde havt Ret i Hovedsagen. Men han forstod, at han maatte væbne sig med nøiere Kjendskab til de herhen hørende Kjendsgjerninger, og han begyndte straks at arbejde mod dette Maal.

Han havde ikke været længe i Canton, før han vandt Ry som en dygtig Sagfører. Det demokratiske Parti havde Magten i Stark County, og det saa ud til, at det vilde være næsten umuligt for nogen Republikaner at seire i et af de lokale Valg. McKinley havde af Naturen Anlæg for Politiken, og dette Anlæg udvikledes ved hans Arbejde som Sagfører. Republikanerne søgte en passende Kandidat til Embedet som Statsadvokat. Somme siger, at de blev enige om at opstille McKinley paa Grund af hans Dygtighed, og andre paa staar, at medens McKinley vistnok var anerkjendt som en, der godt kunde fylde Pladsen, blev han dog nomineret bare af den Grund, at Republikanerne ikke gjorde sig

noget Haab om Seir ved Valget. McKinley har imidlertid aldrig kjæmpet forat tabe; han har altid havt for Bane at lade Modparten tabe. Den Kraft og Energi, som han havde faaet i Arv, kom nu vel med. Han bestemte sig til at vinde Seir, og det lykkedes ham ogsaa. Til Demokraternes store Overraskelse blev han valgt til Statsadvokat. I dette Embede lagde han sin sedvanlige Dygtighed for Dagen og opstilledes som Kandidat for Gjenvalg. Denne gang var det ham dog umuligt at seire; han fik akkurat 45 Stemmer mindre end hans Modkandidat.

Saaledes kom McKinley ind paa den politiske Løbebane. Medens han skjøttede sin Sagsførerpraksis, tog han virksom Del i Politiken; men det var først i 1876, at han igjen optraadte som Embedskandidat. Han holdt politiske Valgtaler omkring i sit Distrikt, og han siger ofte, at det endnu er ham en stor Glæde at tænke paa sine Doplevelser fra den Tid.

Nedskriveren heraf har kjørt sammen med McKinley gennem en stor Del af Stark og Columbina og Mahoning Countier, som udgjør en Del af det attende Kongresdistrikt, og han husker den Stolthed og Glæde, som McKinley havde af at fortælle Dit og Dat fra de Aar, da han som ung Mand drog omkring paa de Ranter og holdt politiske Taler. De gamle der i Egnen har meget at sige om, hvor afholdt og hvor veltalende han var, og hvor grundig han havde sat sig ind i de Spørgsmaal, som han behandlede. De paaستاar, at han var ligesaa flink da som senere; men det maa jo være en

Overdrivelse; thi lang Dvelse har nu gjort ham til en fuldendt Mester i Veltalenhed.

I de fem Aar, efterat han var Statsadvokat, og før han blev Medlem af Kongressen, fik McKinley en stor Sagførerpraksis. Han forberedte sig flittig paa hver Sag, han paatog sig at føre, gjorde sig bekendt med alle dens Detaljer, eksaminerede Vidnerne og veiede Vidnesbyrterne for og imod. Naar Sagen kom op for Retten, kjendte han den tilbunds. Det var hans Vis at studere sit Emne; han var altid vel forberedt. Han havde let for at rive en Jury med sig; thi han var veltalende som faa. Denne naturlige Begavelse sammen med hans grundige Kjendskab til den foreliggende Sag skaffede ham Seire og befæstede hans Ry som Advokat. I denne Skole forberedtes han ogsaa for sin senere Stilling som Leder i Kongressens Repræsentanthus.

I 1871 blev McKinley gift med Mijs Ida Saxton, hvis Far havde en ikke ubetydelig Begavelse som Litterat og var Redaktør af Bladet "The Repository" i Canton, som endnu er en anseet Avis. Mr. Saxton drev ogsaa Bankforretning. Datteren havde faaet den bedste Uddannelse og havde endog været i Europa en Tur, noget, som i de Dage var en stor Sjeldenhed, især for en ung Dame, hvis Hjem laa seks hundrede Mil inde i Landet. Efter denne Tur blev hun Kasserer i sin Fars Bank, og denne Stilling forlod hun forat blive McKinleys Hustru. Hendes Far vilde helst have beholdt hende; men skulde hun endelig gifte sig, sagde han, vidste han ikke om nogen

anden, hvem han saa gjerne vilde have til Svigersøn som Major McKinley.

Egteskabet velsignedes med to Børn, begge Piger. Den ene døde som Spædbarn, og den anden døde, da hun var fire Aar gammel og var bleven Husets Glæde og Solskin. Mrs. McKinley havde sørget dybt over sin Fars Død, og nu da begge hendes Børn ogsaa døde, var hendes Kraft brudt.

Hun havde haft en god Helbred; men Moderstandens Byrder paaførte hende en Sygdom, som vistnok er uhelbredelig. Hun kom sig dog noget, efterat hendes Mand havde tjent ud sin sidste Termin i Kongressen, og skjønt hun ikke taaler at tage videre Del i Selskabslivet, har hun mange Omgangsvenner, og alle, som kjender hende, beundrer hende paa Grund af hendes Taalmodighed og gode Hjertelag og den Kjærlighed og Beundring, hvormed hun omfatter sin Mand.

Hun er glad i at se sine Venner hos sig, og hun elsker deres Børn. Disse lærer snart at forstaa, at de er hjertelig velkomne i hendes Hjem. Hun har flittige Hænder og kan næsten siges at være en Kunstner med Synaal og med Strikketøi. Hun har strikket mange Par Vanter og syet mange Kjoler og Trøier for sine Venner og for de fattige. Det siger sig selv, at de, som faar disse Klædningsstykker, sætter stor Pris paa dem. Mrs. McKinley har reist meget med sin Mand og har ofte været en af Tilhørerne, naar han har holdt Tale.

Dette hændte saaledes fire eller fem Gange i 1893, da han var Guvernørkandidat. I denne lange Valg-

kamp besøgte McKinley alle Countier i Staten paa otte nær og holdt mere end tre hundrede Taler; men han var aldrig for træt efter den sidste Tale paa Lørdag til at tage afsted med Toget til Columbus eller Cincinnati eller Cleveland eller Chicago, hvor Mrs. McKinley kunde træffe til at være, saaledes at han kunde tilbringe Søndagen sammen med hende. Mellem de to var der det skjønne og sømme Forhold, og der var aldrig noget, som kunde faa ham til at glemme sin kjærlige Omjörg for hende.

Skjønt Mrs. McKinley er Invalid, har hun været noksaa glad, og i Tider, naar det rigtig gjaldt, har hun været modig og aldrig tvilet paa sin Mand eller undladt at muntre ham op. Det er tungt at være syg bestandig, og det sætter en paa en haard Prøve; men Mrs. McKinley har aldrig klaget; hun har altid med Taalmodighed fundet sig i sin Skjæbne. Det var tungt for ham og hende da Døden kom og tog deres to Børn, Ida og Kate, af hvilke den ældste blev født første Juledag 1871; men baade han og hun har baaret denne Sorg med den Taalmodighed, som sømmer sig for kristne Forældre. Den Glæde, som de ikke fik af sine Børn, har de søgt i en inderlig Kjærlighed til hinanden, og i at gjøre, hvad de har kunnet forat hjælpe og glæde andres Børn.

Tredje Kapitel.

McKinley i Kongressen — Han begynder at vinde national Berømmelse — Bliver Besyttelsestoldens ledende Talsmand — Første Mand i en Nationalkonvention.

I de første fem Aar efterat han havde taget Afsked fra sit Embede som Statsadvokat i Starke County, Ohio, forøgedes hurtig hans Popularitet og Anseelse hos sine Naboer. I 1876 kom han paa Tale blandt Republikanerne i Distriktet som en mulig Kandidat for Kongressen. L. D. Woodsworth af Mahoning var den, som indehavde Embedet, og foruden ham var der en hel Del andre Kandidater for Nominationen, blandt dem ikke mindre end tre fra Stark County. Paa den Tid valgte dette County sine Delegerer til Kongresskonventionen ved Primærvalg i hvert Township. William McKinley kjendte alle Folk og var kjendt af alle i hver Kro og af Countiet, og han overraskede nu de andre Aspiranter ved at seire over dem i hvert eneste Township paa en Undtagelse nær; og denne ene Undtagelse var saa liden, at den ikke havde Ret til at vælge mere end en Delegat. McKinley var ogsaa kjendt i de andre Countier i Distriktet, og i et af dem var hans

Fødeby. Han havde saaledes ingen Vanstuelighed ved at sikre sig Flertal ogsaa i dem, og som Følge heraf fejrede han med Glans ved første Afstemning i Konventionen.

Det er intet Under, at de gamle politiske Ledere i Distriktet fandt det yderst betænkeligt, at en ung Mand paa treogtredive saaledes pludselig kom tilsynne som en ny Stjerne paa den politiske Himmel. McKinley havde fejret, og senere var der ingen Mand i det Distrikt, som kunde gjøre ham Rangen stridig. Han var Herre i Distriktet. Det republikanske Parti var stolt af ham og gjennomnærede ham Gang paa Gang. Det har ellers ikke været Skik i Ohio at sende en Mand til Kongressen mere end to Terminer. Den eneste andre Undtagelse fra Regelen er det Distrikt, som i en saa lang Række af Aar repræsenteredes af General Garfield og senere af G. B. Taylor. Dette er Grunden til, at Ohio ikke har været saa meget af en Stormagt i Kongressen, som Staten ellers vilde have været. Saasnart et Medlem af Kongressen har gjort sig kjendt med Stillingen og begynder at due til noget, maa han vige Pladsen for en ny Mand, der af Mangel paa Erfaring forholdsvis lidet kan udrette. Men det kan vel ikke godt være anderledes i Ohio, hvor Lyften til at være Politiker er saa almindelig, og hvor der ogsaa er en saadan Masse godt Raastof.

McKinley repræsenterede det attende Distrikt omtrent fjorten Aar. Tre Gange søgte Demokraterne at "gerrymandere" ham ud af Embedet, det vil sige,

blive ham kvit ved at omordne det saa, at hans County blev en Del af et demokratisk Distrikt. Dette blev gjort, da han havde tjent sin første Termin i Kongressen. Stark County praktiseredes ind i et Distrikt, i hvilket Demokraterne havde 1800 Stemmers Flertal. McKinley drog igjennem Distriktet paa Kryds og Tvers og seirede med et Flertal af 1300 Stemmer over sin Modkandidat, — isandhed en stor Seir. I 1880 valgtes han for tredje Gang, og da han var 39 Aar gammel, havde han altsaa i tre Terminer været sit Distrikts Repræsentant i Kongressen. I 1882 blev Distriktet igjen omkalfatret. Ifølge den officielle Rapport fra Valgdommerne havde McKinley otte Stemmer mere end hans Modkandidat, en Mand ved Navn Wallace. Der blev Tvist, og mod Slutningen af Kongresssesjonen blev denne afgjort til Fordel for Wallace. Det Aar, 1882, var ikke videre lyst for det republikanske Parti. Det vil erindres, at det var i 1882, at Finansminister Folger, Republikanernes Guvernørkandidat i New York, blev besejret af Grover Cleveland med 192,000 Stemmers Majoritet. Hvor besynderligt det synes at være, at Cleveland, den forhenværende Sherif og Borgermester i Buffalo, virkelig kunde vælges til Guvernør i New York imod en saadan ærlig og prøvet Republikaner. Forresten er Grover Cleveland endog nu mere populær, end det republikanske Parti var det i 1882. Mr. Folger sagde dengang til McKinley, at dennes Valg i det Aar var en stor Seir, som man kunde være stolt af.

Efterat McKinley altsaa berøvedes sit Sæde i den 48de Kongres, gjenvalgtes han i 1884, 1886 og 1888, men tabte ved Valget i 1890, da Staten igjen var bleven inddelt i nye Distrikter med det Maal at give Demokraterne Overtaget.

McKinleys Indflydelse i Kongressen var bleven større Aar for Aar. I Begyndelsen havde han været tilbageholdende og fordringsløs. Han var en ung Mand og fuld af Begeistring for sit Arbeide. Interessen for Landets forskjellige Industriegrene var ham medfødt, ligesom det ogsaa laa i hans Natur at gjøre fuldt Alvor af enhver Sag, og han blev saaledes lige fra sit første Aar i Kongressen en sterk Protektionist. Det Distrikt, som han repræsenterede, havde store Kapitaler anbragte i Fabrikvirksomhed. Han studerede sine Bælgeres Tarv, blev overbevist om, at Toldbeskyttelse vilde være dem til Nytte, og bestemte sig til at staa eller falde med den Sag. At han trolig har arbeidet for den, er noget, som Alverden ved. Han blev opstillet som Præsidentkandidat, fordi han var Protektionist. Han havde Indsigt nok til at skjønne, af hvilken stor Betydning denne Sag var, og da han følte sig fuldt overbevist om, at hans Opfatning var den rette, gjorde han sig rede til at forsvare den. Ogsaa hans Modstandere vil indrømme, at han har gjort det med Dygtighed. Landets industrielle Forhold kjenner han ud og ind; han har studeret Statsøkonomi og har været utrættelig i at samle Kundskab om Stillingen i alle Grene af Industrien i alle Dele af Landet. Dette fremgaar klart

af hans merkelige Taler om Toldspørgsmaalet. Dette pleier i bedste Fald at være et temmelig tørt Emne; men han har været istand til at gjøre selv statistiske Tabeller interessante. De, som hører ham, føler, at han har lagt sit Hjerte ind i det, som han siger, og derfor rives de med. Hans Toldtaler har endog et slags poetisk Sving. I sproglig Henseende er mange af dem uovertrufne, og dertil kommer, at de hviler paa et Grundlag af uigjendrivelige Kjendsgjerninger.

Det var i sin anden Termin som Kongresmedlem, at McKinley skabte sig et Navn som Autoritet i Debatten angaaende Beskyttelsestolden. Han havde formodentlig før denne Tid holdt Taler i Kongressen over andre Emner; men nu vakte han Opsigt, og det gik op for Dommer Kelley, den republikanske Leder i Huset, at en ny Kraft havde holdt sit Indtog i Kongressen. McKinley var endnu ikke bleven Medlem af Ways and Means Komiteen; General Garfield var nemlig dengang Ohios Repræsenterant paa denne Komite. Den saakaldte Wood Tariff Bill, et Forslag, som alle nu har glemt, var oppe for Huset i 1878. Den angivelige Hensigt var at formindskke Statsindtægterne. Men McKinley saa, at Forslaget var en Trusel mod Beskyttelsesystemet, at det var et Skridt henimod den Frihandel, som han stadig har bekjæmpet. En Dag i April 1878 fik han Ordet og holdt en Tale, som endnu kan læses med Interesse og Udbytte. Selv de, som kjender til hans Dygtighed og overordentlig klare Forstand, maa forbauses over, at han dengang, medens han endnu

var saa ung og havde saa liden Erfaring som Medlem af Kongressen, kunde holde en saa mesterlig Tale til Forsvar for Toldbeskyttelsessystemet, en saa indtrængende Appel til Huset om dog ikke at bære Vaaben mod Landets industrielle Velvære. Hvert eneste Argument, han dengang brugte, har endnu sin Gyldighed mod Frihandelsideen. Det var i Virkeligheden en merkelig Tale, og hele Kongressen blev opmærksom paa den unge Repræsentant fra det attende Distrikt i Ohio. Efter den Tid kunde han gjøre Regning paa at blive hørt, hver Gang han talte. Han var ogsaa saa heldig at have en klangfuld Stemme, som fuldstændig fyldte den store Sal. I levende Farver fremstillede han Frihandels teorien som en uhyggelig Drøm og en Trusel, og da han var færdig, belønnedes han med begejstret Bifald. Denne ene Tale sikrede ham national Berømmelse. Den udpegte ham som James A. Garfields Eftermand paa Ways and Means Komiteen; thi Garfield var dengang Kandidat til et Sæde i Senatet, hvortil han ogsaa, som man vil erindre, blev valgt, kort før Republikanerne i 1880 kaarede ham til Præsident.

Medens McKinley var i Washington, var det ikke ofte, at han tog Del i Selvfabslivet; dertil var han for slittig en Arbejder. Og desuden var hans Hustru's Helbred for svag til, at hun kunde været med. Han var en fortrolig Ven af Præsident Hayes, under hvem han havde tjent i Borgerkrigen. Der var ogsaa et varmt Venstabsforhold mellem Mrs. Hayes og Mrs. McKinley. Mrs. Hayes var en moderlig Veninde,

elskelig og samvittighedsfuld og kristeligjindet. Det fulgte af sig selv, at hun kom til at holde af Mrs. McKinley, og deres Venskab varede uden Afbrydelse, indtil Døden bortkaldte den elskede "Lucy" Hayes. McKinley og hans Hustru var nok ikke videre fremragende i Selskabslivet; men de havde dog en Skare af Venner. Paa den Tid kunde en Kongressmand, selv om han ikke var rig, gjøre sig agtet ogsaa i den selskabelige Verden. Pengefyrrsterne kunde ikke i samme Udstrækning som nu føre det store Ord overalt. Enhver, som var saa lykkelig at være kjendt med McKinley og hans Hustru, holdt af dem for deres Danelse og Elskværdighed. Men skjønt der var mange, som søgte deres Venskab, foretrak de at føre et temmelig stille Liv i en mindre og mere fortrolig Vennekreds.

Da General Garfield forlod Kongressen og flyttede ind i det Hvide Hus, hvorfra han desværre snart maatte flytte ud igjen som Følge af en Snigmorders Kugle, blev McKinley hans Eftermand som Medlem af Ways and Means Komiteen. Denne Komite var sammensat af Kongressens bedste Mænd, og de ældre Medlemmer var glade ved at have McKinley med, og han hilsendes hjertelig velkommen af Dommer Kelley, Husets republikanske Leder, Soldbeskyttelsens store Apostel, den navngjetne "Big-Fron Kelley." Det indrømmedes fra alle Hold, at McKinley var en Autoritet i Soldspørgsmaalet, og at hans Meningsfæller kunde prise sig lykkelige over at have ham blandt sig.

Der kan ikke være nogenjomhelst Tvil om, at Grunden til McKinleys ihærdige Arbejde for Toldbeskyttelse var den, at han var ærlig overbevist om Systemets Nytte for Landet. Han handlede saaledes, som hans Samvittighed bød ham. Han havde sat sig grundig ind i Sagen i alle dens Detaljer og var altid forberedt paa at angive sine Grunde for den Tro, at Frihandel vilde være ruinerende for dette Land. Og at han havde Ret, derom vidner de Erfaringer, Landet har gjort under den demokratiske Toldlov, om hvilken Grover Cleveland selv jagde, at den var Partiets Skam. Den store Mængde af Vælgere troede ialfald, at McKinley havde Ret, og derfor forlangte de hans Nominations for Præsidentembedet. Dette Forlangende blev saaledes støttet, at ingen Magt kunde modstaa det.

I 1882, da McKinley var Medlem af Ways and Means Komiteen, tog han Ordet for Udnævnelsen af en Toldkommission. Han satte sin Vilje igjennem, og alle ved, hvad denne Kommission udrettede. McKinley var en af dem, som udarbejdede den udmerkede Toldlov af 1883, der var i Kraft iøvrigt. Under Debatterne angaaende dette Lovforslag vandt han nye Laurbær. Han opponerede mod formindsket Beskatning og paaviste greit og tydelig, at Landets Forbrugere ikke vilde være tjent med saadant. Hvem vil nu længere vove at fortælle en Jordbruger, at Beskyttelsestolden er til Skade for ham? Hvem vil forlange af ham, at han skal støtte "Toldreform," nu da han har faaet Troen i Hænderne ved de Tab, han har lidt som Følge deraf, at

denne Toldreform har bragt Prisen paa Jordbrugsprodukter til at dale? McKinley vidste, hvad der vilde være det bedste for Jordbrugerne, og disse er derfor ogsaa hans varmeste Venner. Efter sin Befatning med Toldloven af 1883 blev McKinley anerkjendt som Toldbeskyttelsens ypperste Talsmand. Ældre Mænd traf sig tilbage og indrømmede ham Forrangen. Han fortjente denne Ære; thi han havde vundet den ved trofast og ærligt Arbejde. Naturen havde begavet ham med en skarp Forstand, og han udnyttede sine Gaver, og saaledes overvandt han Banfeligheder, som vilde været uoverkommelige for Mænd med mere glimrende Begavelse, men med mindre Flid og Energi.

Loven af 1883 var for en stor Del McKinleys Verk. Han og Dommer Kelley havde udarbejdet den i Fællesskab, og hver af dem paastod, at den anden skulde have Æren for den. Det følgende Aar kom Morrison's notoriske Horizontal Reduction Bill op til Behandling, og McKinley optog igjen Kampen mod Frihandel og mod den truende Fare for en Reduktion af Tolden. Han kæmpede forgjæves, eftersom Demokraterne havde Flertal i Huset; men hans Taler og Argumenter forøgede hans store Anseelse. I denne Kamp var Dommer Kelley og McKinley igjen Vaabenbrødre. De hjalp hinanden i Arbejdet for Toldbeskyttelse, for Bevarelsen af vor Industri, og det lykkedes dem midlertidig at sætte en Stopper for den indbrydende Frihandel, eller for det ulykkelige Eksperiment med lavere Toldsatser, som syntes at være uundgaaeligt. Morrison=Forslagte

gik ud paa, at de ved Loven af 1883 fastfattede Toldsatser skulde slaaes ned til tyve Procent. Dette var det samme Forslag, som Demokraterne tidligere havde udleet, fordi Toldkommissionen havde udarbejdet det. Merkelig nok lagde de det nu frem igjen i den oprindelige Form, kun med den Forandring, at der skulde være en Reduktion af tyve Procent langs hele Linjen.

Takket være det republikanske Senat blev Morrison-Forslaget aldrig ophøiet til Lov; men det gav McKinley ny Anledning til at vise sit forbausende Kjendskab paa dette Omraade og til at bekjæmpe den Fare, som truede den amerikanske Industri. Det er interessant at anstille en Sammenligning mellem Morrisons og McKinleys Skjæbne.

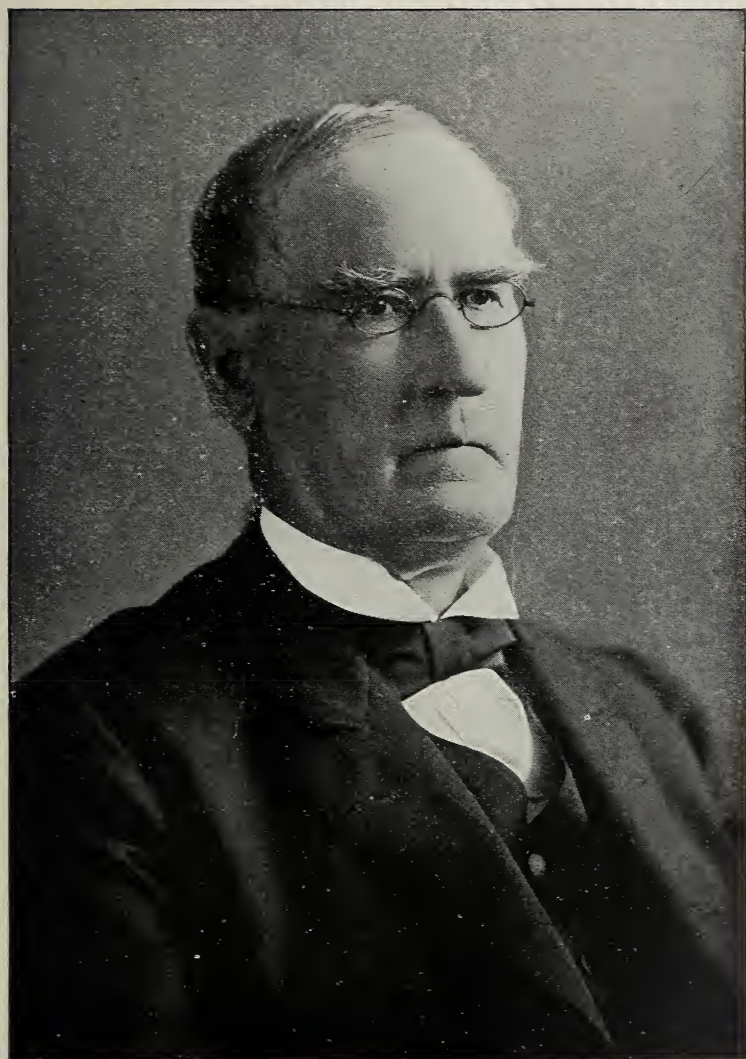
Efterat Huset havde vedtaget hans Toldforslag, tabte han, da han det følgende Aar søgte Gjenvalg, og saa blev han Formand i Kommissionen for Handelen mellem Staterne. McKinley opnaaede heller ikke Gjenvalg til Kongressen, da hans Toldforslag blev vedtaget; men han valgtes Aaret derefter til Ohios Guvernør. Morrison har i mange Aar beilet til den Dre at blive sit Partis Præsidentkandidat; men det har ikke villet lykkes ham at begeistre andre end etpar af hans nærmeste Venner for denne hans honnette Ambition. McKinley derimod søgte ikke det høie Embede, før det søgte ham. To Gange undslog han sig for at modtage Nominationen; eller med andre Ord, han negtede bestemt at lade sig foreslaa som Kandidat, skjønt Stillingen var

flig, at han kunde have gjort sig Haab om at gaa af med Seiren.

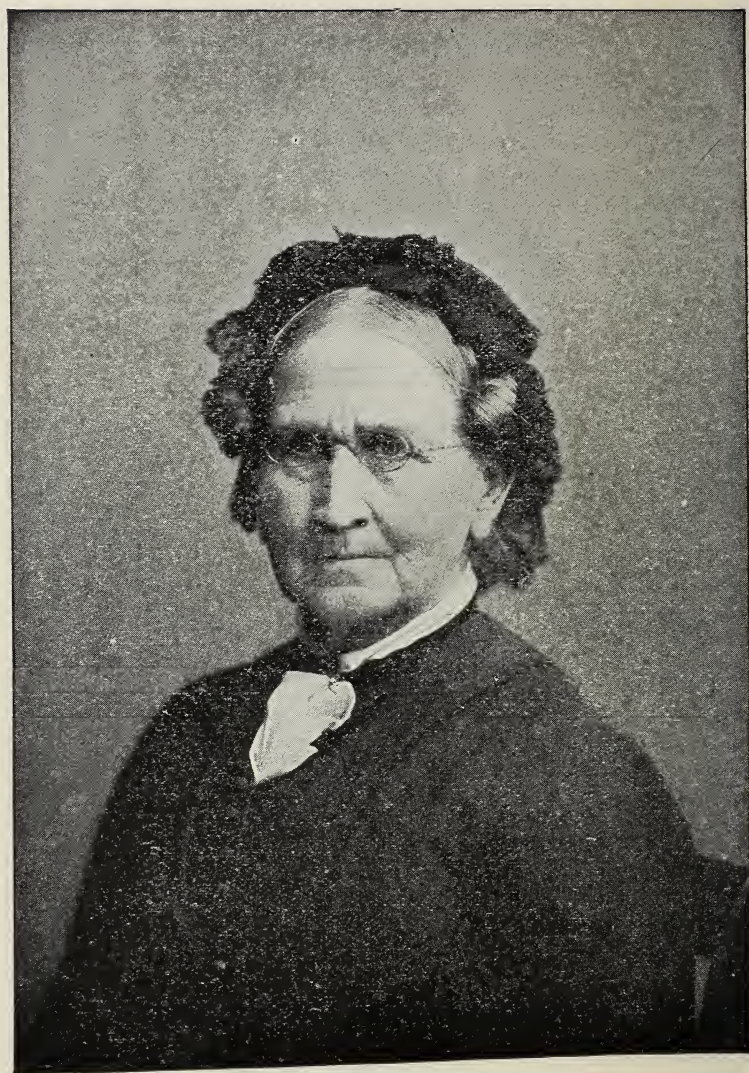
Indtil Aaret 1884 var det især ved sit Arbeide i Kongressen, at McKinley var bleven en kjendt Mand. Han havde allerede dengang national Berømmelse og nød Anseelse som en Mand, fra hvem noget stort kunde ventes.

Han havde dog endnu ikke været en vigtig Faktor i Nationens eller i Ohios politiske Liv. Han havde bare repræsenteret sit Distrikt i Kongressen; men Ohio tog nu til at regne ham med blandt Statens store Mænd. I 1884 var han Ordstyrer i den republikanske Statskonvention i Cleveland, og det viste sig, at han var i Besiddelse af adskillig parlamentarisk Dygtighed. Han var inde for Blaine som Partiets Præsidentkandidat og repræsenterede deri det almindelige Ønske hos dem, som havde valgt ham. Sherman var ogsaa Kandidat; men Ohio var som sedvanlig splidagtig med sig selv og ødelagde sin Kraft. Der syntes at være større Begeistring blandt Blaines Tilhængere, medens de, som arbejdede for Sherman havde sine Gelede i bedre Orden. Disse kommanderedes ogsaa af nogle af de dygtigste Politikere, hvoraf der i Ohio altid var mange, som fylkede sig under John Shermans Fane. I denne Konvention holdt McKinley en Tale, der var blandt de bedste, han har holdt, og hvoraf et Brudstykke hid sættes. Paa staaende Fod anstillede han en Sammenligning mellem de to store Partier. "Forstjellen mellem det republikanske og det demokratiske Parti", sagde han, "er den,

P.RÆSIDENT MCKINLEYS FADER.

PRÆSIDENT MCKINLEYS MOR.

at det førstnævnte aldrig har givet et Løfte, som det ikke har holdt, medens det sidstnævnte aldrig har holdt noget Løfte, som det har givet. I det republikanske Partis hele Historie fra 1856 til idag kan man ikke pege paa et eneste Løfte, som det ikke til Punkt og Prikke har opfyldt. Og det har aldrig lagt sig til at sove og aldrig holdt tæt med, hvad det tror. Er der noget, som Folk synes om, saa er det et Parti, som har Mod. De liker ikke Gfternølere, og de liker ikke Fuskere, og det demokratiske Parti er netop en Sammenjætning af disse to Klasser."

I denne Konvention lagde McKinley for Dagen, at intet Genhyn kunde friste ham til at svige en Ven. Siden Blaines og Shermans Tilhængere nappedes om Overtaget, kom naturligvis Hovedkampen til at dreie sig om Valget af den hele Stats Fællesdelegater til Nationalkonventionen. McKinley havde lovet nogle Venner, som havde Lyft til at være Delegater, at han ikke skulde staa iveien for dem. Da Dommer King af Mahoning County foreslog ham til Medlem af Delegationen, reiste McKinley sig og frabad sig denne Ære. Men der var mange, som absolut vilde have McKinley valgt alligevel. Der blev igjen gjort Forslag om at vælge McKinley; men da han var Ordstyrer i Mødet, erklærede han Forslaget ude af Orden. General Grosvenor, der senere blev saa bekjendt ved sin Forbindelse med Arbeidet for at faa McKinley opstillet som Præsidentkandidat, satte nu Forslaget under Afstemning og erklærede, at det var vedtaget. Men McKinley paastod,

at Afstemningen var ugyldig. Konventionen negtede at bifalde denne hans Afgjørelse, og General Grosvenor satte endnu engang Forslaget under Afstemning, og McKinley erklæredes valgt som Deleгат til Nationalkonventionen. Han vedblev dog med at protestere, og det blev nødvendigt at lade Afstemningen ske ved Navneopraab. McKinley bad om, at man ikke vilde stemme paa ham; men han blev alligevel valgt. I denne Nationalkonvention, som holdtes i Chicago, blev McKinley endnu mere navnkundig. En Tid ledede han Kampen for Blaine, og da dennes Modstandere engang, da det gjaldt at vinde Tid, foreslog, at Konventionen skulde ajournere, forhindrede McKinley dette, og Blaine blev valgt til Partiets Præsidentkandidat. McKinley var Formand paa Resolutionskomiteen, og som saadan skrev han Partiets Valgprogram. Dette var hans første Optraeden som Leder i Nationalpolitiken. Efter denne Konvention i Chicago var han en af Landets berømte Mænd. .

Fjerde Kapitel.

Den første Erfaring som Præsidentkandidat — Ubehageligheder og Seir i
Chicago — Landets Velvære under McKinleyloven — Praktiseret
ud af Kongressen ved Modstandernes Kneb —
Guvernør i Ohio.

Da den republikanske Nationalkonvention i 1888 traadte sammen i Chicago, var Delegationen fra Ohio enstemmig for John Sherman som Præsidentkandidat.

Politikerne havde opgjort sit Mellemværende, og Staten var første Gang paa mange Aar enig med sig selv. Der var især to Mænd i Ohio, som gik i Spidsen i Arbeidet for Sherman, og disse var Foraker og McKinley. Til forskjellige Tider under Konventionen kom begge selv paatale som mulige Præsidentkandidater. Især var dette Tilfældet med McKinley; men han sagde Nei til dem, som vilde foreslaa ham. Man vil erindre, at der var en hel Række Aspiranter, deriblandt Sherman, Harrison, Gresham, Depew, Allison og Alger. Kampstriden blev noget langvarig. Der var mange, som ønskede at lade Blaine forsøge sig engang til; men han jendte et Telegram fra Skotland, hvori han erklærede,

at han ikke vilde være Kandidat. Medens Kampen stod paa, var alle Ohios Delegerater for Sherman. Forster var Delegationens Formand; men McKinley anerkjendtes som en af Stormagterne og hilseedes med sterke Haandklap, hvergang han kom ind i Salen.

Det begyndte at tegne til, at det vilde blive vanskeligt at løse Knuden. Konventionen blev kjed af at ballottere.

Der var udmerket Anledning for, hvad man paa amerikansk kalder en "Mørk Hest." Ved sjette Afstemning var der nogen, som stemte paa McKinley. Forsamlingen applauderede dette, og saa var der en af Staterne, som meldte, at dens sytten Stemmer var for McKinley. Det saa nu ud til, at han var Manden, at intet kunde forhindre hans Nomination. Alle var enige om, at han havde alle de nødvendige Betingelser, og at man trygt kunde faare ham for det høie Embede. Under sit Arbejde for Sherman havde han besøgt de forskjellige Staters Delegationer forat hverve Stemmer for den gamle Senator fra Ohio, og Følgen var, at mange blev gunstig stemte for ham selv.

Dette satte McKinley i en meget vanskelig Stilling. Han var bare 45 Aar gammel, og han saa ikke ud til at være saa gammel engang, da han nu steg op paa en Stol og tog Ordet. Han var bleg, og hans Dine skjød Lyn, saaledes som de pleiede at gjøre, naar han talte om noget, som laa ham alvorlig paa Hjerte. Der blev stille i Salen. Delegeraterne og de andre tilstedeværende var spændte paa at høre, hvad han havde at

fige. De havde det paa Følelsen, at han af Loyalitet mod Sherman vilde skye fra sig den gyldne Anledning til selv at opnaa den største Udmerkelse, som kan blive en Mand tildel. Hans sterke Stemme trængte sig til det fjerneste Hjørne af den store Sal. Der laa noget, som lignede Trods, i hans Tale. Den tiltvang sig Opmerksomhed, og Virkningen var uimodstaaelig. Han sagde:

“*Fr. Formand og mine Herrer Delegater! Jeg staar her som en af de valgte Repræsenter for min Stat. Jeg er tilstede her ifølge Paalæg af den republikanske Statskonvention, som befalede mig at stemme paa John Sherman og at gjøre alt, som jeg med Gode kan, forat faa ham kaaret til Præsidentkandidat. Jeg paatog mig det Hverv, fordi baade mit Hjerte og min Forstand bifaldt den Beslutning, som vor Stat har fattet. Nogle Delegater har nu fundet forgodt at stemme paa mig til Præsident. Medens jeg med tilbørlig Taknemmelighed paaafsjønner denne Belvilje, byder min Gode mig at protestere. Jeg vilde være utro mod den Stat, som har sendt mig hid, og mod mine egne Begreber om personlig Hæderlighed, dersom jeg skulde give mig endog det mindste Skin af at samtykke i eller tillade, at mit Navn her blir nævnt i Forbindelse med Nominationen til Præsidentembedet. Jeg vilde tabe min Selvagtelse, dersom jeg var istand til at samtykke i noget, som kunde give et eneste Menneſke Grund til at mistænke mig for Lunkenhed i min Loyalitet mod Ohio eller mod den Høveding, hvem jeg saavelſom de andre*

Borgere af Ohio anerkjender som Statens ypperste Mand. Jeg beder ikke, men kræver, at ingen Deleгат, som ikke vil kaste Skygge paa min Karakter, skal stemme paa mig."

Dermed var den Sag afgjort. Efter denne mandige Tale var der ingen, som fandt det passende at stemme paa McKinley, og ved det næste Navneopraab blev Harrison valgt til Partiets Kandidat.

Et Duenvidne fortæller, at han Aftenen, dette hændte, besøgte Ohiodelegationens Lokaler. Der var da Tale om, McKinley maaske kunde blive opstillet som Kandidat. Dette var paa Søndag, og udenfor var der Fakkeltog og Musik. McKinley sad i et af de indre Bærelser og talte med nogle Venner. En af disse nævnte den Mulighed, at McKinley kunde blive nomineret. "Nei," erklærede denne med Eftertryk; "det kommer ikke til at ske. Jeg er for John Sherman og vil arbejde for ham, indtil han enten har sejret eller tabt. Og det er ialfald sikkert, at jeg ikke blir Kandidaten. Samme Aften besøgte han Delegerterne fra New Jersey, da han havde hørt et Rygte om, at de vilde stemme paa ham. Forat forhindre dette henvendte han sig til Formanden for Delegationen med en indstændig Opfordring til at opgive den Tanke. "Jeg vilde heller," erklærede han tilslut, "miste min høire Haand, ja endog mit Liv, end at dette, som her er Tale om, skulde ske. Skulde jeg under disse Omstændigheder lade mig opstille som Kandidat, forudsat at dette var muligt, vilde og burde dette lede til mit Nederlag paa Valgdagen." Han sagde dette

paa en saadan Maade, at den Historie var ude, og saa endte han med at bede New Jersey's Delegation om at stemme paa Sherman.

McKinleyloven.

Da det af Roger D. Mills udarbejdede Forslag til en ny Toldlov var oppe til Behandling i den 50de Kongres, var det McKinley, som ledede Oppositionen mod det. Forslaget gik ud paa at omstyrte Toldbeskyttelses-systemet og indføre Frihandel.

Mills havde sit Hjem i Texas, en Stat, hvori der ikke drives nogen Fabrikvirksomhed. Han havde grubliseret over Teorien uden at bryde sig om Kjendsgjeringerne og var en mere yderliggaaende Frihandelsmand end Professor Wilson. I Kongressens Repræsentanthus blev der en langvarig Kamp.

Carlisle var Hujets Formand, og han var naturligvis venlig stemt mod Forslaget, medens Randall jaaveljom McKinley var imod det. Som Medlem af Ways and Means Komiteen paaviste McKinley, hvor uholdbart og hvor farligt det var. Det lykkedes ham ikke at faa det nedstemt, thi Demokraterne havde Flertal i Hujet; men han gav det mange drabelige Hug. Under denne Kamp stod han og Randall sammen; begge var Protektionister. Randall søgte at forhindre sit Parti, det demokratiske, fra at slaa ind paa et galt Spor, medens McKinley førte sit Parti fremad paa den rette Vej.

Under denne Kamp blev det muligt for McKinley end klarere end før at lægge for Dagen sin forbausende Færdighed i en Debat, og der er mange Demokrater, hvis Tro han roffede ved sine Argumenter for Beskæftelsesystemet. Selv betragtede Demokraten Randall ham som dette Systems dygtigste Talsmand i Huset. Det hændte saaledes under den sidste Dags Debat over Mills Forslaget, at Randall ikke var færdig med sin Tale, da hans Tid var omme. Nogle af hans Venner bad da om, at der maatte tilstaaes ham nogle Minuter til. Mills gjorde imidlertid Indvendinger, hvorfor McKinley, som skulde være den næste Taler, reiste sig og frafaldt Ordet, saa at Randall kunde fortsætte.

Novembervalgene i 1888 havde givet Republikanerne Flertal i Huset. Vælgerne havde erklæret sig imod Demokraternes Frihandelsideer. Blandt Kandidaterne til Embedet som Husets Formand var Thomas B. Reed og McKinley. Efter en varm Kæmpesstrid gik Reed af med Seiren, og derpaa udnævnte han McKinley til Formand i Ways and Means Komiteen og gjorde ham saaledes til Flertalspartiets Leder. Dommer Kelly var død, og det var næsten selv sagt, at McKinley, Landets største Protektionist, maatte blive Formand i den vigtigste af Kongressens Komiteer. I de tolv Aar, siden han blev Medlem af Huset, havde han forberedt sig til det Arbejde, han nu fik Anledning til at udføre. Han havde sat sig grundig ind i Spørgsmaal vedrørende Tolden og var ikke i Tvil om, hvad han nu burde gjøre. Toldloven fra 1883 skaffede

Regjeringen altfor store Indtægter. Baagrund af de forandrede Forhold trængte den til at revideres; men Revisionen skulde foretages af Folk, som var venligsindede mod Beskyttelsessystemet, og McKinley var som selvskreven til at lede dette Arbeide. Maalet var at omordne Tolden saaledes, at Regjeringens Indtægter blev mindre, og paa samme Tid beskytte Landets Industri og Forbrug.

McKinley lagde al sin Kraft ind i dette Arbeide. Han arbejdede Nat og Dag. Komiteen raadførte sig med Fagmænd fra alle Klasser af Næringsdrivende. McKinley selv udførte et Herkulesarbeide. Hver Aften sad han paa sit Kontor i Hotellet og studerede og hørte Argumenter for og imod de paatænkte Forandringer i Toldloven. Ofte blev det Midnat, før han var færdig med Dagens Arbeide. Men han holdt ud. Hans gode Helbred og det regelmæssige Liv, han havde ført, satte ham istand til at udføre, hvad der for de fleste vilde været en Umulighed. Han tillod ikke, at nogen Gren af Industrien blev forjæmt, eller at Tolden paa nogen Handelsvare blev fastsat, førend han havde samlet alle tilgængelige Oplysninger, som kunde være til Nytte. Resultatet af McKinleys og de andre Komitemedlemmers samvittighedsfulde Bestræbelser blev det bedste og fuldstændigste Lovforslag, som nogenjinde er bleven udarbejdet.

Komiteen havde gaaet mere grundig tilverks, end selve Toldkommissionen havde gjort det. Det tør være i sin Orden at minde Læserne om, at før Valget af den

51de Kongres fandt Sted, havde Præsident Cleveland fremlagt for Repræsentanthuset et Frihandelsforslag. De republikanske Ledere optog den saaledes udkastede Stridshanske, og paa dette Program var det, at Præsident Harrison og Reed-McKinley Kongressen valgtes. Det republikanske Parti havde i længere Tid gjort Toldbeskyttelsen til en Hovedsag; men dette kom dog i 1888 frem med større Klarhed end nogensinde før som Følge af Præsident Cleverlands Budskab, der gjorde Toldspørgsmaalet til den egentlige Programfag. Republikanerne gav Folket det Løfte, at Beskyttelsestolden skulde revideres af sine Venner, og det var dette Løfte, som McKinley og hans Komite nu holdt paa at indfri.

Da McKinley lagde sit mesterlige Lovforslag frem for Huset, følte han sig ikke opfordret til udførlig at fremstille Forskjellen mellem de to Partiers Syn paa denne Sag. Folket vidste, hvad det gjaldt, og havde givet sin Vilje tilkjende i Valget af denne republikanske Kongres. Forslaget formindskede Stempelskatten med mere end sytti Millioner Dollars aarlig. Da han lagde det frem udtalte McKinley blandt andet: "Den Del af Forslaget, som befatter sig med Indførselstolden, tilfigter en fuldstændig ny Ordning; den forandrer ikke blot selve Toldskattens Størrelse, men foreslaar ogsaa Ændringer i Loven med Hensyn til den Maade, hvorpaa den Skat skal indkræves. Disse Ændringer bifaldes af Finansdepartementet." Den saakaldte McKinleylov var i grunden to særskilte Love, hvoraf den, som indeholdt Bestemmelserne om, hvorledes Skatterne

fsulde indkræves, var delvis forfattet af McKinley og delvis af Senator Allison. McKinleys Forslag med Hensyn til dette Punkt var nemlig væsentlig det samme som et af Senator Allison, der var vedtaget af den foregaaende Kongres. Det var saa mesterligt, at Demokraterne beholdt det næsten uforandret i den ulykkelige Toldlov, som de satte igjennem i 1894.

Det er ikke nødvendigt her at indlade sig paa en udførlig Betragtning over den Kamp, som blev ført om McKinleys Toldforslag. Det tør dog være til Nytte at pege paa etpar Enkeltheder. McKinleyloven slog det fast, at naar det er muligt bør man undgaa den saakaldte *ad valorem* Told, det vil sige den Told, der skal være saa og saa mange Procent af den indførte Vares Værdi; det har nemlig altid vist sig, at denne Ordning medfører for store Fristelser til at bedrage Regjeringen ved at opgive en mindre Værdi end den virkelige. Dernæst kan det nævnes, at McKinleyloven skabte en ny Industri, nemlig Fabrikation af Blik. Denne Lov havde tilfølgende Drettelsen af næsten to hundrede saadanne Fabrikker, med en gennemsnitlig Produktion af fem Millioner Kasser aarlig. Landet høstede stor Fordel heraf, og denne vilde senere endnu bleven større, havde det ikke været for Wilsonloven af 1894, som nedsatte Bliktolden. Den nye Industri blev dog ikke ødelagt, skjønt den fik et alvorligt Knæk.

Under Debatten over Forslaget gjorde McKinley opmærksom paa, at Beskyttelsestolden aldrig havde forfeilet sit Maal. Ved dens Hjælp havde Regjeringen

saaledes været istand til at afbetale \$62,000,000 aarlig paa den offentlige Gjæld, som ved Krigens Slut beløb sig til \$2,750,000,000. Sammenlign hermed Erfraringen fra Toldloven af 1884, som havde tilfølgende, at den rentebærende Gjæld paa to Aar forøgedes med omtrent \$250,000,000.

McKinleys Forslag blev i enkelte Punkter forandret, da det kom til Behandling i Senatet, og det har derfor været paastaet, at Loven, som den endelig vedtoges, ikke var McKinleys Verk. Uden at ville gjøre noget Skaar i den Ure, der tilkommer slige Mænd som Senatorerne Allison og Aldrich, der i mange Aar har ført Kamp for Beskyttelsesprincipet, og der med al Kraft satte sig imod Wilsonloven og gjorde den mindre farlig, end den ellers vilde været, bør det dog bemærkes, at medens McKinleys Forslag vistnok ændredes i Senatet, var disse Ændringer dog saadanne, som McKinley bifaldt, og som i Omstændighedernes Medfør var bleven nødvendige. I alt væsentligt og i de fleste Enkeltheder var den Lov, som bærer hans Navn, ogsaa et Verk af hans Haand. Det er ikke nødvendigt her at gaa ind paa Detaljerne. Det faar være nok at sige, at det var McKinley, som inspirerede Toldloven af 1890, og at havde det ikke været for ham, vilde den maaske aldrig være bleven til. Hovedsagen er ikke de enkelte Toldsatser, men Principet, som ligger til Grund for dem. McKinleylovens Maal var at beskytte Landets Industri; og heri viste den sig at svare til sin Hensigt. Det republikanske Parti viste sin Paaskjønnelse af McKinleys

Arbejde da det ved Nationalkonventionen i St. Louis valgte ham til sin Præsidentkandidat.

Der er bleven sagt meget ondt om McKinleyloven; den er bleven fordreiet, og man har givet den Skylden for alleslags Ulykker. Demokraterne fortsatte sit Arbejde for Frihandel, og deres Agitation havde tilfølgende Bedtagelsen af Wilsonloven i 1894. Folket har saaledes nu faaet Troen i Hænderne.

Sed Siden af at oprette Vlikindustrien satte McKinleyloven Sukker paa Frilisten, og Følgen var, at man kunde kjøbe tyve Pund Sukker for en Dollar. Dette var en stor Betsignelse for Fattigfolk. Wilsonloven derimod ordnede Tolden paa en saadan Maade, at Sukker-Truften fik Fordelen, og Folket maatte betale for den i dyre Domme. Det er en Kjendsgjerning, at Landet aldrig har nydt større Velvære, end Tilfældet var under McKinleyloven. Fabrikerne var i fuld Virksomhed, Arbejderne havde Beskjæftigelse, al Handel florerede. Foruden hvad der allerede er sagt, kan det nævnes, at de Forenede Stater som Følge af McKinleys Arbejde for Toldbeskyttelse begyndte at fabrikere mange Ting, som før den Tid maatte kjøbes i Udlandet, saasom Plyds, Perlemorsknapper og Knipplingsgardiner.

McKinleyloven indeholdt som bekjendt endel Bestemmelser angaaende, hvad man kalder Reciprocitet. Det har været sagt, at McKinley ikke var enig med Blaine i dette Stykke, men var nødt til at gaa med paa hans Ideer. Faktum er dog, at McKinley aldrig har

været imod Reciprocitet eller Frihandel i enkelte Varer og med visse Lande ifølge gjensidig Overenskomst. Men han har altid indrømmet, at Wren for denne Tde tilkommer Blaine. Han har ogsaa altid indrømmet, at Tanken var god og nyttig. Det faktiske Forhold kan maaske ikke forklares bedre end ved at citere et Vidnesbyrd fra en af Blaines fortrolige Venner, nemlig W. C. Curtis, den bekjendte Uviskorrespondent, en begavet og grundhæderlig Mand. Den 19de August 1891 udtalte han sig netop om denne Sag til en Repræsentant for Bladet "Independent" i Massillon, Ohio. Han sagde, at Blaine var imod nogen Forandring af Tolden paa sydamerikanske Produkter, men at Ways and Means Komiteen ikke var enig med ham i dette Stykke. Derpaa fortsatte Mr. Curtis:

"Da Blaine fik vide, at der var Tale om at sætte Sukker paa Frilisten, sendte han Komiteen et Forslag til et Amendment, der senere blev kjendt som Hale-Amendmentet. Det gik ud paa, at Præsidenten skulde bemyndiges til at ophæve Tolden paa Sukker fra de Lande, som til Gjengjæld vilde ophæve Tolden paa Jordbrugsprodukter og enkelte andre Varer.

McKinley lagde dette Forslag fra Blaine frem for Komiteen; men det blev forkastet, ifjønt McKinley selv stemte for det. Saa blev Forslaget lagt frem i en noget forandret Form, og McKinley stemte igjen for det, ligesom han ogsaa senere gjorde det, hvergang Blaines Reciprocitetsforslag var oppe for Komiteen.

Rygtet har fortalt, at Blaine var yderlig forbitret over McKinleyloven. Det var netop denne Bestemmelse om, at Sukker skulde være toldfrit, som Blaine tog saa unaadig op. Han klandrede Kongressen, fordi den ikke benyttede den ypperlige Anledning til at fremme Landets Handel; eller fordi den, som han sagde, vilde give Sukkertolden bort istedetfor at sælge den.

Da det saakaldte Aldrich-Amendement vedtoges, var Blaine tilfreds med Forslaget, og Rygtet om, at han var uvenlig stemt mod McKinley, savner al Grund. Han var tvertimod en af McKinleys bedste Venner. Havde det ikke været for McKinley og Senator Aldrich af Rhode Island, vilde Bestemmelsen om Reciprocitet ikke været med i McKinleyloven." Saa langt W. G. Curtis.

Afsted fra Kongressen; valgt til Guvernør.

McKinleyloven traadte ikraft den 1ste Oktober 1890. Dieblikkelig kom Partierne midt op i en hed Valgkamp. Den nye Toldblov, som Republikanerne maatte bære Ansvaret for, havde endnu ikke faaet Tid til at vise, hvad den dueede til, og Folk forstod den ikke. Derfor gik Valget i 1890 det republikanske Parti imod, og mange af dets Mænd faldt, saaledes at Demokraterne fik overvældende Flertal i Kongressen.

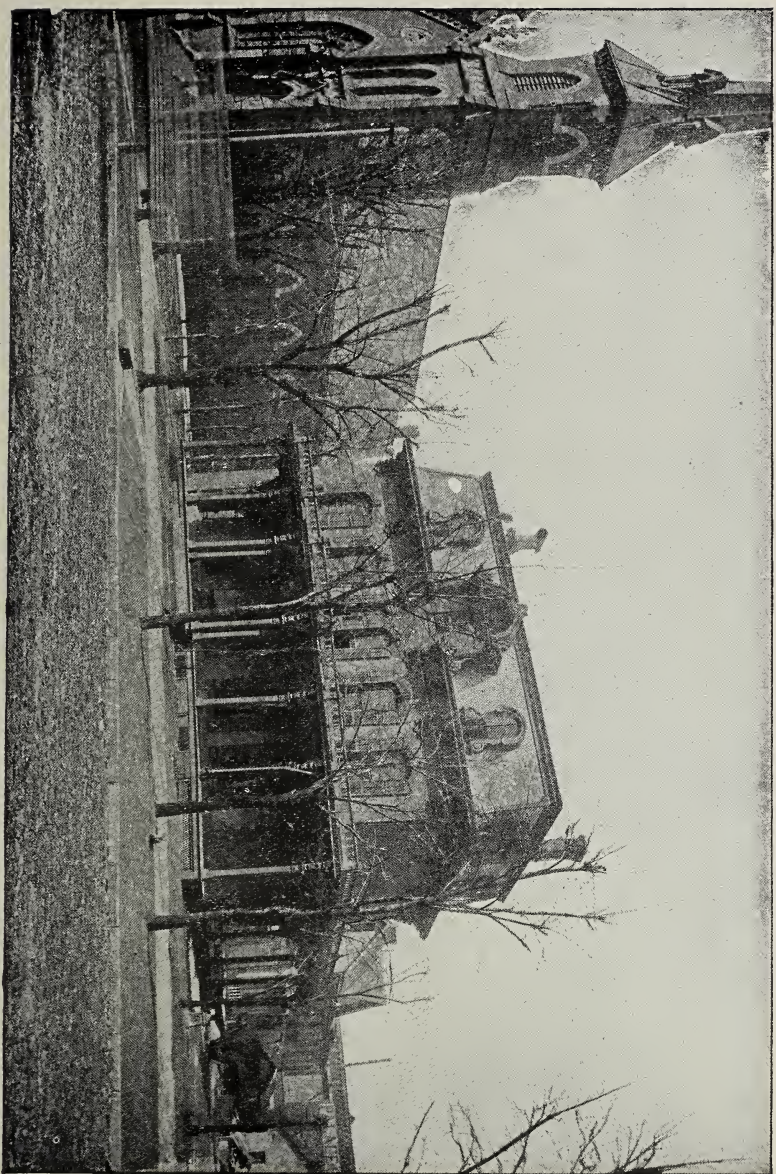
McKinley var en af dem, som ofredes. Han havde ogsaa særegne Banføleligheder at bekjæmpe. Ohios Legislatur var demokratisk, og den havde inddelt Staten i nye

Kongresdistrikter, saaledes at Stark County, hvori McKinley havde sit Hjem, nu var slaaet sammen med tre andre Countier, som Naret før havde givet James G. Campbell, den demokratiske Guvernørkandidat, 3,900 Stemmers Flertal. I Stark County var Partierne omtrent lige sterke, og der forestod saaledes McKinley en haard Kamp. Han gjorde sit bedste for at seire; men han skjønnte nok, at det neppe vilde lykkes ham. Det var netop dette, som Legislaturen havde havt for Øie. Hans Modkandidat var en Mr. Warwick, Statens forhenværende Viceguvernør. Der var ikke meget ved denne Mand; men han havde mange Venner.

McKinley besøgte hver Kro og Distriktet og holdt Taler; men han vidste, at det kom til at knibe med at blive valgt.

For McKinleys Vedkommende var det i Virkeligheden en Kamp med hele det demokratiske Parti som Modstander. Landets dygtigste Talere kom hans Modkandidat tilhjulps. Blandt dem var slige Mænd som Mills fra Texas og David B. Hill fra New York. Der var især et County i Distriktet, hvori McKinley led et slemt Nederlag. I dette County pleiede Demokraterne at seire med op til 2,500 Stemmers Majoritet.

Der var det, at McKinley mødte sin værste Fiende. Hans Modstandere gjorde Brug af alle slags Rneb. De havde saaledes hjret nogle Kræmmere til at drage omkring og søge at sælge Bliffopper til urimelig høie Priser. Folk spurgte, hvad ialverden der kunde være Grunden til, at slige Værer nu var saa uforfæmmede

MRS. MCKINLEYS FADER, AFDØDE J. A. STANIONS BOLIG.

FØRSTE M. E. KIRKE I CANTON,
som Præsident McKinley tilhørte.

dyre. Svaret var da, at den høie Pris skyldtes McKinleyloven. Man bevægede ogsaa endel Kjøbmænd til at lægge paa Priserne og skyldte paa den samme Lov. Det var ikke greit for McKinley, naar han maatte bære Ansvaret for, at almindelig simple Druffekopper af Blik kostede en Dollar Stykket.

Han tabte; men der var bare 303 Stemmer om at gjøre. Han fik 2,500 flere Stemmer, end Præsident Harrison havde faaet i samme Distrikt to Aar før. Den demokratiske Seir blev altsaa skral. Den tog McKinley ud af Kongressen; men den gjorde, at han det følgende Aar blev sit Partis Guvernørkandidat. Folket forlangte, at han skulde nomineres for dette Embede, og de republikanske Partiledere skjønte, at de ikke kunde træffe et heldigere Valg.

McKinley boede nu som Privatmand i Canton. Paa Forespørgsel erklærede han, at han ikke vilde negte at modtage Nominationen, dersom den blev ham tilbudt.

Konventionen, der opstillede ham som Kandidat, var en usædvanlig notabel Forsamling, sammensat af Partiets repræsentative Mænd. Den forhenværende Guvernør, Foraker, fremsatte Forslaget om McKinleys Nomination, og en anden forhenværende Guvernør, Foster, foreslog at gjøre hans Valg enstemmigt.

Medskriveren heraf var tilstede ved Konventionen i Egenskab af Delegat og Reporter. Da McKinley traadte op paa Tribunen forat tage Nominationen, var der en rent ubeskrivelig Begeistring, saa at der hengif

flere Minutter, før han kunde komme til orde. Delegerterne følte, at Seiren var sikker. Alle som en var for McKinley. Der havde aldrig været en mere harmonisk Konvention i Ohio.

Valgkampen aabnedes henimod Slutningen af August. McKinley besøgte næsten hvert County og holdt Taler for Toldbestyttelse og imod fri Sølvmyntning.

Den demokratiske Statskonvention i Cleveland havde nemlig med hundrede Stemmers Majoritet erklæret sig for "frit Sølv." Det saa ud, som om dette blev gjort bare paa Trods. Det traf sig nemlig saa, at Delegerterne fra Cincinnati arbejdede imod James G. Campbell, og da han ogsaa var imod "frit Sølv," fandt de andre Medlemmer af Konventionen sig bespøiede til at erklære sig for det, samtidig med, at de satte Campbells Nominations igjennem. De fleste af Statens Demokrater var inde for fri Sølvmyntning; men Konventionen havde dog maaske ikke optaget den Sag paa sit Program, dersom det ikke havde været, fordi den vilde give Delegerterne fra Cincinnati en under Dret. Det blev en hidsig Valgkamp. To Uar før havde Demokraterne sejret over Foraker, og de var nu fast bestemte paa, at Historien skulde gjentage sig med McKinley. Men den gik ikke; han blev valgt med mere end 21,000 Stemmers Pluralitet.

I 1893 blev McKinley opstillet som Kandidat for Gjenvalg. Ogsaa denne gang var Nominationsen enstemmig. Hans demokratiske Modkandidat var Lawrence

T. Neal, en yderliggaaende Frihandelsmand. Denne anstrengte alle sine Kræfter; men hans Kamp var allerede fra Begyndelsen af haabløs. Medskriveren besøgte den Høst sammen med McKinley hvert eneste County i Staten paa seks nær. Allestedes stimlede Folk sammen for at se og høre sin afholdte Guvernør. Turen var et eneste stort Triumftog. Ingen Sal var stor nok til at rumme dem, som kom for at høre ham tale. Ofte var det næsten umuligt for ham selv at slippe ind. Han holdt mange Møder under aaben Himmel, og ingen Taler i Ohio havde nogensinde samlet større Tilhørerskarer. Guvernøren havde aldrig været i bedre Velgaaende. Han holdt ud med at tale Dag efter Dag, skjønt nogle af dem, som havde været med ham, ikke orkede længere. Han syntes ikke at vide om noget saadant som at blive træt. Det blev et strengt Arbeide for Avisreferenterne; der var saa meget at sige om Møderne og saa mange Taler, som var saa hyperlige, at det ikke gif an at lade dem gaa i Glemmebogen. Enden blev, at McKinley vandt en endnu mere glimrende Seir end den i 1891; han fik 80,995 Stemmers Pluralitet.

I 1892 var McKinley Formand i Nationalkonventionen, som det Aar holdtes i Minneapolis og gjenominerede Præsident Harrison. Der var ogsaa dengang mange Delegater, som var inde for, at McKinley skulde opstilles som Partiets Kandidat. Han selv var varmt inde for Harrisons Nominaton, og McKinley protesterede mod al Tale om at bringe hans eget Navn paa Bane. Men han kunde ikke forhindre, at det skede

alligevel. Hans bedste Venner vilde ikke adlyde ham i dette Stykke. Det vil endnu være i friskt Minde, at der blev bare en eneste Afstemning. Før Sekretæren, som raabte op Staternes Navne i alfabetisk Orden, kom saa langt som til Ohio, havde McKinley tiltrods for sin Protest faaet 74 Stemmer. Der blev en forventningsfuld Stilhed i Salen, da Luren kom til Ohio. Formanden for Delegationen, Mr. Nash, reiste sig og meldte, at to Medlemmer stemte for Harrison og 44 for McKinley. Denne sprang op fra Formandsstolen og gjorde Indsigelse. Det blev betydet ham, at siden han var Formand, havde han ingen Ret til at blande sig op i Stemmegivningen. Men han stod paa sit og fik sat igjennem, at der skulde ske Navneoppraab; han vilde vide, hvem det var blandt Delegaterne fra Ohio, som vovede at handle saa troløst mod Harrison. Resultatet blev 45 Stemmer for McKinley og en for Harrison, og denne ene Stemme var naturligvis McKinleys egen. Han havde været loyal mod Harrison; men han kunde ikke raade over de øvrige Medlemmer af Delegationen. Han havde engang før forhindret sin egen Nominations til Præsident; men Ohios Delegater var ikke tilfands at lade ham gjøre det op igjen. For McKinley var dette en Gresssag, og han fik jo ogsaa i Hovedsagen sin Vilje frem; thi som bekjendt blev Harrison gjennommeret.

Som Guvernør var William McKinley overmaade heldig. Da han i Januar 1892 indførtes i Embedet, kom han jo ind i, hvad der for ham var et fuldstændig nyt Arbejde. Han havde jo læst meget og var vel

hjemme i Statens Historie og de Krav, som stillede til ham; men han var lidet kjendt med netop det praktiske Arbeide, som han var sat til at udføre. Men han gik straks iveri med grundig at sætte sig ind i sine Embeds- pligter. Han var en flink Menneskekjender, og saaledes var han altid heldig i sine Embedsudnævnelser. Han sørgebe for, at ingen fik løse med Statens Penge. Saa vidt muligt forhindrede han, at Legislaturen gjorde unødvendige store Bevilgninger; men da Guvernøren i Ohio ikke har Ret til at belægge et Forslag med Veto, havde han ikke frie Hænder. Imidlertid var han ved sin personlige Indflydelse som Regel istand til at afvende Faren, naar Legislaturen truede med at vedtage uforstandige Love.

Under hans to Terminer som Guvernør sattes Statens Nationalgarde i udmerket Stand. Den var godt organiseret og maatte ogsaa flere Gange gjøre Nytte. Der var en stor Streik blandt Arbeiderne i Kulgruberne. Saa snart det blev klart, at det blev nødvendigt at benytte Tropperne for at opretholde Or- den, befalede han dem at rykke ud. Han forstod sin Pligt som Guvernør og udførte den uden at spørge efter, hvilke Følger dette kunde faa for hans politiske Fremtid. Tropperne skilte sig fra sit Hverv paa en saadan Maade, at der ikke flød Blod. En anden Gang hændte det, at en Pøbelhob truede med at lynche en Forbryder. McKinley sendte ogsaa da Tropper til Stedet for at forhindre denne Ugjerning. Oberst Coit, som kommanderede dem, var Demokrat. Det blev nød-

vendigt for ham at give sine Mænd Befaling til at stynde paa Uroftisterne, og nogle af disse dræbtes. Oberst Coit blev af den Grund arresteret under Anklage for Mord; men Guvernøren forsvarede ham og sørgede for, at hans Sag blev undersøgt paa en upartisk Maade. Ohio har aldrig havt en Guvernør, som har opretholdt bedre Orden, eller som har vist mere Mod, naar der mødte ham Vanskeligheder. Det var, fordi han selv vilde det, at han fratraadte Embedet, da han havde beklædt det i to Terminer. Det er ikke Skik og Brug i Ohio at gjenvælge en Embedsmand mere end en Gang, og McKinley vilde ikke overtræde denne uskrevede Lov, skjønt han uden Vanskelighed kunde have sikret sig Guvernørembedet for to Aar til.

Femte Kapitel.

McKinleys Liv i kort Omrids — Hans personlige Elstværdighed — Hans utrættelige Flid — Hans trofaste Hengivenhed for sine Venner og nærmeste.

William McKinley har hele Tiden været en overordentlig arbeidsom Mand. Han har været meget heldig; men dette skyldes ikke mægtige Venner eller tilfældige Omstændigheder; han hjalp sig selv frem ved strengt Arbejde og ved sit retskafne Fædrelandssind og sin naturlige Statskløgt. Hans hele Karriere har været agtværdig; der er ingen Handling, som trænger til at undskyldes eller forsvares; thi hans Vandel kan siges at have været menneskelig talt pletfri. Det har været et mandigt, modigt, flittigt, alvorligt og samvittighedsfuldt Liv, som han har viet til sit Lands Tjeneste, og som han har forskjønnnet ved en næsten eksempelløs Omhed og Omsorg for sin Hustru og sine nærmeste forresten. Skjønt han har kæmpet sig frem Skridt for Skridt, er det jo intet Særsyn i de Forenede Stater, at en Mand hæver sig op fra en meget beskeden Stilling til at beklæde Landets høieste Embede. Men det er dog ikke ofte, at man kan pege

paa en Mand, der har havt en saa ærefuld Løbebane, og hvis hele Liv paa samme Tid har været saa rent.

McKinley har ligesom andre havt sine Nederlag; han har følt, hvor bittert det er at være misfjendt; han har smagt den tunge Sorg, at hans Børn døde, og at hans Hustru fik en lang og livsvarig Sygdom. Men hans faste Overbevisning om, at den Sag, som han saa ihærdig har arbeidet for, er retfærdig og nyttig, samt hans uroffelige Tro paa, at det amerikanske Folk dog tilslut vilde vedkjende sig hans Arbeide, har ledet ham og holdt hans Mod oppe, og nu skal han høste Frugten af sit Arbeide, derved at Folket vælger ham til Landets Præsident.*)

Hans Nomination til dette høie Embede er den første Belønning, som det hele Land giver ham for hans selvopofrende Arbeide, hans Fædrelandskjærlighed, hans strenge Retsfærdighed og hans store Dygtighed. Han blev i Virkeligheden kaaret af Folket allerede for tre Aar siden, da den almindelige Opinion begyndte at flaa om, og man begyndte at angre, at man igjen havde valgt Grover Cleveland til Præsident, og at der skulde eksperimenteres med Tolden. Arbeidere, Jordbrugere, Kjøbmænd og Kapitalister forenede sig om at forlange, at der skulde gives dem Anledning til at stemme paa McKinley til Præsident. Dette Krav blev saa ind-

---

*) Man maa have i Erindring, at Murat Halstead skrev dette for Valget i 1896. P. D. S.

trængende, at de ældre Partiledere, af hvilke nogle ærlig havde fortjent al den Udmerkelse, som deres Medborgere kunde give dem, maatte trække sig tilbage. Der var enkelte Levebrødspolitikere, som gjerne vilde have forhindret McKinleys Nomination; men de maatte dog denne gang finde sig i at lade Folkets Vilje ske. Allerede flere Maanedes før Konventionen traadte sammen, var det en afgjort Sag, at McKinley kom til at blive Partiets Præsidentkandidat, skjønt han havde nogle mægtige Medbeilere. De, som under hans Valgkamp i Ohio havde seet, hvorledes Folk høiagtede ham og længedes efter, at Landet skulde vende tilbage til hans Toldpolitik, skjønte allerede dengang, at hans Valg til Præsident var noget, som maatte komme.

Ingen fordomsfri Mand vil negte, at McKinley har fortjent den Udmerkelse, som er bleven ham tildelt, og at han er en høit begavet, karakterfast, paalidelig og retskaffen Mand. Da han kaaredes til Kandidat, var det Folket selv, som valgte en Mand af Folket til at blive Folkets Præsident. Der er bare to andre republikanske Præsidentkandidater, om hvilke det med Sandhed kan siges, at de kaaredes af Folket, før Konventionen traadte sammen.

Begge disse var sandede Folkehelte. Den ene var Abraham Lincoln. Hele Verden maatte have betragtet det som den iorteste Utafnemmelighed, dersom hans Parti i 1864 havde forbigaaet ham, der med Visdom, Mandighed og Held havde ført Styret i Borgerkrigens mørke Aar. Han blev derfor ogsaa gjennommeret uden

nogen virkelig Opposition. Den anden var Ulysses S. Grant, hvis Nomination baade i 1868 og 1872 var omtrent enstemmig. Folket forlangte ham, ikke fordi der var nogen Grund til at tro, at han forstod sig paa Statsfager; men fordi han var Krigens største Felt-herre. Begge disse to Mænd var Helte og Fædrelandsvenner, hver paa sin Vis. William McKinley er baade Soldat og Statsmand. Allerede som Gut, før han havde naaet Tyveaars-Alderen, var han Officer; han kjæmpede paa Slagmarken, led ondt som en god Soldat og vovede sit Liv for sit Land. Som Mand udviklede han stor aandelig Kraft, som styrkedes mere og mere ved Studium og Arbeide, ved hans faste Tro paa Sandheden af de Principer, som han forfægtede, og ved den Modstand, som ogsaa han fik. Han er en sand Fædrelandsven.

McKinley som en ædel Personlighed.

Alle Menneffer kjender William McKinley som en af de store Mænd i Landets Politik. De ved mere om, hvad han har udrettet, end de ved om, hvad han er; skjønt nu og da har de ogsaa faaet Die paa personlige Træk, som har øget den Agtelse, de har for ham. Det er ellers naturligt nok, at Massen af Folket ikke har vidst saa særdeles meget om, hvad McKinley er i Privatlivet, som Kabo og som Ven. Det har interesseret dem mere at holde Rede paa, hvad han i sit offentlige Liv har arbeidet for. Det

er bare leilighedsvis, at de har beskæftiget sig med ham som Menneske.

Der er hos McKinley en Hjertevarme, en Sjælens Adel, en Oprigtighed, en Renhed, en Karakterens Dybde, en Aabenhed, en Mandens Kraft, en Taalmodighed og Udholdenhed, en Vennesælhed, en Alsidighed, som gjør, at Folk beundrer ham og holder af ham, som glæder og gavner og drager, og som gjør, at alle føler hans Nærværelse som et forfriskende Bad. Han besidder i høi Grad, hvad man kalder personlig Magnetisme. Han ser helst paa Livets Solskinside, og selv har han en Sindets Ligevegt, som intet kan forstyrre. Han er noget indesluttet; men naar han aabner sig for sine Venner, faar disse altid et sterkt Indtryk af hans Mandighed, hans kjærlige Overbærenhed og hans absolute Bederhæftighed.

Skjønt han altid har havt en sterk Tro paa den store Betydning af det Partis Principer, i hvilket han saa længe har været en af Lederne, overvurderer han ikke sin egen Betydning. Heller ikke har han det med at søge sit eget; thi han har ofte ofret sig selv for andre, og han var altid rede til endog at lide ondt for sine Venner. En Mand, der er bleven beundret og smigret saa meget, og der har været saa heldig, maa nødvendigvis være vidende om, at han duer til noget, og have endel Selvtillid; men hos McKinley er denne ikke forenet med Hovmod. Han er tvertimod næsten altfor beskeden og tilbageholden, skjønt hans lange Erfaring i det offentlige Liv nu har gjort det muligt for ham at

overvinde sin naturlige Tilbøielighed til at føre et stille Liv ubemærket af Mængden.

Det var ikke af Lyst til forfængelig Ære, at McKinley lod sig vælge til Guvernør i Ohio og derefter blev Kandidat til Præsidentembedet. Da han kjæmpede for at beholde sit Sæde i Kongressen, var Grunden ikke den, at han gjerne vilde fortsætte sin offentlige Karriere. For dem, som ikke kjender ham, kan det være vanskeligt at tro, men det er alligevel sandt, at han søgte disse Embeder af Lydighed mod, hvad han ansaa som sin Pligt. Baade for sin egen og for sin Hustrus Skyld vilde han foretrække et roligere Liv som Privatmand. Hans Hu har staaet til at bo i sit beskedne Hjem i Canton og varetage sin Sagførerpraksis. Første Gang kom han saaat sige uforvarende ind i et offentligt Embede, og saa blev han næsten nødt til at gaa videre paa den Bane. Det har ogsaa været Pengetab for ham. Selv i Canton vilde hans Indtægter som Sagfører været langt større end den Løn, han har oppebaaret som Kongresmand og Guvernør.

I ti Aar var det hver Gang kun modstræbende, at McKinley samtykkede i at være Embedskandidat. Det var især af Hensyn til sin Hustru, at han helst vilde have undgaaet det. For hende har det været et stort Offer at tillade ham at tage Del i Politiken. Hun mener, at han har givet langt mere, end han har modtaget. Dagen efter hans feirrige Gjenvalg til Guvernør i Ohio med næsten 82,000 Stemmers Majoritet, var der

nogen, som sagde til Mrs. McKinley, at hendes Mand kom til at blive de Forenede Staters næste Præsident. Men hun sagde med Bestemthed Nei; da han samthjæfede i at lade sig gjenvælge til Guvernør, var det Forstaaelsen, at dette skulde være den sidste Gang, han var Embedskandidat. Det var ogsaa hendes ramme Alvor; men da det senere blev klart, at han var udseet til Landets Præsident, gav hun igjen efter; og som en trofast Hustru gjorde hun da ogsaa, hvad hun kunde for at hjælpe ham. McKinley glædede sig naturligvis over den Ære, som var bleven ham tildelt; han maatte ellers ikke være som andre Menneſker. Han betragtede det dog ikke nærmest som en personlig Seir, men som en Seir for det Princip, der for ham staaer som den store Livssag i Landets Politik.

Der er hos McKinley et Træk, som volder Avis-reporterne megen Fortræd. Han negter at tale med dem om, hvad han har for sig. Dengang han var Formand i Ways and Means Komiteen og arbejdede paa sit berømte Toldforslag, var det som Regel umuligt at faa ham til at lade Aviserne vide, hvordan Sagerne stod. Han syntes ikke at forstaa, at Aviserne havde det Kald at underrette Folk om, hvad nyt der var hændt. Selv de flinkeste af Korrespondenterne havde megen Vanskelighed med at faa Dplysninger af ham. Og den, som kjendte ham bedst, var i det Stykke værst stillet; thi McKinley kunde undertiden fortælle ham vigtige Nyheder, men paa samme Tid forbyde ham at offentliggjøre dem. McKinley havde den Egenhed, at

han ikke syntes om at blive trukket frem for Offentligheden.

McKinley optræder altid med Anstand og Bærdighed, men paa samme Tid kan han sommetider være slem til at drille sine Venner og høvle dem ordentlig af, naar han tror, at de kan have godt af det. Han gjør det dog aldrig paa en saarende Maade; men han har en udpræget Sans for det komiske og lægger ofte for Dagen en forbausende Evne til at gennemskue Folks virkelige Karakter. Der er ingen, som tør tage sig Friheder med ham. Han taaler ikke denslags Folk, som tror, at de for at vise sin Venlighed maa klappe ham paa Skulderen og kalde ham "Bill". De, som kjender ham, føler ingen Fristelse til at gjøre saadant; dertil har de for megen virkelig Agtelse for ham.

McKinley ynder ikke letfindig Spas; men han har Humør og kan ogsaa, naar han er i det Hjørne, fortælle en morsom Historie lige saa godt, som han kan holde en Tale om Tolden. Naar han ikke har noget vigtigere at bestille, kan han more sig kongelig over en Vittighed eller en god Anekdote. Men utilbørligt Snak og letfærdig Skjemt taaler han ikke. Ingen har hørt ham fortælle en Historie, hvori der findes noget usømmeligt, ligesom han heller aldrig blander en Ed ind i sin Tale. Det hænder yderst sjældent, at han mister Taalmodigheden; han pleier at tage imod, hvad der kommer, og rolig taale de Ubehageligheder, som ikke kan undgaaes. Under hans Valgkampe kunde det jo ofte hænde, at naar han var træt og glædede sig til en Hvilestund, kom der

en eller anden Forstyrrelse, som kunde være yderst ubehagelig. Da han saaledes, for Eksempel, engang absolut maatte have rent Løi, var hans Rejsekuffert ikke at finde. Den, som skulde have bragt den frem, havde nok forsømt det. McKinley satte sig rolig til at vente og sagde bare: "Det var kjedeligt!" Da Synderen endelig kom, fik han ikke Skjend, men bare en venlig Tak.

McKinley er altid høflig og korrekt. Han glemmer aldrig at være Gentleman og er lige saa forsigtig med Henjyn til, hvad han siger og gjør i en fortrolig Vennekreds som i sin offentlige Optræden. Han fører sig altid med Anstand og tillader sig ingen ufine Baner, medmindre det skulde være den, at han er en indbarfet Tobaksrøger. Han er glad i sterke Cigarer, og naar han var ude og holdt Valgtaler, pleiede han at vise sine Medrejsende, hvor han havde sin Cigarboks, og han vilde da, at den skulde betragtes som alment Gods, hvoraf alle havde Lov til at forjyne sig.

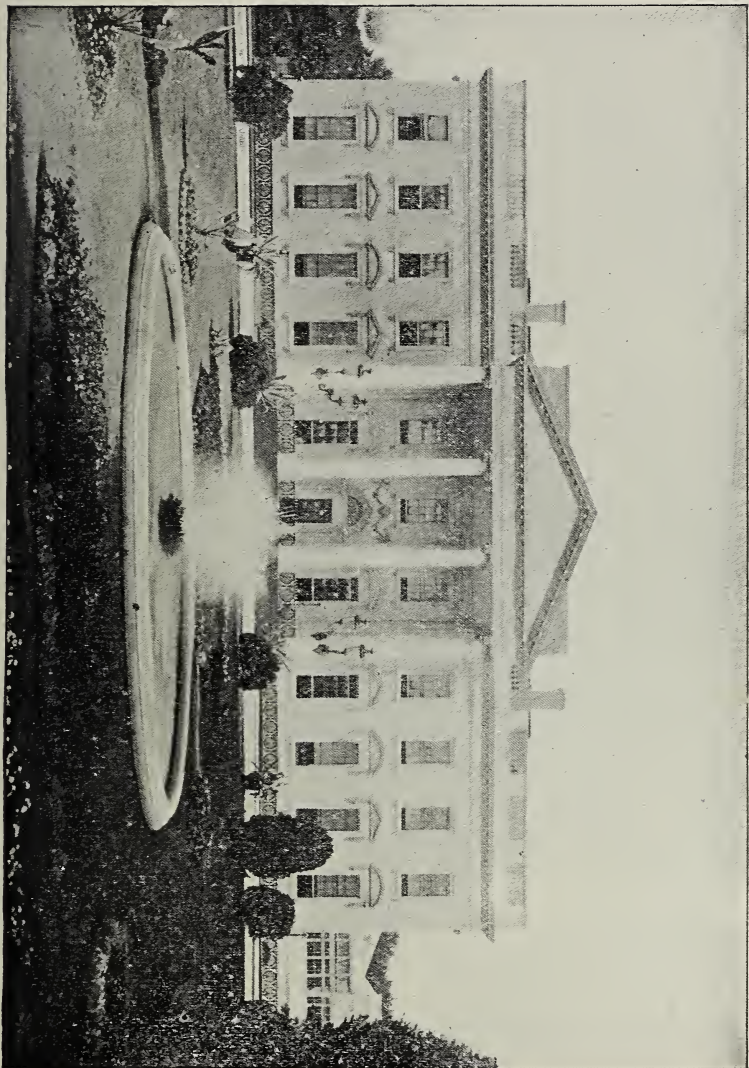
McKinley er altid nøie med at være pent klædt. Hans Klæder sidder godt paa ham og er af bedste Kvalitet. Han er velklædt, fordi han altid er klædt saaledes, at ingen lægger Merke til hans Klæder. Han er altid klædt i sort og med sort Halsbind og sætter megen Pris paa at have et vakkert Urkjæde. I Regelen bærer han Floschat, skjønt han paa Langreiser undertiden bruger Filthhat, en af dem, som kaldes Fedora. Det er ham om at gjøre, at Løiet i hans Klæder er af amerikansk Fabrikat. Beshyllder nogen ham for at have et eneste Plog paa sig, som er indført fra Udlandet, svarer han, at

Strædderen gav ham den høitidelige Forsikring, at det var indenlandsk Klæde.

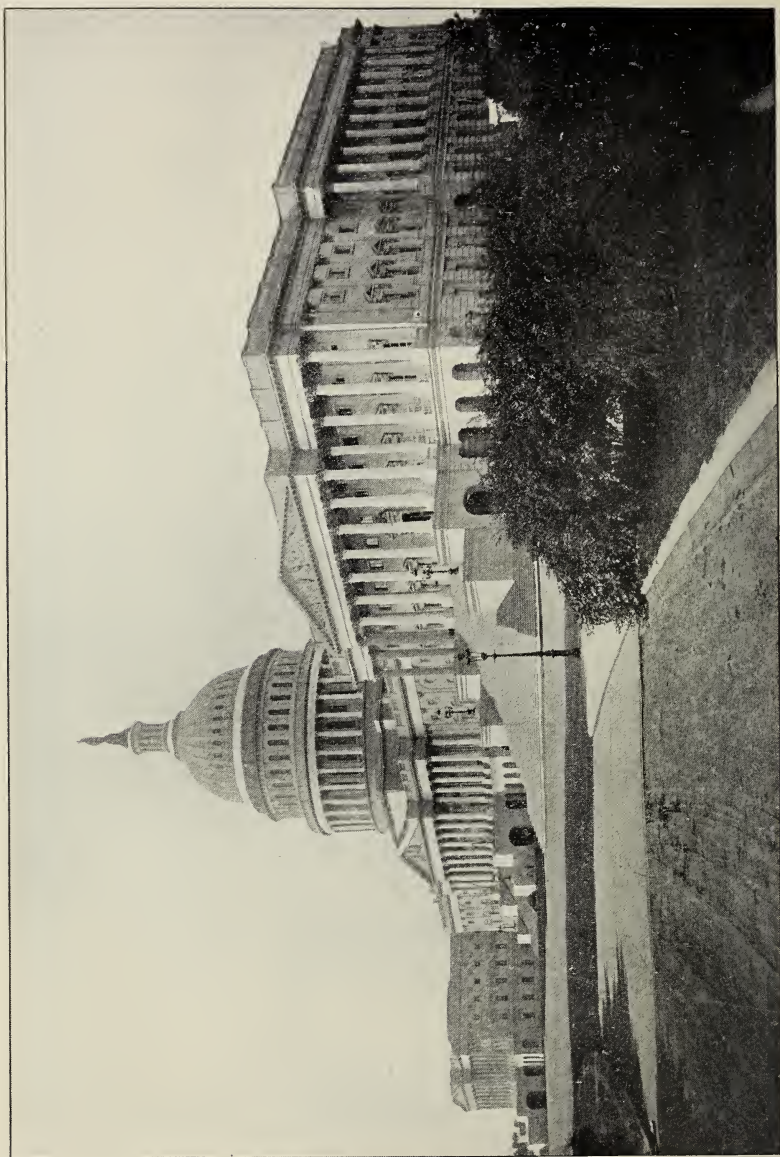
Et fremtrædende Træk hos McKinley er hans Afsty for Urenslighed; man kan næsten sige, at han er pertentlig. Hans Støvler er altid blankpudsede, og hans Hænder og Negle nyder en omhyggelig Pleie. Han er sin egen Barberer, og har i dette opnaaet en saadan Færdighed, at han kan føre en Samtale og rage sig paa samme Tid uden at se i et Speil. Han er altid glatraget, og dette bringer de sterke Linjer i hans Ansigt frem i skarper Belysning. Dine vidner især om, at der bor Dybsind bagenfor, medens Draget om Munden peger paa en energisk Vilje. De mørke Dine skjules undertiden af de svære Bryn; men naar de saa løstes, kan de formelig funkle, især hvis Samtalen dreier sig om noget, som gjør ham ivrig. Han pleier at lade Haaret vokse noget langt. Det har været mørkebrunt, og begyndte temmelig tidlig at blive graasprængt. Det er fint og silkeblødt og ikke længere saa tæt, som det har været. Ørene er smaa og Tænderne hvide og sterke. Idethele er det et fint Ansigt, som med det store Hoved og den brede Pande vidner om sin Dannelselse og store Mandsgaver.

McKinley er af Middelsghvide, omtrent fem Fod og syv Tomme, og han rager saaledes en Tomme op over Præsident Harrison. Han er skuldrebred og sterk og har en Smule Anlæg til enslags provstelig Trindhed, og som Grundlag under det hele har han etpar smaa Fødder. Han tager lange Skridt og sætter Foden

DET. HVIDE HUS.

KAPITOLET.

i Marken, som om han mente det. I sin Ungdom var han en noksaa flink Athlet; men senere blev han næsten lidt doven i det Stykke. Naar han trænger Motion, tager han sig undertiden en Spasertur; men han foretrækker dog at kjøre eller at sidde under et Træ og fylde sine kraftige Lunger med frisk Luft.

McKinley har et jevnt og freidigt Sind; han gaar aldrig og ærgrer sig over Smaating. Et Nederlag har aldrig formaaet at gjøre ham mørk i Hu. Han er maaske Fatalist; ialfald har han en saa fast Tro paa den Sags endelige Seir, for hvilken han arbejder, at han under ingen Omstændighed blir modløs. Livet er for ham Alvor; men dette hindrer ham ikke fra at nyde det. Han gaar sin jevne Gang og ser sig om med skarpt Blik og øger sit Kundskabssforraad. Han slaar sig ikke tiltaals, før han har naaet Bunden, naar der er noget, som han vil have Rede paa. Naar han siger, at noget er saa, kan man forlade sig paa, at det ogsaa virkelig er saa. Heri ligner han sin Slegtning, Senator Allison.

Unge Mennesker og Børn holder altid af ham. De finder Forstaaelse hos ham, og hans Maade at være paa vækker deres Tillid og Hengivenhed. Han er glad, naar han faar være sammen med Børn. Kanskje dette for en Del kan skrive sig fra den Omstændighed, at hans egne Børn døde. Alle Smaarollingerne blandt hans Naboer i Canton er hans gode Venner. For dem har han altid et venligt og skjemtstomt Ord. Ligeoverfor gamle Folk er hans Holdning ærbødig. Særlig kan

dette siges om hans Forhold til sin Mor, som nu er henimod nitti Aar gammel. Han sørger med den største Omhu for, at hun kan have det godt, medens hun betragter ham med Dine, der lyser af Stolthed og Kjærlighed. Hendes Mand døde for et Aar siden, i 1895. Mellem ham og Sønnen var der et fortroligt Venstreb, som i sin Stjønhed var rørende. Det er i sit Liv i Hjemmet, at McKinley viser den mest elskværdige Side af sin Karakter. Den Omhed, hvormed han behandler sin syge Hustru, er allerede nævnt. Selve det Tonetald, hvori han nævner hendes Navn, er et Kjærtegn. Naar hun roser ham, er han glad som et Barn. Hun paa sin Side betragter ham som en Legemliggjørelsen af alle Dyder. Det er femogtyve Aar siden Brylluppet; men Hvedebrødsdagene varer endnu ved.

Et Træk fra den Tid, da han først begyndte sit Arbejde som Sagsfører, fortjener at nævnes her. Straks han havde fuldendt Studeringerne under Dommer Gliddens Ledelse, slog han sig ned i Canton, hvor hans Søster Anna allerede havde sit Hjem. Hun var indtil sin Død den dygtigste og mest afholdte Lærerinde i de offentlige Skoler i denne By paa 38,000 Indbyggere. Unge McKinley aabnede sit Sagsførerkontor i et Bagværelse i Byens daværende Raadhus. I Værelserne foran ham havde Dommer George W. Belden, en af Ohios mest fremragende Jurister, sine Kontorer. En Aften blev Dommeren syg. Han gik da til sin Nabo og bad ham om den følgende Morgen at føre en af hans

Sager for ham i Retten. McKinley sagde, at han ikke turde paatage sig dette; han var ikke kjendt med Lovene, som vedrørte denne Sag, og han kunde ikke paa en Nat sætte sig ind i dem. Men Dommeren erklærede, at han selv var syg, og at han altsaa maatte have Hjælp. McKinley sad da oppe hele Natten og satte sig ind i Sagen, saa godt han kunde, og næste Dag førte han den i Retten og vandt Seir. Netop før han afsluttede sin Tale til Juryn, saa han Dommer Belden komme ind i Retsstuen og satte sig nede ved Døren. En Uge senere traadte Dommeren ind i hans beskedne Kontor og lagde femogtyve Dollars paa Bordet med den Bemærkning: "Det gif, som jeg ventede; De vandt jo Sagen."

"Ja; men jeg vil ikke have Betaling for det, og i ethvert Tilfælde er dette for meget."

"Tag Pengene, De; det er ikke for meget."

"Nei; jeg kunde ikke gjøre det med god Samvittighed," erklærede McKinley.

"Men kjære Dem, da; dette er jo bare en Fjerdepart af hvad jeg selv tjener paa den Sag. Og desuden vilde jeg foreslaa for Dem at gaa i Kompaniskab med mig."

Dette Tilbud kunde den unge Sagfører ikke slybe fra sig, og Sagførersfirmaet Belden & McKinley blev et af de ledende Firmaer i den østlige Del af Ohio og bestod i mange Aar; det opløstes først ved Dommer Beldens Død.

Pengevansteligheder.

Det er almindelig bekjendt, at Guvernør McKinley var saa uheldig at miste alt, han eiede, og mere til, derved at han havde skrevet under for en Ven, som derpaa fallerede. Han bestemte sig af den Grund til at trække sig tilbage fra det offentlige Liv, indtil han havde tjent nok til at betale den Gjæld, han saaledes havde paadraget sig. Da det begyndte at se ud, som om McKinley var udseet til Republikanernes Præsidentkandidat, var der nogen, som søgte at gjøre Kapital af hans Uheld, og som Svar herpaa gav Bladet "World" i New York en sammenhængende Fremstilling af den hele Sag.

Den 17de Februar 1893 gjorde Robert L. Walker Konkurs. Han var Kapitalist, Bankør og Fabrikant og havde været en Barndomsven af McKinley. Som Følge at denne Fallit mistede McKinley hver Dollar, han eiede, og kom desuden i en Gjæld paa mellem \$90,000 og \$100,000.

Mr. Walker havde sit Hjem i Youngstown. Han var Bankpræsident og Medeier i etpar Fabrikker og i endel Kulgruber i Ohio og Pennsylvania. Han var en Stormagt i den Del af Landet og ansaaes for at være god paa mindst \$250,000. Dengang unge McKinley kom hjem fra Krigen og skulde begynde at skabe sig en Stilling, havde Walker givet ham en Haandsrækning. Da McKinley første Gang var valgt til Medlem af Kongressen, havde der været betydelige Udgifter i For-

bindelse med Valgkampen, og saa var der en Panteobligation, som skulde betales, og Walker laante ham da \$2,000.

Af sin Løn som Kongresmedlem de første to Aar sparede McKinley nok til at betale denne Gjæld. Senere maatte han dog sandsynlig laane Penge nu og da og af den samme Mand. Mrs. McKinley var Invalid, og der blev i de første Terminer aldrig noget tilovers af hans Løn paa \$5,000 om Aaret og det lille, han ved Siden deraf engang imellem kunde saa som Sagførerhonorar. Det var bare ellers under Valgkampen, at han undertiden maatte optage Laan for at betale de Summer, som de politiske Komiteer udlignede paa Embedskandidaterne. Efterat han var bleven en af Kongresjens Berømtheder, fritoges han for disse Udbetalinger, og saa begyndte han at lægge tilside en Del af sine Indtægter hvert Aar, indtil han havde samlet en beskedne Formue paa \$20,000. For disse Penge købte han sit beskedne Hjem i Canton og anbragte Resten i Aktier i forskellige Kulgruber. I Begyndelsen af 1893 aabenbaredes Walker for McKinley, som dengang var Statens Guvernør, at han var i en slem Pengeforlegenhed. Han bad da Guvernøren om at sætte sit Navn paa nogle Gjældsbeviser, som han vilde diskontere. Uden at undersøge Sagen samtykkede Guvernøren heri. Han vidste bare, at hans gamle Ven, som tidligere havde hjulpet ham, nu selv trængte Hjælp, og det var McKinley en Glæde at gøre, hvad han kunde for ham. Gjældsbeviserne var betalbare om tredive, jeksti og nitti Dage,

og McKinley endosserede dem. Han forstod det saa, at de tilsammen beløb sig til omtrent \$15,000. De diskonteredes, saaledes som Walker havde sagt, og McKinley tænkte ikke mere paa den Sag førend den 17de Februar 1893.

Paa den Dag blev der Røre i Youngstown og hele Mahoning-Dalen, da Folk fik vide, at Robert L. Walker havde overgivet sit Bo til Konkursbehandling. Et af Retten godkjendt Krav paa \$12,000 mod det ene af Kompanierne, for hvilket Walker var Præsident, havde forarsaget Fallitten, og de andre ramlede overende den følgende Dag. Saa begyndte Bankerne, som havde Penge tilgode af Walker, at tænke paa, hvorledes de skulde faa sit. McKinley skulde netop reise til New York forat deltage i en Banket, da han fik Bessed om, hvad der var haendt. Han sendte Utterbud til New York og reiste med første Tog til Youngstown.

Der fik han vide, at istedetfor \$15,000 var det næsten \$100,000, som han havde kautioneret for. Han kunde ikke begribe det. Banker i alle Dele af Staten telegraferede til ham, at de havde nogle af disse Gjældsbeviser. Før havde han forstaaet det saa, at det var bare tre Banker, som havde med denne Sag at gjøre. Han raadførte sig med sine Venner. Han fortalte dem, at han nok havde endosseret en hel Del saadanne Gjældsbeviser for Walker, men med den Forstaaelse, at de af senere Dato skulde bruges til at betale de, som han før havde endosseret.

En Undersøgelse bragte snart for Dagen, at den

gamle Gjæld ikke var betalt, og at McKinley saaledes var ansvarlig for omtrent seks Gange saa stort et Beløb, som han havde tænkt. Walker skyldte omtrent \$200,=000, medens hans Aktiva beløb sig til mindre end \$100,000.

Efterat McKinley havde raadført sig med sine Venner i Youngstown, sagde han: "Jeg kan næsten ikke tro det; men det synes jo at være sandt alligevel. Jeg ved endnu ikke, hvor stor min Gjæld er, men det ved jeg, at jeg vil betale den til sidste Cent." McKinley havde ingen Forbindelse haft med Walkers Forretning; han havde bare laant den gamle Ven sit Navn.

Mrs. McKinley havde Eiendom til en Værdi af omtrent \$75,000, som hun havde arvet efter sin Far. Den 22de Februar overdrog hun og McKinley al sin Eiendom, som de havde, til H. H. Kohlhaat i Chicago, Myron T. Herrick i Cleveland og Dommer Day i Canton, for at disse skulde bruge den til Afbetaling paa Gjælden, og det saaledes, at alle Kreditorer fik sin lige Andel.

Mrs. McKinley fik af nogle Venner det indstændige Raad at beholde ialfald en Del af sin egen Særeiendom; men hun vilde ikke. Hun gav Skjøde paa alt sammen til M. A. Hanna. McKinley sagde til dem, som spurgte ham om Sagen: "Jeg gjorde, hvad jeg kunde, for en Ven, som havde staaet mig bi med Raad og Daad. Jeg var ikke medinteresseret i noget af Walkers Foretagender. Det Beløb, som jeg nu skyl-

der, er meget større, end jeg havde drømt. Nu er der bare et for mig at gjøre, og det er at møde disse uventede Forpligtelser saa godt jeg kan. Jeg har derfor idag overdraget al min Eiendom for at den kan bruges i dette Niemed. Det blir ikke nok til at betale hele Gjælden; men jeg vil skaffe Resten tilveie saa hurtig som muligt. Jeg vil trække mig ud af det politiske Liv, gjenoptage min Sagsførerpraksis og begynde forfra igjen."

Nyheden om dette Uheld og om den Maade McKinley og hans Hustru tog Sagen, gjorde dem til Gjenstand for hele Landets kjærlige Sympati. Bladet Chicago Inter Ocean satte sig i Spidsen for en Indsamling, og Penge og Løfter begyndte straks at strømme ind.

McKinley sendte Pengene tilbage og takkede Giverne for den gode Vilje, men forklarede, at han ikke kunde tage imod Pengegaver.

Saa var der endel af hans personlige Venner, som blev enige om i al Stilhed at slaa sig sammen om at betale Walkers Gjæld. Blandt disse Venner var M. A. Hanna og Myron T. Merrick i Cleveland, Ph. Armour, Marshall Field og H. H. Kohlsaat i Chicago samt Bellamy Storer og Thomas McDougall i Cincinnati.

Mr. Kohlsaat, som var Bestyrer af Fondet, sagde til World's Repræsentant: "En af Grundene til, at ogsaa vi har optaget en Subskription, er den, at endel Bidrag allerede var indsendte fra Personer, som ikke

opgav sine Navne, og disse Penge kunde saaledes ikke sendes tilbage. Der var mere end 4,000 Bidragsydere; men da vi havde betalt den Gjæld, som var paaført McKinley som Følge af Walkers Fallit, tog vi ikke imod flere Bidrag, men sendte dem tilbage til Giverne. Vi opbevarede ingen Navnefortegnelse, og McKinley ved den Dag idag ikke, hvor Pengene kom fra. Da han fik vide om vor Plan, skrev han til mig og erklærede, at han ikke vilde tage imod Hjælpen. Men Mr. Hanna og andre Venner had ham holde Fingrene af Fadet; dersom hans Venner ønskede at bevise ham en liden Tjeneste, maatte de da vel have Lov til det."

Myron T. Herrick i Cleveland var Kassierer for Fondet og betalte Gjældsbeviserne, efterhvert som de indsendtes til ham. Mrs. McKinleys Eiendom blev skjødet tilbage til hende, og hun og hendes Mand var saaledes hverken rigere eller fattigere end før.

Denne Sag er sommetider bleven brugt til Støtte for den Paastand, at McKinley mangler sundt Forretningsfjøn. Men der er neppe noget i det. George Tod, hvis Forretningstalent og Forsigtighed ingen betviler, har erklæret, at han Dagen før, Walker fallerede, ikke vilde have betænkt sig paa at endosfere hans Gjældsbeviser for en halv Million Dollars. Det kan saaledes ikke sees, at McKinley med nogenfomhelst Ret kan klændres for, hvad han gjorde.

Dette er den nøgne Sandhed. McKinley og hans Hustru vilde og kunde selv have betalt det hele, og de sendte ogsaa tilbage de første Bidrag, som indkom; men

Sagen blev endelig ordnet paa en saadan Maade, at han simpelthen maatte finde sig i, at Gjælden blev betalt for ham. Han havde havt altfor stor Tillid til en Vens Forretningskløgt og Redelighed, og da han stod i en Taknemmelighedsgjæld til denne Ven, kunde han ikke negte ham en Tjeneste. De Venner, som hjalp McKinley ud af denne Vanfskelighed og derved forhindrede, at han kom til at trække sig tilbage til Privatlivet, gjorde en Velgjerning mod Landet, og der findes ikke i den hele Transaktion en eneste Ting, som kan kaste den mindste Skygge paa McKinleys Karakter. Han handlede fra først til sidst som en helt igjennem hæderlig og retscaffen Mand.

Sjette Kapitel.

McKinleys Afidighed.

Imange Aar har McKinley været bekendt over hele den civiliserede Verden som den ypperste Talsmand for det amerikanske Toldbeskyttelsessystem. Han repræsenterer den amerikanske Tde. I England, Frankrige, Tyskland og Østerrige er hans Navn omtrent lige saa almindelig kendt som i de Forenede Stater, og i Spanien, Italien, de skandinaviske Lande og Rusland staar han for alle Forretningsmænd og Fabrikanter som en vigtig Faktor i Verdenshandelen, og forsaavidt som Folk i Asien idethele ved nogenting om europæiske og amerikanske Uliggelder, har de hørt om McKinley som den Mand, der repræsenterer den Tde, at Amerikanerne skal udvide sin Industri, skaffe sig et godt Hjemmemarked ved at ophjælpe sin Fabrikvirksomhed, ordne det saa, at Producenterne og Forbrugerne blir nære Naboer, hjælpe Jordbruget ved at opmuntre Folk til at anvende Arbeide paa andre Industriegrene og endelig faa istand en livlig Konkurrence mellem Landets egne Fabrikanter i dets egne Markeder ved at beskytte dem mod en skadelig Konkurrence med Fabrikanter i andre Lande, hvor

Arbejdsforholdene er vidt forskjelligt fra dem, som raader i de Forenede Stater. Der har i Udlandet hersket en vis besynderlig bitter Uvilje mod McKinley. I enkelte af Tysklands Fabrikdistrikter er han bleven betragtet som en Fiende, man kan næsten sige som et Umenneſke. Amerikanſke Børn i tyſke Skoler har ofte ſaaet høre krænkende Bemærkninger om ham. Forreſten kan man jo være vis paa, at naar Folk i England og ellers i Europa, ſom er fiendtligſindede mod McKinley, er Grunden dertil ikke den, at de er bange for, at den Politik, ſom han arbejder for, ſkal ſkade de Forenede Stater. De tror tværtimod, at hans Beſtræbelſer gaar ud paa at ophjælpe dette Lands Næringsveie paa Europas Bekoſtning, at hans offentlige Arbejde er amerikaniſk, ikke koſmopolitiſk, og heri kan de viſtnok have Ret.

Det, der fiørſt gjorde McKinley bekjendt ſom en af Lederne i Kongreſſen og i det republikaniſke Partiſ Valgkamppe, var den Gave, han havde til at holde overordentlig intereſſante Tale om Toldſpørgſmaalet; en Kunſt, hvori han ikke havde nogen Ligemand. Og ſaaledes fik endel Folk den falſke Foreſtilling, at dette var det eneſte, han duede til. Men Sandheden er, at han har en meget alſidig Begavetſe. Han var født i en Fabrikby og havde der ſit Hjem, indtil han var ſyatten Aar gammel. Han var derfor ſærlig intereſſeret i den Fabrikvirksomhed, hvis Beſtyttelſe var Maalet for den fiørſte Lov, ſom vedtoges af de Forenede Staters fiørſte Kongreſ. Det faldt ſaaledes af ſig ſelv, at McKinley tidlig begyndte at ſtudere denne Sag. Argumenterne for Toldbeſkyt-

telje laa ligejom i Luften. Han saa og fólte, at denne Sag ftadig fik ftørre Betydning, efterhvert fom de forbedrede Samfærdjelsmidler gjorde Verden mindre, faaledes at alle Lande blev vore Naboer. Det er ikke faa langt til Kina og Australien nu, fom det var til England for vel femti Aar siden, og det er nu ikke faa lang Bei fra Ohio til Englands og Tyfflands Fabrikdiftrikter, fom det var til Connecticut og Maffachuffetts paa den Tid, Borgerkrigen begyndte.

McKinley voksede op med dette Spørgsmaal og havde fat fig grundig ind i det, længe før han blev Toldbefkyttelfens hpperfte Repræftant og Talsmand. Hans Landsmænd kom til at holde af ham, netop fordi Keften af Verden saa paa ham med Uvilje. Han blev Folkets Præftidentkandidat, fordi hans Navn havde faaet en vis beftemt Betydning. Folk vidfte, hvad han vilde, og at det var det samme, fom de jelv vilde. Han har dygtige Medarbejdere, der banede Veien for ham til Præftidentftolen; men Grunden var allerede ryddet; Folket havde allerede beftemt, at det ftulde fe. Mange var misfornpiede med Clevelands Frihandelfeksperimentet. De troede, at jelve Talen om en demokratiff Revision af Toldloven virkede hemmende paa Landets Induftri, og de vilde ikke længere taale en Toldlov, fom hverken ydede den fornødne Befkyttelfe eller ftaffede Regjeringen de fornødne Indtægter.

General Charles S. Grosvenor af Ohio, fom i mange Aar var sammen med McKinley i Kongreffjen og kjendte ham godt baade i hans offentlige og private

Liv, har skrevet en udmerket Karakter-skizse af sin Ven. Den tegner ham, som han er, ikke saaledes, som han fremstilles af endel Folk, der har sat sig i Hovedet, at han er en Mand, som har bare en Tanke og kan holde bare en Tale. General Grosvenor siger:

“Guvernør McKinley er en meget tiltrækkende Personlighed. Han blev født og tilbragte sin Barndom og Ungdom blandt jevne Hverdagsmennesker. Han lærte i den Skole, hvorfra saa mange af de mest udmerkede Mænd i de Forenede Stater er udgaaede, — Modgangens og Arbeidets Skole.

Han er nu toogfemti Aar gammel, i sine bedste Aar baade legemlig og aandelig. Og han er ikke blot en stærk Mand baade paa Sjæl og Legeme; men han vokser og udvikler sig Aar for Aar. Det kan med Sandhed siges om ham, at han aldrig har indehavt nogen Stilling, som han ikke har beklædt med Ære, eller hvori han i noget Stykke har skuffet sine Venners Forhaabninger. Enten vi betragter ham som den unge Soldat, fuld af glødende Fædrelandskjærlighed, eller som den unge Sagfører, fuld af Begeistring for det Livskald, han har valgt, eller som Kongresmanden, der med al sin Kraft arbejder for at fremme sine Bælgeres og Landets Vel; eller som Guvernøren, der er sat til uden Personens Anseelse at haandhæve sin Stats Love, — maa vi medgive, at han altid har vist sig Stillingen voksen, og at han har gjort sin Pligt med ubrødelig Trofskab.

Han har med overordentlig Flid og Interesse

studeret de politiske Spørgsmaal. Han havde meget lovende Udsigter som Sagfører, men gav Afkald paa dem og slog ind paa den politiske Løbebane, og han var da som nu begejstret for det republikanske Parti. Han har altid været tro mod sit Parti, medens han dog paa samme Tid har hævdet sin Ret og Pligt til at handle saaledes, som hans Samvittighed bød ham, og undertiden har han ogsaa taget Afstand fra enkelte Ting i Partiets Program. Han behandler ogsaa sine Modstandere med Agtelse og gaar altid ud fra den Forudsætning, at de handler efter sin redelige Overbevisning; men han er dog uroffelig i sin Tro paa, at det er det republikanske Parti, som i de store Programjager har det rette Synspunkt. Han kæmper for det republikanske Partis Seir, fordi han betragter dette som en hellig Pligt.

Han er i alle Ting og til alle Tider helt og fuldt Amerikaner. Han tror, at Amerika tilhører det amerikanske Folk, og det er dette Folks Tarv, som han altid har for Øie.

Man maa dog ikke forstaa det saa, at han ikke anerkjender som Amerikanere andre end de Borgere, som er fødte i dette Land. Han har altid i denne Betegnelse indbefattet ogsaa fremmedfødte Indvandrere, som tilegner sig vor Regjerings Principer og er loyale mod vor Forfatning og blir arbeidsomme og trofaste amerikanske Borgere.

Under McKinleys lange Tjenestetid i Kongressen gjorde han særlig Toldbeskyttelse til Hovedgjenstand for

fit Arbejde, og som Medlem af Ways and Means Komiteen anvendte han meget af sin Tid paa Lovgivningen vedrørende denne Sag; men man maa ikke tro, at hans fremragende Dygtighed og store Kundskaber indskrænker sig til dette ene Spørgsmaal. Noget saadant er nok bleven sagt om ham; men det er grebet fuldstændig ud af Luften.

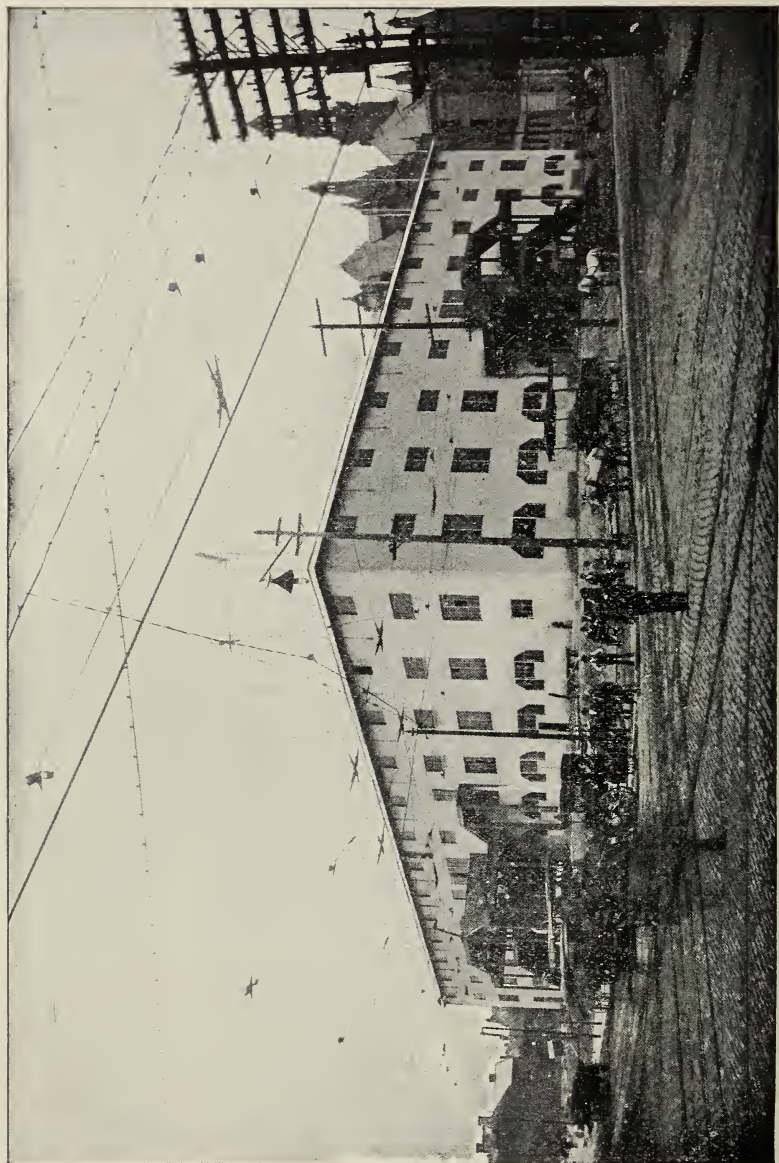
I disse fire Aar, siden han traadte af som Kongresmand og blev Ohios Guvernør, har han holdt Taler og Foredrag over en Mængde forskjellige Emner, som intet har at gjøre med det, som er hans Specialitet i den nationale Politik. Ogjaa i Kongressen holdt han mange ypperlige Taler, som ikke dreiede sig om Tolden. Blandt disse kan nævnes et Indlæg i Valgtvisten mod Dommer Taylor i den 44de Kongres; ligeledes i den samme Kongres et Indlæg i Diskussionen om Sydens Valgmetoder; en Mindetale i Anledning af Præsident Garfields Død; i den 49de Kongres Taler angaaende Pensionsvæsenet og i den 50de Kongres angaaende Indkjøb af Regjeringens Obligationer; en Mindetale i Anledning Senator John A. Logans Død. Blandt andre Emner, som han talte over, er Reform i Embedsvæsenet, Traktaten med Hawaii, Loven om otte Timers normal Arbejdsdag og om Forholdet mellem Guld og Sølv som Myntmetaller. Alle disse Taler over disse vidt forskjellige Emner er blandt de bedste, som man kan finde i Kongresreferaterne.

Hans Taler udenfor Kongressen er endnu mere slaaende Vidnesbyrd om hans Alsidighed. Specielt kan

STAATSDEPARTEMENTET.

KONVENTIONS-HALLEN I ST. LOUIS, MO.

nævnes Foredrag for en Chautauqua-Forening i Atlanta, Georgia; paa Gravsmynkningsdagen i New York; "Fremtidsudsigter og et Tilbageblik", en Tale til Pionererne i Mahoning Valley; "Den amerikanske Jordbruger", et Foredrag for en Jordbrugsforening i Ohio; "Bore offentlige Skoler", ved Indvielsen af en Skolebygning; "Ny-England og Fremtiden", en Tale ved en festlig Tilstelning i Pennsylvania. Han holdt Talen ved Festen i Anledning af New York Tribune's Femti-aars-Fest; ved Indvielsen af Ohios Bygning ved Chicago-Udstillingen og ved Indvielsen af Chickamauga og Chattanooga Park. Han har holdt en Mængde Taler paa Fjerde Juli, Gravsmynkningsdagen, ved Skolefeste, Chautauqua-Møder, Indvielsen af Soldatmonumenter, ved Storarmeens Leirsamlinger, ved forskjellige Samfunds kirkelige Aarsmøder, osv. osv.

En forsigtig Gjennemlæsning af disse Taler og Foredrag vil bevise for hvem som helst, at medens McKinley er den store Mester i alle Spørgsmaal vedrørende Tolden og Regjeringens Pengevæsen, har han ogsaa i Behandlingen af disse mange andre Emner lagt for Dagen den samme Grundighed og Beltalenhed. Som Foredragsholder staar han i forreste Række. Hver Sætning er smagfuld og velbygget, og de synes ikke at koste ham nogen Anstregelse, og hans Taler udmerker sig ikke alene ved sit Indhold, men ogsaa ved sin Formfuldendthed.

Det er ingen Overdrivelse at sige, at McKinley i dette Stykke har meget faa Ligemænd blandt nulevende

Amerikanere. Vi kan ikke i Diebliffet nævne nogen, der har talt saa godt om saa mangfoldige forskjellige Emner. Det kan ogsaa nævnes, at han har talt til flere og er kjendt af flere Folk i de Forenede Stater, end Tilfældet er med nogen anden Mand, som nu lever.

Personlig er han overordentlig afholdt af Folkets store Masse. Man kan trygt sige, at siden James G. Blaines altfor tidlige Død har ingen anden Amerikaner samlet Starer af Tilhørere saa store som de, der flokker sig sammen om Guvernør McKinley. Under Valgkampen i 1894 holdt han Taler fra Tribunen eller fra sin Jernbanevogn i næsten alle de Stater, som havde Valg, og enten det var i hans egen republikanske Stat Ohio eller i den tvilsomme Stat Missouri eller blandt Demokraterne i New Orleans havde han aldeles uhørt store Forsamlinger.

I Mand's Minde har der ikke været nogen Amerikaner, som har staaet Folkets store Masse nærmere eller været mere afholdt. Han har havt Erfaring i et vigtigt administrativt Embede. Han har i fire Aar tjent som Guvernør i Ohio, og i den Stilling fik han rigelig Anledning til at bevise, at han havde Mod og Kraft til at holde Regjeringens Tøiler med en stø Haand." Saa langt General Grosvenor.

Denne Bog vilde blive altfor stor, skulde vi gjen-give alle eller en stor Del af McKinleys vigtige Taler. Vi faar indskrænke os til nogle saa Uddrag, der vælges med det Maal for Øie at give Læserne Udgang til det, som er mest karakteristisk, og som bedst vil vise, med

hvilken Grundighed han har sat sig ind i omtrent alle Landets og Tidens store Spørgsmaal. I de følgende Kapitler gjengives derfor nogle af hans Udtalelser, som bærer Vidnesbyrd om, hvor vidt hans Felt er, og hvor stor den Kraft og hvor udtømmende de Kundskaber er, som han har viet til det amerikanske Folks Tjeneste.

Syvende Kapitel.

Det rette borgerlige Fædrelandsfind.

Der har sjelden været hørt et bedre Ord om det borgerlige Fædrelandsfinds Pligter og Betydning end en Tale over dette Emne, som McKinley holdt til Handelskammeret i Rochester, New York, den 13de Februar 1895. Talen er saa meget mere kraftig, fordi den holdes i greit Forretningsprog og uden oratoriske Bendinger. Hans Paavisning af Forbindelse mellem det at være en god Borger og det at være en dygtig Forretningsmand er merkelig og flaaende. Han sagde:

“Hr. Præsident og mine Herrer Medlemmer af Handelskammeret!

Jeg kan ikke undlade allerførst at takke for den Ære, Handelskammeret i Rochester har vist mig ved at indbyde mig til at være tilstede her iaften. Det vilde have været mig endnu mere kjært, dersom jeg havde faaet Lov til at sidde her som en taus Gjæst ved Bordet og var fri for den Forpligtelse at holde en Tale.

Tiderne er nu saadanne, at ingen har Ret til at tale, medmindre han kan tale Ord, hvori der er Vis-

dom. Mere end nogensinde før i mit Liv ønsker jeg nu, at jeg kunde være istand til at udtale de Ord, der i en Krise som den nærværende saa saare tiltrænges. Der har maaske aldrig været en Tid, da Folket udover hele Landet saa alvorlig som netop nu har beskæftiget sig med Tanken paa sit Ansvar som Borgere. De holder paa at studere Forholdene i Nationens og Staternes og Byernes Styre. De tænker paa sine Pligter og sin Magt med særligt Henblik paa Muligheden af at forbedre disse Forhold.

‘Hvad kan jeg gjøre for at forbedre det offentlige Styre?’ er det Spørgsmaal, som ijsjelsætter hver tænkende Mand, og som næsten kan siges at ligge paa hver Tunge. Folket begynder at forstaa, at de har Magten saavel som Ansvaret. De føler Trang til at lære sin Pligt at kjende, og naar de kjender den, er de rede til at gjøre den.

Grundlaget under vort hele Statsstyre saavel i det hele Land som i de enkelte Stater og deres Underafdelinger er den offentlige Opinion. Det er denne, som skaber frie Forfatninger og opretholder dem til Gavn eller til Skade. Men om den offentlige Opinion aldrig saa meget kan være sund, kan den intet udrette, medmindre den er vaagen. Naar den vækkes, kan den stanse eller afværge et Statsonde; men dette vil komme til Magten igjen, saasnart Offentligheden igjen begynder at vise Ligegyldighed. For at den kan saa istand og holde fast ved virkelige Reforme, maa den offentlige Opinion ikke arbejde rykkevis; den maa være sterk og

staa paa Vagt hele Tiden og holde begge Dine vidt aabne. Publikum er, og det med fuld Ret, ofte snar til at fælde Dom over offentlige Embedsmænd og Forhold; men der kræves dog noget mere end dette. Publikums Dom maa eksekveres, og dette er kun da muligt, naar Folket stadig staar paa Vagt og er fast bestemt paa, at dets Dom ikke skal være en tom Formalitet, men en levende Kjendsgjerning, som maa respekteres og tages tilfølg.

Det er ligesaa vigtigt at være aarvaagen efter som før et Valg. Det er nødvendigt, for at den Teori, som fejrede ved Valgurnen, kan gennemføres i Praksis. Endog de bedste af Offentlighedens Tjenere blir bedre, naar deres Herre altid holder Die med dem. Men ved Siden heraf trænger de ogsaa Støtte og Opmuntring. Slaget er bare begyndt derved, at man jager Fienden ud af den første Løbegrav. Tropperne er ligesaa nødvendige i den Kamp, som derefter maa finde Sted, for at en afgjørende Seir kan vindes. Bælgerne aabenbarer kun Folkets Vilje; senere gjælder det da at gennemføre den. For at Folkets erklærede Vilje kan finde sit Udtryk i bestemte Love, maa Folket holde Die med og arbejde sammen med sine offentlige Embedsmænd. Valget, som er en Erklæring om, hvad Folket vil, kan faa megen eller liden Betydning; det vil afhænge af den Maade, hvorpaa denne Erklæring udlægges og gennemføres. Det bør spigres fast, at de Løfter, som gøres under en Valgkamp, maa holdes til Punkt og Prikke. Her er det netop, at Skoen trykker. Bælgeren

maa ikke flaa sig tilro, saasnart han har gjort sin Pligt paa Valgdagen; nei, da maa han netop blive dobbelt aarvaagen. Dersom Folket efter Valget giver det hele en god Dag, kan vi forlade os paa, at den valgte Embedsmand, hvor ærlig og velmenende han end kan være, ikke vil være istand til at udføre sin fulde Pligt. Embedsmanden vil som Regel være, hvad Publikum gjør ham til.

Da Lincoln i 1861 var paa Rejsen til Washington for at overtage sit Embede som Landets Præsident, saa udtalte han som Svar paa en Velkomsttale af Guvernør Morton i Indianapolis følgende:

‘Hvergang jeg kommer i en vanskelig Stilling, — og det kommer uden Tvil til at ske ofte — maa jeg sætte min Lid til eder, de Forenede Staters Folk; og jeg vil, at I nu og altid skal komme ihu, at det Arbeide, som er lagt paa mig, ogsaa er eders Sag, ikke min alene.’

Denne vigtige Sandhed, som Lincoln udtalte, havde Gyldighed dengang, og den har den samme Gyldighed nu.

En folkelig Regjering er Folkets Sag, og dersom de forspømmer den, vil baade Regjeringen og Folket høste Skade deraf. Borgerens Pligt ender ikke med Valgdagen. Ved at afgive sin Stemme har han vistnok udført en vigtig Pligt; men ogsaa hver af de andre 364 Dage i Aaret har sin egen bestemte Pligt, der undertiden er fuldt saa vigtig som den, der hører Valgdagen til.

Interessen for de offentlige Anliggender skulde være lige virksom og levende hele Aaret rundt. Ingen amerikansk Borger er for stor eller for ringe til at udføre den Pligt, som maatte paalægges ham, lad den være i en noksaa underordnet Stilling. Enhver saadan offentlig Post er en Gæstpost.

Derjom de bedste Borgere ikke vil tage Del i Nationens eller den lokale Politik, kan og vil som Regel de værste Borgere overtage Styret. I hver Stat og i hver By er et Flertal af Borgerne inde for et godt Styre, og naar de alligevel ikke faar det, har dette sin Grund deri, at de viser Ligegyldighed og ikke staar sammen og løfter i Flok. Landets Forretningsmænd kan ikke uden stor Fare forsømme sine politiske Pligter. Ved at gjøre det, kan det ofte hælde, at de ruinerer sin egen Forretning. Politisk Indifferentisme er en truende Fare for Landet.

Det er ofte Tilfælde, at de, som er ansvarlige for denne Fare, er de flittige Forretningsmænd og ellers Folk, som er i de bedste Stillinger og er naaet langt i Dannelsen. Det hænder, at Mænd, som har store Handelsinteresser, rejser bort fra Hjemmet lige før Valgdagen, og saa klager de over Udfaldet, skjønt deres Nærværelse og Indflydelse maaske kunde have givet Valget et andet og bedre Udfald. Jeg har kjendt slige Mænd. De løber bort fra en af de helligste Pligter under en Regjering, slig som vor er, og overlader den til andre, for hvem mindre staar paa Spil, og af hvem Samfundet ikke har Ret til at vente saa meget. Hvad vi træ-

ger, er en Gjenoplivelse af egne Folkestyre, af den egne amerikanske Aand, som forlanger, at alle Borgere, ikke bare nogle faa, virkelig skal tage aktiv Del i Styrelsen. Vi trænger til paany at gjennemgaaes af begejstret Fædrelandskjærlighed. Der kan ikke blive for meget af den. Den jager Frygt og Forræderi paa Dør, og Anarkisme flyr for den. Den gjør den enkeltes og hele Landets Liv mere rigt. Den er vor faste Borg, Republikens Stjold og vor Friheds Vern og Fæste. Den skaber bedre Borgere, bedre Byer, et bedre Land og en bedre Civilisation.

Landets Forretningsliv staar i en saa inderlig Sammenhæng med det politiske Liv, at det ene ikke godt kan trives, dersom ikke ogsaa det andet er sundt. God Politik er god Forretning. Borgeren og Landet styres ikke længere af Partifordomme. Mænd, som ser en Sag i samme Lys, skjønt de maaske hidtil har været bitre politiske Modstandere, arbejder nu sammen; de vil ikke længere lade Partivæsenet hindre dem fra at arbejde i Forening for det almene Vel. Det begynder mere og mere at blive Skik og Brug blandt dem at gaa frem i Politiken paa samme Maade som i sin Forretning. Partibaandet kan være sterkt; men det er dog ikke saa sterkt som Forretningsinteresserne. Mænd vil heller forlade sit Parti, end de vil ødelægge sin Forretning. De foretrækker personligt og nationalt Velvære for Partiets Seir; og det er dem mere om at gjøre, at der blir et ærligt offentligt Styre, end at deres Parti faar raade over Embedernes Uddeling. Forretnings-

manden kan ikke holde sig udenfor Politiken uden at udsætte sin egen Forretning for Fare og uden at for-
 sømme en alvorlig Pligt, som han skylder Staten. En
 sund politisk Aktivitet i Forretningsverdenen fremmer
 det almene Vel. Naar galt skal være, er det bedre, at
 Folk engang imellem vækkes op til at interessere sig for
 de offentlige Anliggender, end at de skulde være lige-
 gyldige hele Tiden; men det, som især trænges, er dog
 den stadige uafbrudte Interesse, der aldrig sover. Den
 er det eneste Middel, hvorved en fri Regjerings Bestaaen
 kan sikres og de bedste Resultater opnaaes.

Dersom vi vil, at Statsstyrelsen skal forbedres,
 faar vi forbedre den. Dersom vi vil, at den politiske
 Luft skal renses, faar vi selv tage fat paa Arbeidet
 med Energi og Forstand og en ærlig Vilje.

Der hviler et tungt Ansvar paa Landets Forret-
 ningsmænd. Det er ingen let Sag at holde Indu-
 striens mægtige Hjul igang. Stanser det, maa baade
 Arbeidere og Kapital ligge ledige. Begge maa tære
 paa, hvad de allerede har samlet; ingen af dem kan
 tjene noget uden den andens Hjælp. Tænk, hvilken
 uhyre Kapital der i dette Land er anbragt i Fabrik-
 virksomhed, og hvad der skal til for at holde det mæg-
 tige Maskineri gaaende! Den Kapital, som i 1890 var
 anbragt i Fabrikker i de Forenede Stater, beløb sig til
 \$2,900,735,884, og de fabrikerede Gjenstande havde en
 Værdi af \$4,860,286,837. I disse Fabrikker havde
 2,251,134 Personer stadig og lønnende Beskæftigelse,
 og disse lykkelige amerikanske Arbeidere modtog i aar-

lig Løn det enorme Beløb af \$1,221,170,454; næsten fire Millioner Dollars for hver Arbejdsdag og næsten en halv Million Dollars for hver Arbejdstime i hver Arbejdsdag i Aaret 1890. Mellem Aarene 1865 og 1892 har vor Fabrikvirksomhed gjort stadig Fremgang; Antallet af Arbejdere var i 1890 næsten en Million større end i 1880. Og i 1892 var Antallet større end i noget foregaaende Aar, og det siger sig selv, at det da ogsaa var større, end det har været siden den Tid. I 1890 udbetaltes i Arbejdslønninger mere end dobbelt saa meget som i 1880, og vore Fabrikvarers Værdi havde ogsaa i 1890 steget til mere end det dobbelte af hvad den var i 1880. Jeg er sikker paa, at det er Tilfældet med Folkets store Mæsse, og jeg tror, det ogsaa kan siges selv om Landets Forretningsmænd, at de ikke rigtig fatter, hvor uhyre stor dette Lands Fabrikvirksomhed er, eller hvilken enorm Rigdom vort Fordbrug og Fabriker og Arbejdere i Forening har skabt. I 1890 var vor Nationalformue \$61,469,000,000. I 1880 var den \$43,642,000,000. Mellem Aarene 1870 og 1890 forøgedes den med \$31,391,000,000, eller næsten dobbelt saa meget som det russiske Riges hele Formue. Ja, vor Nationalformue overstiger nu med \$276,000,000 den, som i 1880 eiedes af Storbritanien, den gamle Verdens rigeste Nation, med alt hvad den igjennem Aarhundreder havde skrabet sammen.

Sammenlignet med hele Europa var vor Formue i 1880 23.93, vore Indtægter 28.01 og vor Forøgelse af vor Rigdom 49.28 Procent. Mellem 1870 og 1880

faldt Europas Formue pr. Individ næsten 3 Procent, medens den i de Forenede Stater steg næsten 39 Procent. Det Fragtgods, som i 1890 passerede gennem St. Mary's Falls Kanalen oversteg med 2,257,876 Tons hele Verdens Tonnage gennem Suez Kanalen i 1889. Der er hidtil i vore egne Markeder solgt fem Gange saa meget af vore Fabrikvarer, som Storbritanien udfører til alle Verdens Markeder. Vore Produkter fordeles blandt vore egne Forbrugere med mindre Arbeide og Omkostning, naar Hensyn tages til Afstanden, end det sker i noget andet Land i Verden.

Hvorledes skal vi nu faa tilbage, hvad vi har tabt? Hvorledes skal den uhyre Kapital, som er anbragt i vore Fabriker, bevares og gøres indbringende? Det kan ikke ske anderledes end derved, at den er i stadig Virksomhed. Kapital afstyr Orkesløshed; den elsker Arbeide, om ikke for andet, saa fordi den elsker Fortjeneste. Kapital anbragt i Fabriker, som staar stille, kan ikke engang lignedes med Penge, som ligger paa Kiste-bunden og ingenting fortjener; thi disse bevarer da ialfald sin oprindelige Værdi, medens de lukkede Fabriker forringer Værdien af Masfineriet og Bygningen og Grunden og fortærer den Kapital, som er anbragt i dem. Gierne blir gjort fattige, hele Omegnen har Tab af det, og Arbeiderne bringes til Betlerstaven.

Enhver Forretningsmand ønsker, at hans Kapital skal kaste noget af sig, og han vil derfor hellere have sin Fabrik i Virksomhed, end at den skal staa stille. Naar den er lukket, er hans Kapital til ingen Nytte. Spørgs-

maalet blir da for ham bare det, om han kan holde det gaaende uden at tabe mere derved end ved at stanse. Kan han det, ja holder han det gaaende, i modsat Tilfælde stanser han. Han kan ikke drive en Fabrik, derjom der ikke er nogen Efterspørgsel efter hans Produkter. Produkter trænger Forbrugere; Markeder er en nødvendig Betingelse for Fabrikker. Fabrikanten vil have det bedste Marked, som er at faa, og han har nu lært, hvor det er, og hvorledes han kan sikre sig det. Han ved nu bedre end før, hvordan det er gaaet til, at han har tabt det, og hvordan han skal faa det igjen. Vi ved, og vore Konkurrenter i fremmede Lande ved det ogsaa, at det amerikanske Marked, vort Hjemmemarked, er det bedste af alle. Vi ønsker ikke blot at beholde dette; men vi maa ogsaa have et Marked i Udlandet for vore Fabrikvarer og Jordbrugsprodukter, som vi selv ikke trænger. Vi ønsker dog ikke at sikre os dette, hvis vi derved taber vort Hjemmemarked. Jeg er sikker paa, at vi ikke ønsker det, derjom Følgen skulde blive den, at vore egne Arbeidere kom til at gaa ledige og lide Nød. Vi vil ikke alene sende vore Produkter til Udlandet; men vi vil, at de skal sendes derhen i vore egne Skibe og under vort eget Flag. Vi kan ikke være tilfredse med at være afhængige af vore Konkurrenter i dette Stykke. Vi kan og bør hde vor egen Skibsfart den nødvendige Støtte og Beskyttelse, saaledes at vore Varer kan fragtes til de udenlandske Havne i amerikanske Fartøier. Mange af Verdens Markeder er aabne for os,

dersom vi faar istand direkte Forbindelse med dem ved Hjælp af vore egne Skibe.

Forholdene i Landet er nu saadanne, at de kræver Forretningsmændenes saavel som alle andres alvorligste Opmerksomhed. Vi maa have mindre Partivæsen og mere Fædrelandsfind. Vi trænger til at tage fat alle Mand i enigt Arbejde for vort Land. Der er somme Ting, hvorom vi alle er enige. Vi maa have Penge nok til at betale Regjeringens nødvendige Udgifter. Vi maa ikke svække vor Kredit eller udtømme vor Guldreserve for at eksperimentere med en økonomisk Teori, der staar i Strid med vore Forhold og vor Civilisation. Vi maa ikke lade falske Hypoteser veie mere end nøgne Kjendsgjerninger. Vi maa ikke samtykke i, at de Rigdomskilber og den Velstand, som de Forenede Stater i det sidste Tredjedels Aarhundrede har udviklet og samlet, ødelægges eller formindskes ved upraktiske Skoleteorier. Vi gjør bedst i at følge det Lys, som vor Erfaring allerede har givet os.

Tænk, hvilket Skue vort Land nu frembyder! I det sidste Tredjedels Aarhundrede har vi haft den største Krig i Verdens Historie. For at frelse Unionen stiftede vi en uhyre Gjæld, hvoraf vi dog paa denne korte Tid har betalt mere end to Tredjedele. I de tre Aar før 1893 betalte vi paa denne Gjæld næsten \$300,000,000 af Regjeringens Indtægter og Overskud, og vi har siden 1865 haft en national Kredit, som er uden Sidestykke i Verdenshistorien. Og dog har den Regjering, som har udført disse Undere, idag ikke Ind-

tægter store nok til at betale sine løbende Udgifter, og ifølge hvad vore høieste Regjeringsfunktionærer siger, er der Fare for, at vor Kredit kommer til at dale. Vi kan ikke længere luffe vore Dine for denne Situation, der berører hvert Hjem saavel som selve Regjeringen. Vi har ikke Raad til at lives om, hvad der er hændt, og det kan lidet lønne sig nu at gruble over, hvor Usvaret ligger. Det er nok for os at vide, at sliq er det, Stillingen nu staar. Hvor meget vi end ellers kan være uenige om, maa vi dog alle indrømme, at Stillingen, som den nu faktisk eksisterer, kræver den høieste Grad af Statsklogt og Fædrelandsfjnd. Lad os først og fremst sørge for, at der ikke kan være Skygge af Tvil eller Mistanke om Landets Kredit; thi den er for hellig til, at vi nogeninde kan forsvare at forsjømme den. Vi maa paa en eller anden forstandig og praktisk Maade sørge for, at Regjeringens aarlige Indtægter blir store nok til at betale alle løbende Udgifter, Renterne paa Statsgjælden, Pensionerne til vore Soldater og ellers alle Regjeringens paahvilende Forpligtelser. Derjom det, indtil dette bringes i Orden, er nødvendigt at optage Laan, faar vi gjøre det, og jo før des bedre; men det maa dog blive bare en midlertidig Forholdsregel. Den maa følges af Lovgivning, hvorved Statsindtægterne af Skatter og Told blir tilstrækkelige for alle Regjeringens Behov. Vil vi undgaa at optage Laan, maa vi undgaa Underbalance. Det siger sig selv, at Kassen blir tom, naar man stadig tager ud af den mere, end der kommer ind i den. Jeg er enig med Præsiden-

ten deri, at vi er i en 'flem Stilling'; men jeg er sikker paa, at der i vort Land findes mere end nok af Visdom og Fædrelandskjærlighed til at redde os ud af denne eller en hvilken som helst anden 'flem Stilling' og til igjen at stille os forrest i Rækken blandt Verdens Nationer med Hensyn til Kredit, Produktion og Velstand."

(Tale ved det amerikanske jødiske Barnehjem den 15de Juli 1893).

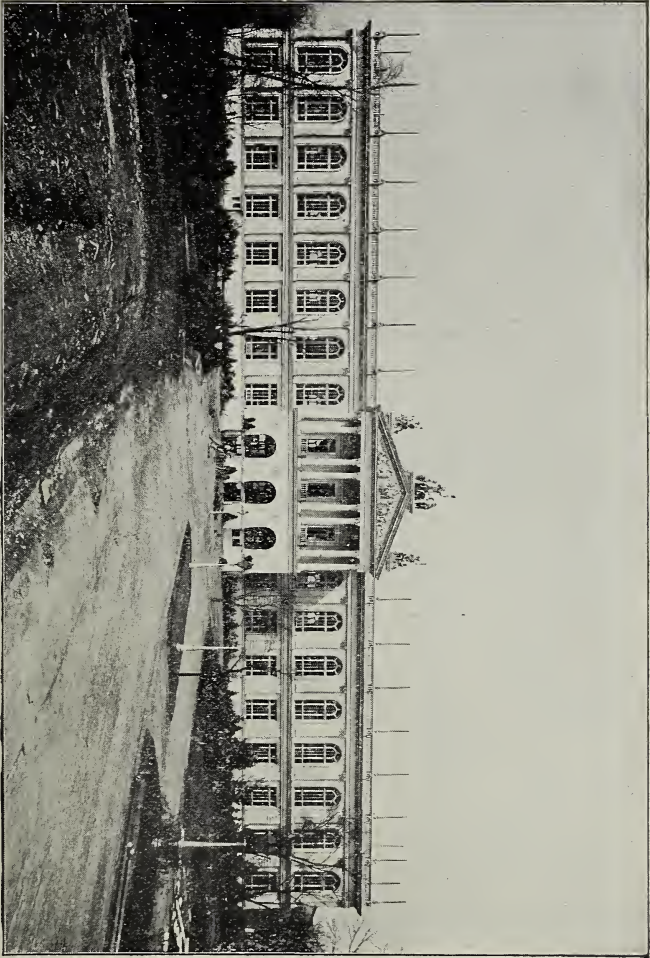
Barneopdragelsen og det jødiske Folk.

"Naar vi kommer ud i den travle Verden med de Pligter og det Ansvar, som Livet lægger paa os, faar vi liden Tid til at samle andre end rent praktiske Kundskaber.

Livet er saa ofte bare en Kamp for Tilværelsen, hvorunder der blir liden Tid til alvorligt Studium eller til virkelig Aandsarbeide. Og hvis den Anledning, der bydes ved en Anstalt som denne, ikke benyttes, vil den for bestandig være tabt. Jeg vil derfor lægge eder alle alvorlig paa Hjerte at gjøre den bedste Brug af den ypperlige Anledning, I her har, og da vil I i eders senere Liv lære at forstaa, hvor meget I har vundet, og for hvor mange Feiltrin I derved vil sfaane eder selv.

De unge Mænd og unge Kvinder, som nu vil frem i Verden, maa gjøre dette derved, at de udmerker sig ved sine Kundskaber. I vor Tid forlanger man af Folk, at de skal vide nøiagtig Besked. Det, som I ved, maa I vide godt og grundig, og for at udmerke eder, maa I

DEN REPUBLIKANSKE KONVENTIONS-HALL I PHILADELPHIA.

DE FORENEDE STATERS PRÆSIDENTER.

COPYRIGHTED 1901
BY KURZ & ALLISON

vide det bedre, end nogen anden ved det. Man klarer sig ikke med halve Kundskaber. Det, som i kan, maa I kunne tilbunds; det er den Mand, som forstaar nogle Ting, — i Videnskab eller Kunst eller mekanisk eller Forretning — bedre, end de forstaaes af andre, der kommer frem i Verden.

Dg det er bare ved Arbeide, at Kundskaber kan samles. Der gives intet andet Middel. Dg det gjøres bedst i Ungdomsdagene. Heller ikke kan man hertil leie nogen Stedfortræder; enhver faar selv gjøre Arbeidet.

Søg ikke at lære altfor mange Ting. Den, som kan nogle faa Ting grundig, er bedre rustet for Livets Kamp end den, som har slugt meget, som han ikke har fordøiet.

I tilhører et stort Folk og en stor Tid, og I er Borgere af Verdens største Land. Alle Døre staar eder aabne, ligesom de staar aabne for mig og for enhver af vore Borgere, og Anledningen er her bedre end paa noget andet Sted i Verden.

Her er affurat den samme Anledning for alle, og den, som skal feire, maa fortjene at gjøre det, og den, som vinder Seiren, faar ogsaa selv nyde Seirens Løn.

Jøderne har i Aarhundreder udmerket sig i næsten alle Livsstillinger. I Tonekunsten staar de i forreste Række; Mendelssohn, Rubinstein og Joachin har faa Ligemænd. Paa Scenekunstens Omraade har de havt Rachael og Bernhardt og mange andre, der af hele Verden

anerkjendes som Stjerner af første Rang. Blandt Filosoferne kan nævnes den store Spinoza; i Lægekunsten har vi Franke, og som Autoritet i græsk Literatur har vi Bernays, medens Bensley var den første af de store lærde i Sanskrit. Saa har vi Ricardo, den fremragende Statsøkonom, og Sir Moses Montefiore, den store Menneſkeven, som blev mere end hundrede Aar gammel, og hvem hele Verden ærer og bevarer i taknemmelig Erindring. Han var i Besiddelse af en forbausende aandelig og legemlig Kraft. Sine Sjælsøbner bevarede han lige til det sidste. Efterat han var otti Aar gammel foretog han i sit Folks og i Menneſkehedens Tjeneste fire lange Reiser, to til Jerusalem, en til Rumænien og en til Rusland. Han anvendte al sin Tid til at gjøre det gode mod sine Medmenneſker.

Jeg ved, at J her i denne Anstalt holder hans Minde høit og i Ære. Han var ikke trangshynt. Han elskede sit Folk og troede paa det, og dog øvede han godt ikke bare mod Jøder, men ogsaa mod andre. Han gav af sine Penge for at bygge protestantiske Kirker og for at grundlægge Hospitaller for Tyrker og for Katoliker, og han hjalp paa alle Maader til at løfte Folk af alle Slegter og Tungemaal. George Eliot skrev for nogle faa Aar siden om det jødiske Folk og om den Stilling, de indtog i Verden: 'J dette Dieblif er Lederen for det liberale Parti i Tyskland en Jøde; det republikanske Partis Fører i Frankrige er en Jøde, og den Mand, som staar i Spidsen for det konservative Parti i England, er en Jøde.' Vort eget Land kan levere en lang

Fortegnelse over gode og fremragende Mænd tilhørende det jødiske Folk — Kjøbmænd og Bankrøer, Filantroper og Patrioter, Forfattere og Talere og Redaktører, Lærere og Prædikanter — der alle er værdige til at staa som lysende Eksempler for de unge i dette jødiske Hjem for forældreløse Børn.“

Abraham Lincolns Karakter og Uddannelse.

(Den 12te Februar 1895 i Albany, New York).

“Vi samles her iaften for at hædre en Mands Minde, der ved det, som han har udrettet, har givet Menneskene et høiere Syn og skaffet dem et større Virkefelt og bedre Anledning til at dyrke det. Medens vi, der tilhører det samme politiske Parti som han, kan gjøre Krav paa at eie ham og ialfald kan rose os af at have været de første til at ære ham og sætte Vid til ham, har dog hans Berømmelse overskredet Partiets og Landets Grænser, og han tilhører nu alle Lande og enhver Tidsalder.

Hvad var det nu ved ham, som gjorde ham til den store Leder og Mester uden nogen Sidemand under den største Kriise i vor Historie? Hvad var det, som gav ham denne overordentlige Magt? Lincoln havde en fast Tiltro til Folket. Han vandrede med dem og blandt dem. Han anerkjendte den oplyste offentlige Opinions Betydning og Magt og lod sig lede af den. Selv i Krigens vanskeligste Tider var der meget lidet, som han skjulte for Offentlighedens Blik. Han var ikke

bange for at lade Folk vide, hvad han foretog sig, men ønskede tvertimod, at de skulde undersøge og kritisere. Saa langt det var gjørligt, lagde han sine Planer og Hensigter aabent og ærlig frem, for at Folket kunde fælde sin Dom. Han var saa aaben og ligefrem, at han ikke kunde trække sig tilbage i fornem Værdighed, da han var bleven Landets høieste Embedsmand. Han syntes at betragte hele Folket som sin Ven, til hvem han trygt kunde betro sig.

Her har vi maaske en Grund til, at han var saa sterkt. Uden at ville det, satte Folket ham paa mangel en haard Prøve og voldte ham mange Ubehageligheder; men de tabte aldrig sin Tillid til ham. Hans Taalmodighed var næsten overmenneskelig. Og hvem vil paaastaa, at han begik en Feil deri, at han saaledes tog imod de Tusinde, som stadig stimlede sammen om ham? Man bebreidede ham undertiden, at han tillod saa mange at komme og forstyrre og plage ham; men da hændte det mere end en Gang, at han med et Udtryk af forundret Bekymring spurgte: 'Hvad kan det skade mig, at jeg har Tillid til Folk?' Horace Greeley sagde engang: 'Jeg tviler paa, at noget Menneske, Mand eller Kvinde eller Barn, hvid eller sort, Slave eller fri, dydig eller lastefuld, som talte til Abraham Lincoln eller bød ham Gaanden, nogengang har opdaget i hans Ansigt det mindste Tegn til, at han helst vilde være fri, eller at han betragtede det som under sin Værdighed eller holdt sig for god til at indlade sig med Bedkommende, hvem det saa end kunde være.' Historikeren

Bancroft pegte paa dette Træk, der aldrig kom klarere tilsyne end under de mørkeste Dage i Krigen's Tid, og skildrer det i disse skjønne Ord: 'Ligesom et Barn i den mørke Nat og paa en ujevn Bei griber Faderens Haand for at lade sig lede og holde oppe ved den, saaledes holdt Lincoln sig fast ved Folkets Haand og gik rolig fremad gjennem Mørket.'

Denne sin Tillid til Folket lagde han for Dagen i sine første offentlige Udtalelser. Den 9de Marts 1832, da han første Gang meldte, at han vilde stille sig som Kandidat til et Sæde i Statens Legislatur, sagde han, at han følte det som sin Pligt at lade Folket vide, hvor han stod i de Spørgsmaal, som da var oppe. 'Enhver skal have sin egen Art af Uergjerrighed,' sagde han, 'og enten nu dette er sandt eller ei, kan jeg ialfald for mit eget Vedkommende sige, at min største Uergjerrighed er at sikre mig mine Medmenneskers sande Agtelse ved at gjøre mig værdig til den. Hvor langt jeg kan blive istand til at tilfredsstille denne Uergjerrighed, faar Tiden vise. Jeg er ung og ukjendt for de fleste af eder. Jeg er født og har altid levet i de mest tarvelige Forhold. Jeg har ingen formuende eller bekjendte Slegtninge eller Venner, som kan give mig sin Anbefaling. Min Sag beror udelukkende paa Countiets uafhængige Vælgere. Skulde Folket i sin Visdom finde for godt at erklære, at jeg maa holde mig i Baggrunden, saa har jeg allerede i mit Liv saa mange Skuffelser, at jeg nok skal kunne taale denne ogsaa.'

Denne merkelige Tale, som han holdt, da han var

bare fireogtyve Aar gammel, viser os i det klareste Lys de vigtigste Træk i Vincolns Karakter, de Egenskaber, som gjorde hans herlige Løbebane mulig. Vi ser deri den Oprigtighed, den Følelse af at være et med Folket og den faste Tillid til deres sunde Forstand, som dannede Grundlaget for hans politiske Tro.

Blandt Amerikas Statsmænd er Lincoln den fænde og — maaske med Undtagelse af Benjamin Franklin — den første store Demokrat. Han havde ingen berømte Forfædre og havde ikke arvet nogen Stilling eller Formue; han havde intet af den Prestige eller Magt eller Dannelselse, som eiedes af vore tidligere Stormænd, der tilhørte de saakaldte bedre Familier. Lincoln troede heller ikke, at disse Folk af de høiere Samfundslag, hvor agtværdige og fædrelandsfindede de end maatte være, selvfølgelig burde have Landets Styre i sine Hænder. Han troede, at det afgjørende Ord burde tales af Publikums sunde Fornuft.

Lincoln modtog liden eller ingen Skoleundervisning; men han tog, som den bekjendte Dr. Cuyler udtrykker sig, sin Eksamen ved 'det frie Arbeides herlige Universitet,' idet han studerede ombord i en Pram, paa Farmen og i en Landsby=Sagførers Kontor. Han tilegnede sig en grundig Forstaaelse af et Folkestyres centrale Ide. Uafhængighedserklæringen var hans Katekismus; Gang paa Gang bekjendte han sin Tro paa Frihed og Lighed. Den 1ste Juli 1854 skrev han: 'De fleste Regjeringer har væsentlig været bygget paa en Benægtelse af Principet om samme Ret for alle; vor

Regjering begyndte med at erklære sin Tilslutning til dette Princip. De andre paaastod, at somme Mænd er for uvidende og lastefulde til at have nogen Del i Landets Styre. Dertil svarede vi, at dette nok kunde være sandt; men at man paa den Maade kom til at sørge for, at disse Mænd altid vilde forblive uvidende og lastefulde. Vi vilde derfor give alle samme Anledning, og vi ventede, at de svage skulde blive sterkere, at de uvidende skulde lære noget, og at alle tilsammen skulde blive bedre og lykkeligere. Vi foretog dette Eksperiment, og Resultatet ser vi nu for vore Øine. Betragt det nu, og tænk paa det. Se paa det hele store Resultat af dette Eksperiment, vort herlige, mægtige Land og Folk.'

Gjennem hele sit føregaaende Liv synes Lincoln, skjønt ubevidst, at have forberedt sig for det store Ansvar, som lagdes paa hans Skuldre i 1860. Da han selv var en Mand af Folket i hvad man kalder de lavere Samfundslag, og havde haft sit Hjem blandt dem og havde deres Tænkemaade og forstod, hvad de havde at kjæmpe med, og hvad de haabede og længedes efter, var han bedre skikket end nogen anden Mand paa den Tid til at være Folkets Leder. Det stod mere klart for ham end for nogen anden, at de simple Folk, som han traf hver Dag og kjendte saa godt, ifølge vor Regjeringsteori var Landets Herrer, som til syvende og sidst raadede over dets Skjæbne. Dette vidste han, ikke blot som en Teori, men af egen personlig Erfaring.

Lincoln fødtes i Kaar saa fattige, at det i vor Tid

og vort Land er omtrent umuligt at finde et Sidedestykke til dem, og han var paa alle Kanter omringet af Bannfælgigheder, der menneskelig talt maatte kaldes uoverkommelige. Under disse Omstændigheder blev han Nar for Nar en mægtigere aandelig Kjempe. Indtil han var tolv Nar gammel havde han sit Hjem i en yderst tarvelig Hytte. Dog lærte Gutten under disse Omgivelser at læse, skrive og regne, at tænke og tale saaledes, at han heri var langt forud for sin Alder og Tid. Alle hans Skoledage tilsammen udgjorde ikke saa meget som et Nar. Men hver Dag af sit Liv fra Barndomstiden til Manddomsalderen oppøvedes han stadig i Naturens og Erfaringens Skole.

I sit Kjendskab til Bøger og Aviser stod han foran alle i Nabolaget og maaske foran alle i et temmelig vidt Strøg. Han læste ikke mange Bøger; men han lærte mere af dem, end nogen anden kunde gjøre. Han var en stærk Sjæl i et stærkt Legeme; begge var nødvendige Betingelser for en Løbebane som hans. Uheld ansporede ham bare til at gjøre sig mere værdig til sine Medmenneskers Tillid. Der var ingenting, som kunde knække hans Mod eller spærre ham Veien. Selv om han eiede bare etpar mere end tarvelige Klædesplag, og skjønt han ofte ikke vidste, hvorfra han skulde faa sin næste Dollar, satte han sig grundig ind i engelsk Grammatik og Retsskrivning, Regning, Geometri, Landmaaling, Logik og Lovkyndighed.

Han var en Mester i Beltalenhedskunsten. Da Lincoln havde holdt sin berømte Tale i Cooper Insti-

tute, var der en Profesjor ved Yale College, som besøgte ham paa Hotellet og spurgte ham, fra hvilken Skole han havde faaet sin eksempelløse Kraft som offentlig Taler. Lincoln, som paa den Tid var en beskeden Sagfører fra Landet, blev forundret over, at nogen skulde holde ham for at have særegen Begavelse som Taler, og han kunde bare svare, at han aldrig havde lært Kunsten andetsteds end i Erfaringens Skole.

Otte Mars Tjeneste i Illinois' Legislatur, to Aar i Kongressen og tredive Mars Deltagelse i de politiske Valgkampe netop paa den Tid, da de største Spørgsmaal var oppe til Afgjørelse i den amerikanske Politik, havde givet ham den bedste Anledning til at udvikle sine Gaver og havde ogsaa givet ham den Taft og Færdighed og Selvtillid, som maatte til hos en saadan Mand, der af Naturen var meget beskeden og fordringsløs. Ved Siden heraf havde han det Geni eller den aandelige Kraft, som gjorde det muligt for ham at staa som alles Ligemænd, eller at være paa samme Tid saa stor som den største og saa ringe som den ringeste af sine Medmennesker. Ved utrættelig Flid og ved at gjøre den bedst mulige Brug af den tarvelige Anledning, som bød sig, blev han den mest populære Taler, den klogeste politiske Høvding og den dygtigste Leder af sit Parti i Illinois.

Hans bedste Forberedelse for Præsidentembedet var dog hans treogtyve Mars anstrengende Arbejde, medens han drog omkring og førte Sager for Kredsretten i sit Distrikt og sin Stat. Her havde han Anled-

ning til at prøve Kræfter med nogle af Vestens største Jurister, og mange Gange vandt han Seir over dem. I de høiere Retter vandt han endnu større Udmerkelse ved den Maade, hvorpaa han førte de vigtige Sager, som han havde paataget sig.

Med denne Forberedelse lader det sig nok forstaa, at Lincoln, da han blev Landets Præsident, var særdeles vel udrustet for dette overordentlig ansvarfulde Embede. Hans Samtidige kunde dog ikke skjønne dette. Landets ledende Statsmænd havde nok sine Tvil om, hvorvidt han var Stillingen voksen. De synes ikke at have havt nogen Anelse om de forbausende Evner og den Kraft, som skjulte sig bagensfor hans knudrede og uglebne Ydre.

De trange Tider — Penge — En Ombendelse.

(East Liverpool, Ohio, den 17de Oktober 1893).

“Vi sad midt oppe i den største Overflod. Vi havde ikke Dyr tid; thi Priserne havde aldrig været saa lave. Vi havde ingen Forstyrrelse af Pengemarkedet; hver eneste Dollar i Omløb var saa god som enhver anden Dollar, og der var ingen Præmie paa Guld. Og midt under dette rammes vi af en Forretningskrise, som strækker sig fra Hav til Hav! Hvad er det, som har foraarjaget dette? Er det Landets Penge? Vi har mere Penge nu end nogenfinde før i Landets Historie, og disse Penge er saa gode, som de nogengang har været. Hver Dollar er værd 100 Cents og er lovligt Betalingsmiddel for al Gjæld privat og offentlig. Vi har alt, som

vi havde ifjor, med Undtagelse af 'gode Tider;' dem byttede vi bort for et Regjeringsffifte . . . . . Vi har iaar de samme Mænd, de samme Penge, det samme Maskineri og de samme Markeder, som vi havde ifjor; men vi har faaet en ny Bestyrelse. Vi har den samme Foretagfomhed, den samme Energi, de samme storartede industrielle Anlæg; men Folket besluttede ifjor, at de vilde have en Forandring af Statsstyret.

Dette Lands Penge — jeg taler til Demokrater saavel som til Republikanere — skulde have en saa fast og uforanderlig Værdi, som menneskelig Kløgt er istand til at give dem. De maaler alt, som vi sælger; vore Jordbrugsprodukter, Handelsvarerne i Butiken, det Arbejde, som vi gjør med Hænder eller Hoved, og dersom vore Penges Værdi er foranderlig, kan vi aldrig vide, hvad vi faar for vore Produkter, naar vi sælger dem. Det er derfor fuldstændig i sin Orden, at vi alle opponerer mod ethvert Forsøg paa at bringe tillive igjen det upaalidelige Pengesystem, som vi havde for firti Aar siden. Der er ikke en eneste af Sydstaterne, som ikke er inde for Pengefedler udstedte af Statsbanker. Hvorfor? Det er, fordi de Stater endnu tror paa den enkelte Stats 'Suverænitæt;' de synes ikke at vide, at denne Troesartikel blev skudt ihjel for omtrent tredive Aar siden. De, som reiser omkring og kjøber Uld, betaler nu Frihandelspriser, fordi det demokratiske Parti, som nu har Magten i alle Afdelinger af vor Regjering, forpligtede sig til at sætte Uld paa Frilisten. Partiet erklærede dette i sit Program, og Repræsentanthuset i sidste Kongres vedtog

ogsaa et Forslag i den Retning, og dette vilde nu have været en af vore Love, dersom vi ikke dengang havde haft et republikansk Senat og en republikansk Præsident. Udfjoberen kommer dette ihu og betaler derfor Frihandelspriser. Og dette gjælder ogsaa i alle andre Grene af Industrien og med Hensyn til Arbejde af enhver Art. Men vi har jo endnu Beskyttelsestolden, indvender man. Ja, men Demokraterne har lovet at affskaffe den, og den Mand, som faar Barjel om, at hans Hus skal ødelægges, venter ikke, indtil Dynamiten blir lagt under det; han flytter sine Giendele ud af det, saa fort han kan. Hvad er det nu altsaa, som igjen kan sætte vore Fabrikker igang? Hvad er Hensigten med lavere Toldsatser? Hensigten er den, at gjøre det lettere for udenlandske Varer at komme ind i de Forenede Stater og saaledes forøge Konkurrencen med andre Lande.

De Folk, som ifjor Høst stemte for en Forandring, er ikke fornøiede, og de, som stemte imod den, er heller ikke fornøiede. Vi er nu Vidne til det Særlynde, at Demokraterne hønfalder Regjeringen om ikke at røre ved Tolden. Der er temmelig mange blandt dem, som har sat sig ind i Sagen. Blandt disse kan nævnes Kongressmanden fra dette Distrikt, Doktor Hart.

Han har siden sidste Valg undersøgt, hvorledes det staar til med Lertøi-Industrien. Han siger i sin Erklæring, at han har overveiet den Sag. Og det er jo bedre at overveie den efter Valget end slet ikke at overveie den; men det vilde dog være bedst, om Folk begyndte at tænke før Valget. Nu har han Foretræde for Ways and

Means Komiteen og beder den om, at den dog ikke vil røre ved Tolden paa Lertøi. Jeg havde aldrig tænkt, at han og jeg skulde blive saapas enige. Jeg erindrer, at han engang var min Modkandidat for Kongressen. Dengang var han Frihandelsmand og sagde, at Tolden var Bedrageri.

Der er intet, som har gjort mit Hjerte mere godt end nu at finde Doktoren dernede i Washington arbejdende for en Told af 65 Procent paa Lertøi. Det glæder mit Hjerte, at han nu kæmper for denne Told, for hvilken jeg selv er ansvarlig. Der er noget vist rørende ved denne Doktorens Erklæring. Efter at have talt i varme Ordslag for Lertøi-Industrien siger han: 'At feile er menneskeligt; at tilgive er guddommeligt.' Saa staar der i hans Tale. Dette er vel saaledes at forstaa, at det var menneskeligt af ham at feile ifjor, og nu har vi tilgivet ham hans Feil og ønsker ham velkommen blandt os. Det eneste, han nu har at gjøre, er at tage sig fri længe nok til at komme hjem paa Valgdagen og stemme paa mig til Guvernør. Og jeg har ingen Tvil om, at han vil gjøre dette; thi min Modkandidat tror paa Frihandel og erklærer, at Besklyttelsestold er et Bedrag, medens Doktoren er inde for en Told af 65 Procent som en saadan liden 'Biting.' Jeg var en af dem, som hjalp til med at udarbejde den Told; men jeg kan forsikre, at jeg ikke betragtede den som en Biting eller noget tilfældigt. Jeg var behjælpelig med at faa den Lov istand, for at den kunde besklytte dette Lands Arbejdere, og dette gjorde den, og hver eneste Demokrat i begge

Kongressens Huse stemte imod den, hverenejste en af dem. Derfor siger jeg, at det glæder mit Hjerte, at Doktoren endelig er bleven en Ven af 'Køvertolden,' som jo bedrager alle Mennesker, ikke blot Forbrugeren, men ogsaa Arbeideren, og at han nu er villig til at tage imod en Told af 65 Procent paa Lertøi. Men dersom Stentøi skal have Beskyttelse, hvorfor ikke ogsaa Jern og Staal, Uld, Glas, Bomuld og Uldtøi?"

Tale paa Slagmarken ved Chickamauga.

(Den 18de September 1895).

"Alverden vil idag tale om, hvor tappert baade Unionens og Sydens Soldater kjæmpede paa dette Sted. I Tanken vil Slaget blive kjæmpet om igjen tusen Gange af dem, som var med, dengang de fiendtlige Armeer her holdt den store Styrkeprøve. Og dette er, som det skal være.

Men alligevel, mine Landsmænd, hvad skulde det altsammen være til? Hvad var Meningen med det? Hvorfor denne haarde Kamp, dette Heltemod, som kostede saa meget? Vort gjenforenede Land giver os Svaret. Vi trænger ikke noget andet. En Union sterkere og friere end nogensinde før; en Civilisation høiere og ædlere end nogensinde før; et fælles Flag kjærere og herligere end nogensinde før; og alt dette beskyttet mod Fare fra hvilken som helst Kant, fordi de, som for toog-tredive Aar siden kjæmpede mod hverandre paa denne berømmelige Slagmark, nu er enige og for bestandig

staar sammen mod enhver Fiende, som kunde faa ijsinde at angribe vor Union eller Civilisation eller Frihed eller Flag.

Det Offer, som her blev bragt, var et Offer for noget, som var os kjær og om hvilket vi havde besluttet, at det skulde bevares. Et gjenforenet Folk og et gjenforenet Land er den herlige Seirsløn.

Det er nu mere end tredive Aar, siden Krigen blev endt. I al denne Tid har der ikke været nogen Strid mellem dem, som dengang kjæmpede mod hverandre. Striden har været mellem de Mænd, som ikke kjæmpede paa nogen af Siderne, men som kunde være paa den ene eller den anden, efterjom det faldt sig eller bedst kunde svare Regning for dem. Krigens Bitterhed og Fiendskab tilhører Fortiden; dens Vre og Løn er nu vort fælles Gie. Det, som blev vundet i den store Kamp, tilhører dem, der tabte, ligesaa sandt og sikkert som det tilhører dem, der jeirede. Vi har Fremtiden i vor fælles Baretægt; Ansvaret for den hviler paa det hele Folk. Lad os gøre den de herlige Mænd værdig, som døde for den paa denne og de andre Slagmarker.

Staten har Grund til at glæde sig over, at det er de Forenede Staters Regjering, som herefter skal have Omsorgen for disse Mindesterker. Det høver sig, at Regjeringen bevarer disse Steder, hvor den selv blev bevaret. De skal herefter være det hele Folks dyrebare Gie. Disse Mindesterker vidner, Hr. Præsident, om den Hæder, som en stor Stat viser sine Sønner, der med Heltetmod har kjæmpet for sit Land. De vil for

bestandig være en Opmuntring til Fædrelandskjærlighed. De er Nationens Forsikring om, at Baandet mellem Unionens Stater aldrig skal sønderrives. De forkynder den Lære, at Landets Grundlov nu og altid skal staa ved Magt.

I dette store Slag kjæmpede nogle for at frelse Unionen og andre for at ødelægge den. De første vandt Seir, og Unionen blev saaledes bevaret. Slaveriet afskaffedes, Freden gjenoprettedes og Baandet mellem Staterne styrkedes; og nu staar alle Haand i Haand under det samme Flag og vil ikke vide af noget andet, og alle marcherer fremad Side om Side som lykkelige Borgere af det samme Land og med det samme herlige Maal for Die.“

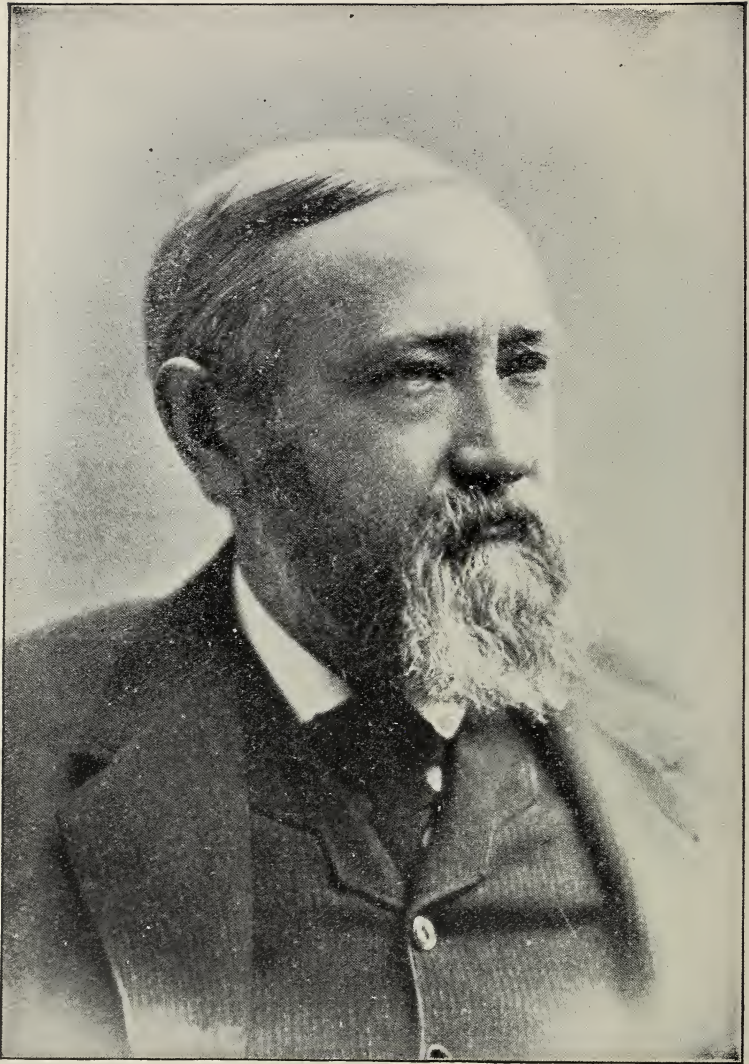
Ohios' Lov mod Lynchjustis.

(Af Gouvernør McKinleys Budskab til Ohios Legislatur, Januar 1896).

“I det sidste Aar har der været gjort to Forsøg paa at lynche Mænd, som sad i Fængsel under Anklage for stygge Forbrydelser. I begge Tilfælde maatte Staten skride ind med Militærmagt. I begge Tilfælde blev den lovløse Pøbels Hensigt forhindret; men uheldigvis kostede dette ogsaa i begge Tilfælde endel Mennekeliv. I det ene Tilfælde, i Seneca County, dræbtes to Mænd, før Statens Tropper kom tilstede. I Fayette County var Soldaterne tilstede og under Sheriffens Kommando. Til stor Sorg for alle, som havde med Sagen at gjøre, kostede det i dette Tilfælde

THEODORE ROOSEVELT,

HON. BENJAMIN HARRISON.

flere Liv at forsvare Fangerne. Den Mand, som foragter og trodser Statens Love og de folkevalgte Embedsmænds lovlige Myndighed, maa ikke tillades at faa Overhaand paa noget Sted i Ohio. Denne Stat har rost sig og kan med Rette rose sig af sin udmerkede Retspleie. De, som vil øve Lynchjustis, retter en Anklage mod Dommer og Jury og de lovlige Myndigheder forresten i County og Stat. Dersom der er nogen Forbrydelse saa styg, at den nu lovbestemte Straf ikke er streng nok, bør den nu forsamlede Legislatur straks forandre Loven, saaledes at Straffen kan svare til Forbrydelsen. Jeg anmoder Legislaturen paa det indstændigste om at bruge al den Magt, som den har, for at udrydde denne Lovløshedens Mand, denne Selvtægt, der er en Skamplet paa Staten og ryster vor Civilisation. Lynchjustis maa ikke taales i Ohio."

Ottende Kapitel.

Hvad vore Heltes Liv kan lære os.

McKinley som Patriot — Hans Tale — Gudsfrugt og Fædrelands-
kjerlighed — Chautauquas Indflydelse — En kjæpende
Fædrelandsven — Den store Parade —
Berømmelige Navne.

Den Tale, som McKinley holdt for Chautauqua-
Foreningen paa Storarmeens Dag, den 26de
August 1895, er et godt Eksempel paa hans
ufkunstlede Veltalenhed og fortjener at studeres baade
for sin Renhed i Stilen og for sin Kraft. Han sagde :
"Hr. Præsident, mine Brødre af Republikens Stor-
arme, mine Damer og Herrer ! Det vilde til hvilken-
sommelst Tid have været mig en Glæde at tale til denne
store Forsamling af Chautauqua-Foreningens Medlem-
mer ; men det er mig en dobbelt Glæde at faa tage Del
i dette Møde paa denne Dag, som er bestemt særlig at
skulle anvendes til at opmuntre Fædrelandsfind og til
at dvæle ved vore Fortidsminder for at øse Værdom af
dem. Hvad kunde være mere passende, end at denne
Forening, hvis Hovedformaal det er at fremme Kristen-

dom og Kundskab, har viet en Dag til Minde om de tapre Mænd, der kjæmpede og led for at bevare vor Frihed ubeftaaren for os og vore Efterkommere? Gudsfrøgt og Fædrelandskjærlighed har altid været nær beslegtede. De ældre blandt mine Tilhørere vil endnu have i kjær Grindring den elskede gamle Biskop Simpsons klangfulde Stemme og erindre de varme Ord, som han udtalte i 1861: 'Lad Flaget nages fast lige under Korset; det er høit nok. Kristus og vort Land! intet kan skille dem ad eller i Længden faa Overhaand over dem.'

Den Undervisning, som Helteaand og Opofrelse for Landet giver os, er ikke indskrænket til en enkelt Tidssalder eller et enkelt Folk; den kommer Alverden tilgode og velsigner ogsaa Efterslegten.

Heldigvis har den alvise Gud ordnet det saaledes, at Plikttroskab, Mod og Hengivenhed for en ædel Sag øver en Indflydelse, som aldrig forgaar. Den vokser sig sterkere og sterkere, blir til større og større Velsignelse, efterhvert som Aarene gaar; den giver andre Mod til ogsaa at lide og, om det skulde kræves, til at dø for sin Overbevisning eller for sit Land. Det var denne Aand, som bejlede og udmerkede Soldaterne i Uafhængighedskrigen og i Borgerkrigen. De kjæmpede ikke for at vinde Pengesfordel eller for at gjøre Grobringere, men for udpødelige Sandheder, der var nødvendige for Bevarelsen af Menneffenes Rettigheder og Frihed ligesom for den hele Slegts Velvære. Det, som Amerika

tabte i den første store Kamp, har Landet mere end taget igjen i den sidste.

Der kan ikke være for mange slige Sammenkomster som denne, der opmuntrer os til paa rette Maade at studere Fortiden; ikke med Had, Videnskab og Bitterhed, men for at vi bedre kan lære og indskærpe hverandre, hvor velstuet en Ting det er at leve i Fred, Enighed og broderlig Kjærlighed. Slige Sammenkomster binder os nærmere sammen som et gjenforenet og lykkeligt Folk, der ledes af den Mesters Eksempel, hvis hele Liv var et Offer, og nu berømmes som Fredsfyrsten og Guds Søn.

Det er let nok at tale nedsettende om de Begivenheder og Institutioner, med hvilke vi er kjendte; men Sandheden er dog alligevel den, at vi har mange, rigtig mange Altere, hvor Fædrelandskjærligheden passende kan dyrkes, og vi burde have mange flere nationale Festsigheder. Naar vi følger Nationens Liv fra Lexington til Appomattox, kan vi langs hele Veien indaande Fædrelandskjærlighedens Bellugt. Vi kan ikke glemme Fortidens herlige Bedrifter eller med Vigegyldighed betragte de Helte, som øvede dem, og lige saa lidt kan vi være blinde for vor egen Tids Herlighed eller for den store Fremtid, som vinker os imøde. I en vis Forstand kan det siges, at vore Kirker og Skoler, vore Aviser og vor Literatur idelig skaber i os en ny og mere inderlig Kjærlighed til vore Hjem og vort Land. Det Arbeide, som udføres, og den Indflydelse, som øves af saadanne store folkelige Sammenkomster som denne her i

Chautauqua og af dennes mange Afslæggere rundt omkring i Staterne, har en Værdi, som ikke kan overvurderes.

J har gjort en stor og god Gjerning. J har ikke alene beriget Verdens Ordbøger med et nyt og vakkert og betegnende Navn; men J har vaakt Verden selv til en ny og hellig Iver for Kristendommens Sag og for Videnskab og Literatur. Vi kan lykønske eder med, at Chautauquas religiøse, opdragende og samlende Indflydelse er meget større, end J har anet, og at den overalt, i dette og andre Lande, gavner og løfter Mennekeheden. Her paa Chautauquas Grund raader Tankefrihed, Talefrihed og Samvittighedsfrihed. Her blir Sneverslyn hverken opelstet eller taalt; men i vore Fædres sande Land gaar Frihed og Værdom fremad Haand i Haand. J en saadan Luft som denne maa amerikansk Fædrelandskjærlighed gløde og være som en Lygte for alles Fod.

Hvad er nemlig Fædrelandskjærlighed for noget? Har J nogensinde rigtig overveiet, hvad den indbefatter? J hver Mands Bryst er der født den Beslutning, at han vil forsvare det, som han elsker. Vi slaar ned for Fod den Fiende, som truer med at trænge sig ind i vort Hjem, og vi forsvarer vor Familie og Arne, om det saa koster vort Liv. Ingen anden Videnskab er saa sterkt som Kjærligheden; intet Offer er os for stort, naar det gjælder vore kjære. Dette er ogsaa Sjælen i den egte Fædrelandskjærlighed; det er Grundlaget for sand Trofskab mod ens Land. Fædrelandsvennen er den, som,

fordi han elsker sit Land, er villig til at kæmpe og, om dette blir fornødent, dø for det. Det er alene denne Dyd, som kan gjøre en Regjering sterk, tryk og bestandig. Det er den, som giver Soldaten Kraft til at gjøre sin Pligt, og som gjør ham villig til at tjene og til at ofre sig. Den sterkeste og bedste Regjering er den, som hviler paa Folkets trofaste Hengivenhed, og jo nærmere Regjering og Folk staar hinanden, jo sterkere blir Fædrelandskjærligheden og ligeledes Regjeringen selv. Lovene har liden eller ingen Værdi, dersom de ikke støttes af Folkets Agtelse og Kjærlighed. Naar Fædrelandssindet ikke længere bor i Folkkehjertet, er Landet sin Dødsning og Død nær.

Har I alvorlig tænkt paa, hvad det vil sige at være en 'stridende Fædrelandsven?' Der er mange, som prædiker og bekjender sin Fædrelandskjærlighed; men den sande Patriot er den, som øver den, og dette lader sig ikke let gjøre gennem en Stedfortræder. At være Fædrelandsven er at hellige sig aldeles til Landets Tjeneste; den kan nødvendiggjøre en fuldstændig Opgivelse af ens egen private Forretning; den kan tvinge en til at vende sig bort fra sine kjæreste Planer for Livet. Han maa slyge fra sig sine lyseste Fremtidsdrømme og give Afkald paa sit Haab om at vinde Udmærkelse i det Livskald, han har valgt sig. Det kan forlanges af os, at vi skal forlade Hjem og Familie og endog sønderrive det Baand, der binder vore Hjerter til dem, som er os kjærrere end alt andet i Verden. Fædrelandskjærlighed kan

paaføre os Sygdom og Saar; den kan bethyde Fængselskab, Sult, Tørst, Vanvid eller Død.

I vor Borgerkrig havde den alle disse Ting tilfølg. Trods disse haarde Vilkaar var der næsten tre Millioner Mænd, der elskede vor Frihed og vort Land saa høit, at de var villige til at ofre alt for at følge vort Flag. Den forfærdelige Kamp for at frelse Landet kostede Landet en halv Million Mænds Blod, og der er den Dag idag Tusinder og atter Tusinder, der bærer paa Sygdomme, som de paadrog sig i Landets Tjeneste, og mange Tusinder til har Saar, som plager dem hver Time af Dagen, og nogle af disse Mænd sidder desværre i Fattigdom og Nød. I vore Ayles er der mange gamle Soldater, hvis haarde Strabadser og Lidelser berøvede dem Forstanden. Den Kamp, som førtes for Regjeringens Bestaaen, skabte mange Enker og faderløse. Fædrelandskjærligheden fratog mangen Mor hendes eneste Kjepp og Stav; den krævede af hende, at hun skulde ofre sin eneste Søn, til hvis sterke Arm hun havde haabet at støtte sig, naar Alderdommen kom. Der var intet Lytt eller tiltrækkende ved at lade sig hverve som Soldat i vor Borgerkrig; det var nok alt andet end Moro. Hver eneste Soldat maatte tage sit Liv i Haanden.

Det Offer, han maatte byde frem, var intet mindre end hans eget Hjerteblood, dersom hans Land skulde have Brug for det. Men dette syntes ham dengang at være et ubetydeligt Offer; en saa brændende Kjærlighed havde han til sit Land; Unionens Soldater var bejjælede af den høie og ædle Tanke, at de havde faaet

det Hverv at bevare for sig selv og sine Familier og sine Medborgere den frieste og retfærdigste Regjering, som nogeninde har været oprettet, og at bevare for Menneskeheden den høieste og bedste Civilisation, som Verden kjender.

I denne Aand var det, at næsten tre Millioner Mænd meldte sig som rede til at bringe hvilket som helst Offer, som den grusomme Krig maatte kræve af dem. Offeret blev meget større, end nogen havde ventet; men disse Mænd frembar det med Glæde og lagde det paa sit elskede Lands Alter. Kan vi nogeninde ophøre at være deres Skyldnere? Er der nogen rimelig Belønning, som vi skulde vægre os ved at give dem? Kan vi betale dem for meget, eller kan vi nogeninde faa opgjort vor hele Gjæld til dem? Er der nogen Værd, som et taknemmeligt Folk kan bevise disse Fædrelandsvenner, og som det dog ikke burde bevise dem? Det skyldes jo for en stor Del disse Mænd, at Landet er, hvad det nu er, og at det kan se en lys Fremtid imøde.

Da Krigen var endt og der i Washington blev holdt en Parade, der uden Sammenligning var den største i sit Slags, som Verden har været Vidne til, var der paa Kapitoliets Marmorvæg ophængt et Banner, som Soldaterne kunde se, naar de gik forbi; og paa dette Banner læste de disse Ord: 'Der er en Gjæld, som denne Nation aldrig kan betale; og det er den, som skyldes de tapre Mænd, der frelste denne Nation.' Det var sandt dengang; og det er ligesaa sandt nu.

Derjom der er en af disse gamle Fædrelandsvenner,

jom er nedbøiet og modløs, skulde da ikke de glade og de sterke, der nu nyder Frugten af hans Tapperhed, støtte og opmuntre ham? Derjom der er en af dem, jom er syg eller lider af de Saar, han da modtog, skulde vi da ikke sørge for, at han faar den bedste Hjælp, jom Lægekunsten kan yde, og den ømmeste Pleie, jom det er muligt at give ham? Vi er jaa lykkelige et kunne siige, at hidindtil har vort Folk aldrig vist sig uvilligt til i dette Stykke at give med rund Haand.

Vi er ikke et Krigerfolk; men ingen Regjering i Verden kan rose sig af et mere hengivent, jelsopofrende og patriotisk Borgerjind end det, jom har oprettet, og jom nu i hundrede og nitten Aar har opretholdt vore frie Institutioner. Heller ikke er vi et Folk, jom gjør sine Helte til sine Guder; men de Mænd, jom i vore forskjellige Krige fra Uafhængighedskampen til den store Borgerkrig har kjæmpet og lidt for vor Selvstændighed og Frihed og for Unionens Bestaaen, holdes i høi Agt og Ære af det amerikanske Folk. Der er intet andet Land i Verden, jom har kronet sine Soldater med jaa stor Hæder eller været jaa rundhaandet til at belønne dem.

Andre Nationer har deforeret sine store Generaler med Grestegn og ophøiet sine berømmelige Hærførere i Udelstanden; de har reist Mindesterker over dem og bygget Grestporte og Triumfbuer for dem. Intet har været forjæmt, jom kunde udødeliggjøre deres store Bedrifter.

I de Forenede Stater gjør vi det paa en anden

Maade. Vi hædrer ikke alene vore store Generaler, som førte vore mægtige Hære i Striden; men vi hædrer paa samme Maade alle uden Hensyn til deres Rang i Krigen eller deres borgerlige Livsstilling. Vor Taknemmelighed er af den Art, som ikke anerkjender Titler og Rangsforfjæl, og alle, som kjæmpede og faldt for Frihed og for Landet, og alle andre, som gjorde Tjeneste i Kampen for den store Sag, Officerer og Soldater og Matroser, Infanteri og Kavaleri og Artilleri — alle som en er Gjenstand for det store amerikanske Folks taknemmelige Kjærlighed.

Allerede fra Borgerkrigens første Begyndelse anerkjendte vi de menige Soldaters ophøjede Fædrelandssjind og deres selvopofrende Kjærlighed til sit Land, og de efterfølgende Aar har bare tjent til at forøge vor Beundring for disse Mænds Helteaand. De traadte ind i Tjenesten uden at gjøre sig noget Haab om Forfremmelse; de gjorde det ikke for den mere end tarvelige Løns Skyld, og heller ikke for at vinde Berømmelse eller Folkgunst; thi de forstod, at hvor tappert de end maatte kjæmpe, vilde Verden ikke faa vide noget om dem. De gik i Krigen af ren Fædrelandskjærlighed, for at der ikke skulde tilspies Republikken nogen Skade. Uden at ville i mindste Maade forringe vore udmerkede Hærsføreres Ry ved vi dog, at Krigens glimrende Bedrifter ikke vilde været mulige, havde det ikke været for den store Hær af frivillige Borger-Soldater. Disse var Stormagten, den majestætiske og uimodstaaelige. De stod bagenfor de glimrende Generaler, som ved sit per-

sonlige Alvor og strategiske Geni vandt Krigens udødelige Seire.

Jeg vil give al mulig Ære til de fremragende Generaler, levende og døde, og vil, bedst som jeg ved, berømme slige Høvdinge som Grant, Sherman, Sheridan, Thomas, Meade, Hancock, McClellan, Hooker, Howard, Logan og Garfield, Mænd, i hvem Kraft og Helteaand blev ligesom legemliggjort lige for det amerikanske Folks Dine; Mænd, hvis Navne er skrevne med store Bogstaver paa Historiens Blade, og som af alle erindres med ærbødig Kjærlighed. Vi behøver ikke at være bange for, at de store Generaler vil komme til at glemmes. Ingen Oversigt over Krigen er mulig, og ingen Historie kan skrives, uden at nævne Sheridan og hans berømmelige Bedrifter i Kampen mod Stonewall Jackson i Shenandoah-Dalen, og ingen Beretning om Krigen kan forbigaa Hancock, som vandt ubisznelig Hæder ved Gettysburg og paa mange andre Steder. Og det vilde være umuligt at skrive Krigens Historie og udelade Sherman og hans Seierstog fra Chattanooga til Havet. Nei, vi kan aldrig glemme det store Triumvirat, og mindst af alt kan vi glemme den Hærfører, som havde Overkommandoen over alle de store Armeer, den udødelige Grant. Verden kan aldrig glemme denne tause, sterke Soldat, der gik frem som en Naturmagt og spiede Seir til Seir, indtil Krigen endtes ved Appomattox, og som, da han allerede stod med den ene Fod i Graven, endnu havde Kraft til at skrive sin egen og

Krigens Historie og fortælle, hvad Republikens Stor-
arme under hans Ledelse havde udrettet.

Hellerikke kan man give nogen Oversigt over Krigen
uden at nævne ogsaa de Sjøhelte, der ydede Unionens
Sag de største Tjenester — Porter, Dahlgren, Golds-
borough, Dupont, Foote, Ammen, Rowan og først og
fremst Høvdingen for dem alle, Admiral Farragut."

Niende Kapitel.

McKinley og Pengevæsenet.

Opstillet som Guvernørkandidat — Kampen for 'ærlige Penge' — Mod uindstrænket Sølvmyntning — Statskammerets Rapport.

I 1889 blev Demokraten James C. Campbell valgt til Guvernør i Ohio, idet han besejrede Joseph B. Foraker, som havde givet efter for nogle af sine Partifællers Forestillinger og mod sin Vilje ladet sig opstille som Kandidat for Gjenvalg til en tredje Termin, og i 1891 var Campbell igjen Kandidat, denne gang paa et Program, som erklærede sig for fri Sølvmyntning. Der var endel frygtagtige Republikanere, som troede, at det ikke vilde være klogt at opstille McKinley som Guvernørkandidat; han var en altfor "yderliggaaende" Protektionist, og paa det Program kunde han ikke faa Stemmeskerhed. McKinley blev alligevel nomineret, og dermed kom den egentlige store Prøve i hans offentlige Løbebane. Han havde vundet Berømmelse i Kongressen, og dersom han nu ikke seirede i denne Kamp om Guvernørembedet, vilde hans politiske Karriere være endt.

Hvorledes greb han saa Sagen an? Demokraterne havde taget Ordet for fri og uindskrænket Sølvmyntning. Søgte McKinley maaske at komme bort fra dette Spørgsmaal? Tvertimod; han gif lige ind paa det. Hans første Tale under Valgkampen i 1891 blev holdt i hans Fødeby, Niles, den 22de August, og her stillede han Pengespørgsmaalet i Forgrunden. Han sagde saaledes:

“Demokraternes Program erklærer sig for fri og uindskrænket Myntning af Verdens Sølv; det skal myntes ligesaa frit, som Tilfældet nu er med Guld, og paa samme Betingelser og efter det nuværende Værdiforhold. Republikanernes Program protesterer mod denne Trusel om at forringe vore Penges Værdi. Den Lovgivning, som vedtoges af sidste Kongres, er det stærkest mulige Vidnesbyrd om, at det republikanske Parti vil bibeholde Sølv som Pengemetal og holde i Omløb Sølvpenge, der skal være saa gode som Guld. Den Lov, som det republikanske Parti vedtog, erklærer, at Regjeringen skal ’vedligeholde de to Metaller som jevn gode ifølge det lovbestemte Værdiforhold eller efter det Forhold, som herefter maatte bestemmes.’

Fri og uindskrænket Sølvmyntning, saaledes som den forlanges af den demokratiske Konvention, der forleden var samlet i Cleveland, betyder intet mindre end dette, at alt Sølv, som findes i Verden, kan bringes til de Forenede Stater og myntes paa vor Regjerings Bekostning; det vil sige, at de Forenede Stater maa tage imod Alverdens Sølv og af 412½ Gran, som nu er

værd bare 80 Cents overalt i Verden, gjøre en Dollar, som ifølge Regjeringens Befaling da skal holdes i Omløb blandt de Forenede Staters Folk og gjælde for en Dollar, der er værd 100 Cents.

Sølvproducenten, hvis 412½ Gran Sølv er værd bare 80 Cents eller mindre i dette Lands og Verdens Markeder, skal saaledes sættes istand til at forlange, at Regjeringen skal kjøbe det af ham for 100 Cents. Vil Regjeringen være saa forekommende mod Hvedeproducenten og betale ham 20 Cents mere end Markedsprisen for hver Bushel? Den Sølvdollar, som myntes under vore nuværende Love, indeholder i Virkeligheden Sølv for bare 80 Cents ifølge den overalt i Verden gjældende Pris; de andre 20 Cents kan siges at være Kongressens Vilje og Beslutning. Hvad der mangler i Dollarens Metalværdi, suppleres af Kongressens Erklæring, og som Garanti for denne beror de manglende 20 Cents i Regjeringens Skatkammer. Regjeringen, som kjøber Sølv efter dets Markedspris, beholder altjaa som sin Fortjeneste Forskjellen mellem den paalydende Værdi og Metalværdien.

Nu foreslaaes det at indføre uindskrænket Myntning, saaledes, at Fortjenesten ikke skal tilfalde Regjeringen, men Eierne af Sølvgruberne.

Man behøver ikke at være saa særdeles klog for at kunne skjønne, at derjom vi har uindskrænket Myntning af en Dollar, hvis Metalværdi er bare 80 Cents, og denne Dollar gjøres til fuldgjældigt Betalingsmiddel for al offentlig og privat Gjæld og i alle Transaktioner

mellem Folket, vil disse billige Penge med Tiden blive de eneste, som er i Omløb i Landet. Man vil aldrig betale med Guld, naar Sølv, der er værd 20 Procent mindre, kan gjøre samme Tjeneste. Og det vil ikke vare længe, før ogsaa de af Regjeringen udstedte Sedler da sendes tilbage til Skatkammeret for at indløses med Guld. Vi kommer altsaa til at maatte gjøre Forretning med Penge, der ikke er værd saa meget som de Penge, vi nu bruger. Gulddollaren vil ikke længere holdes i Omløb, men vil blive gjemt bort, og Penge-
massen i Cirkulation vil saaledes ikke blive større, men meget mindre, og vi vil blive nødt til at indskrænke os til Brugen af Sølvpenge, som under de nuværende Forhold indrømmes at være de daarligste, vi har, istedetfor i vor Forretning at bruge Guld og Sølv og Papirpenge, der alle er lige gode."

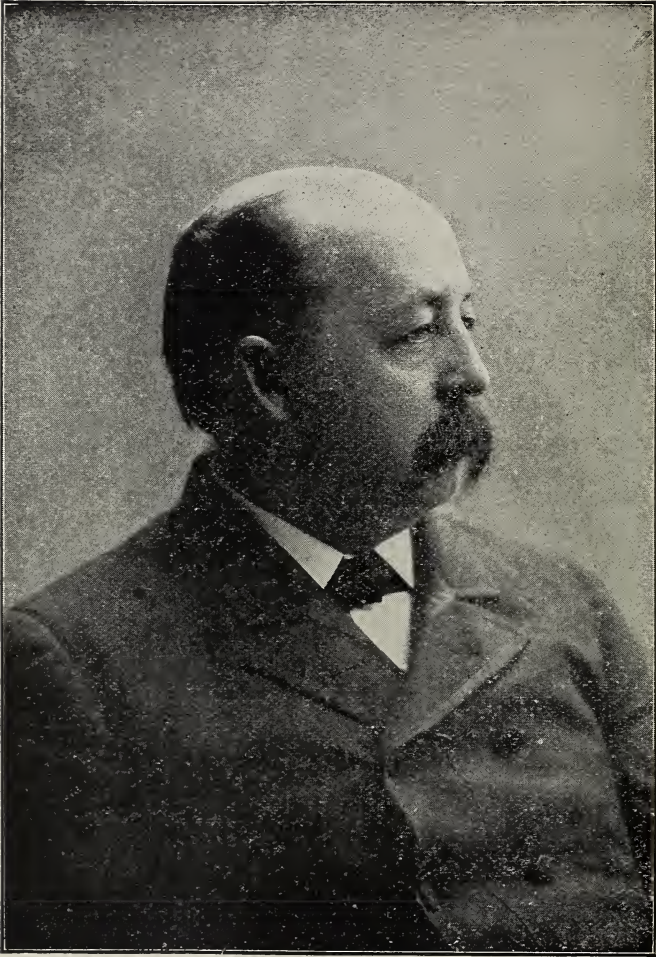
McKinley anførte her Udtalelser af Præsident Cleveland og af M. D. Harter, en af de demokratiske Repræsentanter i Kongressen, og derpaa fortsatte han:

"Ifølge Bladreferaterne har min Modkandidat sagt angaaende denne Sag, at 'Dhios Demokrater er langt fra enige; i Konventionen havde Sølvmandene bare en kneben Majoritet.' Dette viser, at ogsaa en stor Del af Statens Demokrater skjønner, hvor farligt det vilde være at indføre fri Sølvmyntning; og det gjør det til en uafviselig Pligt og Nødvendighed for alle Venner af ærlige Penge at holde sammen nu, ligesom de før har gjort det i alle Kampe for et ærligt Myntsystem. Guvernør Campbell erklærede i et Interview,

SENATOR KNUTE NELSON.

SENATOR CUSHMAN K. DAVIS.

at medens han nok havde sine Tvil om Nytten af fri Solvmyntning, var han dog villig til at 'lade det staa sin Prøve.' Jeg er ikke villig til at gjøre dette; under vore nuværende Forhold har Landet ikke Raad til at foretage et saa farligt Eksperiment. Vi kan ikke drive Højarspillet med noget saa helligt som vore Penge, der maaler alle Værdier. Jeg kan ikke tænke mig noget andet, der saaledes vilde rokke vor Kredit og forstyrre vor Handel og vore Pengeanliggender som det at lade Alverden prakke sit Solv ind paa os. Det kunde maaske svare Regning for Solvproducenten, men aldrig for Resten af Folket. Skal der være nogen Fortjeneste ved at mynte Solv, burde denne komme Regjeringen tilgode, saaledes som Tilfældet har været siden den saakaldte Bland=Allison Lov traadte ikraft. Det nye demokratiske Forslag gaar ud paa at tage Fortjenesten fra Regjeringen og give det til Solvproducenterne.

Folket forstaar, at dersom vi for Eksempel havde to Alenmaal, det ene en halv Fod længere end det andet, kom Sælgeren selvfølgelig bestandig til at benytte det korteste, og det ærlige Alenmaal vilde ligge og ruste. Det forholder sig just paa samme Maade med Penge."

Taleren fremholdt, at Gierne af Landets Obligationer havde faaet det meste af sit Tilgodehavende i Dollars, der var værd 100 Cents, og det vilde være baade Synd og Skam at betale Soldaternes Pensioner med billigere Penge. Om Striden i 1867 sagde han:

"Da paa den Tid Lederne af det Parti, som nu fjæmper mod Republikanerne, gjorde Forsøg paa at

slippe fra Gjælden til Gierne af vore Obligationer eller at betale dem med Penge af ringere Værdi, idet de paa-
stod, at vi aldrig vilde være istand til at betale den fuld-
ud, sluttede Soldaterne sig til det Parti, som forlangte,
at vi skulde gjøre Ret og Skjel mod vore Kreditorer og
som ærlige Folk betale alle vore Forpligtelser; og saa-
ledes var det disse Soldater, som dengang slog Uærlig-
ligheden til Jorden. De erklærede, at det Land, som
de havde frelst, ikke skulde have nogen Plet paa sit
Skjold, men at al Gjæld, som var stiftet for at bevare
Unionen, skulde betales i Landets bedste Penge, og at
hver eneste Forpligtelse skulde efterkommes til Punkt og
Priske. De var villige til at give Henstand med sine
egne Fordringer, indtil denne store Gjæld var betalt.
Saaledes bevarede Regjeringens Kredit, og mere end
\$2,000,000,000 er til Dato betalt paa denne Gjæld, og
det med Penge, hvoraf hver Dollar holdt Begt."

Idet han affluttede sine Bemærkninger over dette
Emne, talte McKinley disse greie Ord angaaende
Ohios Stilling:

"Ohio har aldrig stemt for andet end ærlige Penge
og vil heller ikke gjøre det herefter. Da de trange Tider
i 1875 havde tilfølg, at en Masse Mennesker begyndte
at sværme for den vanvittige Ide, at man kunde bøde
paa Sagen ved at oversvømme Landet med billige Penge,
satte denne Stats sindige Borgere af alle Partier sig
imod denne Galsskab. Det skyldes Ohio mere end nogen
anden Stat i Unionen, at Landet dengang blev staaende
paa et ærligt Pengesystems solide Grund. Tusinder

af Demokrater ydede god Hjælp i den store Kamp, ikke gennem sin egen Parti-Organisation, men ved at forlade sit Parti og slutte sig til det, som forlangte, at der ikke skulde øves Bedrag mod Landets Kreditorer. De faar gjøre det samme iaar; Ohios Folk vil ikke gaa et Skridt tilbage."

Under denne samme Valgkamp med Campbell blev der den 8de Oktober i Byen Ada holdt en Debat mellem de to Kandidater, og de Spørgsmaal, hvorom Striden dreiede sig, fik da en udtømmende Behandling. Da Turen kom til ham, forklarede McKinley, at han vilde benytte sin Tid til at tale over to Emner, nemlig Sølvsørgsmaalet og Besfatningsvæsenet; og ogsaa dengang gjorde han Spørgsmaalet om fri Sølvmyntning til Hovedsag.

Denne Valgkamp er især interessant, fordi den kaster et klart Lys over McKinleys Karakter og Begavelse, og paagrund af den fremstaaende Stilling, som Spørgsmaalet angaaende vort Pengehystem har faaet. McKinley var af den demokratiske Legislatur bleven, hvad man paa amerikansk kalder "gerrymandered" ud af Kongressen, fordi han var Toldbeskyttelsens hypperste Talsmand — noget, som han havde Grund til at være stolt af. Han havde den Udmerkelse at være Gjenstand for Demokraternes særlige Ubilje, og fra deres Synspunkt betragtet havde han ærlig fortjent den. Folket i Ohio forlangte, at han skulde rykke høiere op, og saa vedtog Demokraterne som sit Program en Erklæring for fri Sølvmyntning. Det var paa et andet Felt, nemlig som Protektionist, at McKinley især havde ud-

merket sig; men han optog straks den nye Stridshanske, som Demokraterne tilfastede ham. I den Aabningstale, som han holdt i sin Fødeby, paa denne Tid, der var det mest kritiske Dieblis i hans politiske Karriere, fik Penge-spørgsmaalet en indgaaende Behandling, og han talte med Eftertryk og gav en klar Lyd i Basunen. Ingen, som forstaar denne Videnskab og dens Historie, kan læse hans Tale uden at beundre den Grundighed, hvormed han havde sat sig ind i Sagen. Han bruger hver eneste Gang netop det Ord, som bedst kan udtrykke, akkurat hvad han mener, og denne Klarhed og Præcision er langt fra almindelig hos dem, som drøfter Pengesystemet. Da han gjorde opmærksom paa, hvad det var, Striden mellem ham og Guvernør Campbell gjaldt, nævnte han to Spørgsmaal som de vigtigste; "det ene", sagde han, "dreier sig om den Værdimaaler, som vi skal benytte i vor Handel hjemme og ude, medens det andet angaar Beskatningsvæsenet eller den Maade, hvorpaa vi tilveiebringer de nødvendige Penge til de offentlige Diemed."

Efter at have erklæret, at det republikanske Partis Program var kort og godt "en Dollar, som er værd 100 Cents", tilføiede han:

"Vi kan idag i Verdensmarkedet kjøbe de $371\frac{1}{4}$ Gran rent Sølv, som indeholdes i en Sølv-Dollar, for 76 Cents. Fri og uindskrænket Myntning indbyder Verdens Sølvproducenter til at bringe, hvad de har af dette Metal, til de Forenede Stater, og vor Regjering skal være forpligtet til at tage imod Sølv, som er værd 76 Cents og gjøre en Dollar af det og ved et Lovbud

tvinge Folk til at tage imod denne og regne den for at være værd 100 Cents, og Forskjellen mellem denne Dollars Metalværdi og fingerede Værdi vil da komme Verdens Sølvfonger tilgode. Denne Fortjeneste, som nu tilflyder Regjeringen, har i de sidste tolv Aar beløbet sig til \$67,000,000. Dersom vi havde haft fri Sølvmyntning, vilde dette Beløb være bleven delt mellem vore egne og den øvrige Verdens Sølvproducenter. Naar vi sælger vort Arbeide eller vore Jordbrugsprodukter, vil vi have Penge, der er lige saa gode som det, vi giver for Pengene, og vi forlanger, at disse Penge skal have samme Værdi hele Tiden, at de skal være gode ikke blot idag, men hver Dag Aaret igjennem; ikke blot i de Forenede Stater, men overalt i Verden. Med et Ord: vi vil have ærlige Penge, ærlig Vægt og ærligt Maal. Naar Farmeren sælger sin Hvede, maa han give fuld Vægt; naar han faar sin Betaling, har han Ret til at forlange Penge, som ogsaa holder Vægt."

Det har været sagt, at McKinley engang i Tiden var inde for den "dobbelte Myntfod". Han og Guvernør Campbell gif i sin Debat ogsaa ind paa den Sag, og i den Forbindelse sagde McKinley dette:

"I 1877 stemte jeg for, at de Forenede Stater igjen skulde gjenoptage Myntningen af Sølv som før. Sølv var i 1873 afskaffet som Penge metal i de Forenede Stater — strøget af begge politiske Partier, hvoraf det ene var lige saa ansvarligt som det andet — og i 1878 stemte jeg for Gjenoptagelsen af Sølv-Dollaren, da jeg var i Favør af baade Guld og Sølv som

Penge paa den Maade, at det ene Metal skulde være ligestillet med det andet. Da jeg gjorde dette, havde vi kun 8,000,000 Sølv-Dollars i Cirkulation, og Sølv havde da en større Værdi end nu. Vi har idag 405,=000,000 Sølv-Dollars, og det er saa meget, som vi kan holde til pari Kurs med Guld efter den nu over hele Verden herskende Pris paa Sølv. Jeg greb enhver Leilighed til at gjenindsføre Sølv paa sin gamle Plads i vort Pengesystem, fordi jeg ønskede begge Metaller. Jeg er en Modstander af fri og uindskrænket Sølvmynntning, fordi den vilde være ensbetydende med den enkelte Sølvmyntfod og vilde have tilfølgelse, at vi kom til at bruge bare Sølv som Penge istedetfor som nu Sølv, Guld og Papirsedler, der alle er saa gode som Guld.

Jeg vil minde de tilstedeværende Lønsarbeidere og Farmere om, at de maa tage ligesaa mange og tunge Tag, at de maa saa ligesaa meget og høste ligesaa meget for at saa en daarlig Dollar som for at saa en, der har sin fulde paalydende Værdi.

En Dollar, som er værd 100 Cents, vil ikke kunne holdes i Omløb Side om Side med en, som er værd bare 80 Cents, men som ved en Regjeringsbeslutning er gjort til lovligt Betalingsmiddel. Og der er ingen andre, der vil lide saa meget under denne Ordning som netop Lønsarbeideren og Jordbrugeren. Derjom det er denne sidstnævnte, vi vil gavne, er der bare en Maade, hvorpaa vi kan saa dette til. Vi maa gjøre det Maal, hvormed han maaler sin Hvede ud til Kjøberen, mindre, end det nu er, og vedtag saa et Lovbud, som tvinger

Kjøberer til at betale ligejaa meget, som han vilde betale, om han fik fuld Begt. Ingen kan nu vide, hvad det blir bedst at gjøre engang i Fremtiden; men naar vi ser paa Stillingen, som den nu er, og i det Lys, som vi nu har, maa det være klart, at det vilde være uforsvarligt af os at forandre Myntfoden, medmindre vi først var bleven enig med de andre store Nationer om et fast Værdiforhold mellem Guld og Sølv."

Dette var McKinleys Standpunkt. Han havde nok været inde for den dobbelte Myntfod; men hvad han mente dermed, forklarer han i disse greie Ord:

"Jeg er ikke inde for fri og uindskrænket Myntning af Sølv, førend Verdens Nationer gaar med paa en Overenskomst om at garantere Sølv samme Stilling som den, Guldet nu indtager i deres Myntsystem. Den dobbelte Myntfod forudsætter, at Værdiforholdet mellem de to Metaller altid og overalt er det samme; og dette kan ikke fastslaaes paa anden Maade end derved, at den samme Lovbestemmelse derom vedtages af alle de store Handelsnationer. Det var en saadan Fælleslov, som skabte den dobbelte Myntfod, og kun en saadan Lov kan nu skabe den paany og opholde den. Skulde vi nu paa egen Haand beslutte at gjenindsføre fri og uindskrænket Myntning af Verdens Sølv, vilde dette ubønhørlig lede til, at vore Sølvpenge maatte falde i Værdi, og at Kurserne paa Guld vilde stige."

Meget har været sagt derom, og McKinley lægger heller ikke Skjul paa det, — at han stemte for Gjenindsførelse af Sølv som Penge-metal. Han var inde for det,

indtil det, efter at vi havde myntet mere end 400,000,000 Sølvdollars, blev klart, at dette Land ikke var istand til paa egen Haand og mod de andre rige Nationers Vilje at gjengive Sølvbet sin gamle Rang som Penge metal.

Finansministerens Rapport for Mai 1896 viser Myntbeholdningen i Regjeringens Skatammer at være denne:

Guld—

Myntet	\$118,644,283.02	
Umyntet	32,662,859.89	
	<hr/>	\$151,307,142.91

Sølv—

Dollars	\$376,572,499.00	
Skillemynt	15,637,424.37	
Umyntet	119,989,914.36	
	<hr/>	\$512,199,837.73

Dette synes at pege paa, at der trods alt ikke er saa lidet af "Bimetallismen" i Landet. Af disse "afmyntede" Sølvdollars har vi paa Haanden 376,572,499, eller syvogfirti Gange saa mange som alle, der prægedes i de otti Aar, i hvilke vi havde fri Sølvmyntning. Det er paa denne Maade, at dette ædle Metal har været berøvet sine Rettigheder, og at Folket derved er bleven plyndret. Sølvstormen raser endnu tiltrods for denne Paavisning af, at en Nation alene ikke kan gjenindsføre fri Myntning uden aldeles at ruinere sig. Men det er dog klart for den, som rolig og upartisk studerer vor Historie, at havde det ikke været for dette Forsøg paa at gjenoptage Sølvmyntning,

dengang dette Metal havde næsten det gamle Værdiforhold til Guld paa Markedet, saa vilde man have givet Undladelsen af at mynte Sølvdollars Skylden for Nedgangen i Prisen paa 'det hvide Metal,' og man vilde have ladet denne Nedgang bære Ansvar for alle vore Pengevanifeligheder og for al Nød blandt Folket; og Følgen vilde have været, at vi med overvældende Flertal havde valgt en sølvvenlig Præsident og Kongres, og at vi havde faaet samme Slags Penge, som man har i Mexico.

Derjom McKinley, paagrund af at han var venlig stemt mod Sølv, begik den Feil at overvurdere det, fulgte han Alexander Hamiltons Eksempel; thi denne fastsatte oprindelig Værdiforholdet til 15 mod 1. Vi har hørt om Marhundredets store Forbrydelse, som jo skal bestaa deri, at Sølv blev 'demonitseret.' Nu, den Mand, som først begik denne Forbrydelse, var Thomas Jefferson, og her er det dokumentariske Bevis:

"Statsdepartementet, den 6te Mai 1806.

Til Robert Patterson, Myntdirektør.

Min Herre! Efterjom Direktøren for de Forenede Staters Bank har gjort opmærksom paa, at der er gjort betydelige Kjøb af de af vor Regjering myntede Sølvdollars i den Hensigt at sende dem til Udlandet, og efterjom det er sandsynligt, at man fremdeles vil kjøbe og udføre dem, befaler Præsidenten, at der ikke skal præges andre Sølvpenge end Skillemynt, saaledes at de største af dem ikke overstiger en halv Dollar.

Wrb.

James Madison."

Denne Befaling udstedtes af Præsident Jefferson, og i Genhold til den blev Myntning af Sølvdollars stanset i tredive Aar. Mange, som har skrevet herom, synes ikke at have lagt Merke til dette eller at have forstaaet dets hele Bærevidde. Sølvpenge udførtes, fordi de dengang var vore bedste Penge.

Det var meget vanskeligt at holde vore Guldpenge i Omløb, og Thomas H. Benton sagde i Senatet, i 1834:

“Den Pris, som er sat paa Guld, har gjort de Forenede Staters Mynt, hvad Myntningen af Guld angaar, til en yderst latterlig Affære. Vi har, og det med stor Omkostning for de Forenede Stater, præget 2,262,177 Guldmynter, værd \$11,852,890, og hvor er disse nu? Ikke en af dem er at se. De er allesammen solgte og sendte ud af Landet. Og dette gaar for sig saa regelmæssig, at Myntdirektøren i sin sidste Rapport til Kongressen figer, at de nye Guldmynter ofte forbliver i hans Hænder, indtil den Dag, et Skib afgaar til Europa. Han beregner, at af Landets eget Guld herester vil blive myntet to Millioner aarlig, og at det hele, hvis Guldmyntfoden ikke forandres, vil blive ført som en Forbryder fra Mynten til Havet og sendt i Landflygtighed.”

Dette fulgtes af den Lov, som bestemte, at der skulde gaa bare $1\frac{1}{2}$ Gran Guld paa Dollaren. Man vil se, at vi havde omtrent ligesaa meget Bryderi med vore Guldpenge som med vore Sølvpenge.

Tiende Kapitel.

Om Myntfoden.

Hvorledes Pengepørgsmaalet er bleven afgjort i og ved det republikanske Parti — Omrids af Lovgivningen vedrørende Sølv — Hvorledes Landet blev frelst fra Sølvmyntfoden — John Sherman og William McKinley Side om Side — Charles Emory Smiths Udrøddning af denne Sag — Den uhyr store Forsyning af Guld holder paa at løse Pengepørgsmaalet for Folket og rydde dette Stridsæmne afveien.

De forskjellige Spørgsmaal vedrørende Myntfoden har været afgjorte af det republikanske Parti, og ligesom Landet har bevaret sit Flag, har det ogsaa engang for alle afgjort, at det vil have ærlige Penge, og at Nationens Kredit skal opretholdes. Der var ikke noget Kompromis i Freden ved Appomattox, og heller ikke har der været noget i Regjeringsfjedlernes Indløsning med Mynt, hvorved Verden varsledes om, at Nationen igjen var solvent. Den republikanske Politikk har givet Landet Penge af Guld, Sølv og Papir i tilstrækkelig Mængde for Folkets Behov, og alle disse Penge er saa gode som Guld.

Der blev straks efter Krigen gjort et kraftigt Forsøg paa at udstede en større Masse Pengesedler og lade disse dække alle Regjeringens Forpligtelser; men det blev ordnet saaledes, at disse Sedler blev saa gode som Guld, og Sværmeriet for dette grønne Papir døde derfor hen.

Sølvspørgsmaalet fik Betydning og traadte frem i Forgrunden, dengang Landet under en kraftig og klog Styrelse nærmede sig den Tid, da Betaling med Mynt skulde gjenoptages. Da kom det til Folks Kundskab, at vi af Hensyn til andre Landes Stilling og for at lette Handelen med dem havde udeladt Sølvdollaren af Fortegnelsen over de Mynter, som skulde præges. Og denne var vor eneste Sølvmynt, som fuldt ud var lovligt Betalingsmiddel; og der var derfor en sterk Tilbøielighed til at bibeholde uindskrænket Myntning af dette Metal. Sølv havde været "Mynt" i den Betydning, hvori dette Ord var brugt i vore Love og Kontrakter under Krigen, og da vore Obligationer udstedtes, især da vi midlertidig ophørte med at gjøre Udbetalinger i Mynt, og det syntes at være fuldstændig i Orden, at "Guld og Sølv" skulde være "Mynt," naar vi gjenoptog Betalingen med Mynt, ligesom da vi sluttede dermed. Der var dengang liden Forskjel mellem de to Metaller's Markedsværdis og deres Myntværdis efter det gamle kjendte Forhold, $15\frac{1}{2}$ mod 1 i Europa og 16 mod 1 i de Forenede Stater, og Sagen syntes derfor ikke at have nogen overordentlig Betydning. Men saa tog Sølvet til at falde i Pris. Dette var en Følge af, at Tyskland begyndte at sælge

Sølv for at indføre Guldmyntfoden, og af den uhyre Sølvproduktion i Nevada. Den almindelige Mening, ialfald blandt dem, som ikke havde sat sig grundig ind i Sagen eller var Fagmænd paa dette Omraade, var den, at dersom vi igjen begyndte at mynte Sølv, vilde dets Metalværdi stige til den lovbestemte Myntværdi. Dette var i Begyndelsen McKinleys Betragtningmaade; men han støttede Allisons Amendement til Blands Forslag, og dette Amendement gik ud paa, at vi ikke skulde have "fri" Sølvmyntning, men tvungen Myntning af ikke mindre end to og ikke mere end fire Millioner Dollars om Maanedelen. Det er hævet over al Tvil, at denne Bevægelse, som sattes igang af Allison i Senatet og støttedes af McKinley i Huset, frelst Landet fra fri Sølvmyntning og saaledes fra Sølvmyntfoden. John Sherman var Finansminister, og han lod mynte det mindste Beløb, to Millioner Dollars maanedlig. Han gav Præsident Hayes det Raad ikke at belægge Loven med sit Veto, men at lade den træde ikraft uden hans Underskrift, siden han ikke med god Samvittighed kunde sætte sit Navn under den. Forslaget vedtoges tiltrods for Præsidentens Veto, og det fortsatte Fald i Prisen paa Sølv, netop medens vi myntede mere end \$400,= 000,000 af dette Metal, var et aldeles uomstyrteligt Bevis for, at de Forenede Stater ikke paa egen Haand kunde gjenindsætte Sølv i sin gamle Værdighed som et af Verdens Myntmetal.

Vi kom til det Punkt, hvor vi enten maatte stanse den frie Myntning af Sølv eller antage Sølvmyntfoden.

Vi valgte det første og forpligtede os til at holde Sølvpenge i samme Kurs som Guld; og der er det, hvor vi nu staar. Ligesom Frankrige, det store Land med den dobbelte Myntfod, holder vi Sølvet oppe som Penge-metal ved at indskrænke Myntningen af det og ved at lade det hvile paa Nationens Kredit.

I denne Kamp stod McKinley med aldrig svigende Mod og Troskab ved John Shermans Side og udmærkede sig ved sin grundige Forstaaelse af Situationen, sin Indsigt i hele Sagen og sit nøiagtige Kjendskab til dens Enkeltheder. Der er ingen Mand, som har fortjent bedre Lov end han for sin helt igjennem ærlige Handlemaade mod alt Folket i alle Spørgsmaal vedrørende et ærligt Penge-system.

Et af de mest aabne, belærende og greie Indlæg i Sølvspørgsmaalet er en Afhandling af Charles Emory Smith i Philadelphia, og her er den:

Hvad er fri Myntning?

(Af Charles Emory Smith).

Vi møder igjen dette Krav om, at vi paa egen Haand skal indføre fri og uindskrænket Sølvmyntning uden Hensyn til andre Lande. Dette er det, jeg nu vil se efter i Sømmene. Hvad er fri Myntning? Sølvdollarens Metalværdi er nu omtrent femti Cents. Fri Myntning betyder, at Regjeringen skal tage imod alt det Sølv, som maatte bydes frem, og paa hver Klump, som er værd femti Cents, stemple sin Erklæring om, at den skal være en Dollar. Men da ingen venter, at

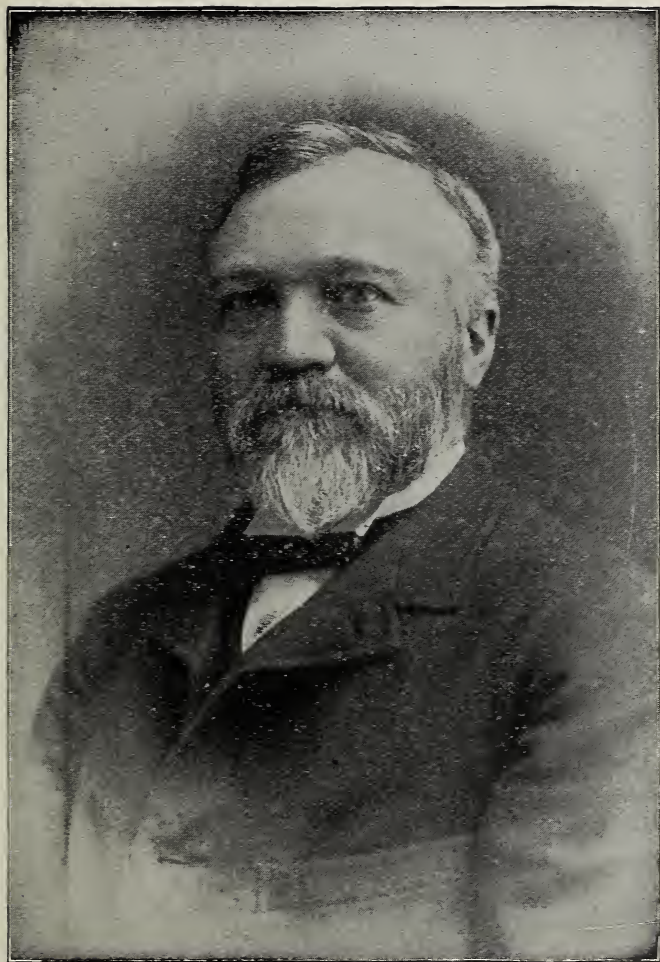

Sølvbet vil blive myntet, betyder det i Virkeligheden, at udstede sit Løfte om at betale en Dollar for Sølv, som er værd femti Cents, og at denne Regjeringsjæddel, som den lykkelige Sølvveier faar i Bytte for Sølv værd femti Cents, skal gjælde og være gangbar for en Dollar. Hvad vilde Følgen blive? En tvungen Circulation af Penge, som har bare sin halve paalydende Værdi. Den vilde med andre Ord være at gjøre Værdimaaleren mindre, forandre Betydningen af Ordet Dollar og saaledes forstyrre alle Værdier. Dette vilde forstyrre Ligevegten og ødelægge vor Tillid, Tryghed og Velstand.

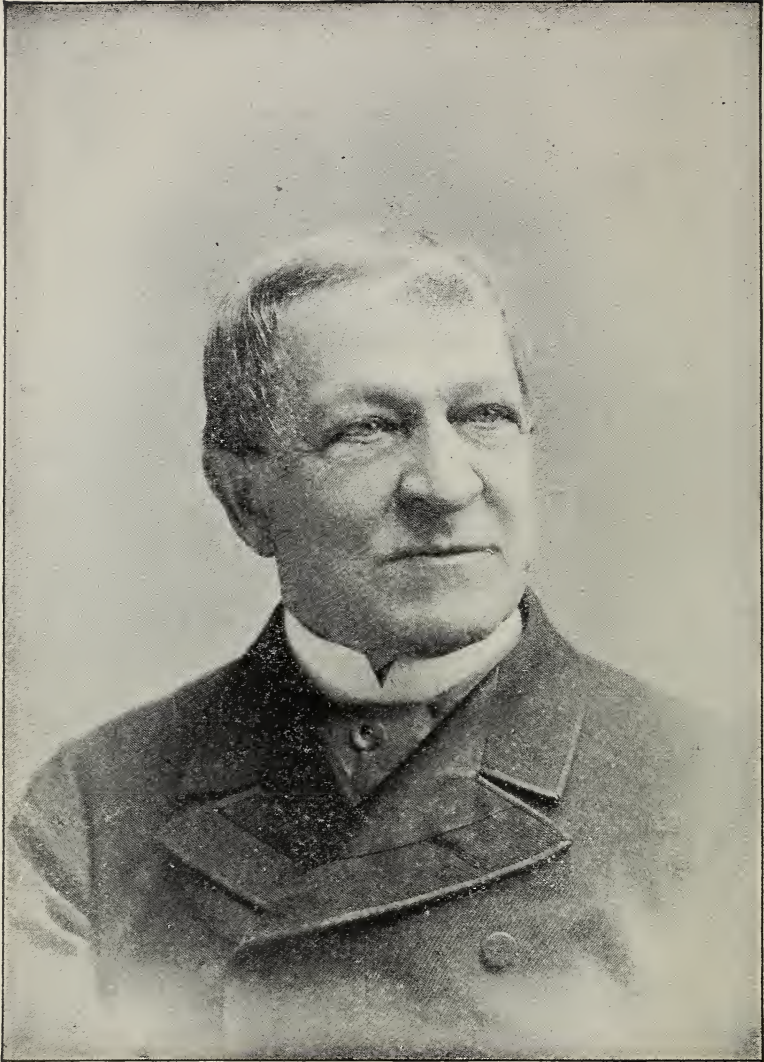
Jeg vil være fuldt ud oprigtig. Jeg ved, at de, som er Talsmænd for fri Myntning, paastaar, at deres Forslag vilde bringe Sølvprisen til at stige, eller, som de kanske helst vil udtrykke sig, bringe Guldpriisen til at falde, saaledes at de to Metalleres Markedsværdi vilde blive den samme som deres Myntværdi. De peger paa den Kjendsgjerning, at de Sølvpenge og Sølvcertifikater, som allerede er i Omløb, har været holdt til Pari Kurs efter Forholdet 16 mod 1, tiltrods for at Markedsværdien har været en ganske anden. Dette er saa, fordi vi har indskrænket Myntningen og Kjøbet, fordi vi har vedligeholdt Guldrejuven, og fordi vi har sat Regjeringens hele Kredit og Magt i Pant paa, at begge Slags Penge skal være jevn gode. Men naar vi under de nuværende Forhold indlader os paa uindskrænket Myntning, kommer vi ind paa et fremmed og farligt Hav. Talsmændene for fri Sølvmyntning paastaar, at vor Sølvpolitik har været uheldig, fordi vi ikke har

gaaet laugt nok, og de gjør gjældende, at fri Myntning vilde bygge en Bro mellem de to Metaller og holde dem til Pari Kurs. Der er intet andet Paaskud hvori Forslaget et eneste Dieblik lader sig forsvare. Hvis det ikke bevarer det bestemte Værdiforhold mellem Sølv og Guld, er det simpelthen en skamløs Regtelse af at betale ærlig Gjæld. Det er da ligefrem at ved vedtage en lavere Myntfod og ved Tvang at holde i Omløb daarligere Penge med deres Plyndring af Arbeide og Forstyrrelse af alle Værdier og af Landets hele Pengevesen og Handel og den uberegnelige Skade og Fare, som saadanne Penge maa forvolde paa alle Kanter.

Men naar vi betragter Sagen i Lys af de Kjendsgjerninger, som allerede foreligger, hvorledes kan vi da have noget som helst Haab om, at fri Myntning vil gjenoprette Ligheden mellem de to Metaller? Det blev med samme Fripostighed paastaet, at Sølvloven af 1890 vilde gjøre det. Men hvordan gik det vel? Den første midlertidige Følge af denne Lov var en Stigning i Sølvprisen, saaledes at Metalværdien af en Dollar, som havde været 74 Cents, en kort Tid i 1890 steg til 84 Cents; men den faldt snart tilbage til 72 Cents, og siden den Tid har den stadig dalet. Vi købte paa den Tid omtrent hele dette Lands Sølvproduktion. Det maa ogsaa erindres, at Indien, det store Land i Østen, som sluger saa meget af Verdens Sølv, endnu havde fri Myntning. Medens vi prægede eller købte næsten \$600,000,000 i Sølv, prægede Indien mere end \$600,000,000, og i al denne Tid og trods dette store Marked

ANDREW CARNEGIE

HON. LEVI P. MORTON.

for Sølv, vedblev Prisen paa dette at falde. Indien har siden den Tid affkaffet fri Sølvmyntning, og hvorledes kan da vi haabe, at vi paa egen Haand vil være istand til at gjøre det, som de to Lande tilsammen ikke orkede?

Fatter De tilfulde, hvad fri Myntning i de Forenede Stater og ikke i andre Lande betyder? Det betyder et af to: enten maa vi løfte al Verdens Sølv op ved Siden af Guldet, eller de Forenede Stater maa drages ned til den enkelte Sølvmyntfod. Noget andet Alternativ gives der ikke, hvormeget vi end kan drømme om det. Verdens synlige Sølvforraad er omtrent \$4,000,000,000. Europa har mere end \$1,000,000,000. De Forenede Staters Sølvproduktion i 1893 var omtrent 60,000,000 Unser. Hele Verdens aarlige Produktion har steget fra gennemsnitlig 40,000,000 Unser mellem 1860 og 1870 til omtrent 160,000,000 Unser. Skal de Forenede Stater paa egen Haand indføre fri Sølvmyntning, vil det sige det samme som, at vi maa være rede til at kjøbe hele dette uhyre Forraad, som kunde komme til at finde Veien hid til vor aabne Haand og aabne Mynt, og at vi, medens Værdiforholdet nu er 32 mod 1, maa vi paatage os det enorme og umulige Arbejde at bringe Sølvprisen iveiret, saaledes at Værdiforholdet blir 16 mod 1. Det betyder ikke blot, at vi skal faa det Sølv, som vi selv producerer, til at stige til det dobbelte af den nuværende Pris, men at Europa skal blive sit oversflødige Sølv kvit paa vor Beføstning. Jeg ved, at de yderliggaaende Sølv-

mænd benægter Sandheden heraf. Jeg ved, at de paa-
staar, at Europas Sølv er ibrug som Penge, og at det
ikke kunde sendes hertil uden Tab. Men en Smule Ef-
tertanke vil vise, at denne deres Paastand ikke kan
holde Stik.

Lige siden den dobbelte Myntfod blev kastet over-
bord, har Europa anstrengt sig for at faa fat i Guld.
Skulde vi i dette Land paa egen Haand indføre fri
Sølvmyntning, vilde Kampen for at fat i Guldet blive
endnu skarper end før; thi det Skridt, vi havde taget,
vilde betyde, at Gjenindførelse af den dobbelte Myntfod
maatte ansees som udsat paa ubestemt Tid. Frank-
riges Bank har \$250,000,000 i Sølv, ikke i Dmløb,
men i sine Pengefjeldere. Tysklands Bank har mere
end \$150,000,000, Spaniens Bank har omtrent \$50,-
000,000, Hollands Bank har \$35,000,000, og andre
Banker har større eller mindre Beløb. Der er mere
end \$450,000,000 ophobet i ni Banker. Dette Sølv er
for dem ikke værd mere end dets Metalværdi. Det
gjør Tjeneste som en Del af Myntreserven, der holdes
som Garanti for deres Papirpenge. Men det vilde
være bedre for dem at have denne Reserve i Guld, og
kunde de bytte ved at sende Sølv til de Forenede Sta-
ter og faa Guld for det, hvad skulde saa hindre dem
fra at gjøre det? Men lad mig anføre en uimodsigelig
Autoritet. Henry Cernusche er Europas dygtigste
Talsmand for Gjenindførelsen af Sølv som Pengemetal,
og han er anerkjendt som Hovedingen blandt alle, der
arbejder for den dobbelte Myntfod. I sin Pamflet om

“The Great Metallic Powers” siger han: “Skulde de Forenede Stater indføre fri Sølvmyntning, vilde Europa straks komme til at gøre mod de Forenede Stater, som Tyskland gjorde mod Frankrige, saa længe dette Land myntede Sølv. Europa vilde afmynte en Mæsse Sølv og sende det til Philadelphia og saa det omgjort til Dollars, og disse vilde hun da omsætte i Guld”. Paa et andet Sted siger han: “Hvorfor er der ikke fri Sølvmyntning i Frankrige? Jo, fordi alt Guld i det Tilfælde vilde forlade Landet, og Frankrige, som jaaledes vilde være uden Guld, vilde ikke længere have noget Byttemiddel med England eller Tyskland eller de Forenede Stater. De maatte være meget dumdriftige, som vilde raade de Forenede Stater til paa egen Haand at forsøge det, som Frankrige ikke vover uden at faa to andre store Lande med sig”. Dette er et klogt Raad og en forstandig Advarsel fra den største af alle Venner af Sølv.

Lad mig tilføie endnu en alvorlig Advarsel. For at tydeliggjøre den maa jeg tillade mig en personlig Forklaring og en Oplysning, som jeg aldrig før har offentliggjort; men som jeg haaber ikke vil være afveien under nærværende Forhold. I 1890, da Forslaget om fri Sølvmyntning var oppe i de Forenede Staters Senat, havde jeg den Ære at være den amerikanske Minister i St. Petersburg. Den russiske Finansminister var Hr. Vishnegradski, som døde for nogle Dage siden, en overordentlig Begavelse som Statsmand og maaſke den dygtigste Finansminister i Europa paa

den Tid. En Dag, da jeg besøgte ham, fandt jeg ham med et Kopi af det amerikanske Lovforslag om fri Sølvmyntning, som da var under Debat i Senatet, liggende paa Bordet foran sig. Hans første Ord røbede, at han var dybt interesseret i Sagen. Han havde studeret Forslaget i dets mindste Detaljer. Han tog ikke i Betænkning at erklære det for at være et mærkeligt og overmaade farligt Forslag, og som en Ven af de Forenede Stater og en sund Finanspolitik haabede han, at det ikke vilde blive vedtaget. Han udspurgte mig nøie om dets Udsigter, og saa kom hans tanketunge Erklæring. Da den ogsaa angik andre, vil jeg ikke gjengive den offentlig i samme Ordslag som de, hvori han i denne mere fortrolige Samtale fremstillede den; men det væsentlige Indhold var dette: "Skulde dette Forslag blive til Lov, vil de Forenede Stater udsætte sig for Farer, hvis Alvor Landet maaske lidet aner. Der er en Masse Sølv i Europa; Rusland har en Del. Der er allerede gjort os et Forslag om, at vi for det Tilfælde, at de Forenede Stater indfører fri Sølvmyntning, skal slutte os sammen med nogle andre Lande om at løsse en Del af Europas Sølv over paa de Forenede Stater. Jeg tror forresten, at Forslaget om fri Sølvmyntning og det nævnte Skridt fra vor Side vilde have ulykkelige Følger, og jeg haaber, at de Forenede Stater ikke kommer til at begaa en saadan Daarskab". Dette var det klare Syn paa Sagen og den vægtige Advarsel fra en Statsmand, der kunde overflue Stillingen saa meget bedre, fordi han saa den paa Fraastand, og der

talte, fordi han havde personligt Kjendskab til de Farer, som de hyderliggaaende Sølvmand lader haant om og i potter.

Hadde vi fri Sølvmyntning, vilde Verdens overflødige Sølvforraad søge hen til os med en Naturnød-vendighed saa ubønhørlig som selve Tyngdeloven. Det vilde strømme hertil, fordi dette vilde være det ene store Marked, hvor Prisen var høiere end paa noget andet Sted. Da de indser, hvor farlig denne Oversvømmelse vilde være, har nogle af Sølvmandene foreslaaet at indskrænke fri Myntning til amerikansk Sølv. Imidlertid har intet af de fremlagte Lovforslag indeholdt den Indskrænkning. Og selv om vi forsøgte det, hvorledes skulde vi kunne faa det til? Derjom vi her ved kunstige Midler skulde bringe Prisen op til en urimelig Høide, hvorledes kunde vi forhindre andre Landes Sølv fra at finde Veien ind hid, saaledes som det er gaaet før? Desuden, derjom dette var muligt, vilde det slet ikke være fri Sølvmyntning, vi havde indført. Det vilde ikke bringe Sølvprisen til at stige paa Verdensmarkedet; det vilde ikke ophæve Uligheden mellem de to Metaller; det vilde derfor ikke udrette det, som er det eneste, hvormed man paa noget muligt Vis kan forbyde fri Myntning. Det vilde simpelthen gjøre det muligt for den, som har Sølv for femti Cents, at faa sat et Dollarsstempel paa det, eller at tage det til Regjeringens Skatkammer og faa en Seddel for det og tvinge os til at tage imod den som en Dollar. Er det amerikanske Folk rede til at begaa denne ubegrivelige Daarfskab?

Fri Myntning, jeg gjentager det, betyder, at vi maa være forberedte paa at kjøbe Alverdens Sølv. Hvad vilde saa Følgen blive? Myntning af Guld vilde straks blive stanset. Hvem vilde bringe Guld til Mynten, naar han faar bare halv Pris for det? Vi kom til at betale for den store Strøm af indenlandsk og fremmed Guld med Sedler, som vi maatte indløse med Mynt. Eierne af disse Sedler vilde forlange Guld for dem. Skulde Skattekammeret efterkomme dette Forlangende, hvor længe vilde da Reserven være? Skulde det paa den anden Side negte at udbetale Guld, vilde vi med engang have Sølvmyntfoden, og Sedlerne og alle vore Penge i Omløb vilde falde i Værdi. Under slige Forhold kunde Guld og Sølv umulig cirkulere Side om Side. Kursen paa Guld vilde stige til over Pari; hver Dollar vilde enten blive gjemt bort i Pengeeskabet eller sendt til Udlandet. Regjeringen, som ikke længere vilde eie Guld, maatte betale sine Kreditorer i Sølv, og dermed vilde vi straks synke ned til at have Sølvmyntfoden. Dette vilde blive det uundgaaelige Resultat af fri Myntning, medmindre vi uden andre Landes Hjælp var istand til at bringe Prisen paa Alverdens Sølv op til det dobbelte, hvad der dog klarlig er en absolut Umulighed.

Det næste Spørgsmaal blir da: Hvad betyder Sølvmyntfoden, og hvad vilde blive Følgen af den? Dette Spørgsmaal har en saa uhyre Bærevidde, at Tiden ikke tillader mig at gjøre mere end at pege paa nogle saa Sider af Sagen. Sølvdollarens Metalværdi er nu

omtrent 50 Cents. Den gaar for en Dollar, fordi Regjeringen ved at indskrænke Myntningen af den og ved at sørge for, at den naarsomhelst kan ombyttes, holder den til Pari Kurs med Guld. Under fri Myntning vilde den være værd akkurat saa meget, som Sølvet i den vilde være værd paa Verdensmarkedet. Det vil sige, den vilde muligens være værd femti Cents; maaſke mere, maaſke mindre. Værdien vilde gaa op og ned ligeſom paa andre Handelsvarer, efterſom Efterſpørgſelen var større eller mindre i Forhold til Forſyningen. En ſaadan Sølvmynt vilde fremdeles kaldes en Dollar; men Ordet vilde faktisk have ſaaet en ny Betydning. Den vilde i Virkeligheden være en Dollar i ſamme Forſtand ſom om en og en halv Fod vilde blive en Yard, derſom vi ſkulde ødelægge alle gamle Maal og beſlutte at bruge nye, ſom havde bare den halve Længde. Derſom der gaar ti Yards Tøi i en Kjole nu, vilde denne blive altfor meget nedringet, hvis vi ſkulde ſøge at hjælpe os med ti Yards efter det nye Maal. Lønſarbejderen vilde maaſke i Navnet ſaa ligeſaa mange Dollars ſom før; men diſſe vilde have bare den halve Kjøbeevne. Den mexiſkanſke Dollar indedolder mere Sølv end den amerikaniſke Dollar, og dog kan man ſelv i Mexico ſaa dobbelt ſaa meget for den amerikaniſke ſom for Landets egen Sølv-dollar. Vor Sølv-dollar er i London værd 100 Cents, medens den mexiſkanſke er værd bare 50 Cents. Hvorfor? Jo, fordi Mexico har fri Myntning, medens vi ikke har den; fordi Mexico har Sølvmyntfoden og vi ikke. Men denne er det, ſom Talsmændene for fri

Myntning vil, at vi skal have, og saaledes gjøre vor Dollar jevngod med den mexikanske.

Var der virkelig alvorlig Fare for en saadan Forandring, vilde dette afstedkomme en stor Pengekrise, og skulde Forandringen virkelig blive foretaget, vilde Følgen blive en fuldstændig økonomisk Revolution. Det var Frygten for Sølvmyntfoden, som for en stor Del var Skyld i Pengekrisen i 1893, og en virkelig overhængende Fare for en saadan Forandring vilde bringe haabløs Forvirring og Ruin. Den vilde skræmme Folk op baade her og i andre Lande; vore Kreditorer vilde kræve Betaling straks; den vilde ødelægge vor Kredit, gjøre Pengemænd bange for at laane noget ud; lamme vor Foretagsomhed og Handel og Industri, bevirke, at vor Kapital kom til at ligge ledig, og lade os opleve en Gjentagelse efter større Skala af den bitre Erfaring, som vi havde i det uheldsvangre Aar 1893. Selv om Sølvmyntfoden virkelig kunde byde os de Fordele, som enkelte yderliggaaende Sølvmand forespeiler os, er Veien, som fører til dette Maal, altfor farefuld til at det skulde svare Regning at forsøge den.

Men sæt, at vi paatog os disse Farer og bragte dette Offer og naaede Maalet, hvad saa? Kjendsgjeringer kan være mere oplysende og overbevisende end Skoleteorier. Lad os derfor se Sagen lige i Dinene fra den praktiske Side. Der er i de Forenede Stater's Sparebanker deponeret \$1,747,961,280 af 4,777,687 forskellige Personer. Gjennemsnitlig blir dette \$365.=86 paa hver. Sølvmyntfoden's Indførelse vilde betyde,

at hver af disse næsten fem Millioner Menneſker, ſom har deponeret \$365, hvoraf hver Dollar er værd 100 Cents i Guld, ſkal faa igjen 365 Sølvdollars, hvoraf hver er værd 50 Cents. Pennſylvania's Arbeidere har for en ſtor Del anbragt ſine Spareſkillinger i Bygge- og Laaneſforeninger. Alligevel er der i denne Stat 248,244 Perſoner, ſom tilſammen har deponeret i Sparebankerne \$66,025,821, eller gjennemſnitlig \$265.=97 hver. Sølvmyntfoden betyder, at hver af diſſe 248,244 for ſine 265 ſurt fortjente Dollars ſkal faa igjen 265 Dollars af bare halv Værdi.

Der er i Pennſylvania 1,239 Byggeforeninger med Aktiva, ſom beløber ſig til \$103,943,364, og med 272,580 Medlemmer. Foreningerne laaner Penge til de enkelte Medlemmer, og diſſe er ſaaledes baade Kreditorer og Debitorer. Hver af dem er en Kapitaliſt og tilhører den meget omſkrevne "Kapitaliſtklaſſe" til et Beløb af \$381. Diſſe Foreninger modtog iſſor \$43,=432,686 og udbetalte \$12,933,970. Hele Systemet hviler paa Værdien af Foreningernes Eiendom i Form af Panteheſtelſer; og gaar denne Værdi ned, maa Systemet falde ſammen. Under Sølvmyntfoden vilde diſſe 272,580 Perſoner, hvoraf alle er Lønſarbeidere, tabe Halvparten af ſin Eiendom, deres \$103,943,364 vilde blive værd bare \$51,971,682; og de eneſte, der vilde tjene noget paa det, vilde være den Brøkdel af Medlemmerne, ſom netop paa den Tid kunde træffe til at ſkyld mere, end de havde ſat ind. Lad os tage et andet Ekſempel. Der udbetaltes iſſor i Penſioner

\$140,772,163.78, og Antallet af Pensionister var 969,=544, af hvilke 754,382 er syge Krigsveteraner og 215,=162 er Unionssoldater's Enker eller mindreaarige Børn. Den gennemsnitlige Pension var saaledes \$144. Antallet af Pensionister paa Fortegnelsen i Pensionskontoret i Philadelphia er 57,749 og i Pittsburg 45,774, eller tilsammen 103,523, — næsten en Tiendedel af det hele Antal i Landet. Under Sølvmyntfoden vilde de \$144, som nu betales til hver Pensionist, blive værd bare \$72.

Lad os se paa endnu et Eksempel, som er særdeles flaaende. Den 1ste Januar 1894 var der i dette Land 7,505,817 Livsassurance-Policer, som alt ialt beløb sig til \$5,291,824,900, og som var værd \$919,310,131 i Kontanter. I Betragtning af Statens Rigdom og Indbyggerantal, kan vi gaa ud fra, at mindst en Ottendedel af denne Assurance eies af Folk i Pennsylvania; lad os sige 1,000,000 Policer, — hvoraf flere sommetider eies af den samme Person, — repræsenterende Assurance for \$650,000,000 og en kontant Værdi af \$120,000,000. Den gennemsnitlige Størrelse af en Assurance-Police er 700; og den store Mængde af de assurerede er saaledes Folk i bare middelmaadig gode Kaar. Sikkerheden for Betalingen af denne uhyre Assurance er for det første Selskabernes Aktiva som bestaar i Panteheftelser eller Værdipapirer og Aktier, og deres Værdi eller Indtægterne af dem vilde under Sølvmyntfoden matte divideres med to; og for det andet de bestemte aarlige Indbetalinger fra de assurerede, og

disſes Kjøbeevne, naar de ſkulle anbringes i rentebærende Værdipapirer, vilde ogſaa blive 50 Procent mindre end før, efterſom Indbetalingerne er beregnede efter Guld og vilde ſke efter Sølvmyntfoden. Af Livs-aſſurance-Selskabernes Aktiva beſtaar 75 Procent af Panteobligationer og Aktier og andre Værdipapirer; og dette kolofſale Beløb, ſom for Pennsylvania alene dreier ſig om 1,000,000 Police og Aſſurance for \$650,000,=000, vilde under Sølvmyntfoden ſvinde ind til bare det halve af ſin nuværende Værdi.

Der er ogſaa en anden og meget truende Fare. Man regner i Almindelighed, at amerikaniſke Obligationer til et Beløb af \$2,000,000,000 eies af Penge-mænd i andre Lande. Med Henſyn til den britiſke Kapital, ſom er anbragt udenfor Storbritanien, udtalte Gladſtone i 1893 i Parlamentets Underhuſ: "Et tuſen Millioner Pund vilde formodentlig være at ſætte det altfor lavt. To tuſen Millioner, alſjaa med et rundt Tal \$10,000,000,000, — eller muligens endnu mere, vilde ſandſynligviſ komme Sandheden nærmere." Burdett's "Official Intelligencer" for 1894 anſlaar de udenlandſke Værdipapirer, ſom eies af britiſke Kapitaliſter, til \$3,819,035,000, idet Beregningen baſeres paa Opgaverne i Forbindelſe med Indtægterne. De Forenede Stater har Halvparten af Verdens Jernbaner og Telegraflinjer og en Femtedel af Storbritaniens udenlandſke Handel. Det er derfor rimeligt at antage, at mellem en Femtedel og Halvdelen af de udenlandſke Obligationer, ſom eies af britiſke Kapitaliſter, er

amerikanske; Beløbet anslaaes til mellem \$800,000,= 000 og \$1,900,000,000. Lægges hertil de af vore Obligationer, som eies af Folk i andre europæiske Lande, vil det hele beløbe sig til mindst \$2,000,000,000; og paa dette betales nu aarlig mellem \$60,000,000 og \$100,000,000 i Dividende og Renter. Dette Beløb betales nu med Dollars, som i London er værd 100 Cents. Under Sølvmyntfoden vilde det betales med Dollars værd 50 Cents. Hvor længe vilde det under disse Omstændigheder være, før disse Obligationer kom til at velte ind over os og bringe Ruin over os?

Pennsylvania-Fernbanens Aktiekapital beløber sig til \$129,289,000, hvoraf 46 Procent eller omtrent \$60,000,000 eies af Folk i Udlandet. Tænk, hvad Følgen maatte blive, dersom Halvdelen heraf, eller en Fjerdedel af alle Banens Aktier pludselig kom paa Markedet. Og dette vilde blive uundgaaeligt, dersom Dividenderne ikke betaltes i Guld; og dette kunde Banen ikke gjøre, medmindre den enten satte tilside i dette Niemed dobbelt saa meget som nu eller satte Dividenderne ned til det halve af hvad de nu er. Ikke saa faa af Obligationerne indeholder den udtrykkelige Bestemmelse, at de skal betales i Guld. I ethvert saadant Tilfælde vilde man som Præmie paa Guldet maatte betale samme Beløb, som kunde affees til Dividender og Renter. Hvad der vilde blive Følgen for alle vore Fernbaneselskaber, kan paavises ved Hjælp af et eneste Eksempel. Illinois Central Banen betaler 5 Procent Dividende. Dertil medgaar \$2,500,000. Ifjor havde Banen

\$2,963,275, som kunde affees i dette Niemed, og der blev altjaa et Overskud paa \$463,275. Dmtrent 40 Procent af Aktiekapitalen eies i Udlandet. Til at betale de fremmede Aktie-Giere medgaar der \$1,000,000. Skal de under Sølvmyntfoden betales i Guld, vil dertil kræves \$2,000,000, og den hele Dividende maa saaledes blive mindre. Betales de i Sølv, saa er disse Penge i Udlandet værd bare det halve af, hvad de lyder paa, og den udenlandske Eier vil sælge sine Aktier. Hvorledes kan dette andet end føre Ruin med sig?

Disse er nogle saa Eksempler paa, hvad Frugten vilde blive, om vi paa egen Haand skulde indføre fri Myntning og saaledes antage Sølvmyntfoden. Men det paaftaaes fra enkelte Hold, at vi i det Tilfælde vilde nyde store Fordele i vor udenlandske Handel og faktisk blive Herrer over Handelen i de Lande, som har Sølvmyntfoden. Og det er sandt, at vi i vort Pengevæsen kom til at stille os jevnføres med Mexico, Kina og Indien; men hvad vilde Følgen blive? Guldlandenes Indførsel beløber sig til mere end \$8,000,000,000 aarlig og Sølvlandenes til mindre end \$1,000,000,000. Den aarlige Udførsel fra de første beløber sig til \$7,000,000,000 og fra de sidste til bare \$1,000,000,000. Hvorfor skulde vi kaste fra os Handelen med Guldlandene for at sikre os Handelen med de Lande, som har Sølvmyntfoden?

I det sidste Regnskabsaar var vor Udførsel til Europa \$690,000,000 og vor Indførsel \$274,600,000. Her havde vi altjaa en Kreditbalance af \$415,400,000,

som blev betalt eller krediteret til os efter sin Guldværdi. I samme Tidsrum var vor Udførsel til Sølvlandene \$42,000,000 og vor Indførsel \$170,000,000. Her havde vi altsaa en Dobbeltbalance af \$128,000,000. Vi vilde vedblive at betale dette Beløb i Sølv eller efter Sølvets Værdi, saaledes som nu; men hvorfor skulde vi være saa idiotiske at antage Sølvmyntfoden, saa at Europa kunde betale os \$415,000,000 aarlig beregnet efter Sølvets Værdi istedetfor som nu efter Guldværdien? Hvorfor skulde vi kaste fra os de Penge, som gjælder hos de store Handelsnationer, og udsætte vor Handel for den uberegnelige Plage og Byrde, som det vilde være at have Penge, der idelig skifter Værdi og som ingen kan stole paa?

Vi har faaet høre endel Løst Snak om de to Klasser bestaaende af dem, som skylder Penge, og dem, som har Penge tilgode, og man har i Letfindighed ræsonneret som saa, at "billige Penge" vilde gavne Skylderen paa Kreditorens Beføstning. Men hvem er Skyldnere og hvem er Kreditorer? Til denne sidste Klasse hører alle, som har deponeret noget i en Sparebank; hvert Medlem af en Byggeforening; hver, som faar Pension; hver Eier af en Assurance Police; hver Arbejder, som har sparet sammen en Del af sin Løn og anbragt Pengene i noget, hvis Værdi er afhængig af den offentlige Tryghed og Uerlighed. For at være Skyldner maa man have Kredit. Det er de formuende, ikke de fattige, som optager de største Laan. Man vil finde flere af de store Skyldnere paa Børsen og Handelskammeret end

paa Farmen og Verkstedet. Den, som laaner Penge til Udvidelse af sin Forretning eller til et andet ærligt Foretagende, er især interesseret i Bedligholdelsen af den offentlige Kredit og Tillid, som gjør, at han kan faa Laanet paa lette Vilkaar og til lav Rente. Det, som han ønsker, er ikke billige Penge, men et billigt Laan. Den foreslaaede Uærlighed vilde blive til størst Skade netop for dem, som har Gjæld; den vilde gjøre Rejskøen større og derfor Betingelserne haardere. Ved at gjøre Værdimaaleren mindre vilde man bedrage alle industri-drivende, og allermeest vilde de mange Lønsarbejdere komme til at tabe. Under Solvmyntfoden kom Priiserne til at stige, fordi de vilde betales med billigere Penge; men det, som vilde være det sidste til at stige, vilde være Arbejdslønnen, og Arbejderne, til hvem de falske Solvprofeter fortrinnsvis henvender sig, skulde være de første til at vise dem fra sig.

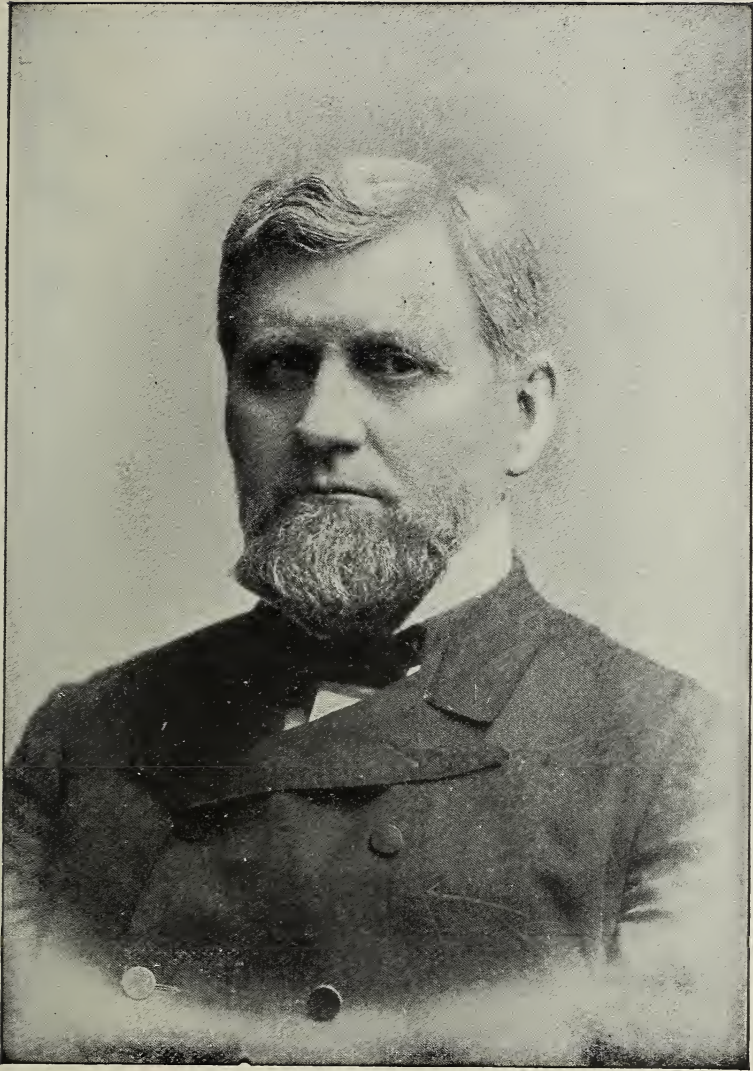
Disse saakaldte "billige Penge", som i Virkeligheden er de dyreste, er den mest snigende og dødelige af alle offentlige Farer. Den bedrager og forfører dem, som ikke staar paa Vagt mod den. Den paatager sig en lokkende Skikkelse. Den er, har det været sagt, lig den af en af de græske Digtere omtalte Løveunge, som Jægeren var saa uforsigtig at tage ind i Huset. Medens den var ung, legte Børnene med den; men da den var bleven ældre og begyndte at kjende sig sterk, fyldte den Huset med Blod. Der er dem, som i Tankeløshed lefler med denne unge finansielle Daarskab; men lad den udvikle sig, og den vil fylde Landet med Sorg og Ode-

læggelse. Den er saa farlig, at selv nogle af de yderlig-gaaende Sølv mænd viger tilbage for den. De forsikrer os, at de ikke har anbefalet fri Sølvmyntning for dette Land alene, men for dette i Forening med andre Lande. Det er intet Under, at de søger at komme bort fra det; men de faar dømmes efter, hvad de har gjort. De har stemt for fri Myntning, og de har forsvaret og hjulpet andre, som har gjort det. De har udtalt Fordømmelsesdomme over dem, som ikke har villet gaa med paa denne Daarskab. Dersom det ikke er fri Myntning, Sølv mændene vil have, er deres Tale bare Mundsveir. Vil de ikke vedkjende sig Følgerne, maa de stikke Piben i Sæk.

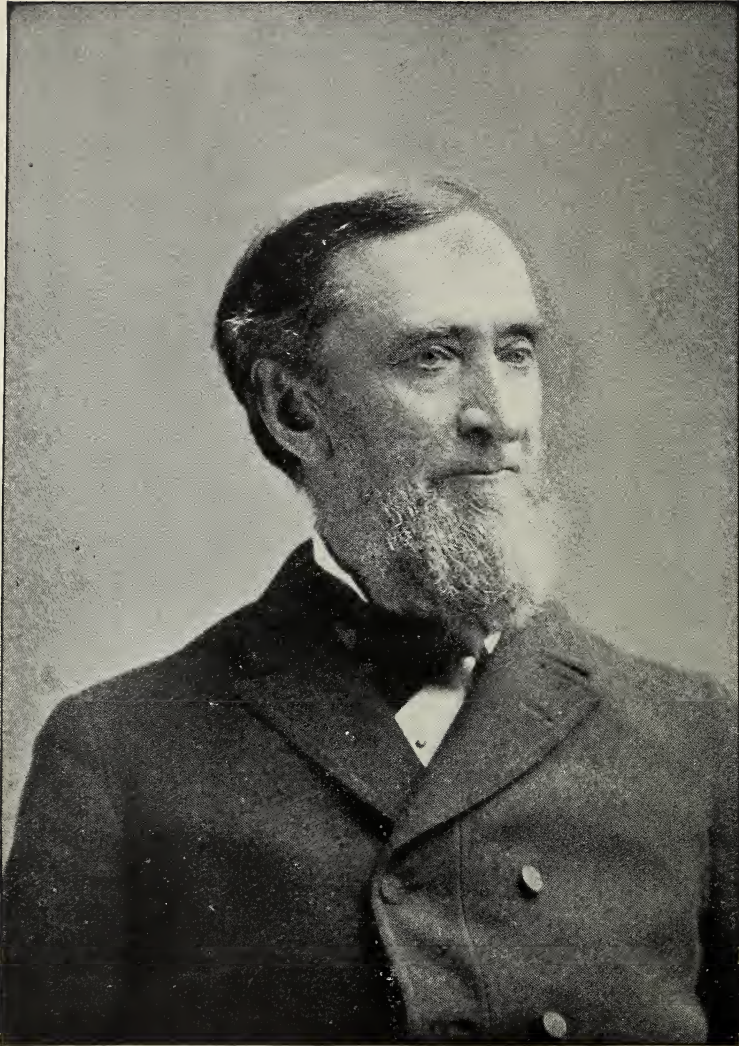
Den dobbelte Myntfod efter international Overenskomst.

Hvor finder vi da det rette Botemiddel? For at finde det maa vi først finde Marsagen til Ondet. Sølv mændene tager feil af Ondet og vil derfor anvende et galt Middel. De begynder fra et urigtigt Udgangspunkt, ræsonnerer paa urigtig Maade og kommer til et urigtigt Resultat. De lægger Skylden for den lave Sølvpris paa Loven af 1873, som siges at have affat Sølv fra sin Stilling som Pengemetal, og de paastaar, at det ikke har gjenerobret sin rette Plads, fordi vi ikke har gjort nok for det. Men Loven af 1873 har intet med den lave Pris paa Sølv at bestille; vi kunde med lige saa stor Ret lægge Skylden paa den sidste Maaneformørkelse. Vi havde nemlig ikke noget Sølv at "demonetize" dengang. Vi havde, siden Landets Historie begyndte, ikke myntet mere end 8,000,000 Sølvdollars,

HON. W. B. ALLISON.

HON. R. PROCTOR.

og i de sidste 25 Aar før 1873 havde der ikke været en af disse Dollars i Omløb. Og hvad senere Behandling af Sølvbet angaar, har jeg paavist, at vi siden 1873 har gjort toogsytti Gange saa meget for Sølvdollaren som i hele vor tidligere Historie, og tiltrods for dette har Prijen paa Sølv gaaet ned.

Hvad er det, som har foraarsaget den store Forstyrrelse i Pengeverdenen i de sidste tyve Aar? Det er ikke Sølvets Afmyntning i de Forenede Stater, men Afkaffelsen af den dobbelte Myntføde i Europa. Vi myntede saagodtsom intet Sølv, og vor Lov af 1873 havde ingen Virkning. Europa havde \$1,000,000,000 i Sølvmynt, og det var hendes Præskription af Sølvbet, som voldte Forstyrrelsen. I næsten 200 Aar havde Sølv og Guld haft omtrent det samme Værdiforhold, skjønt Produktionen af de to Metaller havde varieret i en forbausende Grad. I de første 45 Aar af det 18de Aarhundrede havde Sølvproduktionen været uhyre meget større end Guldproduktionen. I de følgende 25 Aar var netop det modsatte Tilfældet; der produceredes langt mere Guld end Sølv. I Aarene fra 1850 til 1875 var Verdens Guldproduktion større end i de foregaaende 350 Aar, eller lige siden Amerikas Opdagelse ved Columbus.

Dog havde der trods de uhyre Forandringer i de to Metalleres Kvantitet i Forhold til hinanden været næsten ingen Forandring i deres relative Værdi. Det, som gjorde, at de stadig bevarede det samme Værdiforhold, var den dobbelte Myntføde. Det var rigtignok

ikke alle Nationer, som havde den. I England var Myntfoden Guld, i Tyskland og Østerrige Sølv, medens Frankrige og de andre Lande, som tilhørte den saakaldte Latinske Union, havde den dobbelte Myntfod. Tysklands Sølv dannede som en Modvægt mod Englands Guld, og med Medlemmerne af den Latinske Union midt imellem blev Ligevægten bevaret. I 1871, altsaa to Aar før vor meget omtalte "Forbrydelse af 1873", gif Tyskland over fra Sølv- til Guldmyntfoden og begyndte at samle et Guldforraad og sælge sine Sølvpenge. I den syv Aar folgtes af disse et Beløb svarende til \$150,000,000, som fandt sin Vej over Grænsen til Frankrige og Belgien. Frankrige og den Latinske Union blev bange og affaffede fri Sølvmyntning, og Holland og andre Lande fulgte Eksemplet. Det var forbi med det europæiske Marked for Sølv. Paa samme Tid faldt Indførselen af Sølv til Indien fra 100,000,000 Rupees aarlig ned til 30,000,000. Medens Efterspørgselen saaledes blev meget mindre, blev Forsyningen meget større. Den aarlige Sølvproduktion blev mere end dobbelt saa stor som før netop paa den Tid, da Brugen af dette Metal saaledes indskrænkedes, og dette vedblev, indtil Produktionen blev mere end fire Gange saa stor.

Her er altsaa Aarsagen til Pengeforstyrrelsen, og her ligger ogsaa Botemidlet. Det var den dobbelte Myntfod, som gjorde, at Guld og Sølv før 1873 stadig stod i omtrent samme Værdiforhold til hinanden. Denne Tingenes Tilstand ophørte, da en stor Del af Verden forkastede denne Myntfod; og den kan vende tilbage kun

derved, at alle eller mange af Landene igjen antager den dobbelte Myntfod. Sølv kan ikke gjenindsættes i sin gamle Værdighed, medmindre der blir Samarbejde om det mellem Verdens Handelsnationer. Denne Sandhed erkjendes af Verdens intelligente Opinion. Alle tolv Medlemmer af den britiske Guld- og Sølv-Kommission enedes om, at det var den dobbelte Myntfod, som indtil Aaret 1873 bevarede Værdiforholdet mellem de to Metaller uforandret. De seks Medlemmer, som troede paa den enkelte Guldmyntfod, var enige om, at den dobbelte Myntfod er praktisk og ønskelig for andre Lande, skjønt de havde Betæneligheder ved at anbefale den for England. De andre seks Medlemmer erklærede sig uden Forbehold for Antagelsen af den dobbelte Myntfod ifølge gjenfjædig Overenskomst mellem Landene. Tyskland har indseet, at hun begik et stort Feilgreb i 1871, og har taget Ordet for Sammenkaldelse af en international Konferens. Den Nød, som hersker blandt de producerende Klasser i England, har gjort dette Land mere venlig stemt mod den dobbelte Myntfod, og Frankrige har været inde for den hele Tiden. De trange Tider i Europa taler for den.

De isinejpringende Fordeler ved den dobbelte Myntfod gjør, at den vinder nyt Terræn hver Dag. Den giver Handelskreditten et bredere Pengegrundlag og forøger Verdens solide Pengeforraad. Den skaber Enhed i Pengevæsenet og leder til, at der blir nogenlunde faste Priiser paa Handelsvarer. Det afverger saa meget som muligt de Under, som følger af, at et Penge-metal enten

stiger eller falder i Pris. Gjenindsførelsen af dette System vil være ensbetydende med Gjenindsførelse af Sølv som Pengemetal. Ligesom det var Verdens Handelsnationer, der i Forening affatte Sølvets fra denne Værdighed, maa det ogsaa gjenindsættes i den efter Overenskomst mellem disse Nationer.

Hvad burde nu de Forenede Stater gjøre? Vi ønsker ikke at have Guld alene eller Sølv alene. Vi ønsker at bruge begge Metaller og det saaledes, at enhver Dollar er saa god som enhver anden Dollar i Folkets Lomme og paa Verdens Markeder. Vi vil en almindelig Gjenoprettelse af den dobbelte Myntfod, som i tytti Aar og under de vanskeligste Forhold, da Sølvproduktionen til en Tid var tre Gange saa stor som Guldproduktionen, og da Guldproduktionen til en anden Tid var næsten fem Gange saa stor som Sølvproduktionen, alligevel bevarede Værdiforholdet mellem dem saagodtsom uforandret og opretholdt Pengeverdenens Ligevegt. For at vi kan naa dette Maal maa vi af al Magt arbejde mod Forslaget om at indføre fri Sølvmyntning paa egen Haand, da det vilde for lange Tider gjøre det umuligt at faa indført den dobbelte Myntfod og bare lede til at vi kom til faa Sølv alene som det egentlige Grundlag for vort Pengesystem. Vi burde lære af vor egen Erfaring. Siden vi i 1893 sluttede med at købe Sølv, har vi gjort mere for at skabe i Europa et stærkere Krav paa Indførelse af den dobbelte Myntfod ved international Overenskomst, end vi gjorde i alle de Aar, hvori vi købte Sølv for \$600,000,000.

Saalænge vi var alene om at bære Byrden, jmilte Europa og forholdt sig passiv. Da vi havde Forstand nok til at sige Stop, begyndte Europa at faa Dinene op for Nødvendigheden af at gjøre noget.

Lad os give denne Undervisning Klem. Lad os sige til Europa ved vore Handlinger jaavelksom i Ord: "Vi vil den dobbelte Myntfods Indførelse i alle Lande. Vi tror, at den almindelige Brug af baade Sølv og Guld som Pengemetaller vil være gavnlig for Verdens Handel; men det paahviler nu dig at tage Initiativet."

Den forøgede Gisterpørgsel efter Guld.

Saa flem som den nuværende Stilling er, kan vi taale det ligesaa længe, som Europa kan det. Vi ved, at de tyske Jordbrugere længes efter en Forandring. Vi ved, at der er Nød blandt Bomulds-spinderne i Lancashire, og at det staar ilde til i Indien. Vi er rede til at træffe en Overenskomst med andre Lande om Gjenindførelsen af den dobbelte Myntfod; men dersom Europa ikke er rede til at være med, og dersom der skal blive en Kamp om at komme i Besiddelse af Guld, er vi forberedte paa den. Londons Pengemarked forstyrredes, dengang Vishnegradiski indfandt sig og købte \$70,000,000 i Guld for at styrke Ruslands Kredit. Saa begyndte ogsaa Østerrige at købe Guld for at faa sit Pengestel i bedre Orden. England holdt sig skadesløst ved at trække Guld bort fra os. Vi ved ogsaa, at Frankrige har været flog nok til at sikre sig \$200,000,000 i Guld, medens vi har været uforstående nok til at skille os af med det Beløb. Men vi er dog rigere og stærkere og mere selvhjulpne end den største af Europas Nationer; og dersom de ikke vil høre den dobbelte Myntfod, men der skal blive en Kamp om at sikre sig Guld, kan vi bare melde, at vi ogsaa vil købe \$100,=

000,000 eller, om fornødent, \$500,000,000 paa Verdensmarkedet for at verne om vore egne Interesser. En saadan Erklæring fra vor Side vilde løse Knuden inden et halvt Aar. Europa vilde holde Raad med os, og vi vilde blive enige om at gjenindsføre den dobbelte Myntfod. Her ligger Løsningen. Fri Myntning paa egen Haand er Veien til den enkelte Sølvmyntfod og til økonomisk Ruin. Gjenindsførelse af den dobbelte Myntfod med international Overenskomst er Veien til Hæder og Velstand.

Et farligt Kjæteri.

Jeg ønsker ikke at blande min Person ind i denne Sag, men jeg kjender det som en hellig Pligt at arbejde mod en falsk og farlig Politik og at raabe et alvorligt Varsko mod ethvert Forsøg paa at lede vort Folk ind paa en Vej, som fører til Skjændsel og Ulykke. Det er ikke første Gang, det har været foreslaaet, at vi skulde bringe Banære over Landet ved at indføre et uærligt Pengevæsen. Der var en Tid, da mange sværmede for en Overflod af billige Papirpenge, ligesom de nu sværmer for billige Sølvpenge.

Begge disse farlige Ideer faar sin Inspiration fra samme Hold og er faktisk en Alen af samme Stykke. Der var dengang ligesom nu Mænd, som havde Lyft til at lefle med denne falske Lære. Men en af det republikanske Partis ypperste Mænd traadte frem for Offentligheden og angreb den, og vort Folks ærlige Navn blev bevaret. Lad os med samme Bestemthed og Trofasthed bekjæmpe og slaa til Jorden dette nye farlige Kjæteri. Vi maa staa uroftelige i Kampen for Bevarelsen af det ærlige Pengesystem, som danner Grundlaget for al Tryghed i vor Forretning, og hvorunder enhver Dollar, enten den er af Guld, Sølv eller Papir, skal være jevngod med enhver anden Dollar.

Ellevte Kapitel.

William McKinley som Kampagnetaler.

Holder et Tusen Taler for femten Millioner Tilhørere—Hans Jernhelbred og Udholdenhed—Hans Magt over Folk og hans udmærkede Gufommelse.

I de sidste seks Aar har McKinley stadig været midt oppe i den politiske Strid. Der har ingen Hvile været at faa for ham. Der har været en uafbrudt Valgkampagne, hvori han har været den mest fremtrædende Personlighed. Der var den haabløse Kamp for Gjenvalg til Kongressen i 1890, saa Striden om Guvernørembedet i 1891 og ligeledes i 1893 og Kongresvalgene i 1892 og 1894, hvori han ogsaa tog Del, Statsvalget i Ohio i 1895 og endelig Forberedelserne til den store Kamp om Præsidentembedet i 1896. I alle disse var McKinley med, og det har sandelig ikke været et let Arbejde, allermindst i de sidste af disse Kampagner.

I det nævnte Tidsrum har han formodentlig talt til mere end femten Millioner Mennesker og haandhilet paa halvanden Millioner til og holdt et Tusen Taler, hvoraf hver gennemsnitlig har været en Time. Det

har været et Arbejde, som kunde faa hvem som helst anden til at melde Pas; der maatte en stærk Krop og stærke Nerver og stærke Talegaver til for at holde ud. Men McKinley gjorde dette uden en eneste Gang at paadrage sig nogen Sygdom, skjønt han naturligvis ofte var træt og næsten udslidt. Han har altid haft en ypperlig Helbred, og han er stærk og seig. Og saa har han den værdifulde Gave at kunne sove godt selv under rigtig ugunstige Omstændigheder, ligesom han ogsaa kan spise naarsomhelst og hvad somhelst og fordøje det og uden Skade drikke Vand, som andre ikke taaler. Han er i Besiddelse af en rent forbausende Kraft, som han kan tage i brug, netop naar man skulde tro, at han ikke orkede mere. Han har udmerkede Lunger og en overordentlig kraftig Stemme, som synes at blive stærkere, jo mere han anstrenger den.

Det er interessant at lægge Merke til den Maade, hvorpaa han pleier at indlede sine Taler. Han har altid fuldt Hus. Det hænder ofte, at han paagrund af Trængselen udenfor kun med yderste Banskfelijkheid kan komme ind i Salen. Med det samme han viser sig paa Tribunen, begynder Forsamlingen at klappe og raabe Hurra, og det varer en Stund før han kan komme til orde. Der jager en svag Rødme over hans Ansigt, og Vinene skyder Lyn. Han aander hurtigt og flemmer Læberne sammen, og det stærke Drag omkring Munden blir mere fremtrædende, end det ellers pleier at være. Hans Haand ryfter en Smule, idet han stryger Haaret tilbage fra Panden. Han staar der rolig og behersket;

men de, som kjender ham, kan se, at det tager haardt paa ham, og at han maa opbyde al sin Kraft. Naar han staar paa Tribunen og hilses med Begeistring, har han for Bane at bukke dybt og løfte Hænderne til Tak. Floshatten holder han altid i høire Haand og knuger den saa haardt, at den har Skade af det. Han vedbliver at bukke til alle Sider, indtil Støien begynder at stulne af. I de sidste fire Aar har Formanden for Mødets næsten altid introduceret ham som "vor næste Præsident." De, som fulgte ham omkring paa hans Foredragsrejser, havde sin Moro af dette, og det blev Skik blandt dem at byde sig til at vædde to mod en paa, at Formanden ved næste Møde ogsaa kom til at bruge de samme Ord. Nu pleier jo Formanden for et politisk Møde at være en af de mere prominente i det Mødelag, hvor Mødet holdes. Anledningen til at forestille for Forsamlingen en saadan Taler som McKinley kommer jo ikke saa færdeles ofte, og den Mand, som har den Ære at fungere som Formand, er derfor gjerne sterkt fristet til at stille sin egen Veltalenhed tilskue. Det er morsomt at studere McKinleys Ansigt, naar en saadan Introduktionstaler blir altfor lang. Han begynder med at rynke Panden; men det er dog bare saavidt, at de, som sidder nærmest, kan merke det. Saa faar hans Ansigt et Udtryk af Træthed og derpaa af Utaalmodighed. Han begynder at slytte Benene og blive urolig. Spændingen blir pinlig. Formandens smigrende Ord blir kjedelige; McKinley har kanske hørt de samme Komplimenter etpar Gange før i Løbet af Dagen, og

det hænder ikke ofte, at Formanden er istand til at sige noget, som kan fængsle Opmerksomheden. Naar han kommer til det uundgaaelige "vor næste Præsident," er McKinleys Ansigt som skaaret i Træ; det udtrykker ingenting. Man kan ikke se det paa ham, at der tales om noget, som kommer ham ved; men det er klart, at han helst vilde være fri for at høre de forslidte Ord.

Endelig kommer da Formanden til sit "Mine Damer og Herrer, jeg har nu den store Glæde at" osv., og McKinley tager et Skridt frem, og Forsamlingens Begeistring bryder løs. Han folder Hænderne paa Ryggen og bukker til højre og venstre, til dem nede paa Gulvet og til dem oppe i Galleriet. Med en Haandbevægelse beder han Forsamlingen om nu at lade det være nok, og saa begynder han.

Han har seet efter, om der er Damer tilstede, og det er der næsten altid, og saa siger han med neppe hør- lig Stemme: "Mine Damer og Herrer! Vrede Medborgere!" Den første Sætning i Talen er altid træffende; men den udtales saa lavt, at en eller anden, som sidder længst borte, straks raaber "høiere!" og blir hysset af de andre. McKinley lader sig ikke forstyrre ved denne Afbrydelse, men styver den ligesom fra sig med Haanden. Hans Stemme blir sterkere for hvert Ord, og før han har talt ti Sætninger, fylder den hver Krog i Salen. Forsamlingen høier sig fremover, og hver eneste Mand lytter med begge Øren.

Efterhvert varmes Taleren op. Han gestikulerer med begge Hænder. Han sægter lidt med Armene, naar

han siger noget, som han vil, at man især skal merke sig; men han tager sig godt ud. Nu er han hvad Peer Gynt kalder Situationens Herre. Forjæmningen er hypnotiseret af hans Beltaalighed. Han begynder at svede, og Haaret blir fugtigt. En Dof falder ned over hans Pande, og han stryger den utaalmodig tilbage og tørrer Panden med sin Lommebug. Dinene brænder, og Brystet gaar op og ned i stærke Bølger. Han tvinger Ordene frem og presser Læberne sammen. Stemmen ligger høit, men er dog velklingende. Hans hele Holdning viser, at han er i stærk Spænding; han har glemt sig selv og alt andet med Undtagelse af det Emne, han behandler. Ingen kan tvile paa, at han taler bent ud af Hjertet; det, som han siger, er hans fulde Alvor og uroffelige Overbevisning. Der er enslags Trods i Stemmen, og han river Forjæmningen med sig. Tilhørerne sidder som fortryllede; de glemmer at hoste eller flytte paa sig. De har ikke Tid til at tænke paa andet end Talen. Nu og da kan en dyb Stemme nede i Flokken sige "det er sandt," eller kanske han paa metodistisk giver Hjertet Luft ved Hjælp af et "Amen."

Om man har hørt McKinley hundrede Gange før, lytter man med samme spændte Opmerksomhed, som om dette var første Gang. Ingen kan undgaa at gribes, thi Taleren lægger sin hele Sjæl og Kraft ind i sine Ord og sin Stemme. Det hænder, at nogen afbryder ham for at spørge om noget eller maaske for at fange ham i Ord; men McKinley er saaledes optagen af sit Emne, at han ikke hører, hvad der blir sagt. Han stan-

ser og ser didhen, hvor Afbrydelsen kom fra, og siger skarpt: "Hvad var det?" Forsamlingen raaber kanfke: "Kast Fyren paa Dør." "Nei, nei," siger McKinley, "lad ham gjentage sit Spørgsmaal. Man skal aldrig kaste nogen paa Dør." Derjom Spørgsmaalet gjentages, blir McKinley aldrig Svar skyldig. I Regelen giver han et, som gjør, at det blir Spørgeren, der kommer til at sprælle. Han misbruger dog aldrig Anledningen for at komme en Modstander tillivs, men giver grei og alvorlig Besked. Svaret er ofte overordentlig kort og træffende; det rammer altid selve Sagens Kjerne.

Som Taler er McKinley dramatisk og fængslende. Han har den Gave med nogle faa Ord at kunne skildre et Sted eller en Begivenhed, saa at man synes se dem for sine Øine. Naar han omtaler Veteranerne fra Borgerkrigen, gjør han altid et sterkt Indtryk paa dem. Han har mange Gange rørt dem til Taarer, naar han har talt om Krigen's Rædsler. Det hænder, at de gamle hulker, og at der neppe er et tørt Øie i Forsamlingen. Man kan høre det dybe Alvor i hans Stemme, naar han taler om, hvad Landet skylder sine gamle Soldater. Han var selv med, og han ved, hvad han taler om. Derjom en anden talte paa samme Maade, kunde man mistænke ham for bare at ville gjøre Effekt. Men ingen vilde vove at sige det om McKinley; alle vilde føle, at det ikke var sandt.

Det vilde være vanskeligt at finde en Taler, der i samme Grad som McKinley har mestret sit Emne, enten

han behandler Bengevæsenet eller Toldbeskyttelse eller Spørgsmaalet om international Voldgift eller udenlandske Anliggender. Hans Tale er altid oplysende, forstaaelig og belærende, og den er helt igjennem alvorlig. Han fortæller ikke morsomme Historier. Han søger ikke at overbevise nogen ved at faa dem til at le, men ved at fremstille Kjendsgjerninger, som ikke kan bortdisputeres. En Valgkampagne er i hans Dine en meget alvorlig Sag. Den er ikke Moro, men en Mission; hans Maal er at ombende Folk, ikke at underholde dem. Han søger aldrig at egge sine Modstandere op ved at angribe deres personlige Hæderlighed. Han gaar ud fra den Forudsætning, at de, som er uenige med ham, er lige saa redelige, som han selv er, og han søger bare at bringe dem paa ret Kjøl.

Naar han er færdig med en Tale, har han for Skik, ligegyldig hvor varmt Veiret er, at tage paa sig to Otterplag, først en let Overfrakke og saa udenpaa denne igjen en rummelig graa Kappe. Han knapper disse til omkring sig, da han er bange for Forkjølelser. Saa snart han faar Anledning, klæder han sig af og gnider sig tør og skifter Undertøi. Disse Forholdsregler synes at være nyttige; thi under alle sine Reiser og Møder i Regn og Kulde har han, saavidt vides, aldrig været plaget af et Halseonde eller noget saadant.

McKinley har let for at kjende Folk igjen og huske deres Navne. Naar han er ude og holder Valgtaler, hænder det naturligvis altid, at han træffer Folk, som han har seet før, og han behandler dem som gamle

Benner. Han underholder sig med dem paa en let og naturlig Maade, og man merker aldrig noget saadant, som at han tror sig at være lidt bedre end andre Folk. Han er altid meget tilgængelig. Det er Skik og Brug i disse politiske Kampagner, at der tinges Plads for Taleren enten i Stedets bedste Hotel eller i et Privathus. De fleste foretrækker at bo paa Hotellet. Der er altid en Modtagelseskomite bestaaende af Mænd, som har fortjent denne Udmerkelse af sit Parti, eller af saadanne, hvem det kan lønne sig at vise en Smule Opmerksomhed. En sliq Komite møder McKinley ved Ferubanestationen, og saa er der naturligvis Hornmusik. I de mindre Byer i Ohio og formodentlig i andre Stater ogsaa er dette Musikkorps en vigtig Institution, hele Byens og Omegnens Stolthed. Uheldigvis er det ofte Musikanterne mere om at gjøre at have pene Uniformer og blanke Instrumenter end at spille godt. Musikken er ikke altid af bedste Kvalitet. Er et nyt Stykke pludselig bleven Moden, maa det spilles, og de stakkels omreisende politiske Talere maa plages med at høre det Gang paa Gang. McKinley, som har et fint Dre for Musik, bærer dette Kors med stor Taalmodighed. Det gjør ondt; men han viser det ikke. Han siger intet, medmindre nogen spørger ham. En af Stedets Borgere, som er stolt af Musikken, fordi han er en af dem, som betaler for den, henkaster maaske den Bemærkning, at Byen har et noksaa godt Musikkorps. McKinley smiler, som om han havde samme Mening; men han er for samvittighedsfuld til at sige noget. Det er heller

ikke nødvendig. Rikker han bare, saa er det nok, og Musikanternes Anseelse stiger.

Naar man er ude og reiser med McKinley, kan man ikke undgaa at lægge Merke til den Iver, hvormed han samler alleslags Oplysninger om alt muligt. Naar han kommer til en By, lytter han til Samtalerne mellem Politikerne, hører efter angaaende Narveien og sætter sig ind i de lokale Anliggender. I sær søger han at faa vide nøie Besked om Stillingen i de forskjellige Næringsveie. Han har det ikke med at krydsforhøre; han bare lytter. Men i den Kunst er han en Mester. Han siger ikke andet end det, som er nødvendigt, for at Samtalen ikke skal gaa istaa. Naar han saa straks efterpaa holder sin Tale, viser det sig, at han har fordøiet de Oplysninger, han netop har faaet, og han forbauser Tilhørerne ved sit nøie Kjendskab til de lokale Forhold.

De, som har næret Ubvilje mod McKinley eller har villet ned sætte ham, har gjerne sagt, at han ikke kunde holde mere end en Tale. Sandheden er dog, at han er forbausende alsidig. Dersom han under en Valgkamp drøfter Toldspørgsmaalet, f. Eks., maa han naturligvis ofte gjentage, hvad han har sagt før. Emnet og Hovedtankerne er nødvendigvis de samme; men han fremstiller Sagen med andre Ord og belyser den med andre Eksempler. Han føier idelig nye Ideer og Argumenter til de gamle og kommer med nye og fyndige Bendinger og gjør altid Emnet interessant selv for dem, som reiser sammen med ham og hører ham hver Dag. Man kunde altid lære noget ved at merke sig, hvorle-

des han maatte tænke hver ny Tanke tilende, før han kunde slaa sig tiltaals med den.

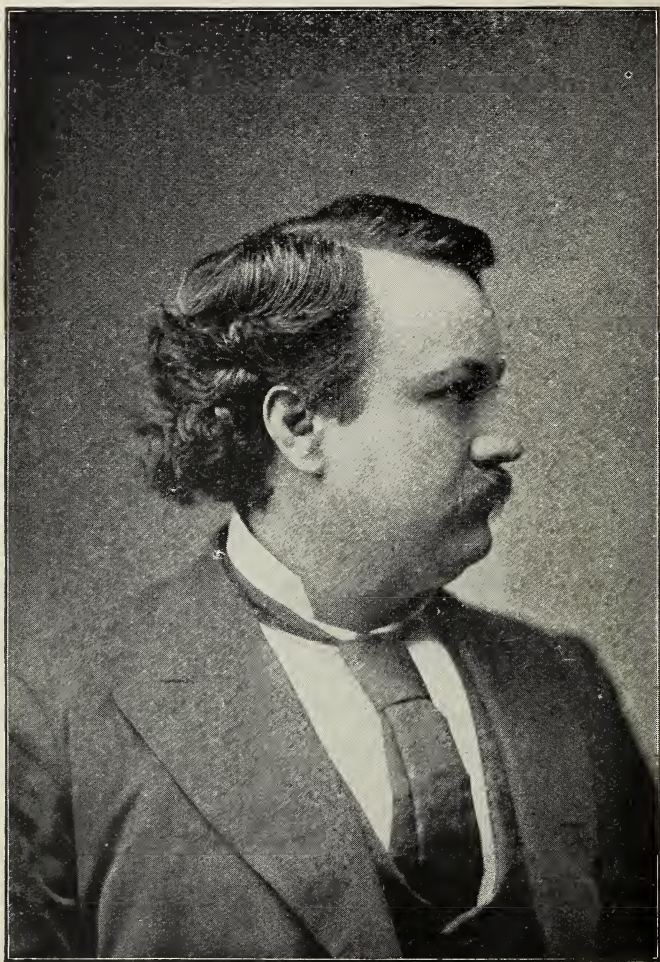
Han syntes at være i Besiddelse af uopflidelig Kraft. Paa disse Foredragsrejser under Valgkampagnerne kunde de, som reiste sammen med ham, blive overanstrengte; men han selv var lige frisk. Han var altid den første til at staa op om Morgenens, skjønt han ofte havde været den sidste til at komme ifeng. Han var altid i godt Humør og taknemmelig for enhver Tjeneste, som blev vist ham. Han var overmaade behagelig og selskabelig og kameratslig.

Naar han reiste med Jernbanen, gjorde han sig gjerne tilvens med Konduktøren og Bremserne. De syntes at føle, at han var en af dem, og de nærmede sig ham med et venligt og fortroligt Smil. De satte sig ved hans Side, eller de blev staaende en Stund for at tale med ham, og saa gik de sin Vej; og senere hændte det maaske sommetider, at de kunde komme til at fortælle sine andre Venner, hvor godt de kjendte McKinley. Medens han stod og ventede paa Toget, benyttede han Tiden til at indlade sig i Samtale med Agenten og de andre, som stod omkring; og paa denne Maade samlede han Oplysninger om Forholdene i alle Samfundsklasser. Han vidste, hvorledes Arbeidsmanden ræsonnerte, og hvad Forretningsmanden vilde.

Det hændte en af de første Dage af Valgkampen i Ohio i 1893, at Guvernør McKinley og de Ubismænd, som var med ham, ankom til en liden og langt fra tiltalende By. Det regnede, da Selskabet naaede frem. For-

GARRET A. HOBART.

SENATOR WILLIAM E. MASON.

beredelserne til at tage imod dem var tarvelige, og der var bare en Vogn, og i denne var der ikke Plads for flere end Guvernøren og Komiteen. De andre Medlemmer af Følget maatte gaa tilfods.

Guvernør McKinley traf til at høre nogle af dem, som havde været i Følge med ham, udtale sig i alt andet end venlige Ord om den Maade, hvorpaa man havde behandlet dem. Han tog dem i Stilhed tilside og sagde: "Lad nu være at klage. Hotellet er det bedste i Byen; Folk har behandlet os saa godt, som de var istand til. Naar Folk giver os det bedste, som Stedet formaar, hvad mere kan rimelige Mennesker forlange?" Trettesættelsen gjorde godt; der blev ikke flere Klager.

McKinley vogtede sig altid for at saare dem, hvis Gjeft han var. Selskabet kom engang til en vis By paa Grænsen mellem Ohio og Indiana, hvis Indbyggere er meget religiøse. Medens de ventede paa, at Mødet skulde begynde, fandt enkelte Medlemmer af Følget paa at fordrive Tiden med temmelig støiende Moro. McKinley gjorde dem opmærksomme paa, at netop paa dette Sted var saadan Moro anstødelig, og de maatte stanse den. Han var altid aaben og venlig og undertiden ogsaa jovial; men han taalte ikke noget saadant som letjindig Tale om alvorlige Ting. Engang var han bleven forsinket, medens de andre Medlemmer af Følget var paa Tribunen og ventede paa, at Mødet skulde begynde.

En af dem havde den Uvane at trænge sig frem ved alle Leiligheder og tage den Plads, hvor han bedst

kunde sees. Uvismændene, som fulgte McKinley paa Turen havde lagt Merke til dette og syntes nu, at det kunde være passende at have lidt Moro paa Bedkommendes Beføstning. De begyndte at raabe hans Navn og forlange, at han skulde holde en Tale. Resten af Forsamlingen forstod Situationen og understøttede Forlangendet. I dette Dieblif kom McKinley tilstede og traadte frem paa Tribunen og spurgte strengt, hvad der var paafærde. Man forklarede Sagen for ham; men han var ikke blid. En politisk Tale var for ham en altfor alvorlig Sag til at drive Gjøen med. Det eneste morsomme, som han kunde like ved saadanne politiske Møder, var en jovial Sang, og af saadanne var der gjerne en eller flere, som blev sunget ved næsten hvert Møde. Han havde ikke noget imod saadanne, hvori hans Navn var flettet ind eller dannede en Del af Omsvædet. Han pleiede at slaa Takt og nikke og fare ilde med sin Floshat.

Under Kampagnen i 1893 i Ohio og ligeledes i 1894, da Gubernør McKinley var ude og reiste i seks Uger og holdt Taler i seksten Stater, traf han omtrent dagstøt en eller flere nyomvendte Republikanere, som ikke kunde bifalde Demokraternes Toldpolitik. Han var aldrig mere glad, end naar en saadan kom op til ham og greb hans Haand og erklærede, at han herefter vilde støtte det republikanske Parti. I McKinleys Dine var Toldbeskyttelse den store Livssag for de Forenede Stater, og det glædede ham altid, naar denne Sag vandt en ny Tilhænger. McKinley pleiede at

spørge ham, hvad det var, som havde ombendt ham, og saa gjorde han Brug af det i sin næste Tale.

Det er anstrengende at holde Taler. Vare det rent legemlige Arbejde ved det er trættende nok, og desuden skal der stærke Nerver til for hele Tiden at være stemt saa høit, som McKinley maa være, for at kunne holde sine Taler. Men det, som tager endnu mere paa Kræfterne, er den Skik, som tvinger Taleren til sidenefter at haandhilsede paa alle, som vil have den Gre. Det siger sig selv, at McKinley har maattet lide meget paagrund af denne Skik. Under Valgkampen i Ohio i 1893 haandhilsede han paa mindst fire hundrede Menneſker hver Dag. Han syntes at like det; men det var opslidende Arbejde, og han maatte ofte ſige ſtop. Forſamlingen ſtrømmede gjerne op paa Tribunen og kunde næſten ſlaas for at ſaa Anledning til at tage ham i Haanden. Sommetider maatte han lade en anden byde ſin Haand frem i hans Sted. Men dermed kunde jo ikke Publikum være tjent, og han maatte opgive dette Forſøg paa at hilſe ved Hjælp af en Stedfortræder. Det var altid et haardt Stræb med at ſaa McKinley til at gaa iſeng. Efter et af ſine Møder pleiede endel Venner at følge ham til hans Bærelſe i Hotellet og give ſig til der for at tale med ham. Han var for høflig til at give dem et Vink om, at han var træt. Det enefte, ſom en af hans Følge kunde gjøre, var at gaa til hans Bærelſe, aabne ſit Uhr og ſige noget ſaadant ſom: "Hr. Guvernør, De maa op imorgen

Kloffen fem, og det er nu over Midnat." Gjesterne forstod dette og gik sin Vej.

Det har allerede været nævnt, at McKinley under en Valgkampagne var utrættelig. Han kunde, f. Eks., Dag ud og Dag ind holde to lange Taler paa halvanden Time hver foruden etpar korte paa ti Minuter eller saa. I Alvor, Begeistring, Betsalenhed, Alsidighed, Evne til at rive en Forsamling med sig og i dramatisk Kraft har han saa Ligemænd.

Tolvte Kapitel.

McKinleys Raad til unge Gutter.

En foretagssom Gutunge — Møde med McKinley — Hans Skildring af Mødet — McKinleys Lighed med Napoleon — Et faderligt Raad — Et vigtigt Spørgsmaal.

Blandt Gutterne, som gif Crender for Bladet "World" i New York, var der en, som tiltrak sig Opmerksomhed ved sin Lyst til at blive en stor Mand. En af Redaktørerne fik det lyse Indfald, at han maaske kunde hjælpe den ærgjerrige Gut til at naa dette prisværdige Maal derved, at han gav ham Anledning til at tale med Mænd, som allerede havde naaet det. Han sendte ham derfor sammen med en Reporter til den mest tilgængelige af alle Landets store Mænd, Chauncey M. Depew. Det viste sig siden, at det ikke havde været nødvendigt at sende Reporteren med; thi Gutungen havde en udmerket god Hukommelse og den Gave at kunne udtrykke sig paa en grei og tiltalende Maade. Han havde været heldig i sine første Forsøg og blev derfor sendt til Canton for at interviewe McKinley. Resultatet blev en vakker Skildring af denne

Mand, saaledes som han er i sit Hjem, og en liden fordringsløs Tale af ham, som hver Gut i Landet burde læse mange Gange, og som fortjener en Plads i Skolebøgerne.

Gutten reiste altsaa fra New York til Canton, Ohio, hvor han fik en venlig Modtagelse. McKinley ofrede ham mere end en halv Time af sin Tid, medens et halvt Dussin Politifere stod paa Verandaen og ventede paa at slippe ind. Guttens Beretning om hans halve Time hos McKinley er som følger:

“Jeg har været i Ohio for at besøge Mr. McKinley, den store Republikaner. Da jeg har besøgt mange store Mænd, og da Mr. McKinley synes at være den største af alle nu, vilde jeg svært gjerne se ham, og derfor aflagde jeg et Besøg hos ham i Canton, Ohio, den By, hvori han bor.

Naar en Mand blir saa stor som han, burde han kunne fortælle unge Gutter, hvordan de ogsaa kan blive store Mænd. Derfor tænkte jeg, det vilde lønne sig for mig at rejse derned og bede ham om lidt Veiledning til at komme frem i Livet og blive en berømt Mand.

Canton er ikke saa stor en By som New York, og alle i Byen kender Mr. McKinley og hans Familie. Det er ikke let at udspørge McKinley om noget, som skal ind i Aviserne; det vidste jeg før. Men jeg fik fat i hans Privatsekretær, Mr. Boyle, og fortalte ham, at jeg var den unge Skribent fra “Sunday World”, og at alle unge Gutter gjerne vilde høre lidt om Mr. McKinley, og vilde han være saa snil at hjælpe mig til at

faa tale med ham? Mr. Boyle var engang Avismand, saa han forstod Stillingen. Jeg fortalte ham, at jeg ikke vilde tale om Politik; men at alle Gutter ønskede at spørge Mr. McKinley, hvordan jeg og andre Gutter skulde bære os ad for at blive ligesaa berømte som han. Mr. Boyle lo og sagde, at Major McKinley altid havde meget at bestille; men da han holdt meget af unge Gutter, kunde jeg komme til hans Hus næste Morgen, og da skulde jeg faa tale med ham. Jeg var kommen lige fra New York, og McKinley vilde derfor tage imod mig. Da blev jeg lykkelig. Næste Morgen stod jeg tidlig op og begav mig til hans Hus. En Ting syntes jeg var pudsig, og det var; at paa Veien holdt de paa at male alle Telegrafstolperne og alle andre Ting i Byen hvidt og blaat. Det var et Arbeide, som de syntes at like, at dømme efter den Maade, hvorpaa de besmurt hele Gaden med Maling. Jeg tror Maling maa være svært billig i Ohio. Derfor spurgte jeg en Mand, hvad dette skulde betyde. Han svarede, at de holdt paa at berede sig paa at feire McKinleys Nomination til Præsident. Altsaa vidste jeg, at alle i Canton likte den store Republikaner, og jeg skyndte mig for at komme frem. Hans Hus er meget pent, bygget af Træ og hvidmalet, paa en bred Gade, og der var ingen Kjælderetage eller Trapper, slike som der er ved Husene i New York. Det er et vakkert Sted at bo i, og jeg skulde like at bo der selv. Jeg vidste straks, at det var her, Mr. McKinley og hans Husfru boede. Mr. Boyle havde fortalt, hvordan der saa ud. Han sagde, at der var to store hvidmalede

Urner, som stod paa den store Græsplæn foran Huset. Det var ikke andet end to store Blomsterpotter, omtrent saa høie som jeg. Jeg gik op til Indgangsdøren, tryk-
kede paa Dørkloffen og bad om at saa se Mr. McKinley.

Det er en elektrisk Dørkloffe, og den blir vist snart udslidt, hvis der kommer saa mange paa Besøg hver Dag, som da jeg var der. En anden ung Mand, som ogsaa var Privatsekretær, kom for at aabne Døren. Major McKinley har to Privatsekretærer. "Kom ind," sagde han og tog mit Visitkort. Jeg gik ind i et Bærelse lige ved Døren. Jeg spurgte efter Mr. Boyle; men den unge Mand tog mit Kort til en stor Mand i Forværelset, som saa og bad mig træde ind og sætte mig. Jeg gik ind, og der sad en stor Mand i Hjørnet. Jeg kjendte ham, straks jeg saa ham, og jeg sad nu der i en Gyngestol og tog ham og Bærelset i Diebyn.

Det var Major McKinley.

Han har et rundt Hoved, og Haaret er tyndt paa Toppen. Jeg kjendte ham, fordi han ligner de Billeder, jeg har seet af Napoleon, og i Aviserne blir han afbildet paa samme Maade. Han havde Brillen og en sort Frak og havde svært sterke Dienbryn. Han saa ikke ud, som han havde Hastverk, og jeg haabede, at han vilde tale længe til mig. Han sad ved en Skrivepult og gennemsaa nogle Breve.

Jeg likte ham straks, og saa betragtede jeg Bærelset. Det var hans Bibliotek, som han bruger til Kontor. Det var meget stort og godt forsynet med Boghylder, som var fyldte med Bøger af hans Yndlingsfor-

fattere samt Berker om Grant, Lincoln og ham selv. Paa Bæggene hang der Portrætter af Grant, Lincoln og mange andre store Mænd, ogsaa et stort, vakkert Portræt af Mrs. McKinley og ham selv. Da jeg igjen saa paa Mr. McKinley, blev jeg næsten bange for at tale til ham; jeg syntes, han var saadan en stor Mand, klog og berømt. Men saa tænkte jeg ved mig selv, at det var da ingen Mening i at komme helt fra New York og ikke kunne sige noget til ham. Jeg fik da mine Sanser samlet; men saa kom netop Mr. Boyle nedover Trappen, gik op til McKinley og sagde, at der var en Gut, som vilde tale med ham. Mr. McKinley reiste sig fra sin Stol og stirrede paa mig med et behageligt Smil over Ansigtet. "Dette er Harry Wilson," sagde Mr. Boyle, "som er kommen fra New York for at besøge Dem." "Det glæder mig at se dig," sagde Mr. McKinley og rakte mig Haanden. Jeg likte ham bedre end nogen= sinde, fordi han opførte sig, som om han var glad ved at se mig.

"Sid ned," sagde han og pegte paa min Gyngestol. Han selv satte sig foran mig i en af de Stole, der dreier sig rundt som en Redaktørstol. Jeg sagde til ham: "Mr. McKinley, det glæder mig meget at faa være her og tale med Dem, fordi jeg ved, at ikke mere end en af et Tusen Gutter kunde faa se og tale med Dem, og derfor er jeg stolt." Jeg fortalte ham straks, hvad jeg vilde, fordi jeg ikke vilde holde ham længe fra hans Arbeide at skrive Breve og andet saadant. "Mr. McKinley," sagde jeg, "jeg er kommen for at spørge,

om De ikke kan give mig Veiledning om, hvordan en ung Gut kan komme frem i Livet og blive en berømt Mand. Jeg tænkte, De kunde fortælle mig det." Jeg undrede mig over, hvad han vilde sige, fordi jeg har spurgt mange store Mænd, som Chauncey Depew og Aldermand Muh, om den samme Ting. Han sad stille et Øjeblik, og mens han holdt sine Briller i den høire Haand, fingrede han med den anden paa en Glasperle paa det sorte Baand, som var fæstet til Brillerne. Jeg saa, at han havde en Guldring paa venstre Haand og etpar store Mansjetknapper, ikke saadanne dobbelte Mansjetknapper, som bruges af unge Spradebasser. Jeg tror, at hans Hustru maa have foræret ham dem. Han sad længe i Tanker, og da han endelig begyndte, talte han langsomt. Han har en dyb Stemme. "Vel," sagde han, "først maa en Gut være en snil Gut, oprigtig, altid gjøre det, som er ret, lade det være fuldt Alvor med alt, som han foretager sig, og han maa flittig samle Kundskaber. Han maa gaa i Skole, naar han kan, lære sine Leksner og ikke være bange for at studere." Jeg tænkte ved mig selv, at alt, hvad han havde sagt, var aldeles rigtigt. Jeg betænkte mig et Øjeblik paa, hvad mere jeg vilde spørge ham om. Jeg havde ikke været langt udenfor New York før, og Canton saa ud for mig som en liden By, og jeg undrede mig over, om det var et godt Sted til at uddanne flinke Folk. "Mr. McKinley," sagde jeg, "vil De være saa snil at sige mig, om De ikke tror, en Gut har ligesaa god Anledning til at studere og blive en stor Mand i

en liden By lig denne, som han har i en stor By lig New York?" Da smilte han. Men han sagde straks: "En Gut kan blive til, hvad han vil, og han har lige saa god Anledning til at gjøre det paa Landet som i Storbhen. Der er gode Skoler i smaa Byer ligesaavel som i New York, og en Gut kan, om han vil, blive til, hvad han vil." Han begyndte at blive varm og talte hurtigere. Han fortsatte: "Det gjør ikke megen Forskjel, hvor det er, eller hvor stor den Rolle er, som han spiller; men det kommer an paa Maaden, hvorpaa han udfører det. En Aften fornylig saa jeg et Skuespil i Teatret, kaldet The Rivals. Mr. Jefferjon og Mr. Drew og Mrs. Drew og Mrs. Tabor og Mr. Crane og Goodwin, Halland Brødrene og Francis Wilson spillede Rollerne. Allesammen var store Skuespillere, somme var endog i første Klasse. De var fornyet med at spille en underordnet Rolle i The Rivals; men de spillede lige saa godt, som om det havde været Hovedrollen. Saadan er det med Gutter og Mænd. Det er ikke saa meget at være stor, som det er at gjøre, hvad du har at gjøre, godt; det er at være stor."

"Jeg var tilmode, som om jeg hørte paa en Prædiken, og Major McKinley saa meget alvorlig ud. Da kom han med et godt Ord for Canton. 'Det er ikke nogen liden By,' sagde han, 'og det er en behagelig By at bo i. Nogle af de bedste Landbrug findes her. Før end du reiser tilbage til New York, er det bedst, du ser dig om lidt.' Men jeg var endnu ikke færdig med ham. 'Mr. McKinley, vil De være saa snil at sige mig, naar

en Gut burde begynde at tage Del i Politif?’ Da lo han og saa paa sin Sekretær, Mr. Boyle, som ligner McKinley. Mr. Boyle vilde netop sige noget, da Mr. McKinley sprang op fra sin Stol og ud i Gangen, og om nogle Minuter kom han ind med en Dame støttende sig til hans Arm. Det var Mrs. McKinley. Hun var meget elskværdig, og jeg var svært glad ved at se hende, og jeg tror, at hun vilde gjøre det hyggeligt for Folk, hvis hun boede i det hvide Hus i Washington. Mr. McKinley er meget glad i hende, det er jeg sikker paa, og han ledsagede hende til Bognen, da hun skulde kjøre sin Morgentur. Efterpaa kom han tilbage med et Smil om Munden og satte sig. Han skulde netop til at tale til mig, da han for anden Gang blev forstyrret. Han var væk nogle Minuter, men kom igjen og satte sig og lo og begyndte at spørge mig, førend jeg fik spurgt mere. ’Hvor gammel er du? hvor længe har du arbeidet?’ Jeg fortalte ham det, og han vilde da vide, hvor længe jeg havde været Reporter. I otte Maaneder, svarede jeg. Han sagde da: ’Harry, jeg tror, at du maa have faaet mange Raad nu,’ og saa lo han. Det gjorde alle de andre i Værelset ogsaa. Jeg sagde, at hvis jeg kunde følge alle de Raad, jeg havde faaet, vilde jeg nok straks blive en stor Mand.

Mr. McKinley er meget glad i sin gamle Mor, som er syvogotti Aar gammel, og som bor i Nærheden. Derfor spurgte jeg: ’Kan en Gut forsømme sin gamle Mor og komme frem og blive berømt, Mr. McKinley?’

Han saa meget alvorlig og bedrøvet ud og svarede: 'Harry, en Gut skulde altid være god mod sin Mor og gjøre alt i sin Magt for hende og elske hende. Han maa troste hende, være god og øm mod hende og ikke bare gjøre alt, han kan, for at glæde hende; men han skal skaffe Leiligheder tilveie for at vise det.' Det var netop McKinleys Ord; jeg skrev dem ned, straks jeg kom ud af Huset. 'En Gut kan ikke vente at have Lykken med sig, hvis han ikke er god imod sin Mor,' siger Majoren. 'En Gut burde gjøre alt muligt for hende; for naar den Tid kommer, at hun maa forlade Verden for et bedre Hjem, hvis han da har gjort sin Pligt imod hende hele Tiden, vil han aldrig angre det gode, han har gjort imod hende.' Jeg sagde: 'Jeg har gjort alt i Verden, som jeg kan gjøre for min Mor.' 'Det er ret, Harry, gjør alt du kan, til alle Tider.'

Jeg betænkte mig et Dieblif og svarede: 'Hvis enhver Gut vilde følge de Raad, som De har givet, vilde han aldrig sørge over det, som han har gjort imod sin Mor, naar Enden kommer.'

Jeg ventede atter et Dieblif, og da huskede jeg, at Mr. McKinley ikke havde fortalt, naar en Gut burde begynde at tage Del i Politif.

Han ventede lidt, før han svarede nei. "Harry, først burde en Gut studere sit Lands Historie og lære alt, han kan, om dets politiske Historie ogjaa. Han burde lære, hvad de ledende Mænd har gjort for sit Land, saa at naar den Tid kommer, at han har Stemmeret, han da kan bruge den med Forstand."

Der kom flere Folk for at træffe ham, og da Major McKinley gik ud i Gangen igjen, og jeg vidste, han havde meget at bestille, kom jeg ihu, at jeg nær havde glemt et af mine fornemste Spørgsmaal. Jeg sagde da, efter at han kom ind igjen: "Mr. McKinley, jeg har bare et Spørgsmaal til, men det er meget vigtigt. Vil De fortælle mig, hvordan De tjente Deres første Dollar?" Han satte sig tilbage i Stolen og saa ud, som om det ikke var noget saadant, han ventede at blive spurgt om. Han strøg sig over Panden som for at gjenkalde i Erindringen de svundne Aar og sagde med et Smil: "Jeg kan virkelig ikke erindre den første Dollar, jeg tjente."

Men han blev ved at tænke, og jeg forsøgte at hjælpe ham. "Maatte De sage Bed? Maatte De kjøre Okser? eller maatte De grave i Jorden hele Dagen? Kan De ikke erindre?"

Han svarede: "Vel, Harry, jeg gjorde, hvad en Gut kunde gjøre hjemme. Da jeg var ung Gut, var det knapt for Penge, og en maatte arbeide haardt for det lille, en kunde tjene. Men den første Dollar kan jeg ikke erindre. Du maa nok spørge om noget, som er lettere." "Hvad Slags Bøger burde en Gut læse, der vil blive berømt?" "Ja, nu maa du henvende dig til min Privatsekretær. Han har et Foredrag, som kan fortælle dig det og meget mere."

Da vidste jeg, at min Samtale med ham var forbi. Jeg var bedrøvet over at maatte sige Farvel; men jeg sagde: "Mr. McKinley, jeg vil takke Dem. Det var meget snilt af Dem at ville tale med en ung Gut, og jeg er meget taknemmelig." "Jeg er meget glad over, at du kom for at besøge mig; jeg er altid glad i at tale med Gutter. Jeg liker dem og liker at være sammen med dem. Hvad er der i hele Verden, som er tæffeliger end en Gut, medmindre det skulde være en ung Pige? Kom igjen, Harry, og jeg haaber, du har alt muligt Held med dig, og at du kan gjøre noget godt i Verden med dit Arbeide. Send mig et Nummer af Bladet."

Vi sagde Farvel igjen. Men Boyle gif med mig ud paa Verandaen, hvor der stod mange store Mænd, Politikere, tænker jeg. Jeg syntes, det var meget pent af Mr. McKinley at tale saa længe med mig, medens disse maatte vente. Jeg tror, alle de Gutter, som kjen-der Mr. McKinley, maa like ham lige saa meget, som han liker dem, fordi Gutterne i Canton har alt dannet et Trommekorps, som skal være med og arbeide for hans Valg, og dette er den første Forening i Landet, som er dannet med denne Opgave. Gutterne er meget stolte af den.

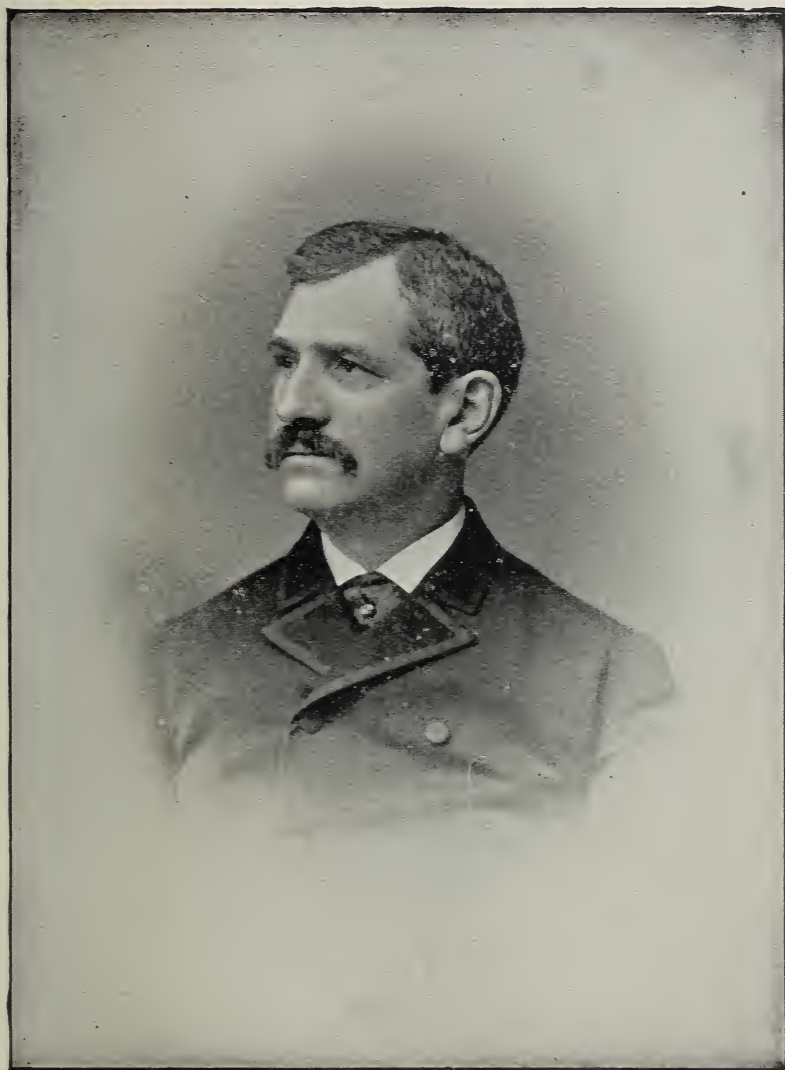
Jeg vilde være med, hvis jeg boede i Canton.

Gutterne bruger hvide Dragter og ekserserer og skal marschere for McKinley."

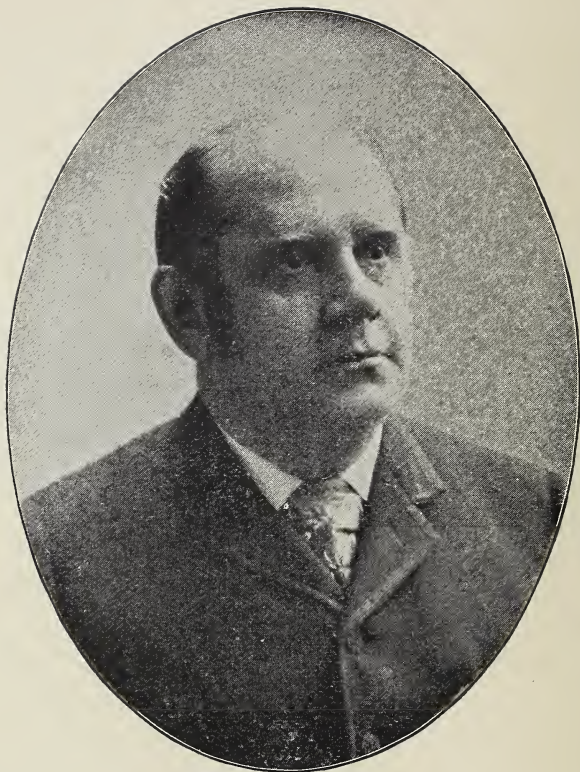
Harry Wilson.

Harry Wilson har gjort det bedre end selv de gamle øvede Bladmænd. Det Billede, han tegner af McKinley, saaledes som han er i sit Hjem, er udmerket. Det er værdifuldt, fordi det er sandt. Det giver en korrekt Forestilling om McKinleys Alvor, Venlighed og Egthed og hans hele symmetriske, sterke og elskværdige Personlighed.

HON. CHAS. EMORY SMITH,
forh. Minister til Rusland.

MARK HANNA.

Trettende Kapitel.

En Sammenligning.

Republikansk Toldbeskyttelse og Landets deraf følgende Velvære — De
trange Tider under demokratisk Styre — Uddrag af Tale, som
McKinley holdt i 1892 og 1895 — En Tale i
Boston om Toldbeskyttelse og dens
Befignelser.

Den 4de Oktober 1892 holdt Guvernør McKinley
en Tale i American Hall i Boston. Han
begyndte dengang, omtrent som han kunde
begynde nu, med at sige:

“Jaar dreier den politiske Kamp sig om to vigtige
Spørgsmaal. Det republikanske Parti kæmper for
Landets industrielle Velvære og for at beskytte ameri-
kansk Arbeide. Dernæst kæmper det for et ærligt
Myntsystem.”

Derefter gav han en grei og kraftig Udredning af
disse Spørgsmaal. Ifølge Avisreferaterne sagde han
saaledes:

“Vigegyldig hvad Mr. Hill kan have sagt i sin Tale
i Brooklyn forleden Dag, eller hvad Cleveland siger i
det Brev, hvori han modtager den demokratiske Nomi-

nation til Præsidentembedet, saa er dog Sandheden den, at det demokratiske Parti arbejder for Frihandel og for uærlige Penge. Vil nogen benegte dette, kan vi bevise det ved at pege paa Cleveland's for Landet saa ulykkelige Styre. De demokratiske Ledere har i tredive Aar hyl- det falske Lærdomme angaaende vort Pengevæsen. Rjætteriet har ikke altid haft samme Form; men dets Virkning har altid været den samme, nemlig at forstyrre Værdien af vore Penge. Man vil erindre, hvorledes det demokratiske Parti opponerede mod Regjerings- sedlerne, mod Nationalbanksedlerne og mod Loven om at indløse Sedlerne med Mynt, og hvorledes det har sværmet for at oversvømme Landet med værdiløse, uind- løselige Penge. Man vil erindre Partiets Erklæring om, at det er inde for fri og uindskrænket Sølvmynt- ning. Saadan har Demokraternes skiftende Stilling været i disse tredive Aar; naar man har tvunget dem til at opgive den ene af disse Positioner, har de søgt at forskanse sig i den næste. Fornylig havde de en urokke- lig Tro paa fri Sølvmyntning. Men af Hensyn til Partiets Larv og det nær forestaaende Præsidentvalg, forlod de alligevel denne Tro og opstillede som sin Præ- sidentkandidat en Mand, der er imod fri Sølvmyntning; men da maatte de naturligsviis finde paa noget nyt, som de kunde kæmpe for. I sit Program for 1892 erklæ- rede de sig derfor for Affkaffelsen af den nu gjældende Stat af ti Procent paa Pengesedler, som udstedes af Statsbanker. Hensigten med et saadant Forslag kan ikke være nogen anden end den, at vi igjen skal velsignes

med saadanne Sedler, og disse vilde da træde i Stedet for vore nuværende Penge, for hvilke Fællesregjeringen er ansvarlig.

Det er den farligste af alle de fjætteriske Værdomme, som de demokratiske Ledere har hylbet i dette Kapitel; og jeg vil i al Korthed henlede Forsamlingens Opmerksomhed paa den Fare, som gjennem dette Forslag om at gjenindsføre Statsbanksedler truer alle Landets Forretningsinteressjer, alle Lønnsarbeidere og hver eneste Dollar af den Kapital, som er anbragt i Landets industrielle Foretagender; — et Forslag om at faste overbord Nationalbanksedlerne og Regjeringens gode Penge og vende tilbage til de upaalidelige Statspenge, som vi havde for tredive Aar siden.

Man vil erindre, at Kongressen i 1866 skatlagde Pengejedler udstedte af Statsbankerne. Hensigten med den Skat var at forhindre Udstedelsen af slige Sedler og sætte Nationens egne Penge i deres Sted; og denne Hensigt blev ogsaa opnaaet. Statsbankernes Penge inddroges, og i deres Sted fik vi Penge, hvis Godhed garanteredes af Nationalregjeringen. Det maatte til. Landet selv maatte redde Landets Kredit; de enkelte Stater kunde ikke gjøre det.

Nu foreslaaes det at vende tilbage til de gamle saakaldte 'Wildcat'-Penge, endda vi har de bedste Penge i Verden. Jeg vil læse op noget om Bankernes Stilling i dette Land før Aaret 1860. Jeg har liggende her paa Bordet en gammel 'Bank Note Detector', en Bog, som hver Forretningsmand dengang maatte

have for at kunne slaa efter og se, om de Penge, han fik, var gode eller ei. Her er det gamle Dokument, som bærer Datoen den 1ste December 1859. Og hvad viser det? Det viser, at dette Land dengang havde 1,590 Statsbanker, som udstedte Penge, foruden endel andre Statsbanker og Filialer, og at der var bare 50 af dem, hvis Sedler var gangbare efter sin paalydende Værdi. Sedlerne, som var udstedte af de andre 1,540 Banker, maatte diskonteres. Der var ikke en eneste Bank i Massachusetts, hvis Pengesedler var gangbare til sin fulde Værdi i Philadelphia. Der fandtes ikke en Pengeseddel udstedt af nogen Statsbank i Ohio eller i Pennsylvania eller i Illinois, som var værd det fulde Beløb nogetsteds udenfor Staten. Pengene var noksaa gode indenfor Statens Grænser; men saasnart man var kommen ind i en anden Stat, maatte man opsoge en Pengemægler og sælge dem for, hvad man kunde faa. Med denne Sort Penge maatte vi dengang hjælpe os i vor Forretning. Og naar en Mand fik nogle af disse Sedler, kunde han aldrig være tryk for, at Banken ikke kom til at fallere, inden han kunde blive dem kvit igjen. Ved Siden af de omtalte 1560 var der 890 fallerede Banker rundt om i Staterne, og disse Sedler var ogsaa i Omløb. Folk havde som Betaling for sit Arbeide og sine Produkter taget imod disse Penge, som ikke var værd mere end det Papir, hvorpaa Bankerne havde trykt dem. Det republikanske Parti protesterer mod, at vi skal vende tilbage til et saadant Pengesystem.

Saa længe siden som 1832 talte Daniel Webster i

denne By netop om dette Emne, og jeg kan ikke udtrykke min Mening bedre end ved at anføre etpar Udtalelser af ham:

'Disse Statsbanker, hvorover Fællesregjeringen ingenjombhelst Kontrol har, udstedte Penge efter eget Forgodtbefindende. — — — Jeg tror, mine Herrer, at dette Eksperiment med Statsbankfædler maa falde igjennem. Folk i alle Dele af Landet vil finde, at de har faaet nok af disse Penge, som de nu skryder op. Historien fra 1812 kommer til at gjentage sig, da Penge var den eneste Vare, som ikke var gangbar. Og dog har vi nu midt i al den Glendighed, som omgiver os, mægtige Mænd, der fordømmer Nationalbankerne i enhver Skikkelse og priser Statsbankerne, og der midt under den Ulykke, som dette Eksperiment har affødt, dog har den Frækhed at tale om, at de forbedrer vort Penge-system. Og hvad er dette for et Eksperiment? Det er en Mand's Eksperiment med tolv Millioners Lykke og Belfærd, og man kan gjerne sige Liv; et Eksperiment, som paabegyndtes, da vi var i bedste Velgaaende, og da vi havde de bedste Penge i Verden, Penge, som var lige gode i hver Krog af Landet, og til hvilke ogsaa Resten af Verden havde fuld Tiltro — og som knuste og ødelagde os og ruinerede vor Kredit her og i andre Lande. Efter min Mening har de Forenede Staters Regjering gjort sig skyldig i en grov Pligtforjømmelse, idet den har overladt det til andre at ordne efter Forgodtbefindende med Landets Pengestel og ikke har søgt at øve nogenjombhelst Kontrol over det. Det er Kongressen, som

har det i sin Magt at øve saadan Kontrol. Kongressen kan ikke uden Skade for Landet og Skam for sig selv overlade denne Magt til andre. Fællesregjeringen kunde lige saa vel finde for godt at overlade til de enkelte Stater Magten til at erklære Krig og slutte Fred, lade de seksogtyve uafhængige Stater vælge sine egne Fiender, have sine egne Armeer og paa egen Haand fastsætte sine Fredsbetingelser. Det er lige saa uforsvarligt af Regjeringen at opgive sin Kontrol over Landets Pengevæsen, som det vilde være uheldigt at lade hver Stat have sine egne Toldlove.

Saaledes talte Daniel Webster i 1832, og hvert Ord passer paa Situationen idag. Det foreslaaes nu af det demokratiske Partis Ledere at kaste overbord vore Penge, som er de bedste i Verden, og at vende tilbage til de uberegnelige, utrygge og værdiløse Statspenge, om hvilke Webster erklærede, at de absolut ikke svarede til dette store Lands Behov. Vi har idag Guld- og Sølv- og Papirpenge, alle lige gode, ikke alene her hjemme, men over hele Verden — Penge, som har sin fulde Værdi og den samme Værdi fra Dag til Dag og fra Mar til Mar. Af alle de Mænd i denne store Forsamling, som har en Nationalbankseddel i Lommen, er der ikke en, som ved, hvilken Bank det er, som har udstedt den; han ved ikke, fra hvilken By eller Stat den er kommen. Han ved ikke, enten den er fra Maine eller fra California, og det er ham ogsaa knusende ligegyldigt; thi han ved, at hvor den saa end er kommen fra, er den god, fordi den er garanteret af de Forenede Sta-

ters Regjering og er sikret ved de Forenede Staters Obligationer, der gjælder for de bedste Værdipapirer i alle Verdens Pengemarked. Fordi Regjeringen garanterer det, er hver Dollar, vi har, akkurat lige saa god, som enhver anden Dollar. Er der en Ting, som Folk ikke maa prøve letjindige Eksperimenter med, saa er det Landets Penge, som maaler Produkterne af vort Jordbrug, vort Arbeide, vor Energi og vor Opfindsomhed. Denne Værdimaaler skulde være uforanderlig, hvad den fortiden ogsaa er. Landets Penge skulde være lige saa nationale som Flaget. De skulde være saa uplettede som Nationens Samvittighed og saa paalidelige som Regjeringen selv. Og ingen Forretningsmand eller Arbeider, ligegyldig hvilket politisk Parti han tilhører, kan, dersom han skal stemme ifølge sin egen redelige Overbevisning, undlade nu at være imod det Parti, som foreslaar Gjenindsførelsen af et System, hvorunder dette Land tabte Millioner og atter Millioner af Dollars. Vi har havt nok af Sydstatspenge; vi vil i Fremtiden og for bestandig have Penge, som har de Forenede Staters Garanti at støtte sig til. Og vi er ikke alene imod Sydstatspenge; men vi er imod den britiske Statsøkonomi. Vi kjæmper for det første for, at vore Industrier og vort Arbeide skal beskyttes og saa god Løn, og dernæst forlanger vi, at de skal saa sin Løn i Penge, som holder Vegt. Naar en Arbeider giver en hel Dag, ti fulde Timer, af sin Tid, har han Ret til at saa sin Betaling i Penge, som har fuld Værdi. Frihandelspartiet vil først gjøre hans Løn mindre og saa

betale den med værdiløse Penge, — dersom det ellers er Alvor med det, som staar i Partiets Program for 1892.

Mr. Hill søgte nok i sin Tale i Brooklyn, at faa istand et andet Program end det, som Partiet selv vedtog; men han tog sig Vand over Hovedet. Og dernæst faar det med al Respekt for Mr. Hill være mig tilladt at bemærke, at han neppe har Fuldmagt til nu at gjøre noget til det demokratiske Partis Program, som dette Partis Konvention forkastede, samtidig med, at det ogsaa forkastede Mr. Hill selv. Han siger vistnok, at Beskyttelsestold er konstitutionsstridig; men af Hensyn til Landets Tarv er han dog villig til at tage imod denne konstitutionsstridige Vare i smaa Portioner. Han siger, at Beskyttelsestold er Bedrag; men han er dog inde for lidt Beskyttelsestold saadan leilighedsvis, det vil sige for en liden Smule Bedrageri. En Told, der tilfældigvis ogsaa yder endel Beskyttelse, har han intet imod; men en Told, hvis ligefremme Hensigt det er at beskytte amerikansk Industri, er, siger Mr. Hill, et Bedrageri mod det amerikanske Folk, skjønt han ogsaa pusler med at faa istand et nyt Program. Og saa paa-
staar han, at den er grundlovsstridig! Jeg ved ikke mere end en Grundlov, som den strider imod, og det er den Grundlov, som i sin Tid vedtoges af de oprørske Sydstater, da de havde meldt sig ud af Unionen. Beskyttelsestold har nok ikke Medhold i den Grundlov; men saa er det heller ikke den Grundlov, som nu gjælder i dette Land. Det Dokument blev gjort ugyldigt ved

Hjælp af Grants og Shermans og Sheridans uovervindelige Tropper, og Washingtons og Lincolns Grundlov blev staaende ved Magt. Og det er den, som nu gjælder — den Grundlov, som anerkjendtes af Washington og Lincoln og Grant.

Grundlovsstridig? Ja, dette er de demokratiske Lederes sidste Tilflugt. Den Stilling pleier de at indtage, lige før de endelig overgiver sig paa Raade og Unaade. Naar de opgiver alle andre Indvendinger mod en Sag, opdager de, at den er grundlovsstridig. De synes at have glemt, at den samme Mand, som udarbejdede vor første Toldbeskyttelseslov, den af 1789, ogsaa udarbejdede de Forenede Staters Grundlov. Det var James Madison, Medlem af Grundlovskomiteen og senere Landets Præsident, som indbærrettede det Lovforslag til Kongressen. Loven vedtoges enstemmig af Repræsentanthuset, og det bestod for en stor Del af Mænd, som havde været Medlemmer af Grundlovskonventionen. Den vedtoges af Senatet med en Majoritet af fem mod en, og i Senatet var mange af de Mænd, som havde taget Del i Udarbejdelsen af Grundloven selv. Og endelig blev denne Toldbeskyttelseslov underskrevet af George Washington, de Forenede Staters Præsident.

Dette er endda ikke alt. Jeg har altid likt disse gamle Fædre; thi de havde for Skik at sige bent frem, hvad de mente. De satte ind i denne første Toldlov noget, som ikke har staaet i de senere. De sagde i Indledningen til Loven affkurat, hvad Hensigten med

den var. De erklærede nemlig, at det, som de havde for Øie, var "at skaffe tilveie Penge til at betale Regjeringens Gjæld og til at klare Regjeringens løbende Udgifter og at ophjælpe og beskytte Fabrikindustrien i de Forenede Stater." Der findes ikke en eneste fremragende Demokrat fra Jefferson til Cleveland, den sidstnævnte ikke indbefattet, som ikke altid har hyllet den Opfatning, at Beskyttelsestold havde Hævd i Grundloven. Det var den Forstaaelse, som Jefferson havde, ligesaavel som Jackson og Madison og Wright og Benton og Buchanan og mangfoldige andre, som har berømte Navne i vort Lands politiske Historie. Er kanske Grover Cleveland en større Autoritet paa dette Omraade end Thomas Jefferson? Eller forstaaer Ablai Stevenson Grundloven bedre end James Madison? Er Guvernør Russell paa dette Felt en dygtiger Jurist end Daniel Webster? Skulde det virkelig være tryggere at følge Henry Watterson end Henry Clay? Eller er de alle tilsammen saa paalidelige i dette Stykke som Landets Høiesteret, der dog Gang paa Gang har erklæret, at Beskyttelsestolden paa ingen Maade staaer i Strid med Grundloven? Har Mr. Cleveland og de andre demokratiske Ledere glemt, at Høiesteret ogsaa i dette sidste Aar har godkjendt Toldloven af 1890? Og dersom den Lov ikke giver os Beskyttelsestold, svarer den ikke til sin Hensigt, det er sikkert.

Beskyttelsestold er ikke bare i fuld Overensstemmelse med Grundloven; men vor Erfaring har bevist, at

den er til stort Gavn for Massen af det amerikanske Folk. Ingen anden Nation i Verden har gjort det saa godt som vor; ikke en. Hvem kan pege paa noget Sidestykke? Vi er den yngste af alle Nationer, og dog er vi allerede først i Rækken blandt dem allesammen i Grubedrift og Fabrikvirksomhed og Jordbrug. Vi har vistnok faaet høre, at Beskyttelsestolden, særlig da den af 1890, kom til at bygge en kinesisk Mur omkring dette Land, saa vi hverken kunde slippe ud eller ind. Saa sagde vore Venner paa den anden Side i 1890 og 1891, og hvis Kjendsgjerningerne bare havde været saa venlige at føie sig efter Spaadommen, kunde denne maaske have slaaet til; men de har nok negtet at gjøre det.

Omhandlede Lov skulde jo stænge os ude af vore egne Markeder! Jeg sagde for et Aar siden i Tremont Temple, at denne nye Beskyttelsestold kom til at blive sit eget bedste Forsvar. De, mine Herrer, troede det dengang, og nu ved De det. Og saa skulde den vist ogsaa ødelægge vor Handel med Udlandet; men har den gjort det? Under denne Lov har vi i det sidste Aar haft en større Handel med Udlandet end i noget foregaaende Aar. Vor udenlandske Handel for ifjor beløb sig til \$1,890,000,000; altsaa til mere end nogengang før i vor Historie. Vor Modpart kaldte den 51de Kongres, som var republikansk — den Kongres, over hvilken 'Czar Reed' præsiderede — 'Billion-Dollar-Kongressen;' men der var mere end det; den gav os en udenlandsk Handel, som beløb sig til nærmere to Billioner Dollars. Aldrig har vi sendt en saadan Masse amerikanske Pro-

dufter til Europa. Deres Værdi var \$1,030,000,000, medens vi fra Europa indførte Varer for \$849,000,000, og de europæiske Lande betalte de amerikanske Producenter en Handelsbalance paa \$240,000,000 i Guld. Vi har aldrig før havt en saa blomstrende Forretning hjemme eller en saa enorm Handel med Udlandet. Jeg læste netop en Leder i et af Bostons Blade om Statens og Byens uhyre Fremgang i materielt Velvære. Jeg kjender ikke til vedkommende Blads Politik, og det kan ogsaa være mig ligegyldigt; Kjendsgjerninger taler tydeligere end alle slags politiske Teorier. Men, siger man, var det ikke for Beskyttelsestolden, vilde vore Livsfor nødenheder være billigere. Nu, om en Ting er billig eller dyr, vil bero paa, hvad vi kan tjene ved vort daglige Arbejde. Frihandel gjør Produkterne billige ved at trykke Producenten ned; Beskyttelse gjør dem billige ved at løfte ham op. Under Frihandelsystemet er Handelsmanden Herre og Producenten Slave. Beskyttelse er Lydighed mod Naturens Lov, Selvopholdelsesdriften; mod den Lov, som byder os at sørge for vor egen Udvikling og fremme Menneskehedens høieste og bedste Interesser.

Grover Cleveland bruger i sit Brev en noget forblømmet Talemaade om, at vi maa tænke paa Moralen. Formodentlig mener han, at Beskyttelsestolden er umoralisk. Derjom den hjælper og løfter vore 63,000,000 Mennesker, vil deres Indflydelse være mægtig nok til at løfte Resten af Verden. Vi kan ikke gjøre et Skridt fremad uden derved at gavne den hele Menneskehed.

Og ja siger vor Modpart, at vi bør købe, hvor vi kan købe billigt. Dette er en af deres vigtige Leve-regler. Køb, hvor De kan købe billigt. Det gjælder naturligtvis Køb af Arbeide jaavel som af alt andet. Jeg ved en Regel, som er Tusen Gange bedre, og som er en Del af Protektionisternes Lære, nemlig: Køb der, hvor De har lettest for at betale. Det vil med andre Ord sige, at det bedste Sted er det, hvor Arbeide faar den højeste Løn. Hvad har Toldloven af 1890 udrettet? Den har forøget Industrien i alle Dele af Landet. Den har udvidet de gamle Fabriker og bygget nye. De har skabt nye Industriegrene, f. Eks. Fabrikation af Perlemorsknapper. Vi har før købt saadanne Knapper fra Østerrige, hvor de tilvirkedes af Strafsangerne; nu køber vi dem i vort eget Land, og de er Produkter af Amerikas frie Arbeide. Før 1890 havde vi 11 slige Fabriker; nu har vi 85. Før 1890 jysjeljatte de 500 Arbeidere, og disses Løn var fra \$12 til \$15 Ugen; nu er Arbeidernes Antal 8,000, og Lønnen er fra \$18 til \$35 Ugen. Værdien af de her fabrikerede Perlemorsknapper var mindre end \$500,000 aarlig før 1890; nu er den \$3,500,000. Vi fabrikere nu nogle af de bedste Bomulds- og Uldtøier, som findes i Verden; de tilvirkes her i Massachusetts og i alle de andre Nyenglandsstater. Man fabrikere nu Knipsinger endog i Texas, hvor selveste Rogers D. Mills har sit Hjem. Fløiel og Plyds fabrikeres nu i Philadelphia. Da jeg var her for lidt over et Aar siden, klagede alle demokratiske Kvinder over, at vi havde forhøjet Tolden paa Plyds,

og saaledes gjort Fattigfolks Klæder dyrere. Ja, det er sandt, at vi forhøiede Tolden; men Resultatet var, at Prisen faldt. Dertil kommer, at denne Industri nu beskæftiger Tusinder af vort eget Lands Arbeidere. Og vi fabrikere nu Blik i de Forenede Stater; 13,000,000 Pund i de sidste femten Maanedes. Man har saa ofte sagt, at den Industri aldrig vilde kunne trives blandt os; men det har altsaa vist sig, at den kan.

Føremorgen blir det affurak to Aar, siden Toldloven af 1890 vedtoges. Nationalvalget i 1844 kom ogsaa affurak to Aar efter Vedtagelsen af Toldloven af 1842. Dengang lykkedes det Demokraterne at vælge Folk til Præsident, idet de falskelig foregav, at de ikke havde til Hensigt at ødelægge Beskyttelsestolden. Men da de kom til Magten, gjorde de det alligevel. Vi maa ogsaa nu vogte os for falske Profeter. De Mænd, som vælges til Embeder, maa følge sit Partis Program. Ingen Mand er større end sit Parti; enhver maa gjøre det, som blir ham paalagt af den Konvention, der nominerer ham. Kampen mellem Republikanerne og Demokraterne er iaar en Kamp mellem Beskyttelsestold og Frihandel. Bore Benner paa den anden Side kan ikke slippe fra det, om de aldrig saa gjerne vil. Deres Program er Frihandel og ikke noget andet. Lad mig endnu oplæse en Udtalelse af Daniel Webster. Han nævner, hvorledes Fabrikkerne i Lowell i denne Stat stængtes i 1848, saaledes at 800 Mand blev arbejdsløse i den By, og hvorledes 3,000 Mand paa et andet Sted i denne Stat og henimod 5,000 i Pennsylvania fattes paa bar

Bakke af Frihandelsloven, som vedtoges i 1846, og saar siger han om Frihandel, at denne Politikk 'synes at bruge sin sine Spornæse til at opsnuse Arbeidet og gribe det i Struben og kvæle det, hvorjomhelst det findes.'"

Følgerne af det republikanske Nederlag i 1892.

Fremstillet af McKinley i Hartford, Connecticut, den 9de April, og i Springfield, Ohio, den 10de September 1895.

(Hartford, den 9de April).

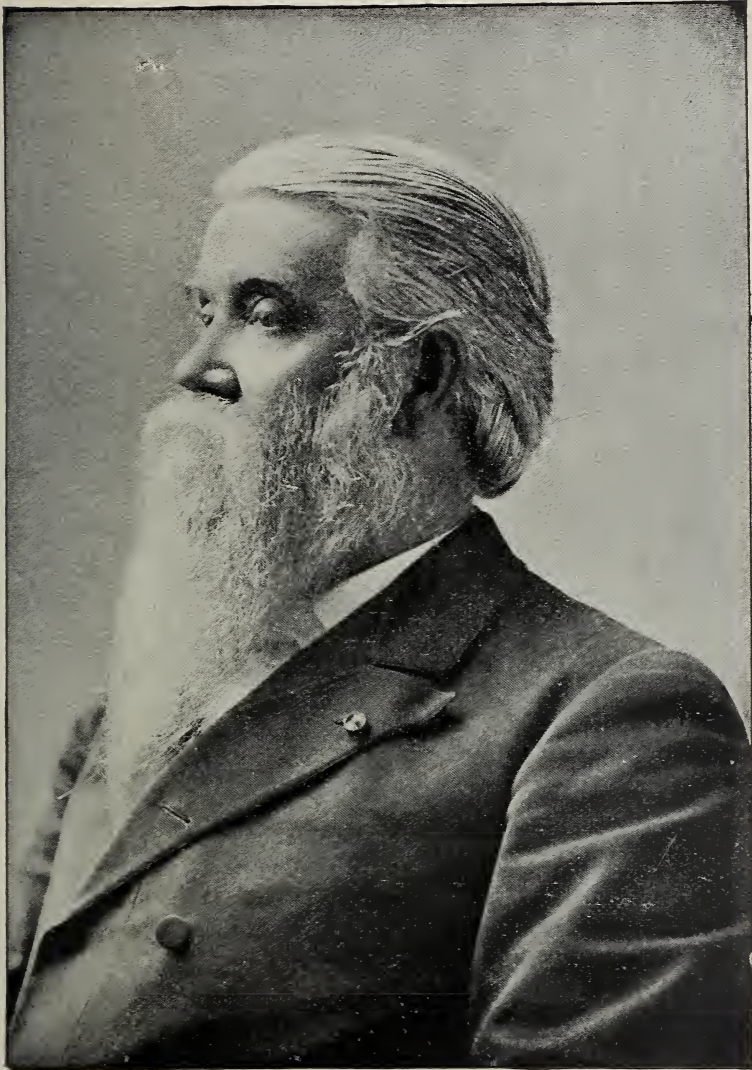
"I det første Aar af det nuværende demokratiske Styre maatte Skatkammeret indløse Regjerings-sedler til et Beløb af \$102,100,345, eller næsten tre Gange saa meget som i de foregaaende fjorten Aar. Hvad var Grunden til, at Tierne af disse Sedler nu pludselig forlangte Guld for dem? Var det ikke Mangel paa Tillid til Regjeringen? Laa ikke Grunden netop i Folkets Frygt for, at den Lovgivning, som kunde ventes af det demokratiske Parti, vilde ødelægge vort økonomiske Velvære og rimeligvis have tilfølgende, at Regjeringens Indtægter ikke blev store nok til at betale de løbende Udgifter og Regjeringens andre Forpligtelser?

Mangelen paa Tillid skrev sig derfra, at Regjeringens indtægterne havde været \$117,000,000 mindre end Udgifterne, og at Skatkammeret havde maattet laane dette enorme Beløb, ligesom det siden har været nødt til at optage et nyt Laan paa \$62,000,000 til. I de foregaaende Aar havde Folk haft en saadan Tillid til Regjeringen, at de havde fuld Tiltro til alle Penge, som

Regjeringen havde udstedt. De havde været en saadan Ligevegt i Pengesystemet, at det var Folk absolut ligegyldigt, enten de fik Guld eller Sølv eller Papirpenge. Under Cleveland's første Termin som Præsident blev Tilliden ikke rokket, da Kongressen ikke var demokratisk, og der saaledes ikke var nogen Frygt for, at det republikanske Partis funde Finanspolitik kom til at forstyrres.

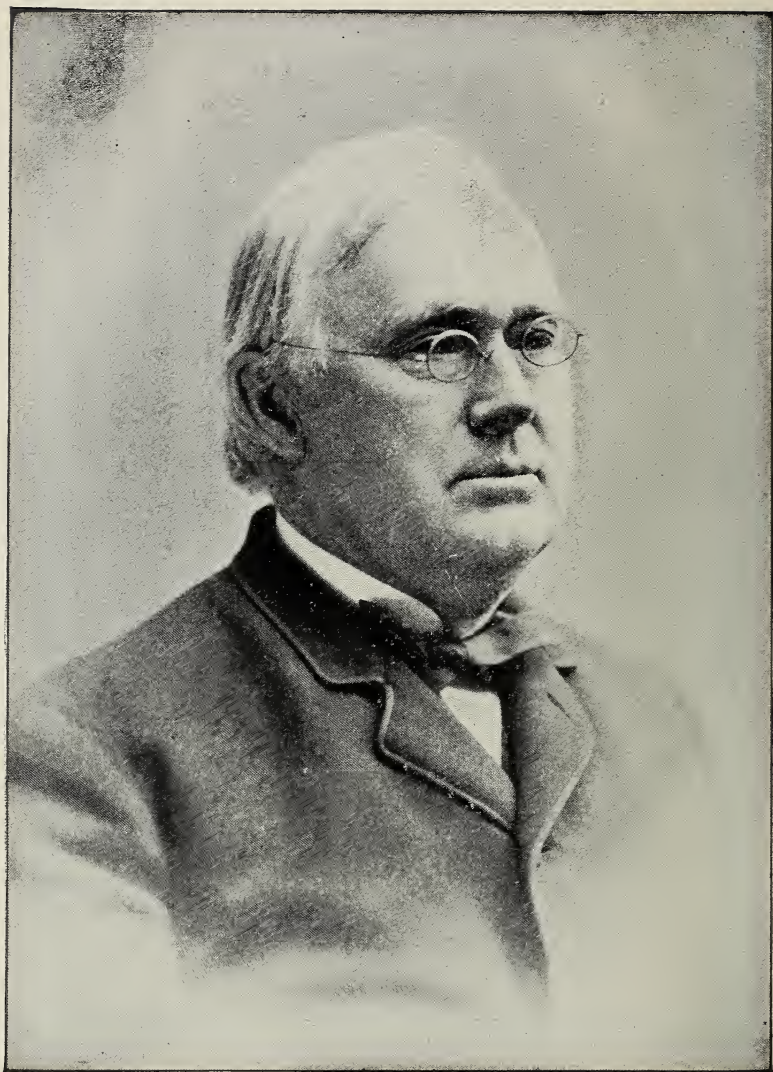
Der har ikke været nogen Forandring i Regjeringsmedlernes Status; ingen Lovgivning vedrørende Finansvæsenet, med Undtagelse af, at Kjøbet af Sølv under den saakaldte Shermanlov, er bleven stanset. Her var den samme Regjering som før, kun at et nyt Parti var kommet til Magten, og at dette havde bebudet en ny Politik. Denne Forandring var nok til at rokke Tilliden. Man tabte ikke Tilliden til Folket eller til vore Institutioner, men til de Mænd og det Parti, som var satte til at styre.

Mellem den 4de Mars 1887 og den 4de Mars 1893 havde de Forenede Staters Regjering — takket være den Lov derom, som Hayes, Sherman og Windom havde faaet istand — stadig inddraget sine Obligationer og betalt dem af Overskudet i Statskassen. Saa langt fra at Folk forlangte Guld for sine Pengesedler, kunde Regjeringen benytte Guldet til Afbetaling paa sine Obligationer. Dette forstattes under Cleveland's første Termin som Præsident, skjønt han søgte at lægge Hindringer iveien for det. Det vil erindres, at en Del af Statsgjælden nok betaltes under hans Styre; men den

HON. C. H. GROSVENOR.

HON. GEORGE F. HOAR.

betaltes med Penge, som var indsamlede under republikanske Love. Præsident Harrison betalte \$296,000,000 paa den offentlige Gjæld og overdrog til Cleveland et Overskud paa \$124,000,000. Der var ikke en eneste Dag af Præsident Harrison's Termin, paa hvilken Regjeringens Indtægter ikke var store nok til at svare alle Udgifter og Forpligtelser.

Under Præsident Harrison holdt Regjeringen paa at betale gammel Gjæld, ikke paa at stifte ny Gjæld. Under Cleveland har det modsatte været Tilfælde. Hans sidste Laan paa \$63,000,000 blev optaget i al Stilhed; det var en Hemmelighed mellem ham og Europas Penge mænd eller deres Agenter i de Forenede Stater. Publikum blev holdt udenfor, og Laanet blev optaget paa Betingelser, som var ydmygende for vor Regjering. Obligationerne solgtes til en Pris, som var lavere end den, der betaltes i dette og andre Landes aabne Penge markeder; og Renten var høiere end paa de Obligationer, der solgtes et halvt Aar tidligere. De sidst udstedte Obligationer sælges idag baade her og i England for mere end vor Regjering fik for dem. Præsidenten folgte dem til en Kurs af 104½, Syndikatet folgte dem for 112½ og Medlemmerne af Syndikatet sælger nu disse Obligationer til en Kurs af 116 til 120.

Det var haarde Betingelser, som Regjeringen gik ind paa; men dette var ikke den eneste Handel af den Sort, som vi har maattet taale. Der har været en lang Række af dem. Denne Tingenes Tilstand begyndte

i November 1892 og den er bleven værre og værre hele Tiden. Der er dog en liden Rift i de dunkle Skygger; thi det maa jo glæde enhver amerikansk Borger at lægge Merke til, at Folk baade her og i England vurderer de Forenede Staters Obligationer høiere, end Tilfældet er med dem, som nu midlertidig staar i Spidsen for vort Statsstyre. Vi burde nu have lært at forstaa, at vi ikke skulde gjøre vort Arbeide eller optage vore Laan i Europa. Skal vi laane, saa lad os laane af vore egne Penge mænd; og naar vi kjøber, bør det være af vore egne Fabrikanter; disse har hidtil altid været istand til at forsyne Regjeringen og Folket med alt, som disse har forlangt og havt Brug for.

Det er en meget alvorlig Kamp, som nu staar for Døren, og den vil, tror jeg, ende med, at Statsstyret igjen overlades til det republikanske Parti. Indtil den Tid kommer, faar vi smøre os med Taalmodighed og finde os i det uundgaaelige, hvor haardt dette end kan være.

Der som nogen tror, at vore Lønsarbeidere, Farmere, Handelsmænd og Folkets store Masse forresten i Længden vil være fornøiede med de nuværende demokratiske Lønninger og Priser, Forretningsvilkkaar og Markeder, vil han snart faa Troen i Hænderne for, at han tager styggelig fejl.

Folket tror paa den industrielle Politik, som fremmer, ikke hemmer amerikansk Foretagsomhed, og som ikke fornædtrer, men løfter amerikansk Arbeide; og de vil tage Magten fra hvilket som helst Parti, der ikke vil lade

denne Politik blive den raadende. De tror paa Beskyttelsestold og 'Reciprocitet' og vil give Magten til det Parti, som uden Forbehold hylder disse Principer, medens det Parti, som har svækket eller fornegtet dem, vil blive vist Vinterveien. Folket tror, at vi bør gjøre alt vort Arbeide herhjemme og ikke stille os saaledes, at vi blir nødt til at betale ærligt Arbeide en Løn, som er til at sulte ihjel af. De er ikke tilfands at give Slip paa nogen Fordel, som de i de sidste tredive Aar har vundet i den industrielle Verden; og de vil hellere beholde Forspranget ved at fastholde Beskyttelsestolden end ved at betale lavere Lønninger, end amerikanse Arbeidere har vænnet sig til at leve af.

Først og fremst vil vi være Amerikanere i den sandeste og bedste Forstand, og hvorfor skal ikke vi Amerikanere gjøre vore egne Love? Man maa virkelig spørge, hvem dette Land egentlig tilhører. Vi vil hverken europæisk Politik i vor Lovgivning eller europæiske Forhold blandt vort Folk. Det siges ofte, at vi trænger mere Penge før at kunne drive vor Forretning; men netop nu er det især Forretning, som vi trænger, og man kan være sikker paa, at jo større Forretning, vi gjør, jo flere Penge kommer vi til at have.

Vi ved affurat, hvad vi vil have; thi vi har havt det før. Vi ved, naar og hvorledes det var, at vi tabte det, og derfor ved vi ogsaa, hvorledes vi kan faa det tilbage.

Her er et Tilfælde, hvor Kundskab er Magt, og jeg kan ikke erindre nogen Tid, da Folk har været fuldt

faa ibrige for at faa Anledning til at afgive sine Stemmer og vise, at de har lært noget af de sidste Aars Erfaring. De vil stemme for igjen at overlade Styret til det store Beskyttelsesparti, hvis Politik det er at tage sig af alle næringsdrivende i alle Dele af Landet. Denne Politik skal herefter for bestandig blive den raadende.

Hvad vi nu trænger i dette Land er en almindelig Bækkelse i Forretningsveien. Vi vil Gjenoprettelsen af det Velvære og den Tillid, som vi havde, før det nuværende Styre kom til Roret. En almindelig Handelsrørrelse herhjemme vil skaffe os tilbage de 'gode Tider' og give os Penge i Overflod, og noget andet kan ikke gjøre det. Vi kan ikke hjælpe vor Forretning paafode og skaffe Arbejderne god Fortjeneste ved Hjælp af en Politik, som vil overslytte en Del af vor Forretning til Europa. Vi kan ikke indføre noget Pengesystem, som vil sætte vore Fabriker igang og give de ledige Hænder noget at bestille, dersom vi gaar til Udlandet efter de Varer, som vi kan tilvirke selv, fordi de udenlandske Varer paagrund af den lavere Arbeidsløn kan faaes billigere. Dersom vi udfører vort Arbejde herhjemme, vil vore egne Arbeidere slippe at gaa ledige; Lønnen vil betales til vore egne Folk og blive brugt her i vort eget Hjem. Dette er Beskyttelsesprincippet, og vi kan ikke forlade det eller forandre det eller slaa af paa det."

(Springfield, Ohio, den 10de Sep. 1895).

"Mine Venner, der er en Indbending mod Loven (den saakaldte Wilsonlov), som, selv om den ellers ingen

Feil havde, maatte gjøre den umulig. Denne Lov bringer nemlig ikke tilveie de nødvendige Penge til at betale Regjeringens løbende Udgifter. Dette er i sig selv nok til at fælde Dommen over den, hvor uenige Folk ellers kan være med Hensyn til Spørgsmaalet Beskyttelsestold eller Frihandel. Loven er nu et Aar gammel; og fra den Dag, da den vedtoges, og indtil Dato har Indtægterne af Told og Stempelskat aldrig været tilstrækkelige til at svare Udgifterne. Resultatet har været en Underbalance hver Maaned. En saadan Lov kan det amerikanske Folk ikke bifalde; de foretrækker Beskyttelsestold for en Forøgelse af Gjælden, Kreditbalance for Underbalance, og selv et klæffeligt Overflud i Kassen foretrækker de for en tvilsom offentlig Kredit.

Spørgsmaalet om Størrelsen af Statsindtægterne under denne Lov er, fraseet alt andet, en Hovedsag i denne Diskussion. Det vil lønne sig i denne Forbindelse at sammenligne Loven af 1894 med den af 1890 ved at tage for sig de officielle Opgaver. Folk ved af egen Erfaring, hvilken forskjellig Indflydelse disse Love havde paa deres egne Indtægter og paa Landets Forretning i det hele. Man har gjort den uretsfærdige Beskyldning mod den republikanske Lov af 1890, at den viste sig ikke at være istand til at skaffe Regjeringen de nødvendige Indtægter, og at den har Skylden for Underbalancen, siden Præsident Cleveland overtog Styret. Den republikanske Toldlov traadte ikraft i Oktober 1890. Indtægterne i de første ni Maaneder, fra 1ste

Oktober 1890 til 1ste Juli 1891, var: Toldindtrader, \$153,287,831.47; Stempelafgiften, \$106,436,500.01; andre Indtægter, \$22,118,356.21. Salt for de ni Maaneder, \$281,842,687.69. Udgifterne for det samme Tidrum var \$280,710,748.34; altsaa \$1,131,939.35 mindre end Indtægterne. Dette kalder man ikke en Underbalance. Indtægterne for det følgende Regnskabsaar, fra 1ste Juli 1891 til 1ste Juli 1892, var: Toldindtrader, \$177,452,946.15; Stempelafgift, \$153,971,072.57; andre Indtægter, \$23,513,747.52. Salt \$354,973,784.24. Regjeringens Udgifter for Aaret var \$345,023,330.58; altsaa \$9,914,453.66 mindre end Indtægterne. Der var altsaa ingen Underbalance det Aar. Indtægterne under den republikanske Toldlov for det Regnskabsaar, fra 1ste Juli 1892 til 1ste Juli 1893, var: Toldindtraderne, \$203,355,016.73; Stempelafgiften, \$161,027,623.93; andre Indtægter, \$21,436,988.12. Salt for Aaret, \$385,819,628.78. Udgifterne for Aaret var \$383,477,954.49; altsaa \$2,341.674.29 mindre end Indtægterne. Dette Overskud er vistnok ikke stort; men det kan dog ikke kaldes en Underbalance.

I det sidstnævnte Aar, 1893, den 4de Mars, fik vi det nuværende demokratiske Styre, og dette havde forpligtet sig til at omstyrte Regjeringens Beskyttelsespolitik, som da havde raadet i tredive Aar. Saa blev der Mistillid og Forfkrækkelse i alle Forretningskredse. Ingen Forretningsmand vidste, hvad han skulde gjøre;

thi han kunde ikke forudsige, hvad det Parti, som havde faaet Magten, kom til at foretage sig.

Saa begyndte de 'trange Tider' med den lange Række af Fallitter. Dermed var det, at Statsindtægterne begyndte at blive mindre, saaledes som jeg nu vil paavise. Indtægterne i Regnskabsaaaret 1ste Juli 1893 til 1ste Juli 1894, i hvilket Tidrum Demokraterne havde hele Styrelsen i sine Hænder, var: Toldindtraderne, \$131,818,530.62; Stempelafgiften, \$147,111,=232.81; andre Indtægter, \$18,792,255.82. Ialt \$297,722,019.25. Udgifterne for Aaret var \$367,=525,279.83. Her er saaledes den 1ste Underbalance; den første Gang at Udgifterne overstiger Indtægterne, og Underbalancen er, som man ser, \$69,803,260.58. Er det noget Under, at det maatte gaa saaledes, naar vi betragter den Lammelse af al Forretning, som fandt Sted, straks det demokratiske Parti havde overtaget Styret? Loven stod ved Magt indtil August 1894, og Indtægterne for Juli og August var: Toldindtraderne, \$26,828,595.47; Stempelafgiften, \$25,552,094.89; andre Indtægter, \$2,715,971.13. Ialt \$54,796,661.49. Udgifterne for de to Maaneder var \$68,305,219.38, og Underbalancen var altsaa \$13,508,557.89. Den 28de August 1894 traadte Brice-Gormanloven ikraft. Under den Lov var Statsindtægterne for Aaret fra den 1ste September 1894 til den 1ste September 1895: Toldindtraderne \$161,391,367.76; Stempelafgiften, \$115,=877,954.01; andre Indtægter, \$15,089,503.98. Ialt 292,538,825.75. Udgifterne i dette første Aar under

den nye Lov var \$358,953,315.23; altsaa \$66,594,=489.48 mere end Indtægterne. I det første Aar under Brice-Gormanloven var Statsindtægterne af Tolden af Stempelafgiften \$276,269,321.77; i det første Aar under den republikanske Toldlov var de \$331,424,=036.72, eller \$55,000,000 mere end under den demokratiske Lov, og dette tiltrods for, at Republikanerne havde sat Sukker paa Frilisten, medens Demokraterne lagde Told paa det. Selv det sidste Aar, som den republikanske Toldlov var ikraft, og medens 'trange Tider' regjerede over hele Landet, var dog Statsindtægterne større end i det første Aar under den demokratiske Toldlov.

Af den officielle Rapport for August 1895 ser vi, at Udgifterne for den Maaned oversteg Indtægterne med \$3,693,103.30. For de første ni Maaneder under Toldloven af 1890 var Indtægterne bare \$17,000,000 mindre end for hele det første Aar under Brice-Gormanloven.

Den gennemsnitlige maanedlige Indtægt af Tolden var \$17,066,774.67 under den republikanske mod \$13,167,533.63, eller \$3,899,241.04 mindre, under den demokratiske Toldlov. Det, som vi vil have spigret fast, er, at det i Tiden mellem Vedtagelsen af den republikanske Lov af 1890 og Enden af Præsident Harrisons Embedstermin aldrig hændte, at Udgifterne oversteg Indtægterne, og hellerikke hændte det nogengang, at Guldrereserven var mindre end \$100,000,000. Det var først efter, at det demokratiske Parti havde faaet Magt

ten, at den republikanske Toldlov ikke længere var istand til at skaffe tilveie de nødvendige Penge.

Det erklæres nu med Bestemthed af den demokratiske Presse, at vi igjen har faaet 'gode Tider'. Jeg vil inderlig haabe, at det maa være sandt. Er de nu her, saa er det ialfald ikke for tidligt. Efter tre Aar af Stagnation og Glendighed haaber jeg, at de bedre Tider nu vil oprinde, og at det vil vare for bestandig. Jeg har troet, at det til en vis Grad vilde lysne efter hver republikansk Seir. Jeg har sagt det i to Aar, at Valget af en republikansk Kongres vilde forbedre Tilstanden.

Det er dog en særdeles betegnende Omstændighed, at den Forretningsrørselse, som vi nu har, væsentlig indskrænker sig til de Grene af Industrien, som fremdeles nyder endel Beskyttelse ogsaa under den demokratiske Toldlov. Særlig gjælder dette Fern- og Staalindustrien. Men der er ingen nærværdig Forbedring af Tilstanden i de Grene af Industrien, hvori der paa grund af Toldens Nedsættelse eller fuldstændige Ophevelse er bleven en skarpere Konkurrence med Udlandet. Disse Industriegrene er fremdeles uden Liv, eller de ligger ialfald i Dødvandet og giver hverken Kapitalen eller Arbeidet nogen Fortjeneste.

Fra visse Hold gjøres der fortvilede Forsøg paa at vise, at den tilsyneladende Velstand i Landet er en Frugt af demokratisk Toldlovgivning. Jeg kan ikke begribe, at de, som gjør denne Paaastand, virkelig og alvorlig tror den. Det staar fast og vil aldrig blive glemt, at Landets Forretning ikke begyndte at komme

paafode igjen, at Tilliden ikke gjenoprettedes, og at der ikke viste sig noget Glimt af Haab i vore Forretningstredse, før lige efter Valget i 1894, hvorved Kongressens Repræsentanthus med uhørt store Majoriteter igjen blev republikansk, saaledes at det demokratiske Parti ikke længere havde Magt til ydermere at lægge Landets Industri øde og skade Folk i deres Næring. Dette var denne Stemmegivnings Maal, Betydning og Hensigt. Det ansees som sikkert, at det republikanske Parti snart igjen vil faa det hele Styre i sine Hænder, og den naturlige og logiske Følge heraf er, at Folk føler sig mere trygge, og Forretningsmænd har i denne lyse Udsigt en Garanti for, at de i flere Aar vil sfaanes for den lammende Indflydelse af demokratisk Uduelighed i Ordningen af Landets industrielle Anliggender og Pengevæsen. Kanskje Tiderne har forbedret sig, skjønt ingen synes at vide saa nøie, hvorvidt det er saa — vi vil ialfald haabe det bedste, og at Forbedringen maa vare ved og tiltage, skjønt vi har ondt for at tro det; men ialfald er Forandringen til det bedre indtraadt, tiltrods for og ikke som Følge af demokratisk Lovgivning. Naar man læser nogen af de demokratiske Blade og andre demokratiske Skrifter, skulde man tro, at der har været en rent merkkelig Stigning af Arbejdslønningerne; og de demokratiske Ledere paastaar, at denne er en umiddelbar Følge af demokratisk Toldlovgivning. Det er sandt, at der har været en Lønnsforhøielse i enkelte Industriegrene; men en Undersøgelse vil vise, at dette netop er

Tilfældet i de Brancher, som endnu har mere eller mindre Toldbeskyttelse, eller hvor vore egne Markeder er sikrede mod fremmed Konkurrance, og der, hvor Tolden er høiest, betales ogsaa den høieste Løn. Efter den Tilstand, som har hersket i de sidste to-tre Aar, vil en Gjenoptagelse af Arbeidet, om den er aldrig saa liden, og en forøget Efterspørgsel efter Arbeide, om den er aldrig saa ubetydelig, naturligvis føre med sig forhøiede Lønninger. I de sidste Aar har Arbeidslønnen ikke blot været usædvanlig lav; men der har været saa lidet Arbeide og saa mange om det, at Arbeidsgiveren kunde betale omtrent saa lidet, som han fandt forgodt. Der var ikke saa meget Spørgsmaal om, hvad Lønnen var, som om at saa Arbeide; og der var mange Mænd, som for ikke at blive nødt til at søge Fattigunderstøttelse, og for at kunne skaffe sine Familier ialfald det tarveligste Underhold, var villige til at gjøre hvadslags Arbeide det var, naar de bare fik noget, om end nok saa lidet, for det. Det bør ogsaa erindres, at der ialfald er meget saa Tilfælde, hvori Arbeidslønnen er saa høi nu, som den var i 1892. Stigningen i 1895, hvor stor og hvor glædelig den end kan være, er dog mindre, end Nedgangen var mellem 1892 og 1895; og der er endnu, som enhver Arbeider ved, en stor Forskjel mellem den nu gjældende Arbeidsløn og den, som betales, før det demokratiske Parti i 1893 kom til Roret. Denne Forskjel har meget at sige for Landets Arbeidere, og den berøver mange Familier den Komfort, som de havde før 1893. Og det er ikke nok med, at Lønningerne nu

er lavere, end de var i 1892; men der er et stort Antal Mænd, som dengang havde Arbeide, og som nu gaar ledige. Jeg vil ikke her i det enkelte foretage en Sammenligning mellem Arbeidslønnen nu og i Tiden før 1893. Det er unødvendigt.

Enhver Lønsarbeider i Landet ved selv, at han har faa godt og stadigt Arbeide nu som da, og om han faar faa god Betaling for det nu, som han fik, da Landets Styre var republikansk. Enhver Arbeider ved, hvad han faar nu og hvad han fik dengang, og han ved det bedre, end nogen anden kan fortælle ham det, og han ved bedre end nogen anden, akkurat hvad Forskjellen er mellem hans Løn nu og dengang. Heller ikke er han i Tvil om Grunden til denne Forskjel. Han ved, hvad han tabte, og hvorledes han tabte det, og han vil ved enhver Anledning stemme mod det Parti, som ifølge hans Overbevisning har Skylden for de nuværende Tilstande. Denne Sag kan derfor trygt overlades til Lønsarbeidernes Afgjørelse.

Ingen kan betragte Nedgangen i de Forenede Staters Uldproduktion uden at faa et sterkt Indtryk af, hvor uretfærdig og forbryderisk den Del af Toldloven af 1894 er, som sætter Uld paa Frilisten. Som Eksempel paa de tyngste Tab siden 1893 kan nævnes, at Produktionen faldt i Pennsylvania fra 9,823,296 til 5,899,867 Bund, i Texas fra 30,341,857 til 22,669,809, i West Virginia fra 4,627,887 til 2,149,393, i Ohio fra 21,893,625 til 18,534,610, i Michigan fra 16,370,536 til 12,140,524, i California fra 26,808,444

til 25,153,956 og i New York fra 9,328,300 til 6,250,=392 Pund. De Forenede Staters hele Uldproduktion for 1893 var 348,538,138 Pund. I 1894 faldt den til 325,210,712 og i 1895 til 294,296,726 Pund. Det er intet Under, at Ohios Uldproducenter i sin Konvention i Columbus sidste Onsdag, den 4de September, enstemmig vedtog en Resolution, hvori de i de stærkeste Ordslag protesterer mod Kongressens Handlemaade i at sætte Uld paa Frilisten. Senator Brice vil snart finde ud, at Ohios Farmere ikke antager den af Demokraterne vedtagne Lov som den endelige Afgjørelse af dette vigtige økonomiske Spørgsmaal. Denne Sag kan nok trygt overlades til de intelligente Farmere i Ohio. De vil ved det forestaaende Valg have Anledning til at udtale sig om Senator Brice, som har været med paa at ruinere en af deres fornemste Næringsveie. De vil heller ikke glemme, at vor Kandidat til et Sæde i Forbundsstatet, den forhenværende Guvernør Foraker, er imod toldfri Uld og vil arbejde for at yde denne overordentlig vigtige Industri fuld Beskyttelse."

Fjortende Kapitel.

Spredte Udtalelser om offentlige Spørgsmaal.

Humoristiske Taler — Annets til Storbritanien — Et Sprang i Mørket —
Et bredere Felt — Agerbrugets Betydning — Voldgiftsret —
Et Tilbageblik — Lad England støtte sig selv.

De t vil være interessant at anføre nogle Brudstykker af McKinleys humoristiske Taler. I sit Forsvar for Toldkommissionen i 1882 tiltrak han sig hele Landets Opmerksomhed, og de gamle Politikere opdagede, at der var kommen en ny Faktor ind i Nationalpolitikken, og at William McKinley herefter maatte tages med i Regningen. I en af sine Taler i Huset ved denne Tid sagde han:

”Hvem er det, som har forlangt Beskyttelsestoldens Afskaffelse, saaledes som det foreslaaes af vore Benner paa den anden Side? Hvilken Klasse af vore næringsdrivende er det, som forlanger noget saadant? Det er ikke Jordbrugeren, ikke Lønsarbeideren, ikke Haandverkeren, ikke Fabrikanten; der er, saavidt jeg ved, ikke fremlagt for os en Bøn om, at Toldsatserne maa forandres saaledes, at de bare skaffer Regjeringen de fornødne Indtægter uden paa samme Tid at være ’beskyttende.’

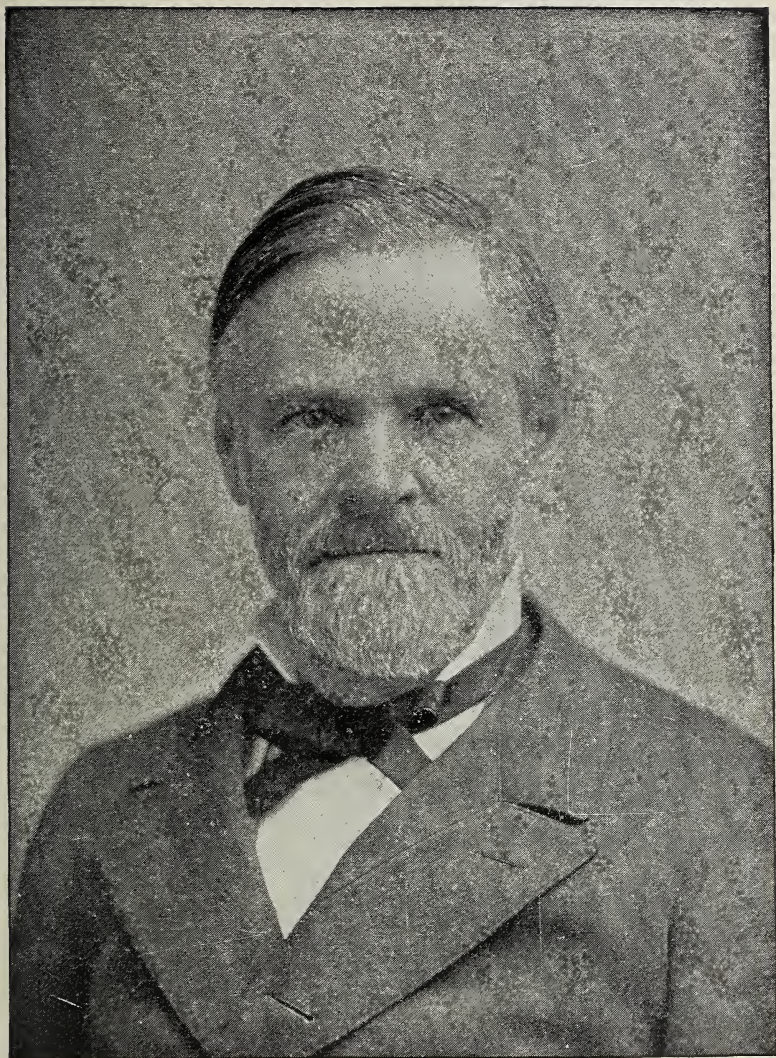
Det er England, som ønsker og forlanger denne Forandring, ikke for at fremme vort Vel, men sit eget. Det er England mere om at gjøre at beholde sin gamle Herfskerstilling i Handelsverdenen end at gavne Folket i denne Republik, og dog har vi her et stort Parti, hvis Hverv det er at tale Englands Sag. Vore Toldsatser gjør hendes Fortjeneste mindre. De har tilfølgende, at vi selv beholder, hvad hun gjerne vilde have fat i. Vi er uafhængige af hende; men hun er ikke uafhængig af os. Hun vil, at Amerika skal være ligesom Filial af Storbritanien, at vi skal brødføde hende, at hun skal have Overopsyn med vor Handel. Hun vilde helst fabrikere for os og tillade os at avle Hvede og Korn for hende. Vi er villige til at gjøre dette sidste; men vi vil ikke indrømme hende Monopol paa det første.

Fabrikanter, Jordbrugere, Arbeidere og forresten alle næringsdrivende i de Forenede Stater er hver for sig og alle tilsammen interesserede i Vedligeholdelsen af den nuværende eller en bedre Toldlov, som fuldt ud anerkjender Nødvendigheden af at beskytte amerikanske Producenter og Produkter. Vor første Pligt er Pligten mod vore egne Borgere.

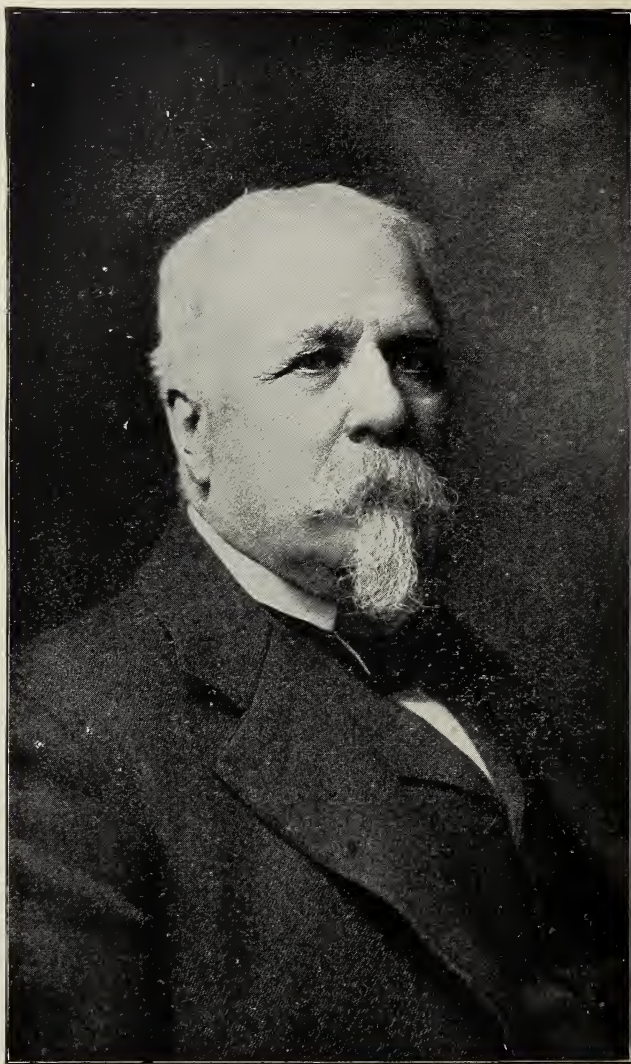
Frihandel kan muligens passe for Storbritanien med dens særegne sociale og politiske Ordninger; men den vilde være en Uting i denne Republik, hvor vi ikke har saadant som Samfundsklasser, og hvor Rastevæsenet længe har været banlyst; hvor alle har de samme Rettigheder; hvor Arbeide er hæderligt; hvor hver Borger kan og skal søge at uddanne og udvikle sig uden Hen-

syn til, hvor tarvelige de Kaar kan være, hvori han er født eller har vokset op. Her er det saa, at den, som idag er Haandværker, om nogle saa Aar er Fabrikant. Under flige Forhold hører Frihandel ikke hjemme. Vi staar os meget godt; det er intet Land i Verden, som har en større Kreditbalance end vi. Vi burde være fornøiede med den Fremgang, vi hidtil har gjort, og glæde os over vore lyse Fremtidsudsigter. Vi ved, hvad vi har udrettet og kan udrette under vor Beskyttelsespolitik. Vi har ogsaa haft en Smule Erfaring med en Told, som ikke beskytter, og som hverken giver Haab eller Mod eller Tryghed. Vor egen Historie dømmes den Politik, som vi nu modarbejder, og er det bedste og eneste nødvendige Forsvar for den Politik, som vi anbefaler. Denne Toldpolitik skaffede os en Del af de Midler, ved hvis Hjælp vi førte Borgerkrigen til et heldigt Udfald. Den har for en stor Del bragt tilveie de Penge, hvormed vi har betalt vore store Statsudgifter og med en Hurtighed uden Sidestykke formindsket vor uhyre Statsgjæld. Den har hjulpet til at give os den mageløse Kredit, som vi nu har, og den har udviklet Landets Rigdomskilder og Folkets Foretagelse. Den har gjort Nationen til, hvad den skulde være, uafhængig eller selvhjulpen. Den har gjort os flittige i Fred og uovervindelige i Krig, og ved Begyndelsen af det andet Aarhundrede af vort Liv staar vi blandt de forreste i alle Grene af Industrien og foran alle andre med Hensyn til en blomstrende Handel; med et sundt Pengesystem og en overfyldt Statskasse, lykkelige hjemme og i Fred med

HON. JOHN SHERMAN.†

MURAT HALSTEAD.

hele Verden. Skal vi nu forandre den Politik, der har givet os saa herlige Resultater? Skal vi kaste overbord den Politik, som vi har fulgt i de sidste tyve Aar, og hvorunder vi har skudt en Vekst og nydt et Velvære, som er uden Sideslykke?"

Morrison's Toldforslag, som gik ud paa, at der skulde været en almindelig Reduktion i de ved Loven af 1883 bestemte Toldsatser, var oppe til Debat i Kongressens Repræsentanthus den 30te April 1884. McKinley holdt en Tale mod Forslaget og afsluttede den med disse Ord:

"Den foreslaaede Forandring vil skade hvereneftes vigtig Gren af Landets Industri, og ingen kan forudsige, hvor stor Skaden blir. Dersom dette Forslag vedtages, vil det være ruinerende for dem, som tilvirker Varer af Bomuld, Uld, Jern, Staal og Glas, og disse Producenter er dog ikke Stratenrøvere, saaledes som Frihandelsmændene har Moro af at kalde dem. De har været virkelige Belgjører, og medens nogle af dem er bleven velstaaende, kan de ikke i sin Almindelighed regnes som tilhørende de rigeste Klasser i Landet. Deres hele Kapital er anbragt i Forretningen og er altsaa i Virksomhed. Mange af dem bruger ogsaa laant Kapital. Den nu foreslaaede Lov vil formindskes Værdien af deres Fabrikker, som ikke er hensigtsmæssige til andet Brug, formindskes Værdien af deres Kapital, indskrænke Salget og Kundernes Kjøbeevne og vil i mange Tilfælde resultere i fuldstændig Undergang og Fallit. Demokraterne kan gjøre dette, hvis de vil. De

har Magten i Huset til at begaa denne store Uret; men lad mig lægge dem paa Hjerte at betænke sig vel, før de tager sig fore at ødelægge det store økonomiske System, hvorunder dette Land har vokset sig meget mægtigere og rigere end noget andet Land i Verden. Det er et System, som indførtes af dem, der grundlagde vor Regering; som godkjendtes af den første Kongres, der samledes og holdt Raad i dette Land, og i det andet Lovforslag, som den Kongres vedtog. Systemet er bleven forsvaret af vore største Statsmænd baade før og nu; det anbefaler sig selv ved sine store Resultater og retfærdiggjøres ved vor hele Erfaring, idet det har vundet industrielle Seire, som er uden Sidestykke i Verdens Historie. Bevarelsen af dette System er fremdeles en væsentlig Betingelse for vort Fremskridt og Velvære. Det foreliggende Forslag er derfor yderst betænkeligt. Ingen kan forudsige eller beregne, hvilke vidtrækkende Følger dets Antagelse vilde have.

Det er et Sprang i Mørket. Der er absolut ingen Nødvendighed for det enten af Hensyn til hele Landet eller til nogen enkelt Næringsvei. Ingen egte Amerikaner ønsker det. Derjom det er en Partinødvendighed for at haandhæve demokratiske Principer og tugte en liden Brøkdal af Partiet, kan Demokraterne have Raad til at vente eller til at blive sine Oprørere kvit paa en anden Maade. De bør lade Skibet frelses og straffe Mytteriet, som de har ombord, uden at ødelægge den dyre Last, som midlertidig er anbetret dem. Det store Folks Interesser er vigtigere end noget Partis

Interesser og Ergjerrighed. Frihandelsmændene har allerede godtgjort, at de har Kontrol over det demokratiske Parti, og de danner et stort Flertal blandt Partiets Medlemmer. Men i hele Landet er de heldigvis et Mindretal. Gjennem sine Partikonferencer har de Magt til at bestemme, hvilken Politik nu skal besølges her, og saa længe de har Magten, kan de forstyrre Landets Forretning; men paa den Maade, hvorpaa de nu gaar frem, vil de ikke længe faa Lov til at beholde Styret i Kongressens Repræsentanthus, der heldigvis er den eneste Afdeling af Regjeringen, hvorover de nu har Kontrol."

Den 14de Juli 1886 forelaa der en Resolution fra Ways and Means Komiteen, som paalagde Finansministeren at bruge en Del af Skattekammerets Overskud — der havde voldt Grover Cleveland saa meget Bryderi, men der ikke længere eksisterer — til Afbetaling paa den offentlige Gjæld. Over det Emne holdt McKinley en lang Tale, hvori han anførte en Masse Tal og Kjendsgjerninger vedrørende Sagen. Hans Udtalelser ved den Anledning er af særegen Betydning nu, da de viser, at han tror, at Præsidenten bør have frie Hænder. Var han Medlem af Kongressen nu, vilde han saaledes arbejde mod det demokratiske og populistiske Forslag om at fratage Præsidenten Myndigheden til at udstede Statsobligationer. Han sagde blandt andet: "Jeg tror, at det er klogt at give de Mænd, til hvem Folket har betroet Styrelsen af Regjeringens Pengeanliggender, Magt til at indkalde Obligationer eller til at undlade

det, efter som Statskassens Tilstand tilfiger dem at gjøre det ene eller det andet. Man skulde ikke binde Hænderne paa Præsidenten og Finansministeren; de bør have fuld Myndighed til at handle under de eksisterende Love, dog saaledes, at Folket kræver npiagtigt Regnskab af dem. Derfor, Hr. Formand, dersom det Amendement, som jeg foreslog ved Begyndelsen af denne Diskussion, og et andet Amendement, som vil blive fremlagt af Mr. Reed, og endnu et, som vil blive fremlagt af Mr. Long, ikke vedtages af Huset, blir jeg nødt til at stemme imod Resolutionen fra Ways and Means Komiteen. Vi kan naturligvis ikke forhindre, jeg kan ikke forhindre, ingen af os Republikanere kan forhindre, at det demokratiske Parti idag giver den demokratiske Regjering et Mistillidsvotum. Vi kan ikke forbyde Demokraterne at udtale en Fordømmelsesdom over de Forenede Staters Præsident og hans Finansminister, og dette er netop, hvad denne Resolution er, og en saadan Dom er det, Demokraterne udtaler, naar de stemmer for dette Forslag."

McKinley har altid havt Die for vore Fordbrugeres store Betydning i vort offentlige Liv. Den 13de December 1887 holdt han for en Fordbrugsforening i Ohio en meget anerkjendende Tale, hvoraf følgende er et Uddrag:

"Farmerne kunde klare sig nok saa godt og endog leve i Overslod uden os; men vi vilde have ondt for at greie os uden dem.

Fordbruget kan medrette siges at være Grundlaget

for al Industri; det staar i nøie Forbindelse med Arbeide af enhver Art. Uigegyldig hvad vort Arbeide er, maa vi hver Dag faa vor Næring ud af Jorden, og vore daglige Fornødenheder kan ikke hentes fra noget andet Forraadskammer. Al Handel og al Forretning er mere eller mindre umiddelbart et Resultat af det Arbeide, som J, mine Herrer, udfører. Det er Jordbruget, som har skabt vore Byer og givet dem sin Befst. Det er fra Jordbruget vi faar den største Del af vore Indtægter. Det er især Jordbrugerens Lærv, som Regjeringen har havt for Øie i de sidste tredive Aar. Sig mig, hvorledes Jordbruget drives, og jeg skal med næsten ufeilbar Sikkerhed slutte mig til Landets politiske System, dets Regjeringsform og dennes politiske Karakter. Naar Landet er delt i smaa Brug, der som Regel tilhører dem, der dyrker dem, vil dette lede til, at Folk er mere stræbsomme og uafhængige og gjør større Fremskridt og lever et rigere Liv og naar høiere op baade i aandelig og i materiel Henseende. Et saadant Folk vil ikke længe taale nogen anden Regjering end en, som er fri, med samme Love og samme Rettigheder og samme Anledning for alle Borgere. Et lidet og vel dyrket Brug var det gamle Mønster, som pristes af Oldtidens Bismænd og Filosofer; som gamle Vergil siger: 'Man skal prise en stor og dyrke en liden Eiendom.' Vi maa i dette Land undgaa den Uting, at store Strøg eies af Spekulanter, som ikke bor paa Stedet, og vi maa for alting ikke tillade, at store eller smaa Landstykker kommer i Hænderne paa Folk, som har sine Hjem i andre Lande. Vort

Land skal tilhøre vore egne Folk, og vi maa ikke tillade fremmede Syndikater eller vore egne Korporationer at tage det ud af Hænderne paa de virkelige Farmerne.

En af Historiens vigtige Lærdomme er den, at Jordbruget ikke kan naa den høieste Fuldkommenhed eller Udvikling uden ved Hjælp af Handel og Fabrikvirksomhed og Haandverksarbeide. Hver af disse er en nødvendig Betingelse for de andres sunde Velst og Trivsel. Fremskridt paa det ene Omraade sikrer Fremskridt paa det andet ogsaa. Der er ingen Strid mellem dem; de kan ikke undvære hverandre; naar den ene af disse Industriegrene lider, lider de andre med.

Lad os følge det Raad, som vor Republik's Fædre gav os, adlyde deres Formaning, staa fast i deres Tro, lade de forskjellige Grene af Industrien støtte hverandre, og lad os forsvare vor nationale, industrielle og personlige Uafhængighed mod hele Verden og saaledes gaa den store Fremtid imøde, som er tiltænkt os og vore Efterkommere. Jeg haaber, mine Herrer, at I vil have baade Fornøielse og Nytte af dette Møde, og med min Tak og mine bedste Ønsker siger jeg Godnat."

McKinleys Betragtning af Spørgsmaalet om Bilæggelse af Stridigheder ved Hjælp af Voldgift fremgaar af Slutningen af en Tale over det Emne, som han holdt i Kongressens Repræsentanthus den 2den April 1886:

"Jeg tror, Hr. Formand, paa Voldgift; jeg tror, at den er det Middel, hvorved internationale Stridigheder burde afgjøres. Den repræsenterer en høiere

Civilisation end Afgjørelsen af saadanne Stridigheder ved Krig. Jeg tror, at den staar i nøiagtig Samklang med det bedste, som bor i Menneskeheden. Jeg tror, at Boldgift er det rette Middel til Afgjørelse af Tvistigheder mellem Arbeide og Kapital; den vil hjælpe til at faa istand en bedre Forstaaelse mellem dem, bringe dem nærmere sammen, skabe et bedre Forhold, forhindre Magtens Misbrug, forhindre Uretfærdighed og Undertrykkelse. Den vil forebygge, at Arbeidere taber sin Løn, og at Handel og Omsætning forstyrres; og dersom Huset enten ved Lovgivning eller paa anden Maade kan bidrage, om noksaa lidet, til Opnaaelsen af dette Maal, vil det fortjene og sikre sig alle deres Tak, som elsker Fred og god Orden og Ret og Retfærdighed."

Den 14de September 1887 holdt McKinley for "Mahoning Valley Pionerforening" en Tale over Emnet "Fremtidsudsiget og Tilbageblik," og deri forekommer denne slaaende Udtalelse:

"Vi kan neppe tænke os, at den kommende Generation vil høste saa store Resultater, være saa rig paa Opfindelser eller gjøre saa forbausende store Fremskridt; men hvem kan vide? Der synes altid at være en Hjerne og Samvittighed og Mandekraft, der er rede til i rette Dieblik at fremstaa og til at opdage de Kræfter, som er nødvendige, for at Menneskeheden kan fortsætte sin Seirsgang. Du og jeg har seet store Ting; men disse tør være ubetydelige i Sammenligning med dem, som ingen endnu har seet, men som Fremtiden skal udvikle. Nydningmandens Øks og Risle og Mod og Samvit-

tighed og Forstand og Styrke og hans Tro paa Gud lagde Grundvolden under de herlige Institutioner, som har gjort vor eksempellose Fremgang mulig. Nyenglands Skolehus, der blev bygget samtidig med Rydningsmandens Hytte og Pæleverk, har været vor flammende Fakkell, som vi stoltelig har baaret frem gennem dette Aarhundrede, og som har fyldt hele Verden med sit Lys."

Bostons "Home Market Club" indbød McKinley til at holde en Tale i den By den 9de Februar 1888. Hans Emne var toldfrit Raamateriale, og i Betragtning af, hvad der senere har fundet Sted, er følgende Uddrag af denne Tale meget træffende:

"En Toldreformator, som nylig havde besøgt denne Stat, sagde for nogle faa Dage siden til mig, at Massachusetts allerede havde sikret sig alle de Fordele, som Beskyttelsestolden kunde give, og at Statens Interesser saavel som dens Tilbøieligheder nu bød den at arbejde for Frihandel. Da vi gif nøiere ind paa Sagen, nødtes han til at indrømme, at den livlige Fabrikdrift, som vi ser overalt i denne Stat, den høie Rang, som Staten indtager, og den Fuldkommenhed, som Industrien har naaet, var Følge af det amerikanske Beskyttelsesystem; men nu vilde Frihandel eller en Toldordning, som vilde være næsten det samme som Frihandel, sætte denne Stat istand til i endnu høiere Grad at faa Overtaget, over de Dele af Landet, hvis Industri er mindre udviklet. Dersom jeg — hvad jeg ikke gjør — indrømmede Sandheden af min Vens Ræsonnement,

vilde Situationen altsaa fort og godt være denne: Massachusetts har Beskyttelsestolden at takke for, at hun indtager sin nuværende fremskudte Stilling, og Beskyttelsestolden har været undt hende af de andre Stater, der ikke er saa langt fremskredne i Fabrikdrift, og der ikke saa længe eller i saa fuldt Maal har nydt godt af denne Told. Nu trænger hun den ikke længere selv, og derfor vil hun ikke, at de andre Stater skal nyde dens Velsignelser. Hun benyttede sig af den for at naa sin fremskudte Stilling i Handel og Fabrikvirksomhed. De nyere Stater skal nu til at klatre opover den samme Stige; men nu vil, dersom min Ven har Ret, Massachusetts velte Stigen og alt, som er paa den, overende. Jeg ved, at dette er en styg og uretfærdig Anklage mod Massachusetts, som Statens Næringsdrivende ikke vil taale, og som ikke finder noget at støtte sig til i Statens Historie."

Bed den samme Anledning sagde McKinley ogsaa dette:

"Dersom altsaa toldfri Uld vil give Folket billigere Klæder, maatte de vel isølge det samme Ræsonnement kunne gøres endnu billigere ved at afskaffe Tolden paa Løi og paa færdigshede Klæder, saaledes at Folk vilde blive velsignet med de allerlaveste Priser og de allerbilligste Klædesplag. Dersom det eneste, vi skal tænke paa, er at faa lave Priser, kan der ikke være nogen Grund, hvorfor vi ikke burde have toldfri Klæder, lige saavel som toldfri Uld. Det hænder dog, at vi betaler den høieste Pris for en Vare, netop naar vi kjober den

billigst. Den Pris, for hvilken en Vare sælges, er ikke det eneste Hensyn; vor Kjøbeevne og de Penge, hvormed vi betaler, maa ogsaa tages med som vigtige Faktorer i Regnestykket. Hvis en Mand ingen Penge har og hverken har eller kan faa noget at bestille, er alting dyrt for ham. Prisen er af liden Betydning, naar han ikke har noget at betale med. Har jeg ikke andet end mit Arbeide at stole paa, og jeg ikke kan faa solgt dette, kan det være mig temmelig ligegyldigt enten Varerne er billige eller dyre.

Englands Fabrikker og især deres øvede Arbeidere trænger Beskyttelsestolden, ligesaa meget som den trænges af de andre Staters Industri og Arbeide. Den er en tvingende Nødvendighed ikke blot her, men i alle Dele af Landet, dersom den nuværende Arbeidsløn skal holdes vedlige. Uden Tolden kan vore Industrier ikke med Held konkurrere — ikke engang paa vore egne Markeder — med Englands, Frankriges, Belgiens og Tydsflands, saalænge Arbeidslønnen hos os er 50 til 75 Procent høiere end hos dem. Denne Ulighed kan vi ikke undgaa paa anden Maade end ved en Told paa Produkterne af det billige Arbeide; en Told, som maa opveie Forskjellen. Vi kan ikke konkurrere, medmindre der er lige Vilkaar og Arbeidets Kostende er det samme. Frihandel vil enten gjøre Vilkaarene lige ved at gjøre Arbeidslønnen ligesaa lav her som hos vore Konkurrenter i andre Lande, eller den vil lukke vore Fabrikker og Verksteder og ødelægge Produktionen og Konkurrencen herhjemme.

Frihandel betyder billigt Arbeide, og billigt Arbeide betyder mindre Komfort, en formindsket Evne til at kjøbe, en hensygnende Industri og en afhængig Stilling i det hele. Og hvert Skridt henimod Frihandel, — som begynder med tolsfrit Raamateriale, — er et langt Skridt bent henimod mindre Arbeidslønninger og en Forandring af den amerikanske Arbeiders Kaar; og denne Forandring vil ikke indskrænke sig til det Arbeide, som lægges paa angjældende Raamateriale, men vil tilslut berøre alt Arbeide af enhver Art.

Mit Ønske er at bevare det amerikanske Marked for de amerikanske Producenter, og jeg vilde ikke betænke mig paa at forhøje Tolden hvorsomhelst dette maatte være nødvendigt til Opnaaelsen af dette Maal. Jeg vilde ikke lade en Mand eller en Maskine i Landet gaa ledig eller staa stille, dersom vi ved at beholde det amerikanske Marked udelukkende for os selv kunde skaffe dem Arbeide og holde dem gaaende. Hver Allen Tøi, som vi indfører, gjør, at vi trænger en Allen mindre af vort eget Fabrikat.

Lad England skjøtte sig selv; lad Frankrige varetage sine egne Interesser; lad Tydskland sørge for sine egne Folk; men lad i Guds Navn Amerikanerne tage sig af Amerika. Hver Ton Staal, som importeres, gjør Hjemmeproduktionen saa meget mindre. Hvergang vi indfører nogen Fabrikvare, faar den amerikanske Arbeider saa meget mindre at gjøre og følgelig saa meget mindre Fortjeneste. Jeg vilde under alle Omstændigheder først skaffe vore egne Arbeidere Ar-

beide, og den Politik, som ikke har dette Maal for Øie, er i Strid med Amerikas Interesser. At sikre vore Arbeidere det nævnte Gode er Beskyttelsestoldens store Maal. Frihandelsmanden siger: Lad de udenlandske Arbeidere udføre Arbeidet, dersom vore ikke vil udføre det for samme Pris.

Protektionisten siger hertil Nei, og Arbeiderne siger Nei og protesterer med fuld Ret og med Foragt mod dette Forsøg paa at degradere deres Arbeide og berøve dem deres Uafhængighed og deres Ære som Mænd.

Mod det Parti, der søger at faa os til at gjøre et Skridt tilbage, kommer der til at rejse sig en Storm af Uvilje, som vil feie det væk. Fra hvem er det, at Klagen mod Beskyttelsestolden kommer? Den kommer fra de saakaldte lærde Skolemænd; fra Poeterne, hvis Digtning vi kan glæde os over, men hos hvem vi ikke vil søge Undervisning i Statsøkonomi; fra Dilettanterne og indbildte Diplomater med faste Indtægter; fra dem, som 'arbejder ikke, spinder og ikke', og fra dem, som 'ikke samler i Lade'; som har anbragt alt, hvad de eier, i Obligationer og Pantehestelser; som vil, at alting skal være billigt, med Undtagelse af Penge, alting let at faa fat i med Undtagelse af Mynt; som foretrækker andre Landes Sæder og Skikke for vore egne, og som synes bedst om det, som kommer fra andre Lande, det være sig Folkeskik eller Handelsvarer, og som ikke vil, at deres Frihed til at bruge disse Ting skal indskrænkes af noget, der heder Beskyttelsestold."

Femtende Kapitel.

Frihed og Arbeide.

“Republikens Haab er Borgere, som besjæles af Trostaa mod Hjem og Familie og oprigtig Loyalitet mod Landet.”

H r. Præsident, mine Herrer Medlemmer af Illinois State Federation of Labor og af Trade and Labor Assembly of Chicago! Mine ærede Medborgere! Det glæder mig at faa være med Dem i Festsigholdelsen af vor Nations hundrede og nittende Fødselsdag, for at vi kan opfriske vor Begjistring for Frihedens og Lighedens hellige Sag og paany vie os til det Arbeide i Forening med vore Medborgere i alle Dele af Landet at bevare den frie Regjering, som vore Fædre oprettede for mere end et Aarhundrede siden. Ingen By i Amerika har bedre Ret og Grund end Chicago til at glæde sig over sin Størrelse og Styrke, og ingen Borgere i nogen By i nogen Stat skulde feire denne Dag med mere Lyst og Iver end Chicagos Arbeidere, som har haft saa stor en Andel i at gjøre denne By til en mægtig Millionstad, hvis eksempellose Fremgang har vakt Verdens Beundring og Forbaujelse.

Vi er en Nation af Arbeidere. Det har været sagt, at Amerikanerne har det travlt lige fra Fødselen, og at de aldrig faar Tid til at dovne sig. Vi har vor Stolthed deri, at vor høieste Udmerkelse blandt Verdens Nationer er den, at vi har sat Arbeidet i Højædet. De Forenede Stater har omtrent lige saa megen Energi eller Arbeidskraft som Storbritanien, Frankrige og Tyskland tilsammen, og det vil sige, at Amerikaneren gennemsnitlig har mere end dobbelt saa stor Arbeidskraft som Folk i noget andet Land. Men med vort forbedrede og overlegne Maskineri er hver amerikansk Arbeider istand til at udføre endnu mere Arbeide i Forhold til sin Konkurrent i Europa. Og det er ikke nok med, at den amerikanske Arbeider gjør mere og bedre Arbeide; men der er nu i dette Land flere dygtige og intelligente Haandværkere i Forhold til Befolkningen end i noget andet Land i Verden. Intet andet Land kan opvise et saa stort Procentantal af vel oplyste Arbeidere eller saa stort et Antal af Borgere, som har faaet en god Skoledannelse. Folketællingen af 1890 opgiver Antallet af dem i de Forenede Stater fra 10 Aarsalderen og opover, som udfører produktivt Arbeide, til 22,735,000, og Mulhall, den berømte engelske Statistiker, nævner det som en Kjendsgjerning, at intet andet civiliseret Land har nogensinde før kunnet rose sig af at have saa mange som 41,000,000 skoledannede Borgere. I denne fremragende Fagmands fornylig udkomne Oversigt over vort Lands industrielle Virksomhed finder vi mange slaaende Udtalelser, der kunde

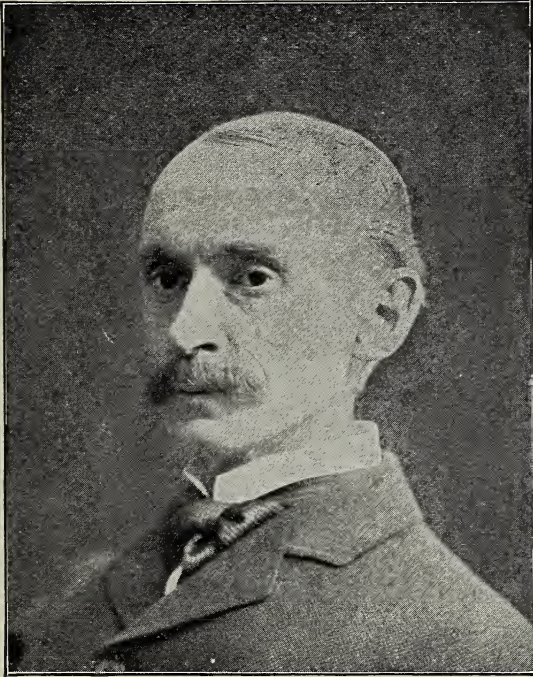
tjene os som Text til patriotiske Betragtninger. Han erklærer saaledes med oprigtig Aabenhed:

'Kaster vi et Blik udover Menneskeheden i gamle Dage eller i vor egen Tid for at maale Nationernes fysiske, mekaniske og aandelige Kraft, vil vi ikke finde noget, som kan sammenlignes med de Forenede Stater i dette Aar 1895. Den fysiske og mekaniske Kraft, som har sat et Folk af Bedhuggere og Jordbrugere istand til paa mindre end et Hundrede Aar at blive Verdens mægtigste Nation, er bare Summen af den Kraft, som ligger i de sterke Menneskearme i Forening med Hestekraft, Maskineri og Dampkraft anvendte paa Hverdagslivets nyttige Kunster og Videnskaber. Den Kraft, som pløier Jorden og saar Sæden og høster det modne Korn; den Kraft, som forvandler Hvede til Mel og forvandler Uld og Bomuld til Klæder; den Kraft, som graver Jernet op af Jorden og lægger Jernbaner; den Kraft, som tømrer Huse og bygger Byer; den Kraft, som producerer og fordeler de Gjenstande, der opholder og forskønner Livet, kan ved hver national Folketælling maales med næsten samme Nøjagtighed som den, hvormed Astronomen maaler Himmellegemernes Afstand fra hverandre.'

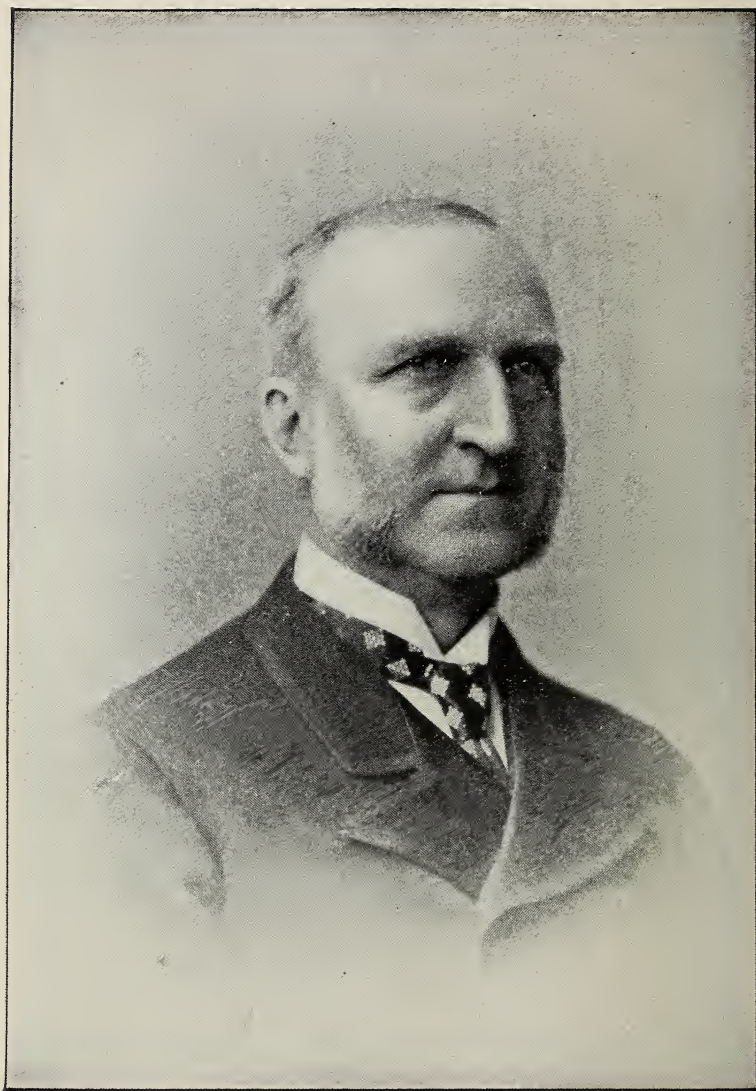
Vi vil ikke nu indlade os paa dette Regnestykke, hvor interessant det end kunde være; men vi vil lykønske Eder, mine Herrer, med den Kjendsgjerning, at Chicago med Hensyn til Fremskridt og Udvikling paa alle Felt altid har staaet i forreste Række og udmerket sig. Denne Nøs tilkommer særlig de her forsamlede Mænd; thi jeg

er sikker paa, at for sin forbausende Vekst maa denne mægtige By særlig takke sine Lønsarbeidere og Haandverkere. Det kan med Sandhed siges, at ingen anden By i Landet har i samme Grad som Chicago været et skinnende Lys, et Eksempel og Mønster paa Foretagelse og Energi for mange Folk i mange Stater. Chicago har vist Veien for hele det store Nordvesten, som nu gjør de andre Dele af Landet Rangen stridig. Det er i sin Orden, at Folk i Chicago holder Glædesfest, og især da paa denne glade Høitidsdag, paa hvilken vi fejrer Mindet om vor Nations Fødsel.

Denne Dag, som for bestandig maa blive den største i vort Lands Historie, er fyldt af patriotiske Minder. Den tilhører Historien og den er heltigjennem stor og vækkende. Hvert Minde, hver Tradition og hver Begivenhed i Forbindelse med denne Dag maa fylde hver Fædrelandsven med sand Loyalitet mod Landet og med Haab og Mod og med Tillid til dets Fremtid. Denne er Frihedens Daagsdag; den Dag, paa hvilken de unges Hjerter er stolte og glade, og de gamles Hjerter blir unge igjen. Vi fejrer den til Minde om det største i Mennekehedens Historie, den amerikanske Uafhængighedserklæring, den kraftigste Protest mod Overgreb og Tyranni i den og i enhver anden Tidsalder. Denne Erklæring har ingen Medbeiler; Lincolns uddødelige Proklamation om Slaveriets Afkæmpelse har bare udfyldt og afsluttet den. Yorktown viste Veien; men det var ved Appomattox, at baade Uafhængighedserklæringen og

FORH. STATSEKRETÆR DAY.

CHAUNCEY M. DEPEW.

Lincolns Proklamation fik sin herlige og utvetydige Afslutning.

Den 4de Juli fører os tilbage til Amerikas store Heltetid, og jeg kan ikke tænke mig noget mere nyttigt end en Undersøgelse af vor nationale Festsdags Oprindelse og Betydning og et Blik paa endel af de store Fædrelandsvenner, som har givet os den. Paa denne Dag fejrer vi Nationens Fødsel, den for hele Menneskeheden glade Begivenhed, der har skabt de velsignelsesrige Institutioner, som vi nu har, hvis Bevarelse og videre Udvikling skulde være vor højeste og helligste Omsorg. Vi kan ikke studere vort Lands tidlige Historie uden at forundre os over det Mod, den Fremsynthed, den Klogskab og det Storsind, der besjælede de Mænd, som udstedte Uafhængighedserklæringen, og som derpaa indførte i Historien en ny Regjering paa en skreven Grundlov. De Mænd, som udarbejdede Uafhængighedserklæringen og Grundloven, synes at have været særlig udrustede af Gud til dette store Arbeide; han opreiste dem ligesom de gamle Profeter og gav dem Kraft og Visdom til at udføre det Storverk, hvortil han havde valgt dem.

Begge de nævnte Aktstykker udarbejdedes for en Del af de samme Mænd, og aldrig har Anden i et foreløbigt Dokument faaet et sandere Udtryk i Afslutningen. Tænk, hvilke herlige Mænd det var, som udgjorde den saakaldte Continental Congress af 1776; og de fleste af dem var unge Mænd, hvis senere Liv opfyldte de Løfter, som deres første Storverk gav. En-

hver Amerikaner kan opregne disse berømmelige Mænd uden at springe over eller at gjøre Undskyldninger for nogen af dem. Fra Virginia kom Thomas Jefferson, Uafhængighedserklæringens Forfatter; Harrison, Nelson, Wythe, Lee'erne og Braxton, allesammen berømte Mænd i Statens Annaler og villige til at ofre sit Liv og alt, hvad de havde, for sit elskede Land. Fra Massachusetts kom John Hancock, 'den fredløse, men uroffelige Præsident;' John Adams, 'Uafhængighedens Kolos,' og hans ligesaa fædrelandsfjendede Frænde, Samuel Adams, 'Revolutionens Fader.' I Nærheden af dem sad Benjamin Franklin, den aldrig raadløse Bismand; den veltalende Edward Rutledge fra Syd Carolina og de utrættelige og talentfulde Frihedens Talsmænd Thomas McKean og Cæsar Rodney fra Delaware. I en anden Gruppe faar vi kanske stille de fire modige Mænd, som senere sammen med Washington og andre udarbejdede og underskrev Grundloven. Roger Sherman fra Connecticut, George Read fra Delaware og James Wilson fra Pennsylvania. I Nærheden af dem var de ædle og dygtige Raadgivere og Talere Arthur Middleton fra S. Carolina og Richard Henry Lee fra Virginia. Saa var der John Witherspoon af Princeton College, en Talsmand for den kristne Lære om borgerlig Frihed; John Penn, den staute Patriot fra N. Carolina; Lyman Hall fra Georgia; Chase, Paca og Stone fra Maryland, Bartlett og Whipple fra New Hampshire, Floyd og Livingston fra

New York, Hopkins og Ellery fra Rhode Island og den unge og fyrige Charles Carroll af Carrollton.

Vi maa hellerikke undlade at nævne to til af disse berømmelige Fædrelandsvenner, Dickinson, den veltalende 'Pennsylvania Farmer,' og hans Kollega, Robert Morris, 'Revolutionens Finansminister,' hvis Energi og Selvopofrelse var saa ubegrænsede, som hans Retsskaffenhed var uantastelig. Det fortælles, at da han for Regjeringens Skyld havde paataget sig Forpligtelser til et Beløb af \$1,500,000, sagde han til en af sine Venner, som var Kvæker: 'Jeg vil have Penge til Krigens Udgifter!'

'Hvilken Sikkerhed kan du byde?'

'Mit Ord og min Gæ, ' svarede Morris.

'Robert, du skal faa Pengene.'

Ligejaa nyttig og maaske ligejaa indflydelsesrig som de fleste af Medlemmerne var Kongressens dygtige Sekretær, Charles Thompson, som i femten Aar trolig førte Protokol over alle dens Forhandlinger og som baade førte Opsigt med og attesterede Underkrifterne under Erklæringen. Vi har ham maaske mere end nogen anden at takke for den kunstneriske Form, hvori det oprindelige haandskrevne Pergament er opbevaret.

Disse Mænd og andre af samme Karakter var det, som grundlagde vor Regjering. Det har altid flaaet mig som en meget heldig Omstændighed, at de var en repræsentativ Forsamling, ikke bare i den Forstand, at de repræsenterede de forskjellige Stater og Landsdele, men ogsaa deri, at de repræsenterede de forskjellige Livs-

kalb. Landet var nyt og lidet udfiklet; men disse Mænd havde lært alle Sider af det amerikanske Folkeliv og Forholdene at kjende. Mange af dem var Mænd med stor Erfaring i de offentlige Affærer; Mænd som havde hugget sig selv Wei, som havde ryddet store Hindringer afveien for at komme frem, men som ikke i nogen Forstand var Eventyrere eller letfindige Revolutionister.

De byggede ikke for sig selv alene, men for os. Deres Planer strakte sig langt ind i Fremtiden; ja de omfattede alle Tider og alle Menneſker. De ofrede og kjæmpede ikke for øieblikkelig Fordel, men for at gavne Efterſlegten; ikke for de amerikanske Kolonister alene, men for den hele Menneſkehed, hvorſomhelſt Mænd og Kvinder arbeider og strider for at forbedre ſine Livsvilkaar.

Uafhængighedserklæringen var Sjælens Stræben efter at afkaſte ſine Lænker. Den var Menneſkehedens Længſel efter Frihed; Frihed til at tænke, tale og handle uden anden Indſkrænkning end den, der beſtaar i retfærdige Love, ſom Menneſkene ſelv giver ſig. Skulde dette Forſøg løbe uheldig af, vilde alt være tabt, og Tyranni og Undertrykkelse vilde vedvare for beſtandig. Den var Hiſtoriens ſtore Kamp for Friheds- og Lighedſtanken. Den indbefattede de 'uafhængelige Rettigheder, Liv, Frihed og Fagen efter Lykke,' og det var ikke Forfatterens Skyld, at Slaveri endnu en Tid vedblev at eksistere i Republiken. Han forſtod nok, at der i Erklæringen manglede noget, og han affattede den med

det Maal for Die, at den for bestandig skulde blive staaende som et Folks Protest mod Tyranni, Undertrykkelse og Slaveri af enhver Art.

Frihed og Samvittighed seirede, og som Følge af denne Seir har vi nu i mere end Hundrede Aar kunnet glæde os ved den frieste og bedste Regjering i Verden. Den Frihed, som kjøbtes saa dyrt, var ikke Lovløshedens og Tøilesløshedens Frihed, men Frihed til at leve under og adlyde Love, som Folket i Frihed gav sig selv. Det var ikke Frihed for blot en Samfundsklasse, men Frihed og politisk Lighed for alle Borgere; ikke for de store og rige og fornemme; men for Masserne, rige og fattige, høie og lave. Det var ikke en Seir, som let blev vundet; tværtimod, det er et Under, at den overhovedet kunde vindes. Kampen førtes af nogle fattige Kolonier, som var omgivne af Fiender og dertil havde som Modstander den mægtigste Regjering i Verden, 'Havets stolte Dronning,' deres gamle Moderland med hele sin Magt og med alle sine gjennem Aarhundreder samlede Rigdomme.

Det kostede syv Aars Krig at faa Uafhængighedserklæringen respekteret som noget mere end endel Uroftifteres tomme Ord. Og dog manglede der i dette Dokument noget, som Jefferson havde tænkt at tage med. Det er en interessant Kjendsgjerning, at Uafhængighedserklæringens Forfatter og nogle af dem, som var ham behjælpelige, dybt beklagede Slavehandelen, som dengang florerede i flere af Kolonierne. Der er en Sandhed, som fortjener at ihufømmes, at Jeffer=

fon i det første Udkast nævnte som et af Klagepunkterne mod Kongen, at denne hælde med dem, som drev Slavehandel. Her er det Afsnit, som blev strøget, og det maa virkelig siges at være noget af det mest slaaende i hele den merkkelige Erklæring:

'Han (Kong Georg) har ført en hjerteløs Krig mod selve den menneskelige Natur; han har krænket dens helligste Rettigheder og røvet Liv og Frihed fra Folk i fjerne Lande, som aldrig har fornærmet ham, idet han har fanget dem og med Vold ført dem bort og enten ladet dem blive Slaver i en anden Verdensdel eller ynkelig omkomme undervejs. Denne Røverkrig, som er en Bederstyggenhed endog blandt hedske Folk, føres af Storbritaniens kristne Konge. Idet han har været fast bestemt paa at holde aabent Marked, hvor Mennesker kjøbes og sælges, har han misbrugt sin Betoret til at forhindre ethvert Forsøg paa ved Lovgivning at stanse eller indskrænke denne skjændige Trafik. Og for at sætte Kronen paa sit Verk søger han nu at egge disse samme Folk til at bære Vaaben mod os og til at kjøbe den Frihed, som han har berøvet dem, ved at myrde de Folk, i hvis Hænder han har overleveret dem; og han vil saaledes betale for de Forbrydelser, som han før har begaaet mod et Folks Frihed, med Forbrydelser, som han nu søger at faa dem til at begaa mod et andet Folks Liv.'

Dette blev desværre udeladt af den ellers fuldkomne Uafhængighedserklæring. Tænk, hvor uendelig megen Sorg og Lidelse vi vilde have undgaaet, dersom

man havde taget den ovenciterede Erklæring med! Vi vilde have været fri for en styg Skamplet paa dette Lands gode Rygte, og det vilde have frelst Tusinder af Liv, om denne store Sandhed var bleven staaende som en Del af vort Frihedsbrev og dens Aand var bleven indlemmet i vor Grundlov af 1787. Det er dog tvilsomt, om Uafhængighedserklæringen var bleven vedtaget, dersom man ikke havde strøget denne Del af Jeffersons Udkast. Noget af Kolonierne vilde uden Tvil have negtet at gaa med paa den, da de, eller enkelte af deres Folk, selv drev den ugudelige Trafik. Uafhængighedserklæringen gaar saa langt og er saa god, som Tiden tillod; mere krævedes ikke da, og det kan lidet nytte at fortryde det nu. Jefferson maatte, skjønt modstræbende, give efter; men det Afsnit, som ovenfor er anført, vil for bestandig staa som et Vidnesbyrd ikke blot om hans store Hjerte og varme Fædrelandskjærlighed, men ogsaa om hans overordentlige Skarpsind og Fremsynthed som en af Amerikas dygtigste og ædleste Statsmænd. Vi kan ikke andet end tænke paa, at det som boede i Jeffersons Hjerte og i mange andres for Hundrede og nitten Aar siden, vedblev at røre Hjerterne, saaledes at Mænd ikke fik Fred, før Slaveriet var endelig afskaffet. Det kostede næsten Hundrede Aars Agitation og derefter en Krig, der krævede flere Hundrede Tusen Menneskeliv og flere Tusen Millioner i Penge, at faa ind i Landets Grundlov det, som Jefferson fra først af vilde have taget med i Uafhængighedserklæringen.

Det er interessant at se paa de næsten uovervinde-

lige Hindringer, der syntes at stille sig iveien for den endelige Seir, hvorved denne Verdensdel fik en fri Regjering. Tiden tillader mig ikke engang at nævne alle disse Hindringer. Der var dog en stor Fare, som synes at have været lidet paaagtet dengang, men som gjør et dybt Indtryk paa mig, og som tør have almen Interesse, fordi den kaster et klart Lys over Washingtons Karakteradel og den store Andel, han havde i Arbeidet for at sikre os de Goder, som vi nu nyder. Det var, efter at Krigen var endt, skjønt Fred endnu ikke var offentlig proklameret. Washington havde faaet indstændige Anmodninger om at lade sig udraabe til Konge; men han viste dem fra sig med Afsky og vilde ikke høre noget saadant nævne. Armeen var paa denne Tid ved Newburgh uden Penge og næsten uden Mad og Klæder. Washington skilbrer dens Tilstand i et Brev til Krigsministeren, hvori han siger :

Naar jeg under de nuværende Omstændigheder ser, hvorledes et Antal Mænd, som er Fortvilelsen nær ved Tanken paa, hvad de har lidt og endnu skal lide, skal sættes paa bar Bakke, knugede af Fattigdom og af hvad de kalder Folkets Utaknemmelighed, thyngede af Gjæld og uden en Skilling til at komme hjem med, efter at de har ofret sin bedste Kraft, og mange af dem ogsaa sin Fædreneerav, i Kampen for sit Lands Frihed, og efter at de har lidt alt, som kan lides paa denne Side af Graven — jeg gjentager, at naar jeg betragter alt dette og ikke kan pine noget som helst, der kan trøste disse Mænd eller give dem Haab for Fremtiden, kan jeg ikke fri mig for

den Frygt, at der truer os en forfærdelig Ulykke. De kan stole paa mig, naar jeg forsikrer, at det er næsten forbi med Armeens Fædrelandsfind og Taalmod, og at der aldrig før har hersket en saadan Misfornøielse som nu.'

Han stod imellem Armeen og Kongressen. Han havde en dyb Medfølelse med sine tapre Baabenbrødre i deres ynkkelige Forfatning; men i deres Nærværelse og i sit hele Forhold til dem forsvarede han dog Kongressen og søgte frem det, som kunde undskyldte dens Forsømmelse af at skaffe tilveie, hvad Armeen saa saart tiltrængte. Der var bitter Misnøie blandt Tropperne, og der udstedtes og uddeltes blandt Officerer og Soldater et Manifest, som var vel skikket til at egge dem op til Lovløshed og Volds handlinger. I dette Manifest stod der :

'Der maa være en Grænse for Tro og Taalmodighed ogsaa. Tøier man det for langt, udarter de til taabelig Godtroenhed og Feighed. Dersom I behandles paa denne Maade, medens de Baaben, I bærer, er nødvendige til Landets Forsvar, hvad kan I da vente, naar der blir Fred; naar eders Røst blir svagere og eders Styrke mindre, fordi I ikke længere staar sammen; naar disse Baaben, hvormed I har bundet Hæder, tages fra eder, og naar I ikke har andet igjen af eders Udmerkelse som Soldater end eders Sygdomme og Saar? Kan I samtykke i at nedlægge eders Baaben og have bare Fattigdom og Glendighed og Foragt paa eders gamle Dage? Kan I finde eder i at vade i Haabløsh-

hedens Dynd og leve af Fattighjælp gjennem Resten af det Liv, som I hidtil har levet med Gode? Kan I gjøre dette, nu velan, gaa da hen og lad Torjerne le ad eder og Whiggerne spotte eder, og — hvad der er endnu værre — lad Verden ynke eder. Gaa, for at I kan fulgte ihjel og glemmes.'

Manifestet gjør en direkte Gentydning til Washington, idet det fortsætter: 'Der er Grund til Mis-tanke mod den Mand, der nu raader til mere Modera-tion og Overbærenhed. Lad Kongressen forstaa, at den har Ansvaret for Fremtiden, at dersom Freden blir gjenoprettet, skal intet uden Døden skille eder af med eders Baaben, og at dersom Krigen fortsættes, vil I trække eder tilbage til en eller anden ubeboet Landsdel og derfra spotte de andre, naar deres Frygt kommer over dem.'

Dette var den Stilling, som Washington maatte se i Dinene. Disse Ord, som aandede Misnøje og Oprør, faldt i god Ford hos mange af de tapre, men lidende Mænd, hvem han i syv lange Aar havde baaret paa sit store Hjerte. Han erklærede, at denne var den mørkeste Dag i hans Liv; intet Nederlag i alle Revolutionens Aar havde seet saa frygtelig og truende ud. Han saa, at de halvsnøgne og sultende Tropper var paa vei til at gjøre Oprør, og at der da maaske vilde blive en blodig og fortvilet Borgerkrig, hvori Drivfjederen vilde være Lyften til at røve og plyndre. Hvad skulde han nu gjøre for at afverge den overhængende Fare?

Uden hans Vidende eller Samtykke var der sam-

mentaldt et Møde, for at Soldaterne kunde fatte en Bestemmelse. Han forstod, hvor alvorlig Stillingen var, og hvor skjæbnesvangert dette Møde kunde blive for Armeen og for Landet. Det kunde komme til at ødelægge alt, som den langvarige Kamp havde udrettet. Han fattede en rask Beslutning. Han befalede, at Mødet skulde udsættes fire Dage, og udarbejdede en Tale, der med Hensyn til Kraft, ædel Fædrelandskjærlighed og selvopofrende Hengivenhed mod den Sag, for hvilken de i Fællesskab havde kæmpet, neppe har noget Sideslykke i Revolutionstidens Litteratur. Han indfandt sig paa Mødet, som blev holdt den 15de Mars 1783. Det var det vanskeligste Dieblik i hans Liv; den nye Republik's Skjæbne hang i Vegtskaalen. Ligeoverfor de tapre Mænd, som havde samlet sig til Mødet, følte Washington bare Kjærlighed, Taknemmelighed og Sympati. Han tog sin skrevne Tale frem og skulde til at læse den op. Han havde for et Dieblik glemt sine uundværlige Brillen, og medens han nu fandt dem frem og satte dem paa, sagde han:

‘Disse Dine, mine Venner, er blevne matte og disse Lokker hvide i Landets Tjeneste; men jeg har dog aldrig havt nogen Tvil om dets Retfærdighed.’

I Anledning af Manifestet sagde han: ‘Hvad kan Forfatteren have tænkt paa, da han anbefalede saadanne Forholdsregler som disse? Kan han være en Ven af Landet og af Armeen? Nei; han smeder Rænker i den Hensigt at ødelægge begge. I vort fælles Lands Navn besværges jeg Eder, at I, saasandt I har Eders

egen hellige Ære kjær, saasandt I har Agtelse for de menneskelige Rettigheder, saasandt I sætter Pris paa Amerikas militære og nationale Karakter, — at I udtales Eders dybe Afsky for den Mand, som under noget som helst Paaskud ønsker at ødelægge vort Lands Frihed, og som er saa ugudelig at ville fremskynde en Borgkrig iblandt os og drukne vor unge Nation i Blod.'

Efter at have opfordret dem til fremdeles at vise det samme selvopofrende Fædrelandsfind og Pligttroskab, som før havde været deres Særkende, og med Taalmodighed vente Retfærdighed af det Land, de saa trofast havde tjent, fortsatte han:

'Bed at beslutte og gjøre dette følger i den lige Wei til Eders Dnsers Maal. Derved forstyrres I Eders Fienders samvittighedsløse Rænker og leverer endnu et Bevis for Eders eksempløse Fædrelandskjærlighed og Taalmodighed, som er istand til at taale alt, og I vil ved den ædle Værdighed, hvormed I nu optræder, give vore Efterkommere Anledning til at sige, naar de taler om det herlige Eksempel, I har sat Menneskeheden: "Havde denne Dag manglet, vilde Verden ikke have faaet se, hvor nær Fuldkommenhed det er muligt for menneskelig Dyd at naa".'

Saadanne Ord fra en saadan Mand som Washington kunde ikke være forgjæves. De gjorde ogsaa Virkning øieblikkelig; det var, som om han havde været inspireret. Da han var færdig med sin Tale, gif han ud af Salen alene og lod de andre sidde igjen for at

overveie, hvad han havde sagt, og fatte sin Beslutning. Officererne vedtog straks en Tafferesolution, hvori de forsikrede Washington om sin Tillid og Kjærlighed og fralagde sig alt Ansvar for det ugudelige Manifest. Dermed var for dengang Faren for en Borgerkrig afværget, og det var næsten otti Aar, før den igjen saa alvorlig truede Landet.

Dette er, jeg gjentager det, en Dag, paa hvilken vi bør drage frem vore store Minder, og jeg vil nævne en anden Episode fra Revolutionskrigens Tid, som maaske vil interessere Dem. Den 18de April 1783 udstedte Washington sin Kundgjørelse om, at Krigen var endt. Lad mig læse den:

'Armeens øverstkommanderende General befaler, at en Erklæring om, at der er sluttet Fred mellem de Forenede Stater og Storbritaniens Konge, skal oplæses imorgen Klokken tolv i den "nye Bygning," og at den hoslagte Proklamation skal oplæses imorgen Aften for hvert Regiment og Korps i Armeen. Derefter skal Feltpresterne med de enkelte Brigader takke den almægtige Gud for al hans Misfandhed, og særlig fordi han til sit Navns Pris og Ære har gjort Menneffenes Brede til intet og ladet Krigens Raseri ophøre blandt Nationerne.'

Vi har ogsaa en Grund til nu at takke den samme Gud for hans Misfandhed mod os og for den underbare Maade, hvorpaa han indtil denne Dag har bevaret vort Land 'mod Menneffenes Brede til Guds Ære' og til vor herlige Fremgang.

Da denne Befaling var udstedt, var der Jubel blandt Soldaterne; og selv de Officerer, som bare nogle Uger før havde været nær ved at gjøre Oprør, reves nu med af den glade Begeistring og sang den herlige Frihedshymne, som dengang var kjendt og afholdt, men som forlængst har gaaet af Mode:

“The States, O Lord, with song and praise,
 Shall in Thy strength rejoice;
 And, blest with Thy salvation raise
 To heaven their cheerful voice,
 And all the continent shall ring,
 Down with this earthly king;
 No king but God.”

Saa interessante som disse Begivenheder er for dem, der ønsker at forstaa Fortiden for derved at sættes istand til at gjøre Fremtiden bedre, faar dette dog for denne Gang være nok. Vor Fortid er sikker; det er mod Nutiden og Fremtiden, at vi har Pligter. Vore Fædre har sat os et godt Eksempel; skal vi vise mindre Mod og Fædrelandskjind i Udførelsen af det, som er os paalagt?

Hvilken mægtig Bygning er ikke bleven reist paa den Grundvold, som vore Fædre lagde, da de satte sine Navne under Uafhængighedserklæringen! De tretten Kolonier er nu fireogfirti Stater, og de 3,000,000 Mennesker er blevene til 70,000,000. Vi har indført Frihed, hvor der var Slaveri. Fra at være, hvad mange betragtede som bare en Forening af Stater, der naarsomhelst kunde afløses, er vi blevene en mægtig og uadskillelig Union; fra at være et lidet Folk af Jord-

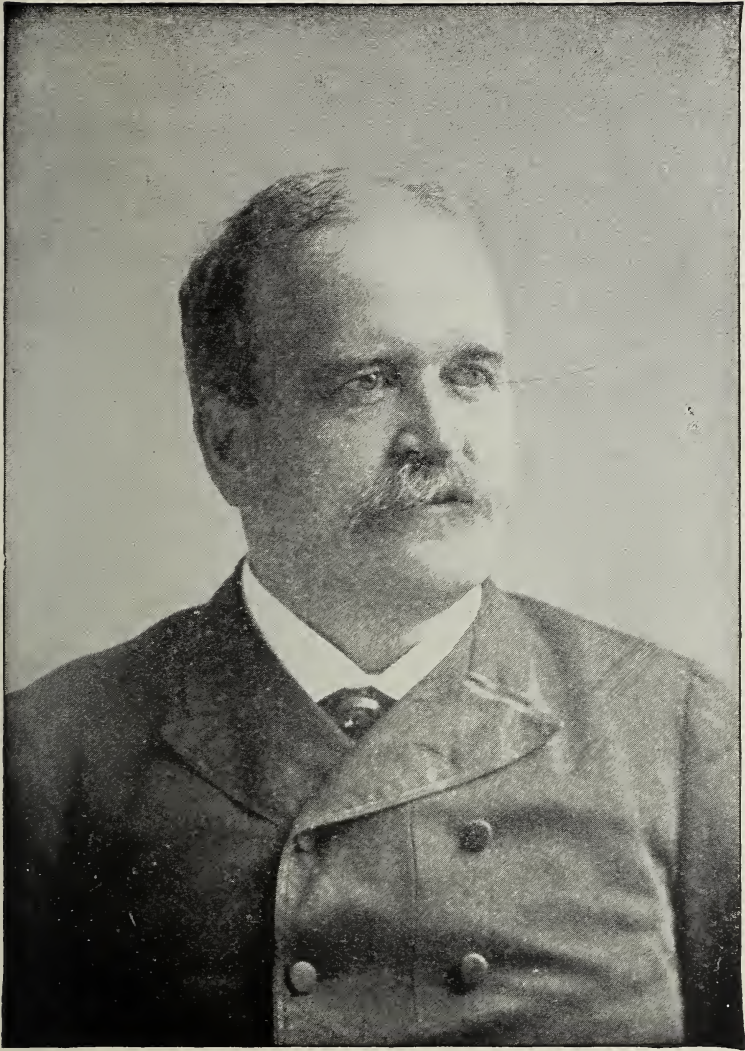
brugere er vi bleven den første blandt Verdens Nationer i Kunster og Videnskaber, i Fabrikdrift og alle Industri-grene. Frihed, Arbeide og Kjærlighed har udrettet det altfammen. Vi har sat Arbeidet i Højsædet og hævdet den Sandhed, at det er den nyttigste Borger, som er den bedste Borger. Vor Konstitution og vore Love giver alle Borgere lige Rettigheder, og denne Lighed maa for bestandig bevares og styrkes og anerkjendes overalt. Vi er allesammen Amerikanere; i vor Stemmeret eier vi alle den samme Herskermagt, og den Borger er den bedste, som gjør sin Pligt paa bedste Maade; som følger det Lys, Gud giver ham; som indrømmer alle Folk af alle Racer den Ret, han kræver for sig selv, og som altid respekterer andres Rettigheder; som altid er villig og færdig til at staa sin Næste bi; som har det bedste Hjerter, den hæderligste Karakter; den største Kjærlighed og Sympati, og som ikke vil forholde et eneste Medmennecke den Ugtelse og Ret og Beskyttelse, han forlanger for sig selv. Det er saadanne Borgere, enhver Tid trænger, og det er dette, hvortil vi maa oplære os selv og vore Børn. Det er dette Borgerfjnd, som er Republikens Haab og kan sikre dens Bestaaen; Mennekkhedens og vort eget høieste Haab; et Borgerfjnd, som viser Trostaa mod Hjemmet og Familien, altid er loyalt mod Landet, opelkfer en sand national Selvbevidsthed og en egte og grundig Amerikanisme, og som altid gaar opad og fremad mod den moderne Civilisations høieste Ideal; et Borgerfjnd, som har Ugtelse for Loven og for de foresatte Myndigheder; som loyalt forsvarer, beskyt-

ter og støtter den Regjering, hvoraf hver Borger er en Del, og hvori hver har en Stemme, og som hviler paa Flertallets frie Valg og Samtykke.

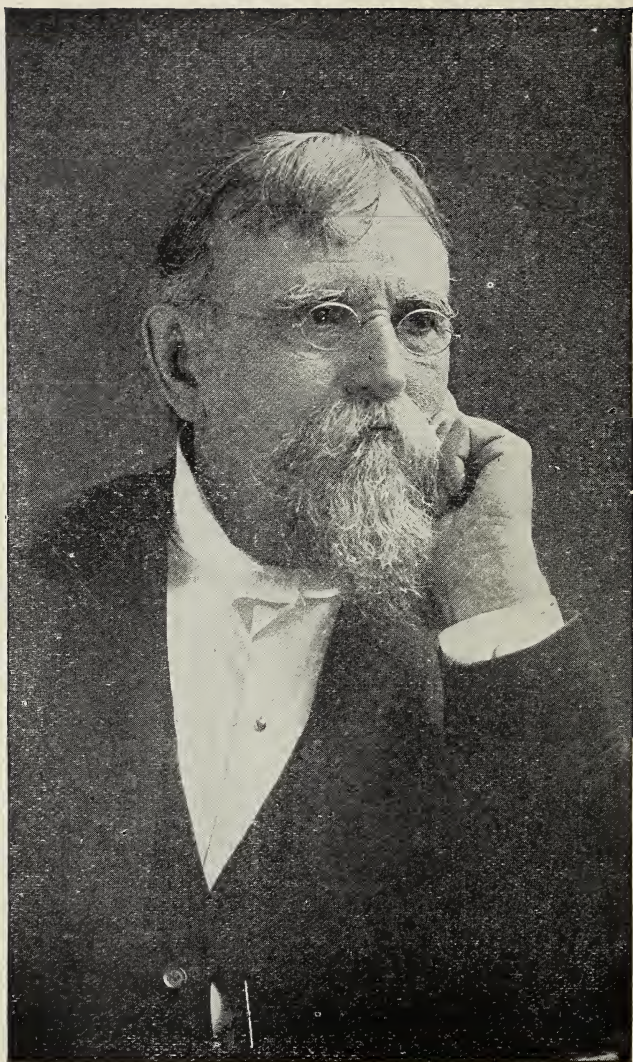
Det var dette Borgerfjnd, som besjælede vore gamle Puritanere og de Mænd, der satte sig op mod Englands Overgreb og udstedte den udødelige Uafhængigheds-erklæring. Det var dette Sjnd, som gav os en Patrick Henry, en Franklin, en Washington, en Jefferson, en Adams, en Jackson, en Grant, og som frembragte en Lincoln, hvis Navn har beriget Historien, og hvis Proklamation om Slaveriets Affjæffelse har været til Guds Ære og til Besjæffelse for hele den menneskelige Slegt.

Det er dette Borgerfjnd, som besjælede de Mænd, der har kjæmpet Republikens Kamp fra Uafhængighedskrigen til Borgerkrigen; som har strøget Slaveri ud af de Forenede Staters Grundlov; som har affjæffet Standsforskjel og Trældom og gjort Frihed og Lighed til alles Gie i denne Republik. Den største Kamp, som Nationen har kjæmpet, har været Kampen for at sikre Arbeidet Retten til paa lovlig og fredelig Maade og uden at krænke andres Rettigheder at gjøre med sin Dygtighed, Energi og Flid, hvad det finder for godt. Denne Kamp har sikret Arbeiderne Retten til selv at bruge, hvad de fortjener, for sine egne Hjem og Familier; den har lært Arbeiderne, at de er ansvarlige ligeoverfor sin egen Samvittighed, og den har besjælet dem med Iver og Lyft til at gjøre den bedst mulige Brug af

HON. JOHN D. LONG.

GENERAL LEW WALLACE.

enhver Anledning til at virkeliggjøre Menneſkehedens høieſte Forhaabninger.

Fred, Orden og god Forſtaaelse blandt Folket med Fædrelandsfjærlighed i Hjertet; Sandhed, Ære og Retfærdighed hos Regjeringen i alle dens Afdelinger; Willighed hos alle til at adlyde Loven og have de ſamme Rettigheder under Loven og de ſamme Forpligtelser mod Loven, — diſſe er de Betingelser, ſom vil gjøre vor Regjering for ſterk til nogenſinde at blive forſtyrret af indre Stridigheder eller til at blive ſtyrtet af ydre Fiender. Saaledes vil Regjeringen ved Folket under Himlens Forſyn velſigne og berige og løfte Folket, ſom ſtøtter og opholder den.

I Amerika er ingen født til at ſtyre; ingen kan vente at opnaa en høi Stilling, medmindre han ſelv for-tjener den. Men alle, ſom vil, kan gjøre ſig Haab om at opnaa hvilkenſomhelſt Ærespoſt, og Hiſtorien har viſt, at den, ſom har tilbragt ſin Ungdom i de tarveligſte Aaar, ofte har naaet den høieſte Magt og Værdighed i ſin modne Manddomsalder. Det er for længe ſiden bleven godtgjort, at Jefferſon havde Ret, og at vor frie Regjering, ſom er i Folkets egne Hænder, er den ſterkeſte ſaavelſom den bedſte i Verden. Vi tager ingen anden Regjering til Mønſter; vi vil ikke have noget andet Flag end vort eget herlige Stjernebanner.

Lad mig ſige til de her forſamlede Arbeidere i Chicago: Vær tro mod Fædrenes Ekſempel og Lære, ſøg at ligne dem i Fædrelandsſind og Pligttroſkab Hvor ſtore de nuværende Vanſkeligheder og Fremtidens

Dpgaver end kan være, faar vi møde dem med samme Loyalitet mod Landet, den samme Kjærlighed til Hjem og Familie, den samme Anerkjendelse af vor Afhængighed af Gud, som altid var et Særkjende ved vore store Fædre. Deri er den bedste Garanti for vor Fremgang og Lykke og for Opnaaelse af vore bedste og kjæreste Ønsker. Lad os stole paa vore frie Institutioners Styrke og tro paa vore Medborgeres Retfærdighed; thi som Lincoln ofte sagde, 'der er intet andet Haab i Verden, som er lige med dette.'

Lad mig tilslut give os det Raad og den Formaning, som ved en lignende Anledning udtaltes af den ærværdige Robert C. Winthrop af Massachusetts. Ved Hundredeaarssfesten i 1876 holdt han i Boston en mesterlig Fjerde Juli-Tale, et af de sidste af hans store offentlige Foredrag. Han var da næsten saa gammel som vor Regjering og havde i en lang Række af Aar taget aktiv Del i vort offentlige Liv og flittig studeret vor Historie og vort Folk. Saaledes udrustet og med den Visdom, som Erfaring og Alder giver, udtalte han disse vegtige Ord:

'Derjom jeg uden at være ubeskedet turde haabe, at noget af det, som jeg paa denne vor Høitidsdag kan sige, vilde overleve Døgnnet og naa vore Efterkommeres Øren, kunde jeg ikke undlade igjen at lægge os paa Hjerte den hellige Pligt, som paahviler enhver Borger af dette Land, at verne om og haandhæve vore Fædres store Principer — at Frihed og Lov er uadskillelige, at Grundloven og Unionen ikke maa krænkes. Jeg kunde

ikke undlade at bede hver Mand komme ihu, at politisk Selvstyre ikke kan lykkes, medmindre den enkelte Person lærer at styre sig selv; at en Regjering maa der være, og at dersom Folket i sandhed skal regjere, maa hver enkelt udøve sin Herfermyndighed over sig selv ligejaa-vel som alle over alle; hver maa regulere sit eget Liv, modstaa sine egne Fristelser, holde sine egne Videnskaber itømme og frivillig paalægge sig selv noget af den Tvang og Disciplin, som under andre Regjeringsformer paalægges af en vilkaarlig ydre Magt; med andre Ord, enhver maa bruge sin Frihed til at øve sig i borgerlige Dyder. Jeg kunde ikke undlade at advare mod den fordærvende Indflydelse af Umaaadelighed, Ødselhed og Lüksus. Jeg kunde ikke undlade at formane til at fremme almindelig Folkeoplysning, at yde rigelig til vore Skoler og Universiteter, at arbejde for at fremme Videnskab og Kunst i alle deres mangfoldige Forgø-ninger og Forhold og at opmuntre og opholde alle de herlige Barmhertighedsanstalter, som i vort Land fremfor alle andre har prydet vor moderne Civilisation med dens høieste Ære og Værdighed.

Jeg kunde ikke ønske mig nogen højere Ære end den at kunne kalde disse herlige Ord mine. Jeg vil gjøre dem til mine og bede mine Tilhørere om at høre, bevare og lære andre dem som en Lovregel for os og vore Børn. Amerikansk Borgerånd efter det Mønster vil bevare vor Frihed og løfte vort Folk og gjøre vort Lands Fremtid endog mere herlig, end dets Fortid har været ærefuld."

Sekstende Kapitel.

Mrs. McKinley i sit Hjem.

Den store Protektionists Hustru — Sterk tiltrods for sin legemlige Svag-
hed — Hjælper til at bære alle sin Mand's Byrder — "Altid
lykkelig, naar hun er omgivet af Venner,
Børn og Blomster."

(Stiisje af Miss S. D. Hallmart).

Det glæder mig at gjøre Deres Bekjendtskab,"
sagde hun, da jeg nærmede mig hendes Stol.
Stemmen er som en slags Indholdsfortegnelse
over Karakteren. I det Dieblik, hun havde talt, vidste
jeg, at Mrs. McKinley var en af de Kvinder, som ind-
tager Folk ved sin elskværdige Oprigtighed.

Det blev yderligere bekræftet af hendes Ansigt og
af den Maade, hvorpaa hun rakte mig Haanden.

Guvernør McKinley førte mig ind til sin Hustru
gjennem en Alynge af Politikere og Venner, som sad
paa Terrassen og den brede Veranda udenfor hans Hjem
i Canton. Medens vi gik gjennem den noget mørke og
brede Gang henimod Dagligstuen, hørte vi Latter og en
forvirret Lyd af kvindelige Stemmer.

“Jeg vil ikke forstyrre Mrs. McKinley, hvis hun har Gjester,” sagde jeg.“

“Da er jeg bange for, at De aldrig kommer til at træffe hende,” svarede han. “Det er den Betaling, hun erlægger for sin Elskværdighed, og hun gjør det med Glæde. Hun er altid lykkelig, naar hun har Venner, Børn og Koser omkring sig.“

Dg i denne Atmosphære fandt jeg hende. Hun havde fremmede af det smukke Kjønn fra California og Vermont, Venner fra den Tid, da hendes Mand var i Kongressen. Koser var der allesteds. Man syntes at være kommen ind i et Drivhus. To bitte smaa Stole syntes at vente paa at blive tagne i Besiddelse. Guvernøren vendte sig for at tage op et lidet trindt, gulloftet, tre Aar gammelt Barn, som kom med Hænderne fulde af Blomster og Munden færdig til at blive kysset af “Tante McKinley.“

“Det er det Navn, som alle mine Bekjendte under ti Aar, kjender mig ved,” sagde Mrs. McKinley. “Det var min Stolthed, at jeg kjendte hvert Barn i Canton. Men nu frygter jeg, at Byen har vokset fra mig; men der er nok noget ved denne ‘Reciprocitet;’ thi Børnene synes at drages til mig, fordi de ved, at jeg holder af dem.“

Hendes Kjærlighed til Børn.

Hvis Mrs. McKinley blev spurgt, hvad hun af alt synes bedst om, vilde hendes første Svar være “Børn“. For treogtyve Aar siden mistede hun de to smaa, som kom for at bringe Lykke i det hyggelige Hjem i Canton.

Den første blev født Juledag, og den anden blev født den 1ste April. Siden Klängen af de to smaa Stemmer forstummede for bestandig, har Mrs. McKinley fundet, at hendes Hjerter banker hurtigere ved at høre en Barnestemme end ved noget andet, og at hendes Kjærlighed er bred nok til at omslynge alle smaa, enten de er fine og fornemme, eller de er Børn af en Betler.

Ved Siden af hendes store Modtagelsesstol staar to smaa Gyngestole. En tilhørte deres førstefødte, og den anden var Mrs. McKinleys Barnetrone, da hun var "Baby Sarton" og var hele Cantons Kjæledægge. Medens Mrs. McKinleys Liv har forgrenet sig vidt omkring og skabt Lykke i mange andre Liv, er dog Rødderne fæstede for bestandig i den lille trivelige By i Vesten.

For seksogtyve Aar siden var Ida Sarton Cantons skjønneste og rigeste unge Dame. Hendes Fader var Forretningsmand, og efter den Tids Forhold var han formuende. Han eiede Land, Huse og Banker. Han var en Presbyterianer af den gamle Skole, og hans Børn opdroges i samme Tro, de maatte studere Westminsterbekjendelsen og lære udenad den kortere lille Katekisme.

Han var en Mand med megen Indflydelse i sit County, og hans vakre unge Datter blev meget feteret, da hun efter at have gennemgaaet et Institut for unge Damer i Media, Pennsylvania, kom hjem og gjorde sit Hus for Cantons Selskabsliv. Hendes Far havde imidlertid sine egne Ideer om en ung Piges Pligter og

mente, at det skulde blive noget andet med hans Datter end bare "Fjas og Friere".

"Piger skulde", sagde han, "lære noget, hvorved de selv kan forsørge sig, om Skjæbnen skulde vise sig ugunstig". Hans skjønne Datter ansattes derfor i hans egen Bank for et Aars Tid, for at det kunde sees, om hun i Media havde lært andet end "en Smule Latin".

"Det var sørgelige Udsigter for mig", sagde Mrs. McKinley, da hun omtalte dette. "Alle de andre unge Piger havde Brødre, som kunde være deres Kavalerer, medens min eneste Bror var bare et Barn. Men", fortjatte hun muntert, "hver Mand i Byen forsikrede, at han vilde være en Bror mod mig, og — ja, det var lykkelige Dage."

"Men Guvernøren, var han en Barndomskjæreste, som jeg har hørt?" spurgte jeg.

"Nei, det var han ikke. Han rømte fra Hjemmet for at deltage i Krigen, da han var seksten Aar gammel og tjente under General Hayes. Det var det sterke Baand mellem disse to. Derefter blev han Sagfører i Canton og — de andre Brødre vendte mig efterhvert Ryggen. Vor Forlovelse vandt alles Bifald, min Faders allermest, og saa holdt vi altsaa Bryllup."

McKinley førte sin Brud til det Hjem, hvor hun nu bor. I femogtyve Aar har Huset paa North Market Street staaet der uforandret. Guvernøren og hans Hustru elsker hvert et Billede, som hænger paa dets Vægge, og hver Rose, som slynger sig over Terrassen.

Den Første Presbyterianskirke, en vakker Sten-

bygning, blev indviet ved Saxton-McKinley Brylluppet. Bygmesteren skyndte sig med at faa Bygningen færdig, saa at dette Bryllup blev den første kirkelige Handling inden dets Vægge. Familien Saxton er endnu aktive Medlemmer og Støtter af denne Kirke, men Mrs. McKinley gaar med sin Mand til Methodistkirken, som han tilhører. Ligesom Ida Saxton var Cantons skjønneste Dame for femogthve Aar siden er Mrs. William McKinley nu dens mest afholdte Kvinde. Ingen Uresbevisninger i Statens eller Nationens Hovedstad har fordærvet hende. Hun er ligesaa venlig imod en gammel Beundrer, der ikke er blevet til noget stort, som hun er imod en af Landets mest berømte Mænd. Hun interesserer sig varmt for Folk. For hende er Manden mere, end den Stilling, han beklæder. Det er Personen, ikke Klassen, som hun synes godt om. Som Guvernøren sagde, det vilde være vanskeligt at finde Mrs. McKinley, naar hun ikke havde Besøg. Døren staar altid aaben. Det gode Naboerforhold, som pleier at raade i mindre Byer, er meget fremtrædende i Canton, og for McKinley Familiens Vedkommende kan det siges, at den har Naboer i alle Dele af Landet.

Den Dag, jeg var der, kom der ikke færre end femti Benner paa Visit, og dette var bare en almindelig Hverdag.

Mrs. McKinleys Vndlingsplads er det store Hjørnevindu i den lange Dagligstue i Husets vestlige Fløi. Her kan hun sidde i Timevis og tale med Benner og lege med Børn eller se paa de mange, som gaar

eller rider eller fjører forbi. North Market Street er nemlig en af de fashionable Gader, og Bymyndighederne tænker paa snart at give den det mere betegnende og velklingende Navn McKinley Avenue.

Jeg siger, at hun "sidder" der i Hjørnevinduet; thi Stjæbnen tilføiede Mrs. McKinley et tungt Slag for treogthve Aar siden, og hun orker ikke at gaa.

I disse treogthve Aar har hun aldrig haft Styrke til at staa eller gaa uden Hjælp.

Bed hendes Side ligger der altid en stærk guldknappet Mahognistof, og en Vennearm maa tjene som Støtte paa den anden Side.

Dette er det eneste, som viser, at hun er Invalid. Der er mange, som lider langt mindre, men ser meget mere ihgelige ud. Mrs. McKinley er en middelskøi, velbygget Kvinde med et stærkt Ansigt og klare Dine. Ligeoverfor Fremmede peger hun paa Stoffen og siger med et Smil: "Jeg er ikke stærk, ser De." Ellers vilde det ikke falde dem ind, at hun ikke kan gaa eller for den Sags Skyld løbe omkap med hvilkenjomhelst almindelig stærk Kvinde.

Hun ser nemlig meget godt ud.

Hun er af omtrent Middelskøide med en pasjende fjldig og en rank Figur. Ansigtet er stærkt med en bred, men ikke meget høi Pande, kronet af hendes korte, bløde og graa Haar.

Mrs. McKinley syntes ikke netop om dette; men hendes frodige Haar maatte klippes, da hun ikke var stærk nok til at bære det's Vægt gjennem alle sine mange

Pligter som en Embedsmands Hustru. Det klæder hende dog godt, som det er. Hendes Haar, Pande og Dine minder sterkt om Elizabeth Stuart Phelps. Hendes Dine er meget udtryksfulde og passer udmerket godt til det sterke Drag om Munden. De er, hvad man kalder "magnetiske". I dem kan man læse, at hun har lært i Videlfernes Skole, at Naturen har givet hende en god Forstand, at hun har et stort Hjerte, og at hun er en øm og lykkelig Hustru.

Men bagenfor dette vil den, som ser nøie efter, ogsaa opdage et ubøieligt Mod, en sund Dømmekraft, som er istand til at se Verden lige i Dinene, og endelig inderst inde en fast Beslutning om ikke at lade sig knække af noget som helst, Livet maatte bringe med sig.

En saadan Kvinde kan Skjæbnen eller ydre tilfældige Omstændigheder og Tilfældigheder ikke beseire. Hun er større end nogen Ulykke, som kan tilstøde hende.

Hendes Sygdom er ikke noget, som hun søger at skjule. Hun taler om den til alle sine Bekjendte, ikke fordi hun er glad i at tale om sig selv, men som en Undskyldning for, at hun ikke kan vise sig mere opmærksom mod sine Gjester; skjønt alle ved, at hun virkelig i dette Stykke gjør mere end mange, som har en sterkt Helbred og tænker mere paa sin egen Bekvemmelighed.

Det var i Modtagelsesværelset om Eftermiddagen, at hun kom til at nævne sin Sygdom, idet hun til en ivrig Bicyclerhatterse sagde, at her fik hun ialfald faa Lov til at være udenfor, da det var en Sport, hvori hun

aldrig kunde tage Del, "efterfom jeg ikke engang kan gaa," spjode hun til.

En ung Pige sukede herved, og Mrs. McKinley vendte sig mod hende med den underlige Omhed, som man ser i en Piges Dine og omkring hendes Mund, naar nogen nævner den elskedes Navn, og sagde:

"Men, mit Barn, jeg eier en ædel Mand's varme Kjærlighed."

Hvem kunde saa efter det ynke hende?

McKinley's Hengivenhed mod sin Hustru er en Del af vor Historie. Det vilde ellers ikke være passende at tale om denne Sag; men alle, som har seet dette Egtepar, ved om den.

Han er for klog en Mand til ikke at forstaa, at hans Hustru er i Besiddelse af en sund praktisk Dømmekraft, og at hun forstaaer at veie Mænd og Begivenheder, og han har derfor ogsaa havt Forstand nok til at tage hende med paa Raad, naar han har havt noget vigtigt fore.

Det Klarsyn, som hun fik i Urv efter sin Far, kommer vel med for Statsmandens Hustru. Træffer hun nogen, som fortjener at studeres, saa studerer Mrs. McKinley ham.

Den ypperlige Anledning, som hendes Mand's Stilling har givet hende, ved Siden af den Omstændighed, at hun ikke har været nødt til at opslide sin Kraft ved Deltagelse i Selskabslivet og andet saadant, har i en merkelig Grad udviklet hendes Evne til at tjende, hvad der bor i Folk; ja, man kan sige, at denne

Evne er udviklet i en Grad, som godt kan skræmme den, der vil søge at vinde noget ved at føre hende bag Lyset.

Hendes vindende Personlighed.

Denne hendes Verdenskundskab har dog ikke i mindste Maade gjort hendes Ansigtstræk haarde. Den har bare givet det yndige og sømme Ansigt et Præg af Styrke og Viljefasthed. Der findes ikke en Rynke mellem de sorte Dienbryn; den klare Både vidner om et jævnt Gemyt. Ansigtet vidner nok om, at hun ved, hvad Smerter er; men det fortæller ogsaa, at hun ikke har havt det med at ærgre sig og klage.

Jeg spurgte en gammel Veninde af Mrs. McKinley, om denne altid bevarede denne Sindets Ligevegt, som jeg den Dag havde undret mig over; den var bleven sat paa en haard Prøve. Det var en lummer Dag, og der havde været en stadig Strøm af Besøgende fra Klokkerne elleve om Formiddagen til fem om Aftenen. Vel et Dusin udenbys Gjester havde ogsaa stanjet til Middag, og Mrs. McKinley havde siddet ved Bordenden og fungeret som Vertinde. Blandt disse Gjester ved Bordet var Mark Hanna, den forhenværende Flaademinister Proctor fra Vermont, Dommer og Mrs. Speers fra California og endel andre ligesaa bekjendte Personer.

"Ja," svarede Veninden, paa mit Spørgsmaal; "jeg har aldrig i mit Liv seet hende i daarligt Lune. Det siger sig selv, at hun sommetider blir meget træt;

men hun synes at have tugtet sig selv til at opgive Kvindens almindelige Ret til at være vrang og urimelig, naar hun er træt."

"Bare jeg har en liden Forkjølelse," sagde en Officersfrue, "blir jeg vranten, saaledes som Tilfældet er med næsten alle Kvinder; men saa pleier min Mand at minde mig om Mrs. McKinley, og faar mig saaledes til at skamme mig."

Hendes Yndlingsplads.

Jeg nævnte det Sted i hendes Hjem, hvor hun synes bedst om at være. Det er ved et stort Vindu, der vender mod et Nabohus og Terrassen ved Siden, medens Dobbeltvinduet foran fører ud til den brede Veranda, foran hvilken der er en anden stor Terrasse. Mrs. McKinleys Stol staar i Nærheden af Vinduet til Siden. Bordet lige ved er værd at se paa. Det er sammenføjet af de forskjellige Træsorter, som findes i Ohio. Ved Verdensudstillingen i Chicago havde det Plads i Ohios Bygning, og senere blev det foræret til Guvernør og Mrs. McKinley.

Det er meget stort og er vakkert udskaaret. Paa det ligger de nyeste Tidsskrifter, et Fotografi i Ramme af Guvernørens Hest "Midnat," endel Portræter af kvindelige Skønheder, og saa allestedes, hvor der er en Plads til dem, Potter og Vasjer fulde af herlige Roser.

Jeg skulde ikke have sagt, at disse Roser stod overalt, hvor der var Plads til dem, men at alt andet maatte

finde sig i at blive ryddet væk, saa der kunde blive Plads for Roserne, som Mrs. McKinleys Venner sender hende en Overflod af.

En stor Bæse af dem var sendt hende af endel Elever ved en Pige-skole, hvem Guvernøren Aftenen før havde overrakt deres Diplomer. En stor Kasse af prægtige røde Roser, som kom, medens jeg var der, var en Foræring fra en Blomsterhandler i Philadelphia, der bad om Lov til at give dem Navnet "Mrs. McKinley Roserne," da de var en ny Art.

Der er ikke megen Stas i dette Bærelse; men Møblementet vidner om fin Smag. Bærelset maa nærmest kaldes Familiens Dagligstue. Billederne er for det meste Portrætter af Slegtninge og Venner. Der er hans Forældre og hendes Forældre. Saa er der i en dobbelt Ramme Portrætter af Præsident og Mrs. Hayes. Mrs. McKinley viste mig ogsaa et Billede af sin lille Datter, som døde, og af sin Mand og sig selv, da de som fordringsløse unge Egtefolk begyndte Livet sammen. Selv dengang laa der dog i deres Dine 'Drømme om Fremtids Storhed.'

Paa Bæggene hænger en hel Del Portrætter af de store Kunstnere i Litteratur og Musik, og et prægtigt Piano vidner ogsaa om Mrs. McKinleys kunstneriske Smag og hendes Kjærlighed til Musikken.

Bagenfor denne Dagligstue er Mrs. McKinleys Soveværelse. Det er vakkert møbleret i Chippendale med Kobberbeslag og draperet med fransk Cretonne. Toiletbordet er belæst med Sølvgenstande, og Bæ-

relset faar sit Lys gjennem store Vinduer, som vender ud mod Haven. Om Sommeren er forresten Huset paa alle Kanter omgivet af grønt og Blomster.

Hvad Spiseværelset angaar, saa er et Blik paa det lange Bord nok til at stadfæste Sandheden af, hvad Fred, Gubernørens farvede Faktotum, pleier sige, at "skjønt der er bare to i Familien, dækkes Bordet for tolv". Det er, som man altsaa vil skjønne, et gjeftfrit Hus.

Skulde Mrs. McKinley blive Hersterinde i det hvide Hus, tror jeg ikke, at det selskabelige Livs Krav vil overskride hendes Kræfter. Hun har Øvelse i at underholde Gjester, og dette ikke blot i sit Hjem i Canton, men i alle Dele af Landet. Hun har nemlig været med sin Mand overalt, hvor han har reist.

Der var en, som nævnte, at hun muligens kom til at blive "Landets første Dame". Mrs. McKinley lo og rystede paa Hovedet:

"Jeg har forsøgt det en Gang", sagde hun, "og siden den Tid har jeg altid sagt, at det var nok for mig. Jeg fungerede som Vertinde i det hvide Hus i to Uger, engang Mrs. Hayes ikke var hjemme. Hun og jeg havde længe været meget gode Venner, og jeg var ofte i det hvide Hus, ligesom hun ofte besøgte mig paa det Hotel, hvor vi dengang boede. Hun fik mig da til at overtage Bestillingen som Vertinde i Præsidentens Hus, medens hun var ude paa en Reise. Og det var ikke nogen let Bestilling."

Mrs. McKinley er en prægtig Vertinde. Hun er enten født med — hvad jeg dog ikke tror er Tilfældet

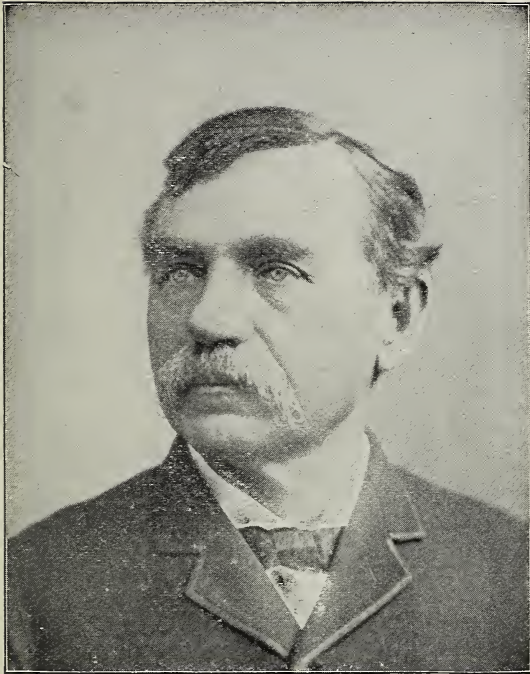
med nogen — eller hun har lært den Gave at lade andre tale og at faa sine Gjæster til at vise sin bedste Side frem. Og vi beundrer jo altid den, som faar os til at synes godt om os selv. Folk forlader derfor Mrs. McKinley med den behagelige Overbevisning i Hjertet, at de har en god Portion Vid og Lune.

Mrs. McKinley har denne merkelige Gave; men hun ved det ikke.

Da jeg sagde Farvel til hende, var jeg nær ved at fortælle hende bent frem, hvor godt jeg syntes om hende. Jeg haaber, at mine Dine fortalte det.

I mit Hjertes hemmelige Braa vidste jeg nok, at jeg havde stanjet der i Huset længere, end jeg ifølge Selfabslivets Love strengt taget havde Ret til. Men hun sagde Farvel paa en saadan Maade, at hun fik mig til at glemme denne Forseelse. Dette er ogsaa et lidet Træk, som forklarer, at hun har saa mange Venner, og at de holder saa meget af hende.

Idet jeg gik nedover Terrassen, hvor Mændene sad og talte, formodentlig om Statsanliggender, vendte jeg mig for at kaste endnu et Blik ind i hendes Stue. Aftensoolen skinnede da gennem Vinduet paa Roserne derinde, og i en af de smaa Stole sad et Barn med Guldhhaar. Mrs. McKinley sad i sin store Lænestol med en stor Rose i Haanden. Ved hendes Side med den ene Haand hvilende let paa hendes Skulder stod hendes Mand, og længere tilbage en hel Del Politikere, som netop var ankomne for at gjøre hende sin Opvartning. Og jeg vidste, at i dette lille Rige var hun uindskrænket Herskerinde.

HON. WILLIAM P. FRYE.

HON. MATTHEW STANLEY QUAY.

Syttende Kapitel.

St. Louis Konventionen.

Organisationen og Ordstyrerens Taler — Partiets Program — Nominationstalerne og Valget af Kandidater.

Da Delegerterne til den republikanske Nationalkonvention i 1896 samledes i St. Louis, vidste de, at Partiets Præsidentkandidat i Virkeligheden allerede var valgt af Folket. Det var klart for alle, at William McKinley af Ohio var den Mand, hvem Folket vilde have til Kandidat, fordi han i høiere Grad end nogen anden repræsenterede den politiske Tro, hvis Hovedartikel er Beskyttelse for den amerikanske Industri. Hans Modstandere havde talt mest om Pengespørgsmaalet, og da det ansaaes for at være tvilsomt, om Konventionen vilde blive enig om ligefrem at erklære sig for den enkelte Guldmyntfod, blev dette midlertidig det egentlige Stridens Væb. Efterhvert som Delegerterne ankom, viste det sig, at flere og flere stillede sig under McKinleys Fane, og det begyndte at se ud til, at han maasse vilde blive nomineret med Akklamation. Det blev dog besluttet at lade Afstemningen ske paa den sæd-

vanlige Maade. C. W. Fairbanks fra Indiana, som længe havde været en af den Stats fremragende Republikanere, og hvis Indflydelse hele Tiden var bleven større, fik den Udmerkelse at fungere som Konventionens midlertidige Formand. Der var mange slaaende Sætninger i den Tale, han holdt, da han overtog Posten som Ordstyrer. Vi anfører nogle af de bedste:

“Under ærlige republikanske Love angaaende Told- og Pengevæsenet skjød Landet en eksempeløs Vækst i Velstand og Magt. Vi distancerede med Lethed alle andre Handelsnationer. Den 8de November 1892 havde vi Arbejde for hver Haand og Brød for hver Mund. Vi havde naaet Høivandsmerket. Arbeidslønningerne var høiere end nogenstunde før, og vor Kapital var anbragt i sikre og lønnende Foretagender. Regjeringens Indtægter var tilstrækkelige, saa den kunde møde alle Forpligtelser og endda have et Overskud i Statskassen. Handelen med Udlandet og i vort eget Land var større og mere værdifuld, end den nogengang før havde været. I Udlandet havde vi en stor Kreditbalance; Europas Guld strømmede ind paa os. Nu er dog alt blevet anderledes, og det er ikke vanskeligt at se, hvor Skylden ligger. Der skeede et Omslag, saasnart man fik vide, at en demokratisk Præsident var valgt, og at Demokraterne ogsaa vilde faa Flertal i Kongressen . . . De Interessjer, som truedes med Ruin, ventede og ventede i flere lange Maaneder paa, at det vigtige Spørgsmaal endelig engang skulde blive afgjort, saa de kunde ordne sig derefter. Endelig vedtoges Wil-

sonloven, og den demokratiske Præsident betegnede den som en Frugt af 'Forræderi og Banære.' Denne Lov var af en saadan Bessaffenhed, at han holdt sig for god til at underskrive den.

Denne vigtige Lov var ikke engang hbad den udgav sig for at være; thi den skaffede ikke tilbeie de nødvendige Penge til Regjeringens Udgifter. Til Dato beløber Underbalancen sig til \$95,000,000. Og Enden er ikke endnu; thi Underbalancen blir større for hver Dag, som gaar. Statskassen og den offentlige Kredit svæber saaledes stadig i Fare. Vor Kredit i Udlandet er rokket, og den herhjemme anbragte Kapital føler sig utryg.

Denne Lov kastede overbord vor 'Reciprocitetspolitik,' der var noget af det bedste, som amerikansk Statskløgt har faaet istand. Der har aldrig været taget noget Skridt, som i høiere Grad end 'Reciprocitet' var til Gavn for amerikansk Jordbrug og Fabrikdrift. Med denne tilintetgjødes de for vor Handel meget fordelagtige Overenskomster, hvorunder vore Produkter fandt større og bedre Markeder i Udlandet, og dette uden at vi maatte opgive vore egne. Ved at indføre ad valorem Told i Stedet for den gamle har Wilsonloven ogsaa ligefrem opfordret til systematiske Bedragerier efter stor Maalestok mod Statskassen og mod Landets Producenter og Arbeidsgivere.

Efter at det demokratiske Parti nu med saadanne bedrøvelige Resultater har søgt at vende op ned paa de Forenede Staters Toldpolitik, er det nu tilfjnds at gjøre det samme med vort Pengevæsen. Det søger nu

at faa Folk til at tro, at det er vor Finanspolitik, som bringer Ulykke over os. Partiets Forsøg paa at blive Ansvar for kvit vil dog ikke føre nogen bag Lyset. Dets Angreb mod Beskyttelsestolden og dets Uduelighed og Upaalidelighed er nu et mørkt Kapitel i Landets Historie.

Det nuværende Pengehystem er en Frugt af republikansk Visdom. Det har hidtil svaret til vort Behov, og faar det staa, vil det ogsaa for Fremtiden vise sig at være netop, hvad Landet trænger. Vi har gjort vore største Fremmskridt i materielt Velvære under disse republikanske Love. Medens det republikanske Parti var ved Roret, var vore Penge gode, saa gode som de bedste i Verden. Vi fik istand et sundt Pengehystem og med det en ærlig Beskyttelsestold. Ærlige Penge og ærlig Toldbeskyttelse gaar Haand i Haand; de kan ikke undvære hinanden.

Grundvolden for et sundt Pengehystem er en Statskasse, som er solvent. Dersom Folket nærer Tvil om Statskassens Stilling, blir der ogsaa Spørgsmaal, om hvorvidt Pengene er gode. Dette har det republikanske Parti forstaaet, og det har derfor altid sørget for at skaffe Regjeringen rigelige Indtægter. Naar har det demokratiske Parti i disse sidste femti Aar hyllet en Finanspolitik, som det amerikanske Folk kunde være tjent med? Se, hvad det gjorde i Tiden før Borgerkrigen; tænk paa dets fiendtlige Stilling ligeoverfor de Penge, som Krigen gjorde det nødvendigt at udstede, og paa det Forsøg, som senere blev gjort, paa i Fredstider

at forstyrre vort Penge-system ved at oversvømme Landet med uindløselige Regjerings-sjedler. Endnu et Vidnesbyrd om det samme har vi i Demokraternes Opposition mod det republikanske Partis Bestræbelser for at gjenindføre Speciebetaling. Og det er bare fire Aar, siden de tog Ordet for, at vi burde vende tilbage til det gamle og berngtede System med Penge-sjedler udstedte af Statsbankerne."

Dagen efter, at Konventionen traadte sammen, blev John W. Thurston valgt til permanent Formand, med en Viceformand fra hver af Staterne. Hans Tale var en af Konventionens notable Begivenheder.

Han sagde:

"Mine Herrer Medlemmer af Konventionen! Jeg vil bestandig med Glæde og Taknemmelighed minde den Venlighed og Tillid, som I har beviist mig. Det skal være min eneste Uergjerrighed at vise mig værdig til denne Ære, og jeg lover at vise absolut Retfærdighed og Upartiskhed i Udøvelsen af den Magt, som dette høie Embede lægger i mine Hænder. Jeg beder om, at alle Konventionens Medlemmer vil hjælpe og støtte mig, til den Ende, at vore Forhandlinger maa føres med den Sømmelighed og Værdighed, som man har Ret til at vente, naar det republikanske Partis Repræsentanter samles for at holde Raad.

For otte Aar siden havde jeg den store Ære at præsidere ved den Konvention, som nominerede den sidst valgte republikanske Præsident. I dag skal jeg have den Ære at præsidere ved den Konvention, som

skal faare de Forenede Staters næste Præsident. Denne Slegt har lært noget af Erfaring, og det demokratiske Parti er allerede dømt. Det amerikanske Folk vil nu overdrage Magten til det republikanske Parti, fordi de ved, at dette Partis Styre vil betyde:

Ubrødelig Trofskab mod Grundloven.

Opretholdelse af Lov og Orden.

Beskyttelse for enhver amerikansk Borger i hans Ret til at leve, til at arbejde og til at bruge sin Stemmeret.

En kraftig Udenrigspolitik.

Haandhævelse af Monroe-Doktrinen.

For Handelsflaades Gjenopbyggelse.

Sikkerhed under Stjernebanneret paa ethvert Hav og i enhver Havn.

Regjeringsindtægter, som er tilstrækkelige til at betale alle Udgifter og til stadig Afbetaling paa den offentlige Gjæld.

Et Pengehystem 'saa solid som Regjeringen og saa uplettet som dens Ore,' hvis Penge, enten de er af Guld, Sølv eller Papir, skal være jevn gode i alle Maader med de bedste i Verden.

En Beskyttelsestold, som beskytter, sammen med en Reciprocitetpolitik, som svarer til sit Navn, saaledes at amerikanske Markeder sikres for amerikanske Produkter, og saaledes at amerikanske Fabrikker aabnes for fri Myntning af amerikansk Arbeidskraft.

En Pensionspolitik, som er retfærdig og rundhaandet mod vore gjenlevende Helte og mod deres afdøde Kameraters Enker og Børn.

Regjeringens Opsyn med og Kontrol over Transportationslinjer og deres Takster.

Beskyttelse for Folket mod alle ulovlige Kombinationer og mod at plyndres af Pengemagten og af mægtige Korporationer.

Et amerikansk Velkommen til enhver skikkelig Mand, som frygter Gud, elsker Frihed og adlyder Lovene, og som kommer for at søge Arbejde.

Udelukkelse af alle, hvis Fødsel eller Forhold, Lære eller Liv vilde true vore frie Institutioners Bestaaen, udsætte det amerikanske Samfund for Fare eller skade det amerikanske Arbejdes Udsigter.

Afskaffelse af al Strid mellem de forskjellige Dele af Landet, saaledes at hver Stjerne i Flaget kan betyde Gode og Belfærd og Lykke for hver enkelt Stat og for det hele Folk.

Udødelig Loyalitet mod alt, som er egte amerikansk og en Fædrelandskjærlighed, som aldrig svigter."

Den første Styrkeprøve mellem dem, som var for McKinley, og dem, som var imod ham, fandt Sted ved Afstemningen over et Forslag om at afbryde Debatten over Fuldmagtskomiteens Rapport. Afstemningen skeede ved Opraab af de forskjellige Stater, og de, som var for McKinley, stemte Ja og de andre Nei.

Udfaldet var:

Stater.	Ja.	Nei.	Stater.	Ja.	Nei.
Alabama.....	10	3	New Jersey.....	20	—
Arkansas.....	16	—	New York.....	18	52
California.....	7	19	North Carolina... 16½	5½	—
Colorado.....	—	8	North Dakota....	6	—
Connecticut.....	—	12	Ohio.....	46	—
Delaware.....	—	—	Oregon.....	—	8
Florida.....	7	1	Pennsylvania.....	5	59
Georgia.....	20	6	Rhode Island....	—	8
Idaho.....	—	6	South Carolina..	18	—
Illinois.....	30	18	South Dakota....	8	—
Indiana.....	27	3	Tennessee.....	23	1
Iowa.....	—	26	Texas.....	16	8
Kansas.....	20	—	Utah.....	—	6
Kentucky.....	23	3	Vermont.....	4	3
Louisiana.....	11	5	Virginia.....	22	1
Maine.....	—	12	Washington.....	8	—
Maryland.....	—	16	West Virginia....	12	—
Massachusetts....	2	28	Wisconsin.....	24	—
Michigan.....	28	—	Wyoming.....	6	—
Minnesota.....	18	—	Arizona.....	4	2
Mississippi.....	12	6	New Mexico.....	1	5
Missouri.....	20	14	Oklahoma.....	4	2
Montana.....	1	5	Indian Territory..	6	—
Nebraska.....	16	—	Dist. of Columbia..	—	2
Nevada.....	1	5	Alaska.....	—	2
New Hampshire... —	8	—			
			Total.....	545½	359½

Mødets tredje Dag blev den afgjørende. Programmet blev tilstømt, og Kandidaterne kaarede i Løbet af en Session. En Mejerprest, John B. Scott, aabnede Sessionen med en kort Bøn, som han begyndte med disse Ord: "Store Alfader, fra hvis Haand Aarhundrederne falder ned som Sandkorn, vi samles idag forenede, fri og loyale." Han nedbad Velsignelse over Konventionen og dens Arbeide og sluttede med Fader=

voret, og hans Bøn gjorde et dybt Indtryk paa Forsamlingen.

Forsker fra Ohio, Formand i Resolutionskomiteen, oplæste med klar Stemme Programmet eller "Platformen."

Platformen.

"De Forenede Staters Republikanere, som gennem sine Repræsentanter er samlede i en Nationalkonvention, henviser sig med Alvor og Tillid til sine Landsmænds opvakte Intelligens, Erfaring og Samvittighed med følgende Redegjørelse og Erklæring, idet de samtidig som Grund, hvorfor de har Ret til at vente Folkets og Historiens gunstige Dom, peger paa de bitre Frugter af de sidste fire Aars demokratiske Styre saavel som til den mageløse Fremgang, Landet havde i de tredive Aar, i hvilke det republikanske Parti forestod Regjeringen.

For første Gang siden Borgerkrigen har Folket nu faaet erfare de sørgelige Følger af fuldt og uindskrænket demokratisk Styrelse.

Denne Styrelses Kjendemerker har været en Uduelighed uden Sideskytke, Vanære og Ulykke. Den har ført en saa uvorren Hussholdning, at den ikke har kunnet skaffe tilveie de absolut nødvendige Indtægter; den har for en Del betalt de almindelige løbende Udgifter med laante Penge; den har i Fredstiden forøget Statsgjælden med \$262,000,000, skaffet Landet en Debetbalance i Handelen med Udlandet, været en stadig Tru-

sel mod Landets Kredit og vendt op ned paa Resultaterne af det heldige republikanske Styre og republikansk Lovgivning. Ser man paa Følgerne af det demokratiske Partis Politik, saa har det skabt Pengekriser, lammet vor Industri og Handel, lukket Fabrikker, formindsket Arbejdslønningerne, sat en Stopper for amerikansk Foretagsomhed og været en Hemske for amerikansk Produktion, medens de paa samme Tid har stimuleret Udlandets Produktion for det amerikanske Marked. Alle Hensyn til det offentlige Vel og den enkeltes Liv kræver, at Styrelsen fratages dem, som har vist sig udelige til at udøve den uden at paaføre os Ulykke herhjemme og berøve os vor Værd i andre Lande, og at den igjen gives til det Parti, som i tredive Aar havde Magten og brugte den til overordentligt Held og Lykke for Landet.

Vi gjentager paany og med Eftertryk vort Trofastsløfte mod Toldbeskyttelsespolitikken som Amerikas industrielle Uafhængigheds bedste Værn og Grundvolden for vor Udvikling og Velstand. Den egte amerikanske Politik skat lægger de udenlandske Produkter og opmuntrer den amerikanske Industri; den lader de fremmede Værd bære den største Del af Byrden; den bevarer det amerikanske Marked for de amerikanske Producenter; den sikrer amerikanske Arbejdere den højeste Arbejdsløn; den bygger Fabrikken lige ved Farmen og gjør den amerikanske Jordbruger mindre afhængig af den udenlandske Efterspørgsel og de udenlandske Priser; den skaber almindeligt Velvære og styrker alle ved at styrke

den enkelte. Naar den anvendes paa den rette Maade, er den retfærdig og upartist; den vil ikke vide af udenlandsk Kontrol eller indenlandske Monopoler; den vil ikke hjælpe en Landsdel eller enkelte Personer paa de andres Bekostning.

Vi erklærer det nu raadende demokratiske Parti for at være partist og ensidigt, en truende Fare for Statskassen og ruinerende for Landets Forretning, og vi forlanger en saadan Told paa de udenlandske Varer, der konkurrerer med amerikanske Produkter, at den ikke alene skaffer Regjeringen de nødvendige Indtægter, men ogsaa beskytter amerikanske Arbeidere mod at nedværdiges og stilles paa lige Fod med de daarlig lønnede Arbeidere i andre Lande. Vi har ikke forpligtet os til at vedtage visse bestemte Toldtakster. Dette er et praktisk Spørgsmaal, som ikke kan afgjøres uden Hensyn til Tidens Forhold. Det store Princip, som vi i alle Tilfælde maa holde fast ved, er Beskyttelse og Udvikling af amerikansk Arbejde og Industri.

Det republikanske Parti gjentager sit Løfte om, at det vil beskytte alle Grene af den amerikanske Industri mod fremmed Konkurrence, og det erklærer som sin Overbevisning, at De Forenede Staters høie Rang blandt Nationerne er et Resultat af denne Politik. Vi tror paa 'Reciprocitet,' og vi forlanger, at denne gyldne Handelsregel skal anvendes i al vor fremtidige Lovgivning med Hensyn til Tolden og vore Forretningsforbindelser med Udlandet. Vi tror, at Forkastelsen af de Reciprocitetstraktater, som det republikanske Styre

under Præsident Harrison fik istand, var en Ulykke for det hele Land, og vi forlanger, at de skal gjenoprettes og udvides paa saadanne Vilkaar, at vor Handel med andre Lande blir ordnet paa en ligelig Maade, og at de Hindringer, som nu er iveien for Salget af Amerikas Produkter i Europas Havne, ryddes bort, og at vi kan sikre os nye Markeder for Produkterne fra vore Farme, vore Skoge og vore Fabriker.

Vi er inde for Gjenindsførelsen af den gamle amerikanske Told med at ordne Tolden med det Maal for Die at ophjælpe og beskytte vor Skibsfart, saaledes at de Varer, som vi sender til Udlandet, igjen kan transporteres i amerikanske Skibe, som er byggede i dette Land, seiler under det amerikanske Flag, eies af Amerikanere og har amerikanske Officerer og amerikansk Besætning.

Det republikanske Parti er uden Forbehold inde for ærlige Penge. Dette Parti var det, som i 1879 fik istand Loven om Gjenoptagelse af Speciebetaling, og siden den Tid har hver eneste Dollar været jevngod med Guldb. Vi er nu og altid imod ethvert Forslag, som gaar ud paa i mindste Maade at forringe vore Penges Værdi eller Landets Kredit. Vi er derfor mod fri Myntning af Sølv, medmindre det sker efter Overenskomst med Verdens ledende Handelsnationer, og vi forpligter os til at arbejde for en saadan Overenskomst. Men indtil den kommer istand, maa den nugældende Guldmyntfod bevares. Alle vore Sølv- og Papirpenge, som nu er i Omløb, maa holdes til Pari Kurs med Guldb,

og vi vil støtte enhver Plan, som kan sikre den ærlige Opfyldelse af alle Landets Forpligtelser, og som gaar ud paa at holde vore Penge, enten de er af Papisr eller Mynt, paa den nuværende Høide, saaledes at de er jevn-gode med de Penge, der bruges af de øvrige af Verdens mest oplyste Nationer.

Veteranerne fra Unionens Krige fortjener og skulde faa en retfærdig Behandling, og vi burde vise dem Paa-skjønnelse, som de har Ret til at vente. Hvor dette lader sig gjøre, burde de være de første, som faar Ansættelse, naar de søger Arbeide, og de har Ret til at kræve, at der vedtages saadanne Love, som er bedst skik-kede til at sikre dem Opfyldelsen af de Løfter, der gaves dem, dengang Landet svævede i Fare for at gaa til-grunde. Vi fordømmer den nuværende uvederheftige og uretfærdige Bestyrelse af Pensionskontoret, som efter eget Forgodtbefindende har reduceret Pensioner og strøget Navne af Pensionslisten; denne Vilkaarlighed og Uretfærdighed fortjener en skarp Trettesættelse fra det amerikanske Folk.

Vor udenrigske Politik bør til alle Tider være be-stemt, kraftig og værdig, og alle vore Interesser paa den vestlige Halvkugle maa paa det omhyggeligste beskyttes. De hawaiiiske Øer burde staa under de Forenede Staters Kontrol, og det skulde ikke tillades nogen fremmed Magt at blande sig op i disse Øers Anliggender. Nicaragua-kanalen bør bygges, eies og kontrolleres af de Forenede Stater, og vi burde ved Kjøbet af de danske Øer sikre os

en henfigtsfbarende Flaadestation i Vestindien, noget, som vi saare tiltrænger.

Myrderierne i Armenien har vakt det amerikanske Folks dybe Sympati og berettigede Indignation, og vi tror, at de Forenede Staters Regjering bør gjøre al sin retmæssige Indflydelse gjældende for at faa stanset disse Uffkyeligheder. Amerikanske Borgere, som er bosatte i Tyrkiet, har været udsatte for meget alvorlig Fare, og amerikansk Eiendom er bleven ødelagt. Der, som overalt, bør og maa amerikanske Borgere og amerikansk Eiendom for enhver Pris beskyttes.

Vi staar fremdeles fast paa Monroe=Doktrinens Gyldighed i sin fulde Udstrækning, og ligeledes hævder vi igjen de Forenede Staters Ret til at praktisere denne Lære ved at laane et villigt Øre til alle amerikanske Staters Bøn om Hjælp mod Overgreb fra Europas Side. De nuværende europæiske Besiddelser i den nye Verden har vi ladet i Fred, og det vil vi gjøre herefter ogsaa; men disse Besiddelser maa ikke under nogetshelst Paaskud udvides. Vi skuer med Haab fremad til en Tid, da de europæiske Magter vil trække sig tilbage fra denne Verdensdel, og da alle de engelsktalende Folk paa denne Halvkugle i Frihed skal slutte sig sammen til en Nation.

Lige fra den Stund, da de havde tilkjæmpet sig Uafhængighed for sig selv, har de Forenede Stater sympatiseret med andre amerikanske Staters Bestræbelser for at affaste det europæiske Nag. Vi følger med dyb og aldrig svigtende Interesse de kubanske Patriots

heltemodige Krig mod Grusomhed og Undertrykkelse, og vi har det hjertelige Ønske og Haab, at de maa have Held med sig i sin haardnakkede Kamp for Frihed. Da Spaniens Regjering har tabt sit Herredømme over Kuba, og da den ikke er istand til at beskytte de derboende amerikanske Borgeres Liv og Eiendom eller at opfylde de Forpligtelser, den ved Traktater med os har paataget sig, tror vi, at de Forenede Staters Regjering burde skride ind for ved sin Indflydelse og Hjælp at gjenoprette Freden og sikre Kuba Uafhængighed.

For at Republiken kan have Fred og Sikkerhed og hævde sin retmæssige Indflydelse mellem Verdens Nationer, maa den have en Krigsflaade, som er dens Stilling og Ansvar værdig. Vi er derfor inde for en fortsat Udvidelse af Flaaden og for et fuldstændigt og sammenhængende Rystforsvar.

For at beskytte vore lige Rettigheder som amerikanske Borgere og vore Arbeideres Lønninger mod den ødelæggende Konkurrence mod andre Landes billige Arbeide, forlanger vi, at Immigrationslovene strengt gennemføres, og at der vedtages et Tillæg, som forbyder at landsætte i de Forenede Stater Indvandrere, som ikke kan læse og skrive.

Loven, som tilsigter en Forbedring af Embedsvæsenet, vedtoges af det republikanske Parti, som ogsaa stadig har støttet den; og vi gjentager her den Erklæring, som vi allerede ofte har afgivet, at denne Lov grundig og ærlig skal gennemføres, og at den skal gøres mere omfattende, hvor dette er muligt.

Vi forlanger fuld Stemmefrihed for hver eneste amerikansk Borger, og at hans Stemmeseddel ærlig skal tælles.

Vi fordømmer uden Forbehold det skjændige Barbari, der er kjendt som Lynchjustits, eller at Mennesker, som er mistænkte eller anklagede for en Forbrydelse, henrettes, uden at der har været nogen retslig Under søgelse.

Vi er inde for Oprettelsen af en national Voldgiftsret med det Hverv at bilægge Tvistigheder med Arbeidere og Arbeidsgivere, som er beskæftigede i Forbindelse med Handelen mellem Staterne.

Vi tror paa en øieblikkelig Tilbagevenden til det republikanske Partis Politik med Hensyn til Erhvervelsen af Eiendomsret til offentligt Land, og vi vil paa det varmeste anbefale Senatet at vedtage den gode Homesteadslov, som Kongressens Repræsentanthus allerede har vedtaget.

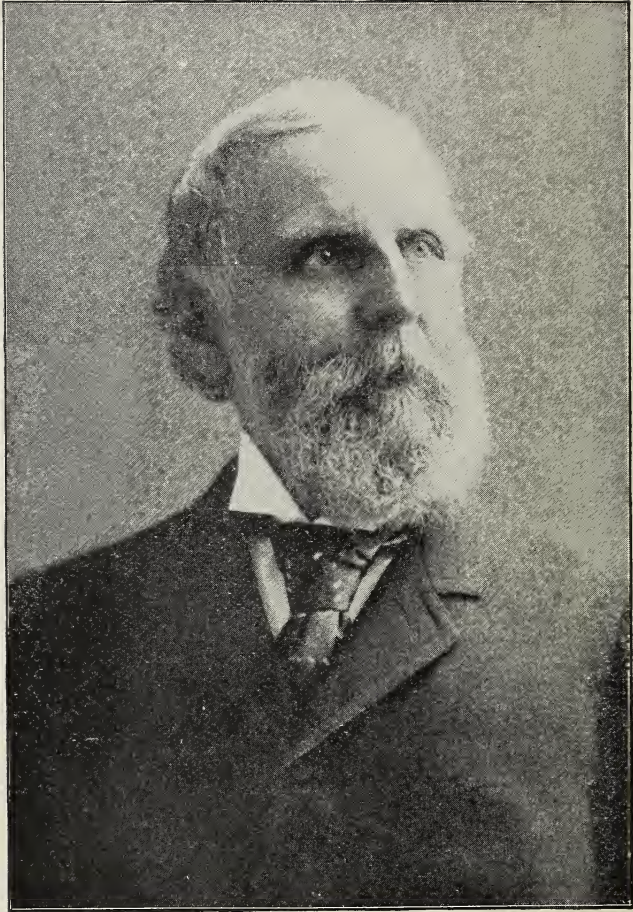
Vi er inde for, at de Territorier, der endnu er igjen, optages som Stater i Unionen, saasnart dette kan ske uden at tilfidesætte det tilbørlige Hensyn til, hvad der er gavnligt for Folket i disse Territorier og for de Forenede Stater. Alle de Embedsmænd, som Fællesregjeringen udnævner for Territorierne, burde være saadanne, som virkelig har sine Hjem i vedkommende Territorium; og Retten til Selvstyre skulde respekteres, saalangt dette lader sig gjøre.

Vi tror, at Alaska burde repræsenteres i de For-

SENATOR E. O. WOLCOTT.

HON. LYMAN J. GAGE.

enede Staters Kongres, for at den nødvendige Lovgivning med Forstand kan vedtages.

Vi sympatiserer med alle forstandige og lovlige Bestræbelser for at formindske og forhindre de Onder, som følger med Drukkenskab, og for at fremme god Moral.

Det republikanske Parti glemmer ikke Kvindens Rettigheder og Interesser. Beskyttelse af amerikansk Industri indbefatter den samme Anledning og den samme Betaling for det samme Arbejde samt Beskyttelse for Hjemmet. Vi tror, at der burde tilstedes Kvinder Afgang til nye Arbeidsfelt, hvor de kan gjøre Nytte, og vi vil med Glæde tage imod deres Hjælp i Arbejdet for at frelse Landet fra det fordærvelige demokratiske og populistiske Styre.

Disse er det republikanske Partis Principer og Politik. Ved disse Principer vil vi blive staaende, og denne Politik vil vi gennemføre. Vi anmoder det amerikanske Folk om at underkaste dem en grundig Underjøgelse og fælde den rigtige Dom. Idet vi har Tillid baade til vort store Partis Historie og til vor Sags Retfærdighed, fremlægger vi vort Program og forestiller vi vore Kandidater i den faste Tro, at Valget vil give Seir til det republikanske Parti og Lykke og gode Tider til det amerikanske Folk."

Senator Teller af Colorado fremlagde en Minoritetsindstilling og holdt en lang Tale til dens Forsvar. Indstillingen havde dette Indhold:

"Da vi undertegnede Medlemmer af Resolutions-

komiteen ikke kan tilstemme den Del af Majoritetsindstillingen, som handler om vort Mynt- og Pengevæsen, fremlægger vi i al Ærbødighed følgende Substitut:

Det republikanske Parti er inde for Brugen af baade Guld og Sølv som jevnbyrdige Pengemetaller og forpligter sig til at gjøre, hvad det kan, for at faa indført fri, uindskrænket og uafhængig Myntning af Sølv og Guld efter Værdiforholdet 16 mod 1."

Herpaa svarede Foraker ved at foreslaa Tellers Substitut lagt paa Bordet, og dette Forslag vedtoges.

Udfaldet af Stemmegivningen var:

Stater.	Ja.	Nei.	Stater.	Ja.	Nei.
Alabama.....	15	7	New Jersey.....	20	—
Arkansas.....	15	1	New York.....	72	—
California.....	3	15	North Carolina...	7½	14½
Colorado.....	—	8	North Dakota....	6	—
Connecticut.....	12	—	Ohio.....	46	—
Delaware.....	6	—	Oregon.....	8	—
Florida.....	6	2	Pennsylvania.....	64	—
Georgia.....	23	3	Rhode Island....	8	—
Idaho.....	—	6	South Carolina..	18	—
Illinois.....	47	1	South Dakota....	6	2
Indiana.....	30	—	Tennessee.....	23	1
Iowa.....	26	—	Texas.....	30	1
Kansas.....	16	4	Utah.....	—	6
Kentucky.....	26	—	Vermont.....	8	—
Louisiana.....	16	—	Virginia.....	19	5
Maine.....	12	—	Washington.....	8	—
Maryland.....	16	—	West Virginia....	12	—
Massachusetts....	30	—	Wisconsin.....	24	—
Michigan.....	27	1	Wyoming.....	—	6
Minnesota.....	18	—	Arizona.....	—	6
Mississippi.....	18	—	New Mexico.....	3	3
Missouri.....	33	1	Oklahoma.....	5	1
Montana.....	—	6	Indian Territory..	6	—
Nebraska.....	16	—	Dist. of Columbia..	2	—
Nevada.....	—	6	Alaska.....	4	—
New Hampshire...	8	—			
			Total.....	818½	105½

Majoritetsforslaget med Hensyn til Pengepørgsmaalet blev derpaa vedtaget, ligeledes med 818½ mod 105½ Stemmer.

Mod dette nedlagde Sølv mændene en høitidelig Protest og gik derefter ud af Konventionen.

De Delegater, som saaledes forlod Salen, var Kongresmand Hartman af Montana; Senator Cannon, Kongresmand Allen og Delegat Thomas Kearns af Utah; Senator Pettigrew af S. Dakota; Delegaterne Cleveland og Strother af Nevada; alle de seks Delegater fra Idaho med Senator Dubois i Spidsen; Senator Teller og de andre syv Delegater fra Colorado. De tog med sig den Fane, de havde heist som sit Merke i Salen. Det hele Antal af dem, som saaledes traadte ud af Partiet, var enogthve, deriblandt fire Senatorer og to Repræsentanter i Kongressen.

Disse Mænd repræsenterede den Minoritet, som i længere Tid havde sat sig paa Bagbenene i Kongressen og søgt at true den til at vedtage deres Forslag om fri Sølvmyntning. Senator Mantle af Montana forblev i Konventionen, men sagde:

“Vi forbeholder Republikanerne i Montana Retten til paa den Tid og Maade, som de maatte finde for godt, at antage eller forkaste denne Konventions Program og Kandidater.”

Senator Brown af Utah sagde:

“Hr. Formand! Delegationen fra Utah vil ikke forlade Partiet. Vi tror ikke, at det republikanske Parti er Folkets Undertrykker, men at det tvertimod er

Frihedens Forsvarer og en ærlig Regjerings Beskytter. Tre Medlemmer af vor Delegation har forladt os, og dette gjør Resten af os ondt. Vi har anmodet dem om at blive, og vi kan ikke andet end bedrøves over, at de alligevel gik fra os. Vi har tre Delegater igjen og saa tre Suppleanter — Rogers, Green og Smith, — som alle er loyale mod det gamle Parti og dets Principer.

Paa samme Tid fastholder vi dog vor Tro paa fri Myntning af Guld og Sølv efter det gamle Værdiforhold. Vi tror ikke, at dette Spørgsmaal kan afgjøres af denne Konvention. Vi vil med Tiden lære, hvorledes det maa afgjøres, og da vil Afgjørelsen være den, at Sølv maa gjenindsættes i sin gamle Rettighed som det af Grundloven fastsatte Penge metal. Men jeg har lovet, at jeg ikke nu vil tale om denne Sag. Der er en større Opgave, som nu foreligger, og som i mange Aar har været det republikanske Partis egentlige Program-sag. Vi har lovet det amerikanske Folk en amerikansk Beskyttelsestold. Vi maa beskytte hver Skibseier og Skibsbygger, hver Jordbruger og Fabrikant, og jeg kan love, at Utah, eller ialfald en Del af Staten, vil forsøge at hjælpe til i dette Arbeide."

Tilslut bad Senator Brown om, at de tre af ham nævnte Suppleanter maatte faa Sæde i Konventionen i Stedet for de tre Delegater, som havde forladt den.

Formanden svarede, at dette vilde ske, dersom ingen gjorde Indsigelse. De tre Suppleanter, Lindsey Rogers, Web Green og A. Smith, fik derefter Stemme som Delegater fra Utah.

* Formanden gav dernæst Ordet til Mr. Burleigh fra Staten Washington. Han steg op paa Tribunen og sagde:

“Den unge Stat Washington er saa loyal som nogen mod vort Land og Regjering og mod dette Partis Principer. Vi kom ikke hid for at faa Lys i Spørgsmaalet; vi bragte vort Lys og vor Inspiration med os. Vi tror paa den enkelte Guldmynthsod, fordi vi tror, at de Penge, hvormed Bankørernes Renter betales i Wall Street, ikke er for gode for Lønssarbeideren i Montana.” Han tilspøiede, at med Beskyttelsestold og 'Reciprocitet' og med William McKinley som Præsidentkandidat vilde Partiet kunne stole paa Washingtons Hjælp ved Valget i November. Dette var første Gang, McKinleys Navn blev nævnt i de offentlige Forhandlinger, og det hilseedes med Haandklap og Bisald.

Derpaa oppraabtes Staterne, for at hver kunde melde, hvem den havde valgt til Medlem af Nationalkomiteen. Resultatet blev dette:

Alabama—William Youngblood.
 Arkansas—Powell Clayton.
 California—J. D. Spreckels.
 Colorado—Ikke valgt.
 Connecticut—Samuel Fessenden.
 Delaware—James H. Wilson.
 Florida—John G. Long.
 Georgia—J. W. Lyons.
 Idaho—Ikke valgt.
 Illinois—L. M. Jamieson.
 Indiana—W. L. Durbin.
 Iowa—W. B. Cummings.
 Kansas—Cyrus Deland, Jr.

Kentucky—J. W. Yerkes.
 Louisiana—A. T. Wilberly.
 Maine—Joseph H. Manley.
 Maryland—George L. Wellington.
 Massachusetts—George H. Lyman.
 Michigan—George L. Math.
 Minnesota—L. F. Hubbard.
 Mississippi—J. Hill.
 Missouri—H. C. Kerens.
 Montana—Charles R. Leonard.
 Nebraska—John M. Thurston.
 Nevada—Ikke valgt.
 New Hampshire—Perjon F. Cheney

New Jersey—Jffe valgt.
 New York—F. S. Gibbs.
 North Carolina—James E. Boyd.
 North Dakota—W. S. Robinson.
 Ohio—Charles L. Kurş.
 Oregon—George A. Steele.
 Pennsylvania—M. S. Quay.
 Rhode Island—General C. A.
 Brayton.
 South Carolina—E. A. Webster.
 South Dakota—A. B. Kittredge.
 Tennessee—Vælges senere.
 Texas—John Grant.
 Utah—D. Z. Saulsbury.

Vermont—George T. Childs.
 Virginia—George E. Bowden.
 Washington—P. C. Sullivan.
 West Virginia—B. N. Scott.
 Wisconsin—Henry C. Payne.
 Wyoming—Willis Vandeventer.
 District of Columbia—Jffe valgt.
 Arizona—Jffe valgt.
 New Mexico—Jffe valgt.
 Oklahoma—Henry C. Asp.
 Indian Territory—Leo E. Bennett.
 Alaska—Jffe valgt.

Den første, der formelt foresloges som Kandidat til Præsidentembedet, var Senator Allison. Nominationsstalen for ham blev holdt af B. M. Baldwin fra Council Bluffs, der sagde:

“Hr. Formand og mine Herrer Medlemmer af Konventionen! Der er en, men ogsaa bare en, af dem, hvis Navne vil blive foreslaaede for denne Konvention, som kan fremvise sit Adelsbrev fra den Mand, paa hvem Naturen har sat Kongekronen som den største Amerikaner i Geni, Statskløgt og Fædrelandsfind; fra en Mand, som nu i Himlen bærer en uvisnelig Krans, og hvis store Sjæl er en Del af Evigheden selv — James G. Blaine. I et Brev til Garfield skrev Blaine: ‘Vi har altsaa Allison. Han er sand, venlig, rimelig, upartisk, ærlig og god. Han er en Ordensmand, flittig og intelligent, og vilde blive en udmerket Anfører, under hvem vi kunde føle os trygge og være sikre paa at have Held med os.’

Ifølge Paalæg af Jomas Delegerer foreslaar jeg for denne Konvention at opstille som Præsidentkandidat den Mand, hvem Blaine gav denne Attest, William B. Allison, og jeg beder om, at han maa faares som Repræsentrant for Republikanismens gamle og nye Testamente.

Ingen uden en stor Mand kunde, saaledes som Senator Allison har gjort, i femogtredive Aar repræsenterer Staten Iowa i de Forenede Staters Kongres. Med det mest udtømmende Kjendskab til alle vore politiske Love og deres Historie, med den Statsklogt, som forstaar at skille det væsentlige fra det tilfældige, det blivende fra det midlertidige; med 'hvert Blik et Smil og hver Bevægelse et Hjærtegn', og dog med et saa uroffeligt Forjæt og en saadan Karakterens Fasthed, at intet har kunnet faa ham til at tabe Maalet af Sigte, har han i femogtredive Aar i Huset og Senatet kjæmpet for Folkets Interesser og ydet sin Hjælp i Nationens Lovgivning og været Demokraterne en Torn i Kjødet og vist frem de korrupte Forslags virkelige Hensigt, indtil ingen nu gjør ham Rangen stridig som den ypperste af alle de ypperlige Mænd i vort Lands lovgivende Forjamling."

Denne Tale gjorde Djægt baade ved sit Indhold og sin vakre Form.

Senator Lodge fra Massachusjetts tog Ordet for Thomas B. Reeds Nomination og sagde:

For fire Aar siden holdt vi ogsaa Møde som Repræsentranter for det store republikanske Parti. Den-

gang herskede der almindeligt Velvære i Landet. Kapitalen følte sig tryk, og der var ingen ledige Hænder. Der var god Dagløn at faa for et godt Dagsarbeide, og der var intet, som amerikansk Foretagsomhed ikke turde vove. Statskassen var fuld; Regjeringen fik ind alle de Penge, den havde Brug for. Vi havde Fred med Alverden, og vi havde været kloge nok til at lægge vor Haand paa Nøglen til det stille Hav. Dette var bare fire Aar siden. Hvorledes staar Sagerne nu? Statskassen er tom; vor Kredit har taget Skade; vore Regjeringsindtægter strækker ikke til. Vi betaler de nødvendige Udgifter ikke af vore Indtægter, men ved at optage Laan til høie Renter og sætte Fremtiden i Pant for at tilfredsstille Nutidens Behov. Vor Forretning er lammet; Tilliden er borte. Foretagsomheden har foldet sine Ornevinger og sidder nu og maaber paa Torvet. Vore Fabrikker staar stille, og vore Jernbane-Operationer vil ikke trives. Kapital gjemmer sig, og Arbejderne slænger paa Gaden uden noget at bestille. Der er hverken god Dagløn eller godt Dagsarbeide at faa. Vi har maattet taale Ydmygelser og har endel besynderlige Forviklinger med andre Nationer. Nøglen til det stille Hav er falden ud af vor slappe Haand. Fremmede Tropper er bleven landsatte i denne Verdensdel. Vore egne Grænseskjæl er bleven truet i Alaska. Ulykken er, at det demokratiske Parti har havt Magten.

Demokraterne førte Folk bag Lyset ved at love dem det tusenaarige Rige, og vi kan nu paa alle Kanter se disse løgnagtige Løfters sørgelige Resultater. Vi har

ingen flige Løfter at give. Vi vil ikke love andet end det, som vi tror os i stand til at holde. Vi vil gjøre vort bedste; det er alt. Og ligesom vi i 1860 frelst Unionen og tilintetgjorde Slaveriet, saa vil vi ogsaa nu i 1896 være i stand til at gjøre godt igjen, hvad Demokraterne har gjort ilde.

Vi er forsamlede for at vælge de Forenede Staters næste Præsident. At vi kommer til at fejre i Valget, er der ingen, som betviler. Men lad os ikke bedrage os selv med den Indbildning, at det blir en let Kamp. Nei, det blir en haard Strid, og det kan ikke være anderledes, da saa store Interesser staar paa Spil. Imod det republikanske Parti, der repræsenterer en bestemt amerikansk Politik, staar ikke blot den demokratiske Hær, men ogsaa alle disse politiske Løsgjængere og sociale Dpviglere.

Vi vil have en Præsident, som den 5te Mars næste Aar vil sammenkalde Kongressen og erklære, at han ikke engang vil tænke paa Embedsudnævnelser eller nogen anden Ting, før Kongressen sender ham en Toldlov, som kan skaffe tilveie Penge for Statskassen og give amerikanske Arbeidere Anledning til at tjene god Dag-løn. Vi ønsker en Præsident, som for enhver Pris vil besyttte Guldrejerven i Skatkammeret; som vil se til, at Regjeringen betaler alle sine Obligationer med den Mynt, som Kreditorerne maatte forlange, og som aldrig glemmer, at den Nation, der punktlig og ærlig betaler, kan saa Laan paa lette Vilkaar.

Vi ønsker en Mand, som vil værne om Nationens

Sikkerhed og Værdighed hjemme og ude, og som ved, hvad han vil i sit Forhold til andre Lande, istedetfor en lang Tid at vise sig svag og ligegyldig og som pludselig til en Forandring faar et Anfald af krampagtig Styrke og Patriotisme.

Først og fremst ønsker vi en Mand, som vil lede sit Parti og arbeide sammen med det, og som ikke ved en meningsløs Strid med Kongressen vil umuliggjøre al nyttig Lovgivning."

Om Mr. Reed sagde Senatoren:

"Jeg har seet ham trodse Fiendens rasende Modstand og gennemføre den store Reform, der har givet Repræsentanthuset den Styrke og Arbeidsdygtighed, som det nu har. Jeg har seet ham nu sidste Vinter lede en stor Majoritet paa en saadan Maade, at den har gjort sin fulde Pligt og ikke begaaet noget Feiltrin, som kan tynde paa det republikanske Parti i den forestaaende Valgkamp.

Ligeoverfor Folket og i Kongressen har han altid med uforfærdet Mod og overlegen Dygtighed kjæmpet for de republikanske Ideer, som, naar vi har fulgt dem, har givet os Lykke, medens deres Forkastelse har bragt Ruin med sig. Han er en egte Amerikaner ved Fødsel, Herkomst og Opdragelse; han er en Mand, som elsker sit Land og har tjent det i Ungdomsdagene og i Manddomsalderen, Krig og i Fred. Hans store Dygtighed, hans Originalitet, hans Slagfærdighed og hans Viljestyrke kjendes af alle og er en Del af de sidste tyve Aars Historie. Hans offentlige Liv er saa uantasteligt, som hans private Karakter

er ren og uplettet. Han er en øvet Statsmand, skikket til at udføre det vanskeligste Hverv, som Landet kan paa-lægge ham. Han besidder Partiets og hele Landets Tillid. Han er som skabt til at være Høvding. Vi ved det, fordi vi har seet ham gaa i Spidsen. Til dem, som følger ham, har han aldrig jagt 'Gaa,' men altid 'Kom.' Han kjenner ikke Frygt. Vi ved det, fordi vi de hundrede Gange har seet hans Mod sat paa Prøve. Han har indehavt store og vanskelige Stillinger, og han er aldrig bleven funden for let."

Chauncy M. Depew's Nominationsstale for Guvernør Morton var et Kunstværk. Han sagde:

"Intet Parti, ligegyldig hvor meget herligt det har udrettet, eller hvor glimrende dets Held har været, kan bygge paa sin Fortid. De Seire, det har vundet, er bare Attester, for hvis Sandhed de maa levere fortsatte Beviser ved stadig at udføre nye Bedrifter, der er lige-
jaa herlige som de gamle. Det Parti, som skal styre et Land, og hvis Fortid ikke lader sig angribe, maa ikke alene forstaa Nutiden, men ogsaa være istand til at skue ind i og træffe Foranstaltninger for Fremtiden.

Vi er samlede her for igjen at sætte Fremskridts-
maskinen igang. Vor Industri ligger i Dødvandet, vor Fabrikvirksomhed er lammet, vort Jordbrug har mistet Modet, vore Haandverkere er arbejdsløse, vore Finan-
ser er i Uorden, vor Statskasse er tom, vor Kredit har taget Skade og vor Stilling blandt Verdens Nationer er tvilsom; og derfor vender alles Bine sig mod denne

Konvention med Haab om, at den vil handle med Forstand, og at Hjælpen vil komme.

Hele Landet, Norden, Syden, Østen og Vesten, er nu, efter de sidste tre Aars Erfaringer, enigt om, at amerikansk Industri maa beskyttes, at vi maa faa holde fast ved 'Reciprocitet,' og at Amerika skal tilhøre Amerikanerne. Og de store Stater, som har de fleste Indbyggere og den største Fabrikvirksomhed og det meste af Landets industrielle Energi, har lært, at vi ikke kan drive Forretning og opretholde vor Kredit, medmindre vi ogsaa har et ærligt og vederheftigt Pengesystem.

Det er i den senere Tid blevet Mode at tale nedsettende om Forretning og Handel, som om de skulde være uforenlige med Patriotisme. Vi faar høre Ukvemsord om 'pengegridske Kapitalister' og andet saadant. I Modsatning til de middelalderiske Forhold, som hersker i ældre Lande; i Modsatning til den Militarisme, som er de europæiske Nationers Forbandelse; i Modsatning til de Regjeringer, hvis Styrke er deres Kanoner, er de Forenede Stater fremfor alt og alle en Handels- og Forretningsnation. Handel og Forretning er saaledes det samme som Patriotisme. Naar Jordbrugeren saar og høster det Korn, som finder et Marked og betaler ham for hans Slid; naar Arbeideren og Haandværkeren finder fuldt op at bestille og aldrig behøver at gaa ledige; naar Arbeiderens Løn giver ham nok for sig og sine; naar Jernbanerne har det travlt med at fragte frem Jordens og Fabrikernes Produkter; naar alle Industriens Hjul er igang; naar Grubedriften florerer,

og Nationens og Enkeltmandens Velstand stadig vokser; naar Antallet af de Hjem, der eies af dem, som bor i dem, blir større Dag for Dag; naar Skolerne er overfyldte, Lykke og Velvære hersker over hele Landet, da er de Betingelser tilstede, som gjør de Forenede Stater til et frit og herligt Land.

Det er for at opfylde disse Betingelser, og det med en Kandidat, som repræsenterer dem og om hvem der ikke kan være nogen Tvil, at New York ifølge enstemmig Beslutning af to paa hinanden følgende republikanske Statskonventioner foreslaar som Præsidentkandidat Statens Guvernør Levi P. Morton.

Han er den bedste Type af den amerikanske Forretningsmand; den Type, som er Idealet i de lavere og høiere Skoler; den Type, som en Mor i Vestens Hytte og i Østens trange Logishus holder frem for sin Gut, naar hun vil vise ham den Vej, hvorpaa han kan komme ud af sine tarvelige Omgivelser og sikre sig det bedste, som amerikansk Frihed og den lige Anledning for alle kan give.

Betragt dette Billede. Her er en Prest i Nyengland med sin fattige Gage og store Familie. Gutterne gaar ud i Verden med bare den Skoledannelse, de har kunnet faa i den almindelige Folkeskole. Den ene Gut blir Handelsbetjent; saa faar han en Andel i Forretningen og blir snart den ledende Sjæl i den. Det store Handelshus i Storbyen lægger Merke til ham og sikrer sig ham som Kompagnon; og ogsaa her blir han snart Bestyrer af den omfattende Forretning. Borgerkrigen

forstyrrer alle hans Planer, og det gaar istykker for ham; men han mister ikke Modet. Han er fremsynt og energisk og kjæmper for at gjenvinde det tabte Terræn. De gode Tider vender tilbage, og han betaler sine Kreditorer, med hvem han før havde gjort Afford, hver Dollar med Rente. Som den bedste Type af en heldig Forretningsmand tager han Del i Politiken og blir et nyttigt Medlem af Kongressen. Han vier Diplomatiets sin Opmerksomhed og repræsenterer med Held og Ære sit Land ved et fremmed Hof. Han indtræder i den administrative Branche af Regjeringen og blir vor mest populære Vicepræsident og som saadan Ordstyrer i de Forenede Staters Senat.

Den sørgelige Stilling, hvori vor Industri og vort Pengevæsen fortiden besinder sig, skyldes for en stor Del den Omstændighed, at medens vor Præsident og Medlemmerne af hans Raad er Mænd, hvis Dygtighed forresten ikke kan bestrides, har ingen af dem havt Ovelse og Erfaring som Forretningsmænd. De kan levere gode Afhandlinger over industrielle Emner; men de har aldrig i Praksis løst et industrielt Problem. De ligner de Mænd, som har studeret Sagen og ved, hvorledes Jordbrug skal drives; men som alligevel ikke kan faa det til at lønne sig. Med Levi P. Morton som Præsident vil vi ikke faa nogen Underbalance, som maa dækkes ved Laan; der vil ikke blive noget iveien med vor Kredit, som vil gjøre det nødvendigt at faa Hjælp af et Syndikat; der vil ikke blive nogen Eksperimentering med vore Penge og vor Handel, som vil lamme vor Industri.

New Yorks Republikanere vil med Begeistring arbejde for den Kandidat, som denne Konvention opstiller, hvem det saa end blir; men under de særegne og skiftende Forhold i vor Stat vilde Gubernør Morton saa mange Stemmer ogsaa fra det andet Parti, og intet, som kan hænde mellem denne Tid og Valgdagen, vilde paa nogen mulig Maade kunne forhindre, at der i Unionens største Stat blir et stort Flertal for det republikanske Parti.“

Det var Ohios forhenværende Gubernør, nyvalgte Senator, J. B. Foraker, som holdt Nominations-talen for McKinley, og han gjorde det i disse Ordlag:

“Hr. Formand og mine Herrer Medlemmer af Konventionen! Det vilde være overmaade vanskeligt, om ikke aldeles umuligt at overdrive, naar vi taler om de sidste fire Aars ubehagelige Stilling. Det demokratiske Styre med sine utallige slemme Resultater har sandelig været en dyr Historie. Det har været en eneste stor Ulykke, og det eneste gode ved den er, at den har været upartisk; ingen har gaaet fri.

Ulykken har rammet alle Dele af Landet og Folk af alle Klasser; retfærdige og uretfærdige, Republikanere og Demokrater, rige og fattige, høie og lave, alle har maatte lide under den. Forretning har ikke villet trives, og store Værdier er ødelagte. Utilstrækkelige Indtægter har gjort Regjeringen fattig, og ved at optage Laan og indlade sig med Pengehyndikater har den gjort Skandale og bragt Vanære over Landet.

Denne tunge Straffedom har dog bragt med sig en

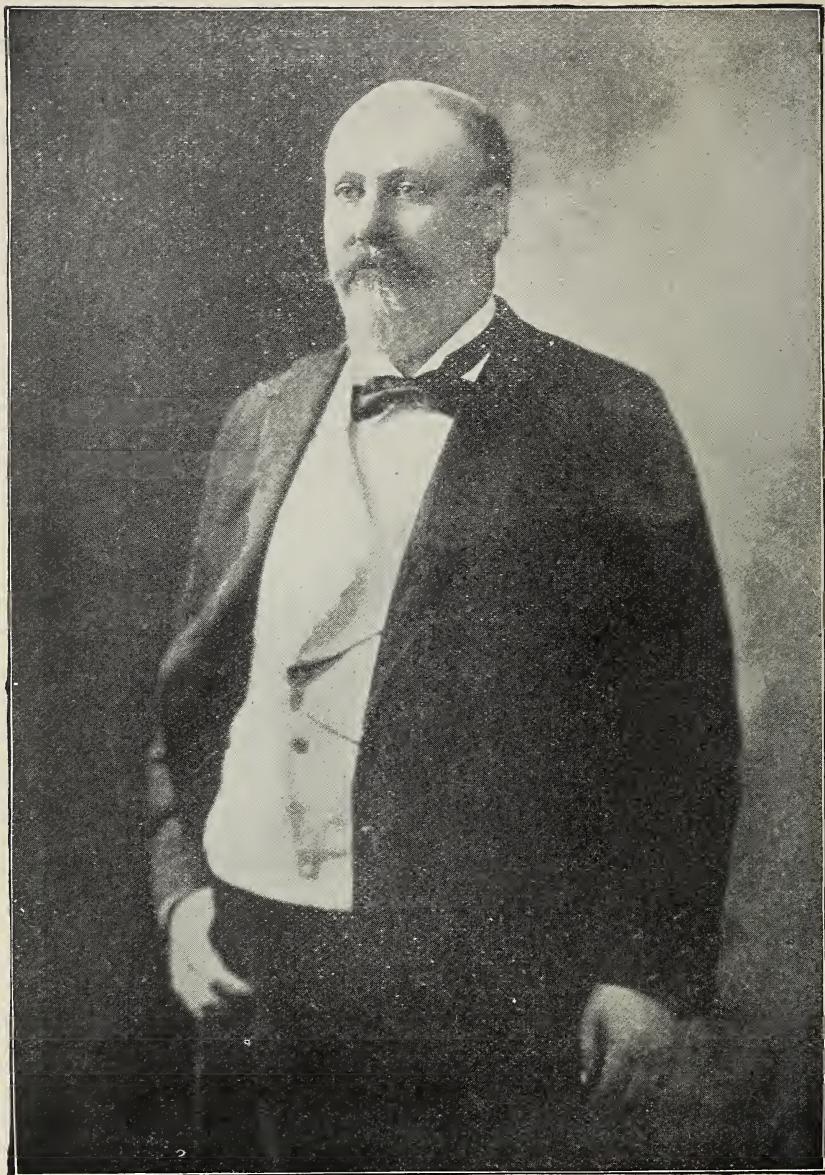
stor Betsignelse, som næsten kan siges at opveie den; den har nemlig ødelagt det demokratiske Parti. De Kolonner, der saa stoltelig drog frem til Seir i 1892, er blevne til spredte og modløse Bander i 1896. De Principer, som de har frydt af, har vist sig at være Fust, og deres store Ledere er blevne smaa Partihøvdinge, som fører Krig mod hverandre. Deres forestaaende Nationalkonvention er bare et forestaaende Mareridt. Der er ingen, som engang udgiver sig for at tro, at den vil lede til noget godt. De eneste, som søger den demokratiske Præsidentnomination, er endel Mænd, som har bekjendtgjort, at de ikke er skikkede til at beklæde noget offentligt Embede, idet de har erklæret, at de er villige til at have hvilken som helst politisk Tro, som Partiet maatte finde forgodt at antage.

Sandheden er, at det Parti, som har baaret den Skam at optræde til Forsvar for Slaveri; som oppone-rede mod Krigen for at bevare Unionen, mod Neger-slavernes Frigivelse, mod at give dem Stemmeret, mod Sydstaternes Rekonstruktion og mod ærlig Betaling af vor Gjæld; — Sandheden er, at dette Parti nu endelig har været istand til at grave sin egen Grav. Det ligger nu og vrider sig i Dødskampen. Ingen menneffeligg Magt kan forhindre det fra at gaa fuldstændig tilgrunde i næste Valg, medmindre det skulde være, at denne Konvention kunde gjøre det. Men saafremt vi ikke her begaar en styg Bommert, vil det demokratiske Parti den 4de Mars førstkommende blive sat af fra Husholdningen, og det vil aldrig komme til Roret igjen, førend Gud

SENATOR HENRY C. LODGE.

HON. HAZEN S. PINGREE.

i sin uendelige Visdom, Naade og Godhed finder det tjenligt at sende en ny Straffedom over sit Folk.

Hidtil har vi ikke begaaet noget Feiltrin. Vi har vedtaget et Program, som tiltrods for, hvad der idag tildrog sig i denne Sal, er netop, hvad det amerikanske Folk venter og forlanger.

Det, som vi endnu har at gjøre for at sætte Kronen paa vort Verk, er at opfylde Folkets Forventning ved at opstille de rette Kandidater. Hvad er det altsaa, Folket venter? Hvad er det, de vil? De vil have som sin Præsidentkandidat en, der er noget mere end 'en heldig Forretningsmand' (en Hentydning til, hvad Mr. Depew sagde om Gouvernør Morton). Han maa være noget mere end en populær Partihøveding. Han maa ogsaa være mere end en klog og fædrelandsfindet Statsmand. De vil have en Mand, der ikke blot har alle disse væsentlige Betingelser, men hvis Navn og Karakter og Historie og Livsmaal staar som den mest bestemte og absolute Modsætning af alt, som betegnes og repræsenteres af det nuværende demokratiske Styre med sin Frihandel og Underbalance og Stimandsfærd mod Landets Arbeidere."

Her maatte Taleren stanse næsten en halv Time, medens Forsamlingen skreg Hurra for McKinley. Saa fortsatte han med en Lovtale over de store Mænd i det republikanske Parti, og særlig over Blaine, og endte derpaa sin Tale saaledes:

"Men den største af alle, naar der er Tale om, hvad vi nu trænger, er Lederen i Kongressens Repræ-

sentanthus, Forfatteren af McKinleyloven, som gav Arbejderne den største Løn, de nogeninde har havt. Intet andet Navn indbefatter saaledes som hans alt det, som vi nu trænger, og intet andet Navn har et saa absolut Herredømme over alle Hjerter. De Misundelsens og Ondskabens og Bagvaskelsens Pile, som har været affkudte mod ham, ligger splintrede ved hans Fødder. Røggeret er tomt, og han har ikke faaet et eneste Saar. Dette kommer deraf, at Folket kjender ham, har Tillid til ham, tror paa ham og elsker ham og ikke vil tillade nogen Mors Sjæl at tale ilde om ham.

De ved, at han er Amerikaner lige ud i Finger-spidsene. De ved, at han er retfærdig og dygtig og modig, og de vil, at han skal blive de Forenede Staters Præsident. De har allerede lagt dette for Dagen, ikke i denne eller hin Stat eller paa sine Steder, men i alle Staterne og i hver Arog af Landet fra Hav til Hav, i Norden og i Syden.

De venter af os, at vi skal give dem Anledning til at stemme paa ham. Det er vor Pligt at gjøre dette. Opsylder vi denne Pligt, vil vi glæde deres Hjerter, fylde dem med Begeistring og sikre vor Sag en herlig Seir. Og han vil paa sin Side give os en Styrelse, hvorunder vort Land igjen vil nyde Velstand og Lykke herhjemme og Ure og Anseelse blandt Verdens andre Nationer. Det er Ohios 46 Delegerer, som gennem mig henstiller til denne Konvention at vælge William McKinley til Præsidentkandidat."

Senator Thurston af Nebraska kaldte Hepburn af

Iowa til Formandsstolen og tog derpaa Ordet for at understøtte Forslaget om at nominere McKinley. Han sagde:

“Dette er Folkets Aar. De er sig sin Magt bevidst, og de holder strengt fast ved sine Rettigheder. De er de raadende i denne Konvention, og de har ingen Tvil om, at de kommer til at vinde Seir ved Valget i November.

Bælgerne har afgjort, hvad der skal være den egentlige Programsjag i denne Valgkamp. Hvad er den? Penge? Ja; men ikke de Penge, som myntes af Guld og Sølv, eller som trykkes paa Papir; men de, som skabes af amerikansk Arbeide paa vore Farme og i vore Fabrikker. Besten skrifer efter Sølv og Østen efter Guld; men Folkets store Mæsse beder om Arbeide, Anledning til at arbeide og til at leve.

Et Lands Velvære afhænger af at dets Folk har Arbeide, og Bælgerne i de Forenede Stater forstaar nu endelig, Gudsfelov, denne vigtige Sandhed. Det republikanske Parti er ikke for Nevada alene eller for New York, men for begge; ikke for en Stat, men for alle. Dets Program er saa bredt som Landet og saa nationalt som Flaget. Republikanerne er uden Forbehold inde for et ærligt Pengesystem; men de tror dog, at under en folkelig Regjering er Menneskets Belfærd af større Betydning end Pengeinteresserne. Deres Schibboleth i denne Valgkamp er 'Beskyttelse.' Fra den Grund, som de har valgt sig, kan de ikke skræmmes bort ved Pengekriser i Wall Street eller ved Sølvcykloner. Historier

om internationale Forviklinger og Angter om Krig bryder de sig lidet om; de ved, at den amerikanske Besiddelses virkelige Fiende er Frihandel, og at det bedste Rystforsvar er Beskyttelsestold. De frygter ikke Europas Krigsrustninger, men dets billige Fabrikvarer. Det, som truer dem, er ikke fremmede Krigsflaader, som kommer med Kanoner, men fremmede Handelsflaader, som kommer med Fabrikvarer.

Dette er Folkets Aar. De har reist sig i sin Styrke. Fra Hav til Hav og i Norden og i Syden har de sluttet sig fastere sammen end nogensinde før. Vi ved, hvad det vil, og vi er samlede her for at lade deres Vilje ske. Vi maa opstille den Kandidat, som de har udvalgt. De ved, hvem det er, som bedst kan kjæmpe deres Kampe og vinde deres Seire. Hans Navn er i alle Hjerter og paa alle Læber. Hans Nominasjon er en sikker og hans Valg er en afgjort Sag. Med ham som vor Kandidat vil vi vinde en herlig Seir langs hele Linjen.

Dette er Folkets Aar. I deres Navn og efter Fuldmagt fra dem understøtter jeg Forslaget om at nominere Folkets store Talsmand, William McKinley; ikke som Ohios, men som de Forenede Staters kjæreste Søn; ikke for at udmerke Ohio, men for at give hele Landet en ny Hæder.

Da dette Land svævede i Fare, greb hans unge Hænder et Gevær, og han fulgte Flaget og bød sit Liv frem som Offer, for at dette Flag fremdeles kunde vaie over et forenet Folk. Gjennem et Fjerdedels Aarhundrede har han været i offentlige Embedsstillinger, hvor

alt Folket kunde se ham, og ingen har nogensinde opdaget en Plet paa hans Karakter. Han har ikke havt nogen høiere Uergjerrighed end Landets Hæder og Folkets Vel. Med glødende Veltalenhed og med feirrigt Mod har han hele Tiden kjæmpet for Folkets Sag. Ved sit Arbeide, sin Dygtighed og sin Udholdenhed har han beriget de Forenede Stater med nye Love til Folkets bedste. Alle hans mange mesterlige Taler vidner om, at han har et rent Hjerte og er besjælet af sand Fædrelandskjærlighed. Al den Kraft, som Gud har givet ham, har han viet til Arbeide for sit eget Lands Fremgang og Uere og for at løfte og hædre sine egne Landsmænd. Han har Mod til at være tro mod sin Overbevisning og lader sig ikke friste til at beile til Dykken eller til at afvende et Nederlag ved at opofre Sandheden eller ved at gjøre Indrømmelser til Folks Uforstand.

Dengang det republikanske Parti syntes at skulle gaa under, og de andre Ledere havde det travlt med at gjøre Undskyldninger, vedkjendte han sig ligesom før den herlige Lov, som bærer hans Navn, idet han med fuld Tillid indæskede sin Sag for Fremtidens Domstol og rolig ventede paa den Tid, da Erfaringen skulde vise, at han havde havt Ret, og Belønningen herfor er det, som denne Konvention vil give ham. Han er bleven styrket og øvet ved en lang Tjenestetid i Kongressen; han er bleven end mere udviklet i sit Embede som Guvernør i en af de store Stater; han har mestret Tidens store økonomiske Spørgsmaal; han er veltalende, ærlig

og oprigtig. Og saaledes staar han idag som vor Tids mest fremstkudte og mægtige Skikkelse. Forsynet har, tror jeg, valgt ham til det store Hverv at føre dette Folk ud af Modgangens Skygger ind i en ny og varig Lykkes Solskin.

Almagten sover aldrig. Hver stor Krise opreiser en Leder. Naar det gjælder, finder Forsynet den rette Mand. Der er næsten lige saa meget, som staar paa Spil nu i 1896, som Tilfældet var i 1861. Bistnok har Nationens Fiender ophørt med at true med Sverdet, og de Forenede Staters Grundlov taaler ikke nu længer Slaveri; men Frihandel og fri Sølvmyntning er ikke mindre farlige for amerikansk Fremskridt, end Tilfældet dengang var med Forræderiets og Oprørets væbnede Skarer. Derfor Folkets Røst virkelig er Guds Røst, saa er William McKinley udseet til at udfylde Abraham Lincoln. Han vil ogsaa udstede en Proklamation om Frihed for de trælbundne Arbeidere, og disse skal igjen saa nyde i hele sin Fylde de Rettigheder, Fordele og Anledninger, som er det amerikanske Folks retmæssige Gie.

Under hans Styrelse vil vi have Værelse blandt Verdens Nationer; ingen vil vove at haane det amerikanske Flag; ingen vil ustraffet kunne krænke en amerikansk Borgers Rettigheder; Regjeringen vil faa tilstrækkelige Indtægter; Udlandets Varer vil forblive i Udlandet, og vort Guld vil forblive hjemme hos os. Amerikanske Institutioner vil beskyttes og opretholdes; alle Regjeringens Forpligtelser vil til Punkt og Prikke blive op-

fylgte, og paa Republikens Fane vil der for bestandig staa skrevet: 'Beskyttelse, Reciprocitet og ærlige Penge', den sande amerikanske Politik.

Mine Landsmænd, vær ved godt Mod; den mørkeste Time er den lige før Dagens Frembrud. Det tyvende Aarhundrede vil oprinde straalende og klart. Vi opløfter vore Ansigter og ser Lyset. Det republikanske Parti kommer igjen til Magten, og William McKinley blir de Forenede Staters Præsident.

I en af Fabrikbyerne inde i Landet begav det sig Natten efter Valgdagen i November 1894, da det var bleven bekjendt, at Republikanerne havde vundet en glimrende Seir, at to Arbeidere begyndte at klatre op til Toppen af en uhyre, men kold Skorstenspipe over en stor Fabrik. Denne Skorsten var bleven bygget, fordi man havde faaet Løfte om og ventede at faa en republikansk Beskyttelsestold. I Fabrikken, hvorover den ragede op mod Himlen, havde to tusen Mand havt Arbejde. Den var Kilden til hele Byens Velstand. Den havde staaet for de flittige og lykkelige Folk som en Sky om Dagen og en Ildspile om Natten. Nu derimod stod den der mørk og kold og saa ned paa den stakkels By, hvori Fattigdom og Lediggang og Nød bar Vidnesbyrd om de sørgelige Følger af, at Landet havde eksperimenteret med Frihandel.

De to Arbeidere klatrede høiere og høiere op, medens den store Mennekkemasse nedenfor betragtede dem i aandeløs Spænding. Endelig stod de paa Toppen, hvor de i Skinnets fra de elektriske Lys heiste det

amerikanske Flag. Nede paa Gaderne var der sterke Mænd, som fældte Glædestaarer, og Mødre løstede sine Børn iveiret og takkede Gud. Og saa begyndte den glade Skare med Begeistring at synge den Jubelhymne, som de begejstrede Millioner endnu synger :

Hurrah! Hurrah! we bring the jubilee;
 Hurrah! Hurrah! the flag that makes us free;
 So we sing the chorus from the mountains to the sea;
 Hurrah for McKinley and Protection!

Af Hensyn til disse og den store Hær af amerikanske Arbeidere; for at de kan være sikker paa at saa Arbeide og paa at lønnes ordentlig for det, og det med Penges, som er de bedste i Verden; af Hensyn til denne øde Fabrik, for at den kan holdes igang; af Hensyn til de tusen Hytter rundt omkring og alle de befædne Arbeiderhjem i dette store Land, for at de igjen kan fyldes med Velvære og Tilfredshed, for at Jlden kan brænde paa Arnen og Kvinderne synge og Børnene le; ja, af Hensyn til det amerikanske Flag og alt, som det betyder og repræsenterer; for at dets Magt kan fylde Norden og dets Herlighed skinne overalt, — beder jeg denne Konvention om at vælge som Præsidentkandidat den loyale Amerikaner, den kristne Gentleman, Soldat, Statsmand og Fædrelandsven, William McKinley."

Gouvernør Hastings af Pennsylvania holdt Nominations-talen for Senator Quay. Han sagde:

"Vi kommer til denne Konvention med det Løfte, at den Kandidat, som her blir valgt, hvem han saa end

maatte være, vil i Pennsylvania faa et større Flertal end i nogen anden Stat. Pennsylvania har aldrig været i Tvil om, hvad der maa gjøres, naar der har været Kamp om republikanske Grundsætninger.

Pennsylvania træder frem for denne Konvention med den enstemmige Begjæring, at den vil opstille en Kandidat, som repræsenterer ikke alene Partiets Principer, men dets lyseste Forhaabninger og høieste Maal; en Mand, som loyalt har støttet alle republikanske Foretagender; en vigtig Faktor i Partiets Raadslagninger, lige fra den Dag, det blev født og døbt paa Pennsylvanias Grund, og indtil den Dag idag; en Mand, som altid har stemt og talt for et ærligt Pengesystem, rimelig Toldbeskyttelse og en sterk og patriotisk Amerikanisme.

Da han i 1888 maatte paatage sig det tilsyneladende haabløse Hverv at staa i Spidsen for den republikanske Valgkampagne, udførte han et Storverk, som neppe nogen anden vilde have magtet. Han organiserede Landets Patriotisme og Republikanisme og førte dem frem til Seir. Han angreb Tammany-Tigeren i New York; og ved at sørge for, at der blev holdt et ærligt Valg i denne Storby, som er i Hænderne paa den sterkeste og mest korrupte politiske Organisation i Landet, frelste han de Forenede Stater fra Demokraternes vrange Lærdomme. Da han saaledes havde gjort sig altfor mægtig og var bleven Fienden altfor farlig, blev der udstedt Befaling om paa Stimandsvis at gjøre ham uskadelig; men Bagvasselsens og Ond-

Skabsfuldhedens giftige Pile, som med bittert og uforsonligt Had affkjødes mod ham, kunde ikke skade ham. Han vendte sig til de Folk, blandt hvilke han havde sit Hjem, og hvis Tjener han var, og de gav ham Opreisning ved enstemmig at gjenvælge ham til Medlem af de Forenede Staters Senat.

Der repræsenterede han den store Stat Pennsylvania og dens Interesser og stod saa uroffelig som et Fjeld imod Præsidenten og hans Frihandels-Parti, indtil den Banskabning, der er kjendt under Navne, Wilsonloven, blev saaledes forandret og amenderet, at idetmindste en Del af hans Stats og af Landets Forretningsinteresser frelstes fra fuldstændig Ruin. Vi optager med Glæde Kampen for amerikansk Beskyttelsestold, amerikansk Kredit og amerikansk Politik. Lad Folket i den Valgkamp, som begynder med denne Konvention, afgjøre, om de er villige til at gennemgaa en ny Frihandelskrise. Lad Lønarbeideren og Arbeidsgiveren overveie de bitre Erfaringer, som bragte Sult til den enes Hjem og gjorde den anden bankerot. Lad den amerikanske Farmer sammenligne de Priser, han faar, med dem, som Frihandelspartiet lovede ham. Lad den, som har lagt sig noget tilbedste, og den, som maa arbejde hver Dag for Jøden, afgjøre hver for sig, om han ønsker at faa sin Betaling i amerikanske Dollars, som har bare det halve af sin paalydende Værdi. Lad den, som kjæmpede for sit Lands Flag, lad Enterne og de faderløse og de elskende Forældre, som gav sit Land det, der var dem kjærere end Livet selv, se dette Flag

pantsfat til et Syndikat af vore egne og andre Landes Bengemænd for at faa et Laan, som i bedste Fald ikke kunde blive andet end en Galgenfrist, — lad dem se paa paa dette og saa sige, om de vil, at denne Skam og Ddmygelse skal gjentage sig. Lad Folkets myndige Røst i det forestaaende Valg erklære, at den eneste Regjering, som er bygget paa Frihedens Klippe, som er veljignet med alle Naturens Gaver og kronet med uoverskuelige Muligheder, ikke skal omstyrtes og degraderes og plyndres af et Parti og en Politik, som er i Strid med selve Grundtanken i vort nationale Liv.

Vælg den Kandidat, hvem jeg nu foreslaar, og Landet vil faa en Præsident, som i aandelig Begavelse, grundig Statsklogt, moden Erfaring, forbausende Raadjuarhed, fordringsløs Beskedenhed, ridderligt Mod og egte Amerikanisme ikke har nogen Overmand. Vælg ham til Kandidat, saa vælger han sig selv til Præsident. Jeg foreslaar som Præsidentkandidat Pennsylvanias største Søn, Soldaten og Statsmanden Matthew Quay.“

Derefter fik Konventionen til Afstemning over de foreslaaede Kandidater for Præsidentnominationen.

Stemmegivning for Præsident:

Stater.	McKinley.	Morton.	Quay.	Reed.	Allison.	Cameron.
Alabama.....	19	1	—	2	—	—
Arkansas.....	16	—	—	—	—	—
California.....	18	—	—	—	—	—
Colorado.....	—	—	—	—	—	—
Connecticut.....	7	—	—	5	—	—
Delaware.....	6	—	—	—	—	—

Stater.	McKinley.	Morton.	Quay.	Reeb.	Wilson.	Cameron.
Florida.....	6	2	—	—	—	—
Georgia.....	22	—	2	2	—	—
Idaho.....	—	—	—	—	—	—
Illinois.....	46	—	—	2	—	—
Indiana.....	30	—	—	—	—	—
Iowa.....	—	—	—	—	26	—
Kansas.....	20	—	—	—	—	—
Kentucky.....	26	—	—	—	—	—
Louisiana.....	11	—	½	4	½	—
Maine.....	—	—	—	12	—	—
Maryland.....	15	—	—	1	—	—
Massachusetts.....	1	—	—	29	—	—
Michigan.....	28	—	—	—	—	—
Minnesota.....	18	—	—	—	—	—
Mississippi.....	17	—	1	—	—	—
Missouri.....	34	—	—	—	—	—
Montana.....	—	—	—	—	—	1
Nebraska.....	16	—	—	—	—	—
Nevada.....	3	—	—	—	—	—
New Hampshire.....	—	—	—	8	—	—
New Jersey.....	19	—	—	1	—	—
New York.....	17	55	—	—	—	—
North Carolina.....	19½	—	—	2½	—	—
North Dakota.....	6	—	—	—	—	—
Ohio.....	46	—	—	—	—	—
Oregon.....	8	—	—	—	—	—
Pennsylvania.....	6	—	58	—	—	—
Rhode Island.....	—	—	—	8	—	—
South Carolina.....	18	—	—	—	—	—
South Dakota.....	8	—	—	—	—	—
Tennessee.....	24	—	—	—	—	—
Texas.....	21	—	—	5	3	—
Utah.....	3	—	—	—	3	—
Vermont.....	8	—	—	—	—	—
Virginia.....	23	—	—	1	—	—
Washington.....	8	—	—	—	—	—
Arizona.....	6	—	—	—	—	—
West Virginia.....	12	—	—	—	—	—
Wisconsin.....	24	—	—	—	—	—
Wyoming.....	6	—	—	—	—	—
New Mexico.....	5	—	—	—	1	—
Oklahoma.....	4	—	—	1	1	—
Indian Territory.....	6	—	—	—	—	—
District of Columbia..	—	—	—	1	1	—
Alaska.....	4	—	—	—	—	—
Total.....	661½	58	61½	84½	35½	1

Opbyggdigt til Valg, 454.

Det hele Antal af Delegerede tilstede, 906.

Komite for Notifikation.

Alabama—E. D. Alexander.	New Jersey—F. W. Roebing.
Arkansas—H. M. Cooper.	New York—Frank Hiscock, Lisen- ard Stewart.
California—Frank Miller.	North Carolina—V. M. Bernard, John H. Hanna.
Colorado—Votled.	North Dakota—Deferred.
Connecticut—George Sykes.	Ohio—M. A. Hanna.
Delaware—Henry C. Morse, H. A. Dupont.	Oregon—Charles Hilton.
Florida—Dennis Egan.	Pennsylvania—Theodore F. Flood, H. S. Denny.
Georgia—M. B. Norton, M. J. Doyle.	Rhode Island—John C. San- born.
Idaho—Votled.	South Carolina—Edmund H. Deas, E. J. Pride.
Illinois—E. H. Deere, E. L. Wood.	South Dakota—B. Smede.
Indiana—Hiram Brownlee, Jesse Weeks.	Tennessee—Ernest Coldwell.
Iowa—Calvin Manning, E. M. Junkin.	Texas—J. W. Butler.
Kansas—Nathaniel Barnes.	Utah—Lindsay Rodgers.
Kentucky—J. P. McCartney.	Vermont—James W. Brock.
Louisiana—Walter S. Cohen.	Virginia—J. S. Browning, R. T. Hubbard.
Maine—C. E. Townsend.	Washington—Henry L. Wilson.
Maryland—Wm. F. Airey.	West Virginia—U. N. Lynch, T. C. Houston.
Massachusetts—M. B. B. Jeffers- on, W. J. Hale.	Wisconsin—M. C. King, J. C. Koehr.
Michigan—T. J. O'Brien.	Wyoming—H. C. Nickerson.
Minnesota—Monroe Nichols, A. C. Davidson.	District of Columbia—Deadlock.
Mississippi—W. D. Frazee.	Arizona—John W. Dorrington.
Missouri—T. B. Haughawout, B. J. Leonard.	New Mexico—Pedro Pera.
Montana—Unorganized.	Oklahoma—John A. Buckler.
Nebraska—John T. Beesler.	Indian Territory—Joseph R. Falk.
Nevada—J. H. Bressler.	Massa—C. S. Johnston.
New Hampshire—William D. Satwyer.	

Hvor der nævnes bare en Mand som Komitemedlem fra en Stat; er Forstaaelsen den, at han er Medlem af

begge Komiteer. Ellers er den som nævnes først Medlem af den Komite, som fik det Paalæg at besøge Præsidentkandidaten og overbringe ham den officielle Bescfæd om hans Nomination; medens den anden er Medlem af Komiteen, som skulde bringe Bescfæd til Kandidaten for Embedet som Vicepræsident.

Attende Kapitel.

McKinley den Dag han blev opstillet som Præsidentkandidat.

Den 18de Juni 1896 var en prægtig Sommerdag i Canton, Ohio. Luften var fuld af glitrende Solskin. Byens Folk er varme Beundrere af McKinley og omfatter ham med en næsten lidenskabelig Kjærlighed, og man kunde se, at de den Dag var i en forventningsfuld Spænding; men de ventede dog med rolig Tillid paa Bæsked fra Konventionen i St. Louis.

Major McKinley blev noget tidlig om Morgenens vækket af en tung Søvn, derved at Telegrafinstrumenterne paa hans Kontor havde det saa travlt, at Lyden trængte gennem Bæggen til ham; men hans Dine tindrede af Energi og brændte under hans mørke og svære Bryn og gjorde det sterke Drag om Munden endog mere fremtrædende, end det ellers pleiede at være. Allerede tidlig om Morgenens samlede en Gruppe Avismænd paa den skyggefulde Veranda foran hans Bolig, som synes at staa midt inde i en stor Park med mange vakre Hjem inde mellem de prægtige Trær.

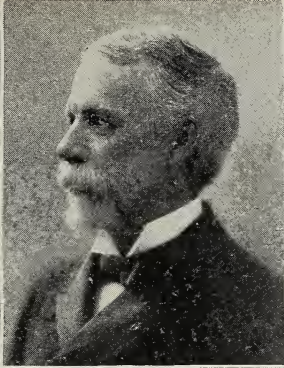
Der var en skarp Konkurrence mellem Western Union og Postal Telegraph og Telefonkompanierne, som kappedes om at forsyne Major McKinley med det nyeste nyt fra Konventionen. Imens sad han rolig i en Gyngestol og ghyngede sig frem og tilbage og passifarede; og naar et nyt Telegram overrattedes ham, læste han det rolig, fortalte Indholdet og sommetider Ordene ogsaa til de omkringstaaende, forklarede Meningen, dersom nogen spurgte om den, og leverede dermed Telegrammet til de andre. Hans Gjester lagde Merke til, at han ogsaa modtog en hel Del Privattelegrammer, som indeholdt fortrolige Meddelelser; og disse beholdt han naturligtvis for sig selv.

I Mellemtiden underholdt han sine Gjester ved at fortælle dem endel Anekdoter fra andre Nationalkonventioner og om Blaine og andre af det republikanske Partis store Mænd; og de tilstedeværende Avismænd fik ham til at drage frem en hel Del gamle Minder.

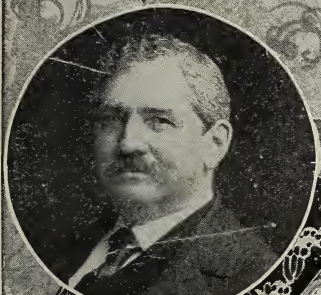
Han fulgte med spændt Opmerksomhed Nyhederne fra St. Louis angaaende Sølvmandenes Udtrædelse af Konventionen, merkede sig den parlamentariske Situation, efterhvert som den udviklede sig, og forklarede med faa Ord, hvad Ugreien havde paa sig.

Hans Ansigt var alvorligt og strengt, da han læste Beretning, om hvorledes Delegaterne fra enkelte af Sølvstaterne havde forladt Salen; men det lyfte igjen med et lykkeligt Smil, da det meldtes, at Suppleanterne havde indtaget de udtraadte Delegates Sæder. Han udtalte sin inderlige Fornøjelse, da Montana-Delegaten

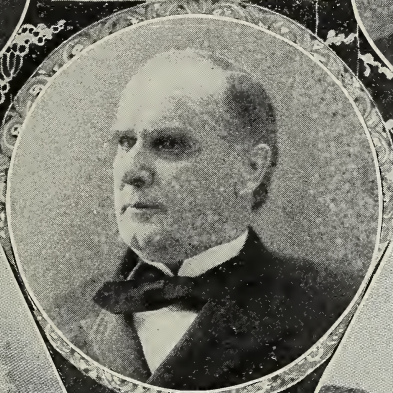
SECY ALGER

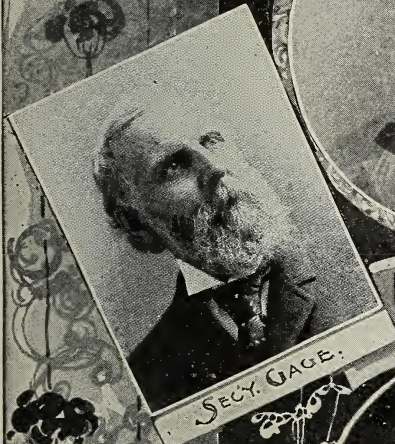
P. M. GEN. SMITH

SECY LONG

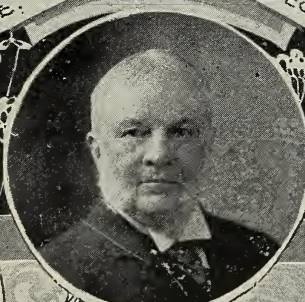
PRESIDENT
MCKINLEY

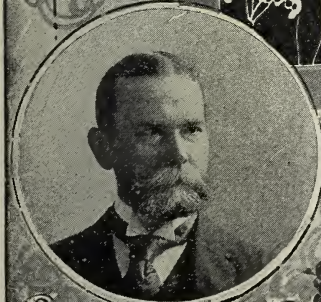
SECY. GAGE.

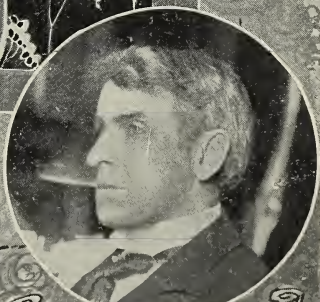
SECY. WILSON.

SECY. BLISS

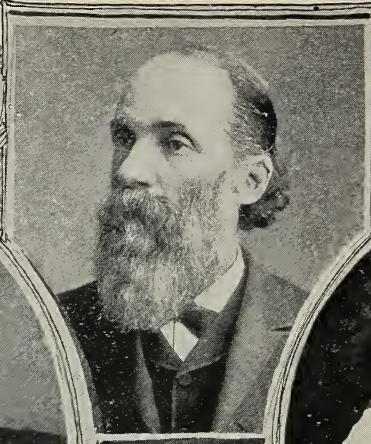

SECY HAY.

ATTORNEY GEN. GRIGGS

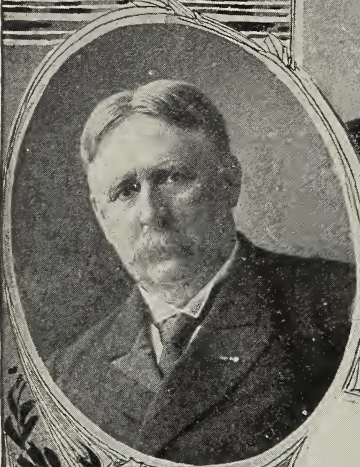

Major General
WHEELER.

Major General
BROOKE.

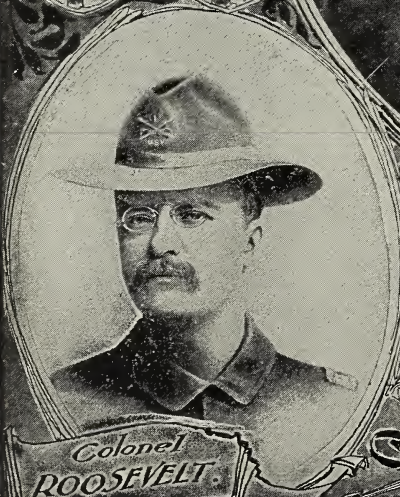
Major General
SHAFTER.

Major
General
MILES.

Brigadier General
WOOD.

Colonel
ROOSEVELT.

holdt sin kraftige Tale, hvori han erklærede, at hans Stat vilde føie sig efter Konventionens Beslutning.

Der kom mange Besøgende, og McKinley var opmærksom mod alle. Han erindrede deres Navne, hvem han havde truffet før, og spurgte dem om deres Mening om Situationen og roste den Taalmodighed og den forsonlige Aand, som Konventionen lagde for Dagen. Han glemte ikke at være høflig og beleven og behandlede sine Gæster med samme Hensynsfuldhed, som om de uden nogen særskilt Foranledning kom for at aflægge ham en venfabelig Bisit.

De mest-begeistrede af dem, som indfandt sig allerede tidlig om Morgenen, var endel elskværdige unge Damer. De havde lyse Baardragter og glade Ansigter og spævede omkring som i Dansetakt. De havde ingensomhelst Tvil om, hvem der kom til at blive faaret til Præsidentkandidat.

Medens Major McKinley sad foran sit Hus og nød den friske, skjønt noget varme Morgenluft, kjørte mange Vogne forbi paa den brede Gade, — og i alle var der Folk, som kjendte og raabte en Hilsen til Dagens Helt; og han hilsede igjen med sin sedvanlige Venlighed og ridderlige Aftand.

Noogle af Familiens Damer kom opover mod Huset med alvorlige Ansigter; og idet han reiste sig for at hilse, spurgte han: "Kommer ikke Mor idag?" Og Svaret var: "Jo, hun kommer senere."

En gammel Ven, som sad i hans Nærhed, syntes at blive noget urolig over Beretningerne, som antydede,

at der i St. Louis vilde blive en langvarig Debat over Sølvsprøgsmaalet; og Major McKinley sagde til ham: "Hvad, Hr. Dommer? De synes at være utaalmodig. Derksom De er bange, faar jeg se til at trøste Dem." Naar nogen udtalte nogen slags Misfornøielse med Fremgangsmaaden i St. Louis, erklærede McKinley, at der intet var at klage over; alle Konventioner lignede hverandre i mange Stykker, sagde han. Og han handlede selv stadig i Harmoni med de sidste Ord, han havde talt til Mark Hanna, da denne drog afsted til St. Louis fast bestemt paa at vinde Seir: "Deres Pligt er nu at mægle Fred." Dette var den Mand, hvori McKinley hele Tiden handlede.

Omtrent Klokken et kom en Vogn med tre Damer, og McKinley skyndte sig ned for at hilse og ønske dem Velkommen. Den ærværdige gamle Dame, der lignede en romersk Matrone, var hans Mor, og med hende var hans Søstre.

Omtrent Klokken to spistes Middag. Mrs. McKinley sad ved Bordenden som Bertinde. Hendes Helbred var bedre, end den havde været, og hun talte med Snderlighed og Livlighed og lagde en udpræget Individualitet for Dagen. Hun havde ikke villet, at hendes Mand skulde optræde som Præsidentkandidat. Siden han alligevel gjorde det, vilde hun naturligvis gjerne se, at han vandt Seir; men hun havde helst ønsket, at Omstændighederne havde været flige, at han kunde have holdt sig udenfor; thi det høie Embedes Pligter vilde jo kræve hans hele Opmerksomhed, og hun vidste, at

hvor meget han end holdt af hende, kunde hun altjaa ikke, jaaledes som hun ønskede, faa beholde ham for sig selv.

Medens de sad tilbords, vedblev Telegrammerne at komme, og det ene, som var fra en gammel Ven, lykønskede ham allerede paa Forhaand med Nominationen og henlede hans Opmerksomhed paa etpar Bibelsteder.

Straks vilde de alle læse de nævnte Skriftord, og Mrs. McKinleys Bibel blev hentet. En Mand henfattede den Bemærkning, at McKinley selv naturligvis ikke kunde kjende Bibelen anderledes end paa Indbindingen, da han altid havde havt for meget andet at gjøre til at kunne gjøre sig kjendt med Indholdet. Her til svarede Mrs. McKinley med Eftertryk: "Jeg kan forsikre Dem om, at han er endog usædvanlig godt kjendt med Bibelens Indhold, og jeg ved, hvad jeg taler om."

De Steder, som Bennen havde nævnt i sit Telegram, var:

Jeremias 20, 11: "Men Herren er med mig som en vældig Helt; derfor skal mine Forfølgere juble og ikke faa Overhaand; de bliver jaare beskjæmmede, fordi de ikke har handlet vijelig, — en evig Skjændsel, som ikke glemmes."

Salmerne 47, 7: "Lovsyrger Gud, lovsyrger! Lovsyrger vor Konge, lovsyrger!"

Disse Skriftsteder afløstes af en af Damerne, og Gæsterne talte om, hvor godt de passede for denne An-

ledning. McKinley selv var taus, men han tænkte vel ogsaa paa, at hans Forsølgere holdt paa at snuble, og at de ikke skulde faa Overhaand, men blive saare beskjæmmede.

Det havde op til denne Tid været den almindelige Antagelse, at Konventionen kom til at tage sig en Fristund, efter at Programmet var tilfæstet, og at Talerne vilde blive mange og lange, saaledes at Nominationen ikke vilde finde Sted før sent paa Natten.

Man havde bare saavidt forladt Bordet i Canton, da Telefonen og Telegrafsen samtidig bragte den Meddelelse fra St. Louis, at Konventionen vilde gaa paa med Stormskridt, og at Kampen snart vilde være endt.

McKinleys Kontor, hvortil han nu begav sig, er prydet med Portræter af Lincoln og Grant og Mrs. McKinley og nogle andre Benner og et vakker Billede, som fremstiller et Batteri i en hed Kamp.

Da det meldtes, at Nominationstalerne nu skulde holdes, satte McKinley sig i en svær Lænestol ved Siden af sin Skrivepult, med nogle Ark Papir i venstre og en Blyant i højre Haand. Bagenfor ham Telefonapparatet, som stod i direkte Forbindelse med Konventionshallen. Og desuden var der de to Telegrafslinjer, som bragte Nyheder derfra hvert Dieblif.

Major McKinleys Ansigt var præget af dybt Alvor. Hans Dine brændte, og han var endog mere bleg end sedvanligt, som om han var huggen af Marmor. Det er sandt, at hans Ansigt ligner Napole-

ons, men idag havde han en merkelig Lighed med Daniel Webster.

Den Underlighed, hvormed Konventionen hilsede Senator Lodge, da denne nominerede Thomas B. Reed, syntes at glæde McKinley, og han talte ogsaa om, hvor forunderligt det dog var, at vi, som var saa langt borte fra Konventionen, dog var den saa nær og kunde følge med i Forhandlingerne, akkurat som om vi havde været tilstede i Salen. Jeg sagde, at jeg af egen Erfaring kunde forsikre ham om, at vi, som nu sad her i Canton, virkelig vidste mere om, hvad der gik for sig i Konventionen, end de Avisreportere, som var der tilstede.

Bludselig meldte Telegraflinjen og Telefonen i næsten samme Dieblis, at Ohio var opraabt, og at Foraker havde bestøget Tribunen og var bleven hilset med stormende Begeistring; ligeledes at Salen var fuld af Solskin, som om Himlen selv vilde udtale sit Velkommen til den Soldat fra Ohio, som netop stod i Begreb med at nominere en af sine Krigskamerater, der ogsaa var en Søn af denne Stat, hvorfra Landet i den senere Tid har faaet saa mange af sine Præsidenter. Begge disse Soldater havde ogsaa vundet Berømmelse som Statens Guvernør.

Foraker skulde netop til at begynde. McKinley blev spurgt, om han troede, at Foraker havde udarbejdet den Tale, han vilde holde. Han svarede, at Foraker formodentlig ikke havde skrevet den ned, men at han var en skarptænkt Mand med glimrende Begavelse og

vilde nok vide at udnytte Anledningen paa bedste Maade. Spørgsmaalet med Hensyn til Forafers Forberedelse var foranlediget derved, at en af de tilstedeværende Advismænd havde seet flere af de andre Nominations-taler paa Brent og kunde give interessante Dplysninger om Længde og Indhold.

De unge Damer i Stuen ligeoverfor Kontoret paa den anden Side af Gangen lod til at svæve mellem Frygt og Haab, hvorfor McKinley gif hen til dem og spurgte dem muntert, om de holdt paa at miste Modet.

De indrømmede, at de var i sterkt Spænding. McKinley beroligede dem og satte sin Silkehat paa Bordet og tog igjen Sæde i sin store Stol og underholdt sig med sine egne Tanker. Ingen forstyrrede hans vaagne Drøm. Det var netop ved denne Tid, at Forafers stod og ventede paa, at den Storm af Bifald, hvormed Konventionen havde hilset hans første Hentydning til McKinley, skulde lægge sig, saaledes at han kunde fortsætte sin Tale. Kloffen var affurat enogtyve Minuter over tre, da denne Storm brød løs, og den varede næsten en halv Time. Dette gav McKinley og de andre tilstedeværende politiske Veteraner Anledning til at tale sammen om lignende Scener, som fandt Sted ved Konventionen i Chicago i 1880, da Grants og Blaines Tilhængere kappedes om at vise sin Begeistring ved stormende og langvarige Bifaldsraab.

McKinley holdt Dret til Telefonen og lyttede til Larmen fra St. Louis. Han kunde høre den tydelig; og da vi fulgte hans Eksempel, hørte vi ogsaa Bulderet

fra det fjerne med nogle skarpe Strig iblandt. Det var som en Storm paa Havet med enkelte gjennemtrængende Hyl.

Da Tiden gik, og Foraker ikke var istand til at faa den Storm, som han havde fremkaldt, til at stilne af, var der nogen, som sagde, at han maaske ikke vilde kunne gjenfinde Traaden i sin Tale; og McKinley bemærkede, at det var slemt for en Taler at blive afbrudt paa den Maade; det var ligesom at stanse en Hest, naar den var i fuldt Sprang paa Bæddeløbsbanen. Han spjode til, at Foraker dog vilde stille sig fra det med Glans, og nævnte med varm Beundring hans "Perle af en Tale" ved den fornylig afholdte republikanske Statskonvention.

Under den kjedelige Ventetid kom der et anonymt Telegram, som gav McKinley den Forsikring, at han "kom til at nomineres ved den første Afstemning." De andre lo; men McKinley smilte bare og lod falde nogle Ord om, at det ofte er det uventede, som hænder, og at der er mange forunderlige Stuffelser til. "Det er muligt, at De tilslut vil finde, at De har taget storlig fejl," sagde han alvorlig, som for at advare mod at friste Forsynet ved at føle sig altfor sikker.

Telegrammer vedblev at strømme ind, og McKinley læste dem og sendte dem derpaa til de Folk, som var samlede udenfor Huset, — hvor der var et halvt Snes meget gode Venner foruden dobbelt saa mange Uvis-mænd. Under dette sørgede han for, at der blev sat frem Stole for de nye Gjester, som stadig ankom, og han var mere rolig og behersket end nogen af de andre.

Han viste, at hans Nerver var blevne staaftatte i Krig og i Fred, og naar han med stø Haand holdt Telegrammerne op for at læse dem, var der intet Tegnet til, at han var i nogenflags Shænding.

Der kom et Telegram, som sagde, at "Foraker søger at fortsætte sin Tale," og dette fremkaldte et Smil. I næste Minut gjentog Manden ved Telefonen de Ord om McKinley, hvormed Foraker efter den lange Afbrydelse begyndte: "De lader til, at De, mine Herrer, har hørt om ham før."

"Det ligner Foraker," sagde McKinley. "Han ved nok, hvad han gjør; der er intet iveien med ham. Afbrydelsen vil ikke ruinere hans Tale."

De Ohiomænd, som var sammen med McKinley, maatte le godt, da Telegraf og Telefon fortalte, at Mark Hanna og Bushnell og Grosvenor og Foraker holdt paa at omfavne hverandre og at hujе, som om de havde mistet Forstanden. Sikkerlig har Misfundsbed og Fred kysset hinanden, og Jubelaaret maa være forhaanden!

Der blev nu hjertelig Latter, da man læste om den Maade, hvorpaa Depew havde taget Afsked med de af Partiet udtraadte Sølvmand ved at sige til dem: "Bildfarende Søstre, drager herfra med Fred."

Der var nogle, som lod til at more sig over Pennsylvanias Forsøg paa at holde samme Leven, da Quays Navn blev nævnt, som man havde holdt, da Foraker nævnte sin Kandidat; men McKinleys Mine, nu da den Tid nærmede sig, at Konventionen skulde skride til

Afstemning, lod forstaa, at han ikke vilde taale nogen Moro paa Quays Beføjning. Da det blev meldt, at Guvernør Hastings havde endt sin Tale for Quay, var der en, som sagde til Manden ved Telefonen: "Spørg, hvortil længe man holdt paa med at applaudere."

"Nei," sagde McKinley; "spørg ikke om det." Og dermed blev det.

I nogle Minuter vidste man nu, at det næste paa Dagsordenen var at lade Staterne afgive sine Stemmer, og Luften blev lummer og stille i McKinleys Kontor. McKinley tog Blyant og Papir for at følge med i Afstemningen. Saa syntes han en Tid at hengive sig til Drømmerier, og han begyndte at nynne en gammel Melodi. Han gjorde det saa sagte, at kun saa hørte det. Det var som en Drøm inde i en Drøm, noget næsten jælsomt, et slags Ekko, maaske et Minde fra Barndomstiden. Jeg kunde ikke i Diebliffet komme paa, hvad det var for en Melodi; men senere erindrede jeg, at det var den skotske Krigsang, som Robert Burns har gjort udødelig i sit Digt "Bannockburn", "Scotts whom Bruce has often led".

Saa kom Beretninger om Afstemningen, efterhvert som den skred frem, og om, at der var Strid angaaende enkelte Staters Stemmegivning.

To eller tre af de Tilstedeværende forstod ikke, hvad dette skulde betyde, og McKinley forklarede Sagen for dem greit og forsigtig.

"Men hvorfor", spurgte de, "gøres der Indsigelse

mod de Staters Stemmegivning, fra hvilke der dog ikke er mere end et Sæt Delegerater?"

"Det er nødvendigt", forklarede han, "at hver De- legat, som forlanger det, faar det protokolleret, hvorledes han stemmer. Der er Uenighed mellem Delegeraterne og Delegationernes Formænd, og for at denne kan fjernes, maa hver faa Lov til selv at afgive sin Stemme, istedet- for, at Formændene gjør det for alle under et."

Der blev nu stille en Stund, indtil Telefonen meldte, at "Alabamas Stemmegivning er godkjendt." McKinley smilte, og medens Antallet af Stemmer for ham blev større og større og kom op til flere Hundrede, sad han og skrev dem op uden at forandre en Mine, selv ikke, da en Mand ved hans Side sagde: "Om to-tre Minuter stemmer Ohio, og da vil De have faaet No- minationen og endda have et Dusin Stemmer tilovers, og da vil hele Staten blive glad."

En vakker ung Dame ude i Gangen paastod, at hun ogsaa havde fulgt med i Stemmegivningen, og at Mc- Kinley havde faaet flere Stemmer, end de andres Lister udviste, hvortil han svarede: "Vær forsigtig; vi vil ikke vide af noget Valgsuff".

En af Veteranerne spurgte gjentagende: "Hvor er Idaho?" og der var ogsaa Spørgsmaal angaaende andre Stater.

McKinley forklarede, at Delegeraterne fra enkelte Stater havde forladt Konventionen, og at der maaske i enkelte Tilfælde ikke var Suppleanter tilstede. Kanskje det var saaledes, det hang sammen med Idaho. Hele

Tiden var McKinley rolig og bestemt. Hverken Haanden eller Stemmen skjald; men paa hans blege og sterke Ansigt syntes der efterhvert at præge sig en mere levende Følelse af den høie Værdighed og det tunge Ansvar, som kom til at lægges paa hans Skuldre.

Han nedskrev de Tal, som lød i Telefonen, og saa kom han da til Ohio, der gav alle sine 46 Stemmer for ham. Han skrev ogsaa dette Tal ned; men han saa ikke op og syntes ikke at være vidende om, at hermed var Kampen endt.

Den Mand, som sad nærmest ved ham, kastede sin Blyant ned og sagde: "Sagen er afgjort, og det kan være det samme, hvorledes de andre Stater stemmer."

"Hvorfor har det nu tabt sin Interesse for Dem?" spurgte McKinley forundret.

"Fordi Sagen er afgjort. Lad Gutterne vedblive med at regne. Majoriteten er stor nok, Hr. Major, jeg gratulerer. Gud velsigne og giv Dem alle gode Gaver. Og nu, før Publikum faar fat i Dem, har De affkurat en Fjerdedel af et Minut til Deres Raadighed, skulde De ville hilse paa Deres Hustru og Mor?"

Han gik med hurtige Skridt over Gangen og ind i Stuen, som var fuld af Damer. Hans Hustru og Mor sad der ved Siden af hinanden; og han bøiede sig ned og kyskede dem og greb deres Hænder. Hans Hustru svarede med et lyst Smil og med tindrende Øine, da han fortalte hende, at Ohios Stemmer havde givet ham Nominationen; og hans prægtige gamle Mor lagde en skjælvende Arm om sin Søns Hals, og hendes Øine var

fylgte med Taarer af Glæde og Stolthed, og hun tilhviskede ham nogle Ord, som ingen anden skulde høre.

I dette Dieblif begyndte Klokkerne at ringe, Damppiberne at tude og Kanonerne at tordne, og den skjønne Stad Canton slap sig løs og gik fra Forstanden. Med Nød og neppe havde den hidindtil forholdt sig rolig. Den var fast bestemt paa ikke at begynde Jubelen for tidlig. Men nu var Spændingen over, og Byen iførte sig straks Galadragt. Folk kom jagende i Vogne og tilhest, paa Hjul og tilfods. Alle Byens Mænd og Kvinder og Børn syntes at have været enige om, at de skulde begynde at demonstrere, saasnart der blev givet Signal.

Da jeg skyndte afsted til Telegrafkontoret, maatte jeg trænge mig frem gennem en vældig Procession, som kom styrkende opover mod McKinleys Hus, og der stod han med sin Hustru og Mor i Vinduet og takkede først og fremst sine Naboer og Byesbørn og dernæst alle andre ogsaa for den Venlighed, de bevisste ham, og hans Stemme var som altid alvorlig og resolut; og de, som hørte ham, følte den glade Forvisning, at Himlen havde udseet den mandige Mand til at tjene sit Land i dettes høieste Embede og at føre det fremover og opover til endnu ukjendte Høider.

Rittende Kapitel.

McKinley modtager Nominationen.

Det Brev, hvori McKinley, officielt erklærer, at han tager imod Præsident-Nominationen, blev af ham overladt til Pressen om Aftenen den 26de August. Her er det:

John M. Thurston og andre Medlemmer af den republikanske Nationalkonventions Notifikationskomite!

I Genhold til mit Løfte til Komiteen, da jeg blev underrettet om, at jeg var nomineret til republikansk Præsidentkandidat, tillader jeg mig at fremsende min formelle Modtagelse af den høje Presbevisning og giver en indgaaende Behandling til Spørgsmaalene under den nuværende Valgkamp. Dette synes ganske overflødig, naar henføres til mine Bemærkninger ved omtalte Anledning og til mine Udtalelser til de Delegationer, som har besøgt mig efter Konventionen i St. Louis. Men i Betragtning af, hvor vigtigt det er for vor fremtidige Belfærd og for vor Nations Omdømme at faa en rigtig Afgjørelse af de Spørgsmaal, som er oppe, og med vort Folks Belfærd og Lykke som mit eneste Maal,

kunde jeg ikke undlade atter at henlede Opmerksomheden paa de Spørgsmaal, som efter min Formening i høieste Grad berører vor Styrke og Stilling i Forhold til andre Stater i Verden og vor Moral, vor Hæderlighed og Fædrelandsfjind som Borgere af den Republik, som i over et Aarhundrede har været seet paa som et Haab og som en Tilskyndelse for Menneskeheden. Vi maa ikke svigte det høie Maal, vi selv har sat for Styresæet; vi maa ikke glemme det ædle Eksempel, de kloge Forskrifter, som vore Fædre gav, vi maa heller ikke glemme den Tillid, som vor Optraeden hidtil har givet.

Frimyntning af Sølv.

For første Gang siden 1868 — om nogenstinde før — er der iaar fremlagt for det amerikanske Folk et greit og ligesrem Forslag angaaende vort Myntsystem. Dette Forslag er af den største Rækkevidde, og paa den rigtige Afgjørelse heraf hviler for en stor Del Landets finansielle Være og Velfærd. Det er foreslaaet af en Fløi af det demokratiske Parti og dets Forbundsfealler, Populisterne og Sølvpartiet, at gaa over til fri og ubegrænset Myntning af Sølv, ifølge uafhængig Beslutning af de Forenede Stater og efter et Forhold af 16 Unzer Sølv til en Unze Guld. Alene det, at erklære sig for noget saadant, er en Trusel mod vore finansielle og industrielle Interesser og har allerede vakt almindelig Vengstelse. Det medfører stor Fare for Landets Kredit og Forretningsliv — en Fare saa alvorlig, at tænksomme Mænd allesteder skiller sig fra deres gamle Partiforbindelser og

forener sig med andre fædrelandsfindede Borgere til den mest eftertrykkelige Protest mod den demokratiske Nationalkonventions Platform som et Overfald paa Regjeringens Ordholdenhed og Ære, som et Overfald paa Folkets Belfærd. Saalænge Republikken har bestaaet, har vi havt saa Spørgsmaal af større Betydning end det, som saaledes er lagt for os.

Beskaffenheden af de Penge, som skal maale vore Værdier og Byttemidler, opgjøre vore Mellemvær med hinanden indbyrdes og med Verdens andre Nationer, er af saa fremragende Betydning, er saa vidtrækkende i sin Virkning, saa den opfordrer til den mest omhyggelige Undersøgelse og sluttelig til en ædruelig og fordomsfri Afgjørelse ved Valgene. Vi maa ikke føres vild af Talemaader eller bedrages af falske Teorier. Frit Sølv vilde ikke blive ensbetydende med fri Udgang til Sølvdollars, uden Bekostning og uden Arbeide. Det vilde blive ensbetydende med fri Brug af de Forenede Staters Myntværksteder for de saa, som er Giere af umyntet Sølv (silver bullion); men det vilde ikke give friere Udgang til Sølvmynt for de mange, som har Del i andre Foretagender. Frit Sølv vilde ikke gjøre Arbeide lettere, Arbeidstiden kortere eller Arbeidslønnen bedre. Frit Sølv vilde ikke gjøre Farmerens Arbeide mindre byrdefuldt eller mere indbringende. Frit Sølv vilde ikke sætte en eneste Fabrik igang eller gjøre Krav paa en eneste Dags Arbeide, det vilde ikke skabe nye Ensjelsjættelser, det vilde ikke føie noget til Folkets Belfærd og Hygge, til Folkets Formue eller Nationens

Rigdomme. Forslaget om frit Sølv søger at indføre et nyt Maal for Værdi; men det vilde ikke lægge noget til Værdien af den Ting, som skulde maales; det vilde ikke opretholde Værdier; det vilde tværtimod forstyrre alle eksisterende Værdier; det vilde ikke gjenopbygge Tilliden til Forretningsrørelsen, det vilde tværtom ødelægge det lille, som er tilbage af Tilliden.

Hvad det betyder.

Meningen med den i Chicago vedtagne "Myntplante" er, at hvem som helst kan tage umyntet Sølv til en Værdi af 53 Cents til de Forenede Staters Myntværksteder, faa det myntet paa Regjeringens Bekostning og derfor modtage en Sølv-dollar, som skal være lovligt Betalingsmiddel for al Gjæld, offentlig og privat. Gieren af det umyntede Sølv vilde faa Sølvdollaren; den vilde tilhøre ham og ingen anden. Andre Mennesker vilde kun faa den Sølv-dollar ved deres Arbeide, ved Udbyttet af deres Jord eller ved andre Ting af Værdi. Gieren af det umyntede Sølv vilde faa Sølvdollaren for 53 Cents Værdi af Sølv, og andre Mennesker vilde blive tvunget til at modtage den som en fuldlødig Dollar i Betaling for, hvad de maatte have tilgode. Vor Regjering vilde ikke faa nogen Godtgjørelse for sit Arbeide; den maatte bære Udgifterne ved at mynte Sølv, og Samfundet maatte bære Tabet ved at bruge det.

Siden 1878 har vi myntet over 400,000,000 Sølvdollars, som af Regjeringen holdes i lige Værdi med Guld, og som er fuldt ud lovligt Betalingsmiddel for

ADMIRAL DEWEY, HELTEN FRA MANILA.

CAPTAIN

EVANS
IOWA

CAPTAIN HIGGINSON -
MASSACHUSETTS

CAPTAIN HADWICK -
NEW YORK

ADMIRAL SAMPSON

CAPTAIN CLARK -
OREGON

CAPTAIN PHILIP -
TEXAS

ADMIRAL
SCHLEY

Lieutenant
HOBSON

Lt. Comdr. Wright
Schley

al Gjæld, offentlig og privat. I hvilken Henseende er de Sølvdollars, som vi nu bruger, forskjellige fra dem, som vilde komme i Brug under Frimyntning? De vilde blive af samme Vægt og Fjnhed, de vilde bære det samme Regjeringsstempel; hvorfor skulde de saa ikke blive af samme Værdi? Jeg svarer: De Sølvdollars, som vi nu bruger, er myntet for Regjeringens Regning og ikke for privat Regning og Gevinst. Og Regjeringen har høitidelig bundet sig til, at de Dollars, som vi nu har, vedbliver at være saa gode som de bedste. Regjeringen har kjøbt Sølv til dets Markedsværdi og gjort Sølvmynt af det. Da Regjeringen har udelukkende Styre af Myntningen præger den bare saa meget, som den kan holde i lige Værdi med Guld. Den Fortjeneste, som opstaar ved Forskjellen mellem det umyntede Sølv's Handelsværdi og Sølvdollarens paalydende Værdi, gaar til Regjeringen, til bedste for Folket. Regjeringen kjøbte det umyntede Sølv, som indeholdes i Sølvdollarne, for meget mindre end Myntværdien. Den udbetalte dem til sine Kreditorer eller satte dem i Omløb blandt Folket efter deres paalydende Værdi, 100 Cents eller en Dollars fulde Værdi. Regjeringen bad Folket modtage dem som lovligt Betalingsmiddel og er derfor moralsk forpligtet til at holde sine Sølvdollars paa lige Værdi med Guld, der da — som nu — var den anerkjendte Standard hos os og de mest oplyste Nationer i Verden. Regjeringen har udstedt og sat i Omløb Sølvdollaren; den maa derfor ærligt holde Thændehaveren af den skadesløs, og denne Forpligtelse har Regjeringen

til denne Dag samvittighedsfuldt opfyldt. Det er ikke bare en moralsk Forpligtelse til at opretholde Værdigheden mellem Guld og Sølv; Forpligtelsen er paa lagt ved udtryffeligt Lov.

Frimyntnings-Dollars.

Men disse Dollars, som jeg nu udførligt har omtalt, er ikke det samme Slags Dollars, som vilde blive udstedt under Frimyntning. De vilde blive ligedan i Form, men de vilde blive forskjellige i Værdi. Regjeringen vilde ikke have nogen Andel i Myntningen, undertagen det at præge det umyntede Sølv til Dollars. Regjeringen vilde ikke sætte vore Dollars i Omløb, den kunde bare faa dem, som enhver Borger i Landet nu kan faa dem, ved at give noget for dem. Regjeringen vilde — som sagt — kun levere dem til de Folk, som indleverede Sølv, og dermed var dens Forbindelse afbrudt. Saaledes er de Sølvdollars, som vilde blive udstedt under fri Myntning af Sølv under Forholdet 16 til 1. Hvem vilde da opretholde Ligheden i Værdi? Hvem vilde holde Sølvdollaren paa lige Fod med Guld? Der vilde ikke hvile nogen Forpligtelse paa Regjeringen til at gjøre det, og selv om der eksisterede en saadan Forpligtelse, vilde Regjeringen være ude af Stand til at opfylde den. Den simple Sandhed er, at vi vilde blive drevet til Sølvmyntfod, til Sølvmonometallisme. Frimyntningens Sølvdollars vilde have at staa paa sine egne Ben, paa sin virkelige Værdi. Hvis den frie og ubegrænsede Myntning af Sølv efter et Forhold af

16 Unzer Sølv til en Unze Guld kunde — som enkelte af dens Forsvarere paaftaar — gjøre 53 Cents af Sølv til 100 Cents og Sølvdollaren ligesaa værdifuld som Gulddollaren, da vilde vi ikke have billigere Penge, end vi nu har, og de vilde ikke blive lettere at faa fat i, end de nu er. Men at faa skulde blive Tilfældet, er mod sund Fornuft og er modsagt af alle Tidens og alle Landes Erfaring. Fripløvmyntningen mener en Forringelse af vor Mynt for det Beløb, som er Forskjellen mellem Sølvdollarens Handelsværdi og Myntværdi og dette Beløb vilde være og er altid skiftende. Virkningen heraf vilde være Nedgang i Eiendomsværdien, finansielle Tab uden Tal, Odelæggelse af Tillid. Forpligtelserne i nu eksisterende Kontrakter vilde slappes og rystes, Arbeidere og Arbeidsgivere vilde i lige Grad forarmes, der vilde skabes en Panik mere frygtelig end nogeninde tidligere, og Handel og Industri vilde tilføjes et Dødsstød. Jeg vil uroffelig modsætte mig en saadan Politik.

Bimetallisme.

Bed en uafhængig Beslutning af os kan der ikke skabes Bimetallisme. Den kan ikke opnaaes ved at aabne vore Myntværksteder for en ubegrænset Myntning af al Verdens Sølv efter et Forhold af 16 Unzer Sølv til en Unze Guld, naar Forholdet i Handel er over 30 Unzer Sølv til 1 Unze Guld. Mexico har fri Myntning af Sølv og Guld efter et Forhold af omtrent 16½ Unze Sølv til en Unze Guld, og naaget Mexikos Myntværksteder staar vidaabne for Myntning af begge Me-

taller efter det Forhold, bliver ikke en eneste Dollar af Guld myntet og sat i Omløb. Guld er drevet ud af Omløb i disse Lande; de har Sølvmyntfod. Det er de Forenede Staters simple Pligt at vedligeholde Guldmyntfoden til en international Overenskomst kan opnaaes. Guldmyntfoden er den eneste, som er anerkjendt af de levende Handelsnationer, med hvilke vi driver Handel i større Udstrækning end med nogen anden; 84 Procent af vor udenlandske Handel under Regnskabsaaret 1895 var med Guldmyntfod-Lande og vor Handel med andre Lande end disse opgjordes paa Grundlag af Guldmynt.

Væsentlig ved Hjælp af Lovgivning under og efter 1878 har der været sat i Omløb \$624,000,000 i Sølv eller Repræsentativer for Sølv. Det har man gjort under ærlige Bestræbelser for — om muligt — at give Sølv den samme Værdi i umyntet som i myntet Tilstand og for at opmuntre Brugen af baade Sølv og Guld for Myntning af Penge. Før den Tid — 1878 — var der myntet mindre end 9,000,000 Sølvdollars i Løbet af 89 Aar. Denne Lovgivning sikrer den mest udstrakte Brug af Sølv, som er forenlig med financierel Sikkerhed og Regjeringens Løfte om at opretholde Værdiligheden til Guld. Vi har idag mere Sølv end Guld, og det er til sine Tider kun opnaaet med stor Fare for den offentlige Kredit. Den saakaldte Sherman-Lov prøvede at bruge alt det Sølv, som de Forenede Stater producerede, for Mynt efter dets Markedsværdi. Fra 1890 til 1893 kjøbte Regjeringen

4,500,000 Unzer Sølv hver Maaned eller 54,000,000 Unzer om Aaret. Dette var en Tredjedel af Verdens Produktion af Sølv og praktisk talt alt, hvad der produceredes i de Forenede Stater. Det var antaget af dem, som dengang og nu begunstiger Frimyntning, at en saadan Anvendelse af Sølv vilde forhøje dets Handelsværdi til dets Myntværdi, men Forventningerne blev ikke opfyldte. Trods dette sammenligningsløse Marked for de Forenede Staters Sølvproduktion faldt Prisen i Løbet af faa Maaneder, gif hurtig ned og blev lavere end nogensinde før. Da var det, at begge politiske Partier, paa Præsident Clevelands Ubefaling, enedes om at ophæve Sherman-Lovens Bestemmelse om Indkjøb af Sølv. Vi kan ikke med Tryghed indlade os paa Experimentet i den Retning.

Dobbelt Standard.

Den 22de August 1891 sagde jeg i en offentlig Tale: "Hvis vi kunde have en international ratio, som alle de ledende Nationer i Verden vilde vedtage, og det sande Forhold mellem de to Metaller kunde blive fastsat og alle enes om den Mængde Sølv, som skulde udgjøre en Dollar, da vilde Sølv have saa "frie og ubegrænsede" Forrettigheder som Guld nu har. Men dette har vi ikke været istand til at opnaa, og med fri og ubegrænset Myntning af Sølv, vedtaget af de Forenede Stater efter det nuværende Forhold, den nuværende ratio, vilde vi være endnu fjernere fra enhver international Overenskomst. Vi blir kanske aldrig

istand til at opnaa den, hvis vi gaar over til Sølvmyntning paa egen Haand. Den dobbelte Standard forudsætter Jevnlighed i ratio og den Jevnlighed kan kun opnaaes, naar Folkene har samstemmige Love. Det var Folkenes samstemmige Lov, som skabte den dobbelte Standard, og det kræver Folkenes samstemmige Love til at gjenindsføre og vedligeholde den."

Det republikanske Parti har aldrig været og er heller ikke nu, imod at bruge Sølvpenge, og Partiets Record viser dette til Overflod. Det republikanske Parti har gjort alt, som kunde gøres, for at forsøge Brugen af Sølv, forenligt med Tryghed og Ære, og med at de Forenede Stater handlede uafhængigt af andre Stater. Der er til og med dem, som mener, at de Forenede Stater allerede er gaaet længere end financierel Forsigtighed tilfiger. Det er sikkert, at vi ikke kan gaa længere, og vi maa ikke tillade, at Lygtemænd lurser os over Grænsen for Fare.

Vi har meget mere Sølv i Anvendelse end noget andet Land, Indien og China undtaget. Vi har \$500,000,000 mere end Storbritanien, \$150,000,000 mere end Frankrige, \$100,000,000 mere end Tyskland, \$325,000,000 mindre end Indien og \$125,000,000 mindre end China. Det republikanske Parti har erklæret sig til Gunst for international Overenskomst, og hvis jeg vælges til Præsident, vil det være min Pligt at bruge alle tilladelige Midler for at fremme en saadan. Den frie Myntning af Sølv i vort Land vilde forsinke, om ikke ødelægge international Bimetallisme, og indtil inter-

national Overenskomst er opnaaet, tilfiger alle Interessjer os — som jagt — at bibeholde vor nuværende Standard. Uafhængig fri Myntning af Sølv efter et Forhold af 16 Unzer Sølv til 1 Unze Guld vilde utvilsomt føre til en hurtig Formindsjelse af vor Pengemængde. Det vilde drive mindst de 500,000,000 Gulddollars, som vi nu har, for altid ud af Landets Handel og i høi Grad forringe vor per capita Circulation. Det republikanske Parti har ikke foreslaaet at tage noget bort fra Landets Pengemængde eller fra det Sølv, som vi nu har. Det har tvertimod foreslaaet, at alle de nu i Omløb værende Sølvpenge holdes i lige Forhold med Guld ved at opfylde Regjeringens Forpligtelse om, at de skal være lige med Guld. Dette har været det republikanske Partis uforanderlige Politik siden 1878; det har ikke vedtaget nogen ny Politik. Det republikanske Parti vil holde i Omløb — ja gode som Guld — alle de Sølvpenge og alle de Papirpenge, som nu er indbefattet i vort Lands Myntvæsen; det vil opretholde deres Værdighed, deres parity; det vil bevare deres Jevnlighed med Guld, i Fremtiden som altid i Fortiden. Det republikanske Parti vil ikke samtykke i, at vort Land sættes paa en Sølvmyntfod, som vilde være en uundgaaelig Følge af en uafhængig fri Myntning efter Forholdet 16 til 1. Jeg vil modsætte mig, at Guldmünter drives ud af Omløb.

Farmeres og Arbeideres Tab.

Hvis der er noget, som bør holdes frit for Spekulation og Usikkerhed, da er det et Lands Penge. De

bør aldrig være Gjenstand for rene Partifjæblerier. Naar vi giver fra os vort Arbeide, vore Varer, vor Eiendom bør vi i Bytte modtage Penge, som er saa sikre og saa uforanderlige i Værdi, som ærlig Mandss Opfindsomhed kan frembringe. Forringelse af Mynt betyder Udelæggelse af Værdier. Ingen lider saa meget ved billige Penge som Farmerne og Arbeiderne. De er de første, som vil føle Virkningen af daarlige Penge, og de er de sidste, som vil komme sig igjen. Det har været den undtagelsesfrie Erfaring i alle Lande — her som andetsteds — at det er de fattige og ikke de rige, som lider mest, naar Pengene forringes. Det vilde falde foruroligende tungt paa alle de Anbringelser af Penge, som hidtil er gjort, paa Assuranceelskaber af ethvert Slags og altsaa ogsaa paa dem, som holder Selskabernes Policer, paa Sparebanker og deres Indskydere, paa Bygge- og Laaneforretninger og deres Medlemmer, paa alle Slags Sparefillinger, surt for tjente, paa Pensionærer og deres Familier, paa dem, som arbejder for Dagløn og paa denne Løns Kjøbeevne.

Men Sølvsprøgsmaalet er ikke det eneste vedrørende vort Myntvæsen, som nu er oppe for Prøvelse. Ikke tilfreds med at kæmpe for fri Myntning af Sølv, kræver dennes stærkeste Forsvarere, at vore Papirpenge skal udstedes direkte af de Forenede Staters Regjering. Dette er den demokratiske Erklæring i Chicago. Populisterne erklærede i St. Louis, at "vore nationale Penge skal udstedes alene af den almindelige Regjering uden Mellemkomst af udstedende Banker, være fuldt ud lov-

ligt Betalingsmiddel for al Gjæld, offentlig og privat, og blive fordelt "direkte til Folket og gennem Regjeringens lovmæssige Udbetalinger".

Ikke nok med, at man vil, vi frit skal mynte al Verdens Sølv, beder man os ovenikjøbet at begynde en Tidsalder af ubegrænset, vindløselig Papirmyntning. Det Spørgsmaal, som vi udfjæmpede fra 1865 til 1879, skal altsaa aabnes paany og alle de dermed følgende Eksperimenter med daarlige Penge af enhver optænkelig Form atter tvinges ind paa os. Dette viser den mest affrækkende Bagstræverpolitik, beshynderligt i Strid med alt, som fordres af et sundt Finansvæsen. Men Erklæringen viser Aanden og Hensigten hos dem, som med forenede Anstrengelser kjæmper for at faa Magt over Styrelsen. De er ikke tilfredse med den Forringelse af vore Penge, som uundgaaelig vilde følge med den frie Myntning af Sølv efter 16 til 1. De vil end yderligere forringe vort Myntvæsen og true Nationens Værd ved i ubegrænset Antal at udjætte Papirpenge, som ikke indløses. En alvorligere Trusel til vor finansielle Rang og vor Kredit kan neppe udtænkes, og enhver fædrelandsfindet Borger burde blive skræmt til uopholdelig at møde og afværge Faren.

Det er en Kilde til smertelig Overraskelse, at de, som nyder den højeste Tillid inden de forbundne Partier, har gjort et Forsøg paa at dele dette Lands Folk i Klasser og skabe Skillemerker mellem os, som i Virkeligheden ikke findes og som er

stik mod vor Regjeringsform. Disse Henvendelser til Videnskaber og Fordum er under et frit Folks Aand og Forstaaelse, og det burde mødes med en alvorlig Tilrettevisning fra deres Side, som man har prøvet at paavirke. Og jeg tror, det vilde blive mødt saa. Ethvert Forsøg paa at ophidse Klasser mod Klasser, "de høiere Klasser" mod "Massen," Landsdel mod Landsdel, Arbeide mod Kapital, "den fattige" mod "den rige" eller en Samfundsinteresse mod en anden her i de Forenede Stater, er i høieste Grad forkasteligt. Det staar imod vort nationale Instinkt og mod vor nationale Velfærd og skulde bekjæmpes af enhver Borger. Vi er ikke et Folk af "Klasser," men af kraftige, frie, uafhængige, hæderlige Mennesker, som foragter Dpviglere og aldrig bøier os for Uhæderligheden. Disse stadigt tilbagevendende Forsøg sætter vor folkevalgte Styrelse i Fare og truer vor Frihed. Det er ikke noget nyt Valgkneb, det er ikke noget nyt Partihyl. Det er saa gammelt som vor Stat, men det var aldrig mere ubetimeligt og aldrig mere ulykfsaligt end nu. Washington advarede os mod det og Webster sagde i Senatet nogle Ord, som forekommer mig særlig træffende netop nu. Han sagde: "Jeg advarer Folket mod Hensigten med slige Hyl som disse. Jeg minder hver en stræbsom Arbeider i vort Land om at være paa sin Post mod slige Bedragerier. Jeg siger ham, at Hensigten er at bruge hans Videnskab mod hans Fordel og i Frihedens Navn narre ham til at ødelægge Frihedens Frugter."

Toldbeskyttelsen.

Et andet Spørgsmaal af yderste Vigtighed er det angaaende Toldbeskyttelse. Faren ved Frijselv er truende og noget, vi kan frygte for. Virkningerne af den delvise Frihandel erfarer vi allerede. Den ene Fare kan afvendes, den anden faar vi se at raade Bod paa. Det republikanske Parti er egteviet til Læren om Toldbeskyttelse og var aldrig mere rede til at støtte og forsvare den end netop nu. Hvis der trængtes noget Argument for at styrke det amerikanske Folks Forkjærlighed for denne Lære, da er dette Argument fundet i de Lærepenge, i den Erfaring, som de tre sidste Aar har givet. Menneskene oplever i deres eget daglige Liv det, som for mange før bare var noget, de havde hørt om, var Fortælling eller Historie. Nu har de prøvet "det amerikanske System" og det andet System — Frihandel — og de ved, hvad begge har gjort for dem.

Washington sagde i sin Farveltale den 27de September 1796 — Hundrede Aar siden: "Dphjælp den offentlige Kredit, som er den vigtigste Kilde til Styrke og Betryggelse. En Maade at bevare den paa, er at bruge den saa lidet som muligt, undgaa at stifte Gjæld, undgaa ikke alene Anledningen til Udgifter, men søg i Fremtiden ved kraftige Anstrengelser at afbetale den Gjæld, som uundgaaelige Krige har paadraget; kast ikke sneverhjetet over paa Efterkommerne den Byrde, som vi selv bør bære."

For at lette Gjennemførelsen af sine saaledes anførte Læresætninger, erklærede han: "Det er særlig

vigtigt at erindre, at man maa have Indtægter for at kunne betale Gjæld. Men for at have Indtægter maa man have Afgifter. Man maa erindre, at ingen Afgifter kan paalægges, som ikke er ubeleilige og ubehagelige i mere eller mindre Grad. Den indre Uvisshed, som altid er uadskillelig fra Valget af passende Gjenstande (et Valg, som altid er vanskeligt), burde være en bestemmende Grund for Regjeringens Plan, naar Valget gøres, og bestemmende for en Beredvillighedens Aand ligeoverfor saadanne Love om Statsindtægter, som den offentlige Trang naarjombhelst kan nødvendigjøre."

Bejjælede af saadanne Følelser maa nu Landets Borgere staa Ansigt til Ansigt med de Tilstande, som møder dem. "Den offentlige Trang" kræver uopholdelig en Toldbemyndelseslov, som kan afværge Ophobelsen af end hyderligere Gjæld ved at skaffe Indtægter, som dækker Regjeringens Udgifter. Det er aabenbarligen dette Pligten byder. Hvis jeg vælges til de Forenede Staters Præsident, vil det blive mit Maal af al Kraft at fremme dette Skridt og give den fulde Opmuntring til det amerikanske Folks Foretagender, som fremfor alt er faa bydende paatrævet under de nationale Anliggenders nuværende Stilling.

I December 1892 sendte Præsident Harrison sit sidste Budskab til Kongressen. Det var en dygtig og udtømmende Oversigt over Landets Stilling og Hjælpemidler. Det skildrede vor Tilstand faa nøjagtig, at jeg er forvisset om, det ikke vil være afveien at anføre hans officielle og værdifulde Bidnesbyrd. Han siger: Der

har aldrig i vor Historie været en Tid, da der var en saadan Overflod paa Arbeide, eller Arbeidslønnen var saa høi, enten man maaler med det Beløb, hvori Lønningerne betales eller maaler med Lønningernes Evne til at skaffe Livets Fornødenheder og Hygge. Det almindelige Gjennemsnit af Priser har været saadant, at Landbruget har faaet en smuk Andel af den almindelige Velstand. De nye industrielle Anlæg, som er grundlagt fra 6te Oktober 1890 til 29de Oktober 1893 er i Antal 345 og 108 af de nuværende Anlæg er udvidede. Den nyanbragte Kapital beløber sig til \$40,= 446,060 og 37,285 flere Mennesker har faaet Sysselsjættelse. Under de første 6 Maaneder af indeværende Aar byggedes 146 nye Fabriker og af disse var 40 Bomuldsfabriker, 48 Fabriker for strikkede Varer, 26 Uldvarefabriker, 15 Silkevarefabriker, 4 Pluschfabriker og 2 Linvarefabriker. Af de 40 Bomuldsvarefabriker er 21 byggede i de sydlige Stater.

Dette er Harrissons træffende Beskrivelse af den lykkelige Tilstand i Landet i December 1892. Og hvordan har den været siden; hvordan er den nu?

Otte Maaneder senere.

Helt fra Begyndelsen af Præsident Cleavelands anden Termin flommer hans Budskaber over af Skilddringer af den sørgelige Tilstand, hvori Landets Finanser og Industrier befinder sig. Uagtet det er unødvendigt at ty til Historien eller offentlige Dokumenter for at klargjøre Tilstanden, som den er nu, og som den

har været i de tre sidste Aar, tillader jeg mig dog at anføre Præsident Clevelands første Budskab, dateret 8de August 1893, til den 53de Kongres, som var kaldt sammen til Ekstramøde. Han siger: "Tilstedeværelsen af foruroligende og usædvanlige Forhold i Forretningsverdenen har tvunget mig til at sammentalbe Folkets Repræsentanter i Kongressen til Ekstramøde, for at de nu eksisterende Under kan mildnes og fremtidigt truende Farer kan afvendes ved en klog og fædrelandsfinde Udøvelse af den lovgivende Magt, hvormed Repræsentanterne alene er beklædt. Vor ulykkelige Penge- trang er ikke Resultatet af uforudseede Begivenheder, hellerikke af Forholde vedrørende vore naturlige Hjælpekilder. Hellerikke kan der spores til nogen af de Modgange, som ofte hemmer national Velst og Velstand. Med et overflødig Udbytte af Landbruget, med de rigeste Løfter om en indbringende Fabriktilvirkning, med en usædvanlig Opfordring til en tryk Anbringelse af Penge og med tilfredsstillende Tryghed for nye Forretningsforetagender, — er pludselig financier Mistil- lid og Frygt sprunget op fra alle Kanter. Talrige Pengeinstituter har indstillet sine Betalinger, fordi fuldt ud tilstrækkelige Giendele ikke kunde anvendes for at møde opkræmte Indskydere. De Korporationer og Enkeltmænd, som overlever dette, er tilfreds med at beholde paa Haanden de Penge, som de vanligvis er ængstelige for at laane ud. Og de, som er i den mest lovmæssige Forretningsdrift er overrasket over, at de Bærdipapirer, som de byder for Laan, og som hidtil

fandtes tilfredsstillende, ikke længre modtages. Værdier, som ansaaes for at være uroffelige, begynder at blive tvilsomme, og Tab og Fallit har overfaldt hver en Gren af Forretningslivet.”

Hvilken pludselig og forbausende Forandring i den korte Tid af 8 Maaneder, fra December 1892 til August 1893. Hvad var indtruffet?

Jo, der var kommet en ny Styrelse. Alle Grene af Regjeringen var overdraget til det demokratiske Parti, som ved Løfte var bundet til at modsætte sig den Toldbeskyttelsespolitik, som i over 32 Aar uafbrudt havde hersket, og som havde bragt en Velstand uden Lige til vort Land. Det demokratiske Parti havde høitideligt lovet at fuldkaste denne Politik og istedet sætte en Told for revenue only. Da denne Forandring var afgjort ved Valgene i November, var Virkningen af den forudset og gjorde sig øieblikkelig følt.

Vi kan ikke lukke vore Øine for disse ændrede Forhold, og det vilde heller ikke være klogt at udelukke fra Undersøgelse og Overveielse de Aarsager, som frembragte dem. Det er Kjendsgjerninger, som vi, som Folk, ikke kan se bort fra, for vi kan kun haabe at bedre de nuværende Forhold ved at studere disse Aarsager.

I December 1892 havde vi det samme Myntsystem og, praktisk talt, den samme Pengemængde, som vi har nu. Den beløb sig i 1892 til \$2,372,599,501; i 1893 var den \$2,323,000,000; i 1894 var den \$2,323,452,363 og i December 1895 var den \$2,194,000,230. Pengene per capita har under hele Perioden praktisk

talt været den samme. Pengemængden har været uforandret — undtagen hvad Guld angaar.

3fte Guldmyntens Styld.

Det er bare Udflugter, naar man søger at forklare Marsagen til de trange Tider med, at det er fordi vi har Guldmyntfod. Gode Penge har aldrig forvoldt trange Tider. De, som siger, at den nuværende Nedgang i Industrier og Finanser kommer af Guldmyntfoden, har hverken læst amerikansk Historie paa den rette Maade eller omhyggeligt studeret de sidste Mars Begivenheder.

Aldrig havde Landet større Velstand i hvert eneste Arbeidsfelt, i hver eneste Gren af Industri end i Tidsrummet fra 1880 til 1892. Og under hele dette Tidsrum havde Landet Guldmyntfod og anvendte flere Guldpenge i sine offentlige og private Finansforetagender end nogenfinde før. Dertil havde vi Beskyttelsestold, hvorunder Regjeringen opkrævede tilstrækkelige Indtægter og desuden lagde op et Overflud, som anvendtes til Afbetaling paa Statsgjæld.

Lad os holde fast paa det, som vi ved er godt. Det er ikke mere Penge, vi trænger; det, vi trænger, er at sætte de Penge, som vi har, i Arbeide. Naar Penge har Arbeide, har Mennesker ogsaa Arbeide. Baade Penge og Mennesker har havt stadig og indbringende Arbeide under alle de Mar, hvori vi har havt Toldbeskyttelseslov. Naar de, som har Penge, mister Tilliden til Værdiernes og Foretagendernes Sikkerhed, vil de ikke skille sig ved sine Penge. Forretningerne staar stille — Handelens Pulsaaere banker ikke med Stykke.

Vi kan ikke gjenoprette den offentlige Tillid ved en Lov, som vilde vende op og ned paa alle Værdier eller ved en Lov, som bringer de offentlige Indkomster til at svinde ind. Vi kan ikke gjenoprette Tilliden hverken til vor Statskasse eller til vort Folk uden at ændre den nuværende Toldlovgivning.

Den eneste af de paa den 53de Kongres vedtagne Love af en mere almindelig Natur, som vedrørte Statskassen og Folket, var den Toldlov, som negtedes Præsidentens Underskrift.

Hvilke Fortjenester man end vil tillægge denne Lov, det er en Fortjeneste den ikke har, og det er indrømmet, at den ikke har denne Fortjeneste. Loven opfylder ikke den Opgave, for hvis Skyld den blev skabt. Loven blev skabt for at give Regjeringen de Indtægter, den trænger. Loven har ingeninde skaffet Indtægter nok for dette Niemed; men den har foraarsaget et uafbrudt Underfund i Statskassen og en uafbrudt Nedgang i Arbeidernes og Fjermernes Indkomster. Loven har bidraget til, at vor Statsgjæld er blevet forøget med \$262,000,000, en Sum næsten saa stor som Landets Gjæld fra Washington til Lincoln, trods vore udenrigske Krige, Uafhængighedskrigen og Borgerkrigen. Siden Vedtagelsen af hin Lov er Arbeidet herhjemme aftaget, Prisen paa Landmandens Produkter er faldt, den offentlige Tillid er væk, og der er Nedgang og Nød i Forretningstilivet overalt.

De samlede Indtægter under Toldloven af 1894 var for de første 22 Maanedes af dens Virksomhed —

fra September 1894 til Juni 1896 — \$557,615,328, og Udgifterne var \$640,418,363, hvilket giver et Under-
 skud af \$82,803,035. Sammenligner man Udførelsen af amerikansk Tilvirkning under de 15 første Maanedes af den nuværende Toldlov med Udførelsen under de 15 første Maanedes af Toldloven af 1890, finder man en Nedgang under den nuværende Lov af \$220,353,320. Under de 15 første Maanedes af Lovens af 1890 oversteg Udførelsen Indførelsen med \$213,972,968, medens Overskudet under de 15 første Maanedes af den nuværende Toldlov kun var \$56,758,623. Vi havde altsaa under den nuværende Lov et Tab af \$157,=214,345.

Sammenligner vi de 15 første Maanedes af den nuværende Lov med de 15 første Maanedes af 1890, finder vi, at Handelsregnskabets Nettotab ved Ombyttet er \$196,983,607. Tabet er lige saa stort, som det har været stadigt, det har været \$13,130,000 om Maaneden eller \$500,000 for hver Arbejdsdag i Aaret.

Nedgang overalt.

Guten har vi sendt formange Penge ud af Landet, eller der er kommet forlidet af dem ind. Eller ogsaa er det begge Dele. Vi har stadig tabt Penge paa begge Kanter. Vor Udenrigshandel er blevet forminsket, og vor indenlandske Handel har lidt Tab, som ikke lader sig beregne. Kan vi ikke se Marsjagen til den nuværende trykkende Tilstand, og ser vi Veien til et Botemiddel?

Tilliden til vore Foretagender herhjemme er om-

trent borte. Vore Verksteder, vore Fabriker er stængte eller gaar paa halv Arbeidstid, gaar paa forringede Lønninger, gaar med liden Fortjeneste eller rent ud paa Tab. Vore Mænd herhjemme gaar ledige, medens Udlandets Mænd er sysselsat med at tilvirke de Varer, vi trænger.

Vort sammenligningsløse Hjemmemarked for Farmerne har ogsaa lidt i stor Udstrækning, for Kunderne paa Markedet, den store Hær af amerikanske Arbeidere, har ikke længre det Arbeide eller de Lønninger, som de før havde. Naar Arbeiderne ikke kan tjene noget, kan de heller ikke kjøbe noget, og de kan ikke tjene noget, naar de er kastet ud af sine Sysselsættelser. Under saadanne Omstændigheder maa — som sagt — Hjemmemarkedet lide, det vil sige baade Tilvirkeren, Farmeren, Kunden og Arbeideren lider.

Hvad Landet har tabt i Evne til at tjene Penge i Løbet af de sidste tre Aar er saameget, at allerede det er nok til at frembringe vor nuværende ulykkelige Tilstand. Hvis vore Arbeidere havde den samme lette Udgang til Arbeide for indbringende Lønninger som i 1892, vilde hver eneste Farmer i Landet efter faa Maaneders Forløb se en glædelig Forandring gennem en forøget Efter-spørgsel efter hans Varer og gennem de bedre Priser, som vilde blive Følgen heraf.

Det er ikke Forøgelse af Pengemængden, vi trænger; det er Forøgelse af Arbeide, vi trænger. Vi har Mynter nok, naar vi bare havde offentlig Tillid nok. Lad os ikke faa mere Mynt, men lad os bruge de Penge, som er

myntet. Luk ikke op vore Myntverkssteder for den ubegrænsede Myntning af al Verdens Sølv, men luk op vore Verkssteder for den fulde og uindskrænkede Sysselsættelse af amerikanske Arbeidere.

Om vi sysselsætter vore Myntverkssteder med at mynte al Verdens Sølv, vil ikke det gjengive vort Folk Livets Fornødenheder og Nygge. Dette kan kun gjengives ved at sysselsætte vort Folk og det vil ske ved en klog Toldbeskyttelse, som kan opmuntre den hjemlige Industri.

Toldbeskyttelsen har ikke mistet nogen af sine gode Egenskaber og den har heller ikke mistet sin Betydning. Hvis det republikanske Parti atter kommer til Magten i Landet, vil dets første Pligt være at vedtage en Toldlov, som kan reise alle de Penge, som er fornødne til at føre en klogt og sparsommeligt ledet Regjering, en Toldlov, saaledes affattet, at den giver Fortrin til den hjemlige Tilvirkning og tilstrækkelig Beskyttelse til Hjemmemarkedet og Hjemmets Arbeidere. Vi er ikke bundet til nogen særlige Toldsatser eller nogen særlig Inddeling af de fortoldede Varer. Toldsatser er, og burde altid være, undergivne Forandringer, saa de kan møde nye Forhold, men de Grundsætninger, hvorefter Toldsatserne paalægges, bør forblive de samme. Vore Toldsatser bør altid være høie nok til at være i Overensstemmelse med Forskjellen mellem den Arbeidsløn, som er betalt herhjemme og Arbeidslønnen i de konkurrerende Lande og saaledes tilstrækkeligt beskytte amerikanske Foretagender og amerikanske Pengeanbringelser.

Farmeren og Toldloven.

Vore Farmere har — som sagt — været rammet ligesaa haardt ved Toldforandringen som vore Arbeidere og vore Fabrikanter.

Den republikanske Platform erklærer sig, med Aløgt, til Gunst for en saadan Opmuntring af vor Sukkeravl, at den "kan lede til paa amerikansk Jordbund at aule alt det Sukker, som det amerikanske Folk har Brug for."

Den republikanske Platform lover til vor Faareavl og Uldvareindustri "den mest betryggende Beskyttelse;" det er en Garanti, som bør anbefale sig selv til enhver fædrelandsfindet Borger. Aldrig har der været tilspøiet vort Lands Farmere en mere ulykkebringende Uret end den, som i de tre sidste Aar saa rent uforskyldt er paaført vore amerikanske Uldavlere. De er blandt vore stræbsomste og mest værdifulde Borgere og dog har man, praktisk talt, ødelagt deres Interesser. Og vore Uldvarefabrikanter er stedt i den samme Nød. Aldrig, i Løbet af 36 Aar, og kanske aldrig før, har saamange af vore Uldvarefabrikker stanset sin Drift.

Man kan stole paa, at det republikanske Parti vil bøde paa disse Misgreb, hvis det atter kommer til Magten.

En anden Erklæring i den republikanske Platform, som har min hjerteligste Tilslutning, er den, som erklærer sig til Gunst for Reciprocitet. De glimrende Resultater af de Reciprocitetstraktater, som oprettedes under Bemyndigelse af Toldloven af 1890, er baade slaaende

og belærende. Den Tid, hvori de stod ved Lag — i de fleste Tilfælde bare tre Aar — var ikke lang nok til indlysende at bevise deres store Værd, men Tiden var tilstrækkelig lang nok til afgjørende at lægge for Dagen, at Foranstaltningen var klog og betydningsfuld.

I 1892 naaede de Forenede Staters Udførsel sit højeste Punkt under Landets Historie. Vor samlede Udførsel det Aar naaede den uhyre Sum af \$1,030,= 278,148, en Sum, som med mere end \$100,000,000 overstiger noget tidligere Aar. I 1893 var vor Udførsel — takket være Truselen om en uvenlig Toldlov — gaaet ned til ialt \$847,665,194. Vor Udførsel af indenlandske Kjøbmandsvarer sank \$189,000,000, men Reciprociteten sikrede os endda en stor Handel i Central- og Syd-Amerika og en større Handel med Vest Indien end nogensinde før. Forøgelsen af Handelen paa de Lande, med hvilke vi havde Reciprocitetstraktater, var \$3,560,515 over vor Handel i 1892 og \$16,= 440,721 over vor Handel i 1891.

De eneste Lande, paa hvilke vor Udførsel i 1893 viste Forøgelse, var praktisk talt de, med hvilke vi havde Reciprocitetstraktater. Med Spanien affluttedes den 1ste September 1891 en Reciprocitetstraktat, som altsaa vedrørte Markederne i Cuba og Porto Rico. Forøgelsen af vor Handel med Cuba var vidunderlig. I 1891 folgte vi til Cuba 144,441 Barrels Hvedemel (flour); i 1892 folgte vi 366,175; i 1893 folgte vi 616,406 og i 1894 folgte vi 662,248 Barrels. Her har vi en Forøgelse af næsten 500 Procent, medens vor Ud-

førsel af Hvedemel til Cuba i det Aar, som endte den 30te Juni 1895 — Aaret efter Reciprocitetstraktatens Opfigelse — faldt ned til 379,856 Barrels, eller omtrent Halvdelen af vor Hvedemels-handel med det Land. Værdien af hele vor Udførsel af Kjøbmandsvarer til Cuba var i 1891 — Aaret for Traktatens Oprettelse — \$12,224,888, i 1892 \$17,953,579, i 1893 \$24,157,698 og i 1894 \$20,125,321. Men i 1895 — Aaret efter Ophævelsen af Reciprocitetstraktaten — faldt den samlede Handel ned til \$12,887,661.

Der kunde gives mange lignende Eksempler paa Forøgelse af vor Handel under Reciprocitet med andre Lande, men nok er givet til at vise Virkningerne af Looven af 1890 og til at berettige en hurtig Gjenoprettelse af Reciprociteten.

Efter min Mening bør Kongressen uopholdelig gjenoptage den gamle Toldlovs Bestemmelse om Reciprocitet, om fornødiges, med saadanne Ændringer, som Tid og Erfaring har vist at være kloge og hensigtsmæssige. Men den Grundsætning, hvorpaa nævnte Lovgivning var bygget, maa imidlertid strengt bevares. Grundsætningen er, til vore Landsmænds og Fabrikanters Overskud af Varer at give nye Markeder, uden at den amerikanske Arbejder derved taber en Dags Sysselsættelse.

Pensioner og Indvandring.

Den republikanske Platforms Erklæring om Indvandring fra Udlandet er af særlig Betydning i denne Tid, da vore egne Arbeidere er i stor Nød.

Jeg samstemmer af Hjertet med den nuværende Lov om at indskrænke Indvandringen, og jeg er til Gunst for en saadan Udvidelse af Lovgivningen, at de Forenede Stater kan sikres mod Indryk af den gamle Verdens Forbrydere og Vrag. Vi bekjender os til den Politik, hvorunder vort Land har faaet store Skarer stræbsomme Borgere, som har givet sin Del til Landets Styrke, Fremgang og Velstand. Vi byder Velkommen til alle stræbsomme Indvandrere, som med sin Kraft og Forstand vil bidrage til at fremme vort Lands Vel. Men vi trænger ingen Indvandrere, som ikke søger os for at blive Borgere af vort Land.

Vi bør ikke give nogen Lov til at nyde Fordelene af vort Samfunds Udvikling, medmindre han samstemmer med os i vor Regjeringsform og i de Maal, hvorimod vi sigter. Vi bør ikke modtage nogen, som kommer for at begynde Krig paa vore Samfundsorganisationer og drage Fordel af den Uro og Misnøie han har stiftet. Mod slige Personer bør vore Porte være lukket saa tæt som muligt.

Landets Veteraner burde hverken forsømmes eller forglemmes. Den Regjering, som de saa vel tjente, bør ikke gjøre deres Liv og Livskaar haardere ved at behandle dem som Folk, der tigger om Hjælp i sin Alderdoms Nød. Den Regjering bør ikke se med Mis-hag eller Foragt paa den alvorlige Interesse, som den ene Krigskammerat saa naturlig tager i den andens Belfærd.

Der har utvilksomt været Misbrug af Pensioner og

Bedrag blandt de talrige Ansøgninger, som Landets Regjeringer har indvilget. Men det Program, hvorefter Pensionsbureauet styres, bør være et retfærdigt og liberalt. Aldrig burde en værdig Ansøger lide, fordi der gives andre, som har handlet forkasteligt.

Vore Soldater, vore Sømænd gav vort Land det bedste, de eied. De gav villigen Liv og Lemmer, Styrke og Helbred, og vort Land bør holde dem i Ære nu i deres Trang, som dengang, da de gjorde Tjeneste, bør vise dem den Ære og Tak, som man skylder tapre, ædle og selvopofrende Mænd. De har retfærdigt Krav paa rundelig Hjælp, efterhvert som deres Trang til den øges.

Handelsflaaden.

Den republikanske Platforms Erklæring til Gunst for Ophjælp af vor Handelsflaade har mit hjerteligste Bifald. Den i vor Histories tidligere Aar fulgte Politik, at sætte begunstigende Toldsatser for vor Fragtfart, bør straks gjenoptages af Kongressen og kraftig støttes, til vor Rang og Forrang tilhøjs er fuldt ud sikret. Vi skulde ikke længe bidrage baade middelbart og umiddelbart til at vedligeholde andre Landes uhyre Handelsflaader, men skaffe os vor egen Handelsflaade, saa stor og saa god, som den trænges.

Nu, da den amerikanske Krigsflaade indtager en Stilling, som staar i Overensstemmelse med vor Betydning som Nation — noget som jeg med Glæde ser den republikanske Platform med Styrke støtter — bør vi tage Skridtet fuldt ud ved en Handelsflaade, som vilde

give os Fordele i den Kyst- og Udenrigsfart, som vi med Rette kunde gjøre Fordring paa. Der bør sættes som Maal for vor Politik og Nationalstolthed at kalde Liv igjen i denne saa heldbringende og omfangsrige Bedrift.

Den republikanske Nationalkonventions Løfte om, at vore Love om civil service "skal blive opretholdt nøiagtigt og hæderligt gennemførte og udvidede, naar-somhelst det var gjørligt," er i Overensstemmelse med Partiets Holdning i de sidste 24 Aar og vil blive samvittighedsfuldt overholdt.

Vore Modstandere hylér ned disse Reformer. De synes at være villige til at give Afkald paa alle de Fordele, som er vundet efter Mars Stræv og Møje. Vore Modstandere opmuntrer en Tilbagevendende til den Partibegunstigelse, som begge Partier saa ofte har fordømt, som Erfaring har fordømt og Folket gjentagne Gange har misbilliget.

Det republikanske Parti modsætter sig alvorligen denne Politik, som er bagstræversk og usvarlig; det vil ikke tage noget Skridt baglænds i denne Retning; det vil prøve at ophjælpe, men aldrig nedrive public service.

Lov og Orden maa til.

Der er andre baade vigtige og betimelige Udtalelser i den republikanske Platform, som jeg ikke her kan behandle; jeg maa indskrænke mig til at sige, at jeg giver dem min hjertelige Tilslutning.

Naar vi Republikanere i det sidste har skjænket saa stor Opmerksomhed til, naar vi saa indtrængende og alvorligt har behandlet det nye og uventede Overfald paa vor Styrelses finansielle Hæderlighed — da har vi gjort det, fordi den Fare, som truer, er saa alvorlig, at den kræver særlig Opmerksomhed. Dernæst har vi gjort det, fordi vi er forvisset om, at naar Folket har faaet Anledning til at se den virkelige Betydning og Forstaaelse af denne Kamp for Sølv og inflation, vil Folket ogsaa afvende Faren. Vi er overbevist om, at vi, ved at gjøre dette, viser Landet den største Tjeneste, som det staar i vor Magt at vise. Vi henvender os til vort Folks Dømmekraft, Samvittighed og Fædrelands-sind. Vi beder om Folkets Støtte uden at tage Hensyn til politisk Partiopfatning eller Beliggenhed af Bosted.

Vi vil ikke stifte nogen Sag under Stolen. Vi vil møde vore Modstanderes pludselige, skjæbnesvangre og revolutionære Overfald paa Lov og Orden og paa dem, som ved Lov og Konstitution er givet Myndighed til at opretholde den, med det samme Mod, hvormed vi har mødt enhver Fare, siden vi for over 40 Aar siden erklærede os som Parti.

Et lovmæssigt Landsstyre maa først sikres; alle andre Ting faar vente.

Lovløshedens Aand maa fortæres af Fædrelands-kjærlighedens Brand. Ethvert Angreb paa Nationens Ordholdenhed, enhver Opfordring til at fornegte Gjæld, den være sig offentlig eller privat, maa blive afvist og tilrettevist af enhver Mand, som tror, at Verlighed

varer længst, som elsker sit Land og vil holde Nationens
 Gre ubefudlet.

Jugen Delingslinjer.

Næsten udvasket er nu de Delingslinjer, som i mange Aar satte Skille mellem Friland og Slaveland, og som endelig truede med at splitte Landet i to under en Borgerkrigs Rædsler. Vi maa lykønske Landet. Den Forligets Tidsalder, som General Grant og saa mange andre af de store Førrere, i Syden som i Norden, saa længe og saa inderligt haabede paa, den er — tillykke for os nu — kommet. Overalt ser vi svinde den Følelse af Mistillid og Uvilje, som var paa begge Sider af Delingen. Lad os haabe, at den aldrig kommer igjen.

Der er intet, som kraftigere vil virke til Bekt for vort Folk herhjemme, til Magt og Rang for det ude, til Styrke og Varighed for vort frie Samfund, end Gjenoprettelsen af Hjertelighed i Forholdet mellem Folket i hver en Egn, i hver en Del af vort elskede Land. Om jeg af Folkets Vælgere kaldes til Præsidentens høie Embede, vil jeg se det som den høieste Gunst at faa hjælpe — om end aldrig saa lidet — til at fremme den Broderlighedens Aand, som bør besjæle Borgerne af hver en Stat, hver en Del af Republiken.

Lad os, efter et Aarhundredes Forløb, altid og for steds minde Washingtons Ord: "Der skulde ikke være noget Nord, noget Syd, noget Vest eller Øst, men et samdrægtigt Land." Det skal være mit stadige Maal,

faa ofte der er Afgang, at fremme en god Styrelsens Sag, ved at fremme den Fordragelighedens og Retvishedens Aand, som er faa nødvendig for vor Lykke og Belfærd. Jeg vil gladelig tage min Del i alle Bestræbelser for at gjenoprette den Broderskabets Agtelse og Omhed, som i vort Lands tidligste Dage var et Særfjende for alle Statens Borgere. Jeg vil gladelig bidrage mit til med usynlige Haand at binde sammen de forskjellige Dele af Landet, som nu i Sandhed — af Følelser og Forstand — tilsiges, mere end nogenjinde før, at de maa knyttes sterkere sammen.

Det skulde glæde mig, om Verden kunde faa se, at Syden, Norden, Vesten og Østen er ikke delt eller staar i Fare for at blive delt, fordi der er Delinger inden Partier. Krigen er over for længe siden; vi er ikke Fiender, men Venner. Og som Venner vil vi arbejde sammen, trofast og hjerteligt, under bifaldende Smil af ham, som hidtil faa vidunderlig har styret os og hjulpet os til ufrænket at bevare vort Lands Ære og Rygte, bevare dets Fred og Orden og føre det frem til det er steget op blandt Verdens største Magter.

William McKinley.

Tyvende Kapitel.

Endel Uddrag fra McKinleys Taler til forskjellige Delegationer.

Alle rede før den Dag, da hans udmærkede Modtagelsesbrev blev offentliggjort, og udover til den Dag, da han vandt den glimrende Seir ved Valget i November, maatte McKinley daglig — ja, næsten hver Time — holde Taler over det store Spørgsmaal, hvorom Kampen dreiede sig, til forskjellige Delegationer, som kom til Canton og gjorde ham sin Opvartning. Hans Taler holdt sig altid til Sagen, og havde en vakker Form og et gedigent Indhold. Ligesom i sit Modtagelsesbrev fremsatte han ogsaa i disse Taler mange overbevisende Argumenter for "ærlige Penge."

Tre Dage før han tog imod Nominationen, holdt han en Tale til en Forsamling af 500 Farmere og leverede et alvorligt Indlæg i Diskussionen om et ærligt Pengevæsen. I denne Tale sagde han:

"Kan Farmeren have nogen Nytte af fri Sølvmyntning?"

Nei, det kan han ikke; thi dersom en forøget Penge- masse skulde bringe Prisen paa hans Produkter til at

stige, vilde Prisen paa alt andet ogsaa stige, og Farmerens Stilling i Forhold til andre vilde ikke være bedre end før.

I Virkeligheden vilde han ikke faa mere da end nu for sit Korn; men han vilde lide Tab paagrund af den almindelige Forvirring, som fri Sølvmyntning vilde fremkalde. Vi kan ikke gavne Farmeren ved at mynte mere Sølv. Han kan gavnnes alene derved, at han faar et bedre Marked for sine Produkter. Han kan ikke hjælpes ved Frihandel; men han kan, som jeg har paa- vist, lide alvorlig Skade ved toldfri Indførsel af Jordbrugsprodukter fra andre Lande.

Det er tusen Gange bedre at udvide Markederne for amerikanske Produkter end at udvide Mynten for Verdens Sølvproduktion. Vi burde kunne forstaa, at man ikke kan forøge en Tings Værdi ved at gjøre Værdimaaleren mindre.

Kunde dette gjøres, burde vi for at hjælpe Farmeren gjøre Bushelen mindre og Pundet lettere og erklære, at mindre end tolv UG skal gjælde for et Dussin.

Hjemmemarkedet er Farmerens bedste Ven. Det er hans bedste, hans eneste paalidelige og hans eget naturlige Marked.

Jordbruget kan umulig trives, medmindre Fabrikvirksomheden ogsaa trives. Sætter vi alle Maskiner igang og sørger for, at der blir Arbejde at faa for alle ledige Hænder, vil Tilliden gjenoprettes, og der vil igjen blive Forretningsrørrelse, og da vil ogsaa Farmeren mærke Virkningen af det; der vil blive større Efter-

spørgsel efter hans Produkter, og han vil faa bedre Priser. Og naar Farmeren har fundet et Marked for sine Varer, forlanger han at faa sin Betaling i Penge, om hvilke han kan vide, at de er gode, ikke blot idag, men hver Dag Aaret rundt og i alle Verdens Lande.

Fri Sølvmyntning kan ikke raade Bod paa Overproduktion eller forøge Efterspørgselen efter vore Produkter. Den kan ikke tilintetgjøre Konkurrencen med Rusland, Indien og Argentina. Denne Konkurrence vilde vedblive, selv om vi skulde mynte Alverdens Sølv. Fri Sølvmyntning kan ikke hjælpe Farmerne. Den kan ikke skaffe dem nye Kunder; men det kan Fabrikkerne. Det, som Farmerne trænger, er ikke en Forøgelse af Pengemassen, men en Forøgelse af Fabrikernes Antal i de Forenede Stater."

I en Tale til Chicago Commercial McKinley Club den 29de August sagde han:

Derjom der er en Sort Penge, som er god i den hele civiliserede Verden, og en anden Sort, som er god i bare nogle af Verdens Lande, vil de Forenede Staters Folk ikke være fornøjede med andre Penge end de allerbedste.

Paa denne Basis har vi drevet vor Forretning siden den 1ste Januar 1879. Og denne Politik kommer vi til at fastholde, saalænge vi har den rette Afgtelse for vore ærlige Forpligtelser og vort gode Navn og Rygte som en Nation.

Fri Sølvmyntning efter Forholdet 16 mod 1, medens det efter Sølvets Metalværdis skulde være omtrent

32 mod 1, vil ikke give os en fuldstændig Dollar. Gode Penge har aldrig skabt trange Tider, ligesom billige Penge aldrig har skabt gode Tider.

Vor Kamp iaar er en Kamp for Landets Vre og Velfærd. Det, som vi nu trænger, er Arbeide for de villige Hænder, Arbeide og Løn for dem, som gaar ledige, og Anledning for dem til at faa fat i de gode Dollars, som nu ligger ubrugte og er bortgjemte og bare venter paa, at Tilliden og Trygheden skal vende tilbage.

Vi kæmper for Nationens Hæder og Folkets Velfærd, og vi kan med fuld Fortrøstning bekjende den samme sterke Tro paa Folket, som Lincoln styrkede sig med. Vi faar sige som han: 'Forstand og Fædrelands-sind og en fast Tillid til den Gud, som aldrig hidtil har forladt dette lykkelige Land, kan endnu ordne vore nuværende Vanskeligheder paa bedste Maade.' I denne Tro vil ogsaa vi indæjse vor Sag for Folkets Domstol."

Rummet tillader ikke mere end endel korte Uddrag af nogle faa af de vigtigste Taler, som McKinley holdt for Valget. Vi plukker ud følgende Brudstykker:

Til en Rifleklub af Negre i Cleveland: "Jeg gratulerer Eder, mine Herrer, med de store Fremskridt, som vore farvede Medborgere har gjort, siden de løstes af Slaveriets Baand. I har gjort det bedre og gaaet fremad hurtigere, end nogen dengang troede det var muligt. I har gjort god Brug af den Anledning til Uddannelse, som I har havt. Overalt i Norden og i

Syden, holder Eders Folk paa at komme til Velstand, og idag staar I som nogle af de mest konservative af denne store Republiks Borgere.

Vi er nu midt oppe i en politisk Valgfamp, og den Omstændighed, at saa mange af Eder er tilstede her idag, er et Vidnesbyrd om, at I er interesserede i de offentlige Spørgsmaal, som nu beskjæftiger det amerikanske Folks Tanker. Vi har et herligt Land, og vi maa se til, at det vedbliver at være stort og herligt.

Med Hensyn til Arbejdsløn og Industri og med Hensyn til et sundt og ærligt Pengesystem maa de Forenede Stater staa i Spidsen blandt alle Verdens Nationer. Folket maa iaar gjenvinde denne Stilling for vort Land. De har nu den Anledning, som de siden 1892 har ønsket sig. Vil de nu gjøre Brug af den?

I de Forenede Stater ønsker vi hverken billige Penge eller billigt Arbejde. Vi protesterer mod begge Dele. Vi maa ikke glemme, at intet, som kommer fra Udlandet, er billigt for os i Amerika, dersom det har tilfølgelse, at vore egne Arbejdere maa gaa ledige."

Til 3,000 Arbejdere i Pennsylvania (paa Arbejdernes Dag): "Dersom en Mand er arbejdsløs, er han i Regelen ogsaa pengeløs, og for at leve maa han da bruge op sine Spareffillinger, saafremt han har saadanne. Har han dem ikke, maa han trække Veksler paa Fremtiden.

Hvad den ledige Arbejdsmand trænger, er Anledning til at arbejde og tjene Penge. Selv om vi skulde saa fri Nyttning af alle mulige Metaller og vi havde

hundrede Gange faa meget af dem, vilde dette hverken give Arbeideren noget at bestille eller skaffe ham Penge eller Kredit. Det eneste, som kan gjøre dette, er Arbeide, og en rimelig Løn for det; og for at dette kan ske, maa Tilliden gjenoprettes ved en forstandig Ordning af vort Pengevæsen og Beskyttelse for vor Industri.

Der er en Ting til, som vi hør komme ihu, nemlig at fri Sølvmyntning, enten Værdiforholdet er 16 mod 1 eller et andet, ikke kan ophæve den store Lov om Forsyning og Efterspørgsel. Det er en sørgelig Feiltagelse, naar man tror, at en Vares Værdi kan forøges ved at formindske Pengenes Værdi, at man kan faa noget til at blive mere værd ved at forandre Værdimaaleren. Det er ligesaa umuligt som at faa mere Hvede ved at gjøre Bushelen mindre.

Garfield udtalte en stor Sandhed, da han ianledning af Forslaget om Gjenoptagelse af Speciebetaling sagde: "Jeg taler for hver Mand, som ønsker at faa det, der tilkommer ham, naar jeg forlanger, at man ikke skal lade den fattiges Arbeidsløn srumpe ind mellem Hænderne paa ham, naar han har tjent den; men at hans Penge skal gjøres bedre og bedre, indtil de er ligesaa gode som Rigmandens, eller indtil vi ikke længere har en Sort Penge for de rige og en anden Sort for de fattige!

Jeg takker eder, mine Landsmænd, for dette Besøg. En af de Ting, som styrker mig i denne Valgkampagne, er den Følelse, at ved min Side staar de Forenede Staters Arbeidere. Det skal være mig en Glæde nu at

hilse paa eder alle og tage hver enkelt af eder ved Haanden."

Til en Delegation fra Vermont: "Et Folk, som kunde paalægge sig selv tunge Skatter for at udruste og opholde Unionens Armeer og Flaade og fortsætte den største og kostbareste Krig i Verdens Historie, vil ikke slaa Haanden af de Mænd, som kjæmpede i denne Krig, eller forsøge at betale deres Pensioner med Penge af bare halv Værdi.

Et Folk, som kom ud af den Krig med en rentebærende Gjæld af \$2,382,000,000, eller \$70 for hver Person af vor hele Befolkning i 1865, vil ikke nu efter ærlig at have betalt tre Fjerdedele af denne uhyre Gjæld, søge direkte eller indirekte at komme bort fra at betale en Dollar af den eller at betale med Penge, som ikke har fuld Værdi.

Et Folk, siger jeg, som i god Tro begyndte at betale denne Gjæld og betalte den med en saa eksemPELLøs Hurtighed, at de, efter hvad der blev regnet ud i 1888, op til den Tid havde betalt \$123 for hvert Minut i hvert Aar siden 1865, vil ikke nu stanse eller slaa af eller lægge op Raad om at bedrage nogen af Regjeringens Kreditorer, ligegyldig hvem eller hvor han er."

Til G. A. R. Veteranerne i Ohio: "J, var gode Borgere, før J drog i Krigen; J, var gode Soldater i Krigen; J har været gode Borgere siden den Tid og er altid og allesteds besjælede af Trofskab mod det samme gamle Flag.

Let me point to you a picture!
 See a million soldiers there,
 Flushed with triumph, and with weapons
 Flashing keen and bright and bare.
 Vanished! Wondrous transformation!
 Where is now that mighty band?

Do they roam, a vast banditti,
 Pillaging their native land?
 No, we point to field and workshop
 Let the world the moral see,
 There, beneath the dust of labor,
 Toil the veteran soldiery.
 Ye, who, mightiest in the battle,
 On the mountain and the plain
 Wrought, yes, wrought your greatest triumph
 When ye sought your homes again.
 Sought your home, 'mid peace and quiet,
 Grasping with your strong right hand
 Implements of honest labor,
 Toiling to rebuild the land.

J var vor Fædrelandsvenner dengang, og J er det nu. Der er ingen Politif i eders Forening; men J forstaar, hvad Fædrelandsjind er "

Til Staalearbejderne fra Braddock, Pennsylvania:
 "Fra det Dieblif, da det amerikanske Folk besluttede, at det republikanske Parti, som med bare en eneste Afbrydelse havde været ved Roret i tredive Aar, skulde vige Pladsen for et andet Parti med en anden Politif, — fra det Dieblif, siger jeg, maatte Landets Forretningsmænd lægge Aarene ind og vente med Frygt og Bæven paa, hvad der skulde ske.

Medens Forretningsmændene jaaledes ventede paa at faa vide, hvad Slags Lovgivning vi skulde faa, laa

naturligvis hele Landets Forretning i Dødbandet, og Arbejderne maatte gaa ledige. Saa begyndte vi at leve fra Haanden til Munden, og dermed har vi fortsat indtil denne Dag. Og, som en gammel Kamerat sagde til mig forleden, Afstanden mellem Haanden og Munden syntes for hvert Aar at blive større.

Af Opgaver, som et Blad i New York har samlet, fremgaar det, at 577 Arbejdsgivere i de Forenede Stater i Juli 1892 havde 114,231 Arbejdere i sin Sold. Hvorledes var det i Juli 1896? De samme Arbejdsgivere havde da 78,700 Arbejdere. Altsaa, 35,531 Mænd, som i 1892 havde tjent god Dagløn, maatte i 1896 gaa ledige. Her var altsaa en Nedgang af 30 Procent.

I Juli 1892 udbetaltes der i Lønninger til de 114,231 Arbejdere ialt \$3,927,000; i Juli 1896 tjente de 78,7000 Mænd bare \$2,469,712; altsaa \$1,457,000 mindre i en eneste Maaned og i bare disse Etablissementer. Her var Nedgangen saaledes 40 Procent."

Til en Delegation fra Indiana: "Jeg tror, at Amerika bør tilhøre amerikanske Borgere, de indfødte og de fremmedfødte. Jeg tror paa de amerikanske Arbejds-lønninger. Og jeg tror ikke, at vi bør gjøre disse mindre ved at give Arbejde til andre Folk under et andet Flag, saalænge at der er en eneste Mand under vort eget Flag, som ikke kan faa Arbejde.

For fire Aar siden agiteredes der for en kortere Arbejdsdag. Dengang havde vi for meget at bestille. Jeg har ikke hørt nogen saadan Diskussion i disse fire

Har. Og jeg har heller ikke hørt nogen Arbejder tale om, hvor godt det vilde være at faa en billigere Dollar.

Det, som vore Venner paa den anden Side klager over, er for det første, at vi ikke har Penge nok, og for det andet, at vore Penge er for gode.

Til den første Klage svarer jeg, at Pengemassen i Omløb i dette Land har været større i Forhold til Indbyggerantallet, siden den saakaldte 'Forbrydelse af 1873' forvædes, end den var før, og at den i de sidste fem Aar har været større end nogenjinde tidligere i vort Lands Historie.

Vi har ikke blot de bedste Penge i Verden; men vi har mere af dem end de fleste andre Lande. Vi har i Forhold til Folkemængden flere Penge end Storbritannien og Irland, flere end Tyskland, Italien, Schweiz, Grækenland, Spanien, Rumænien, Serbien, Østerrige, Ungarn, Norge, Sverige, Danmark, Rusland, Tyrkiet, Mexiko og Staterne i Central- og Syd-Amerika og Japan og Kina. Det maa være noget andet end en utilstrækkelig Pengemasse, som har Skylden for Landets nuværende miserable Stilling."

Til endel handlende med faste Eiendomme fra Buffalo, N. Y.: "Domstolene, som udlægger og eksekverer Lovene, maa ikke for nogen Pris tabe den høie Anseelse, hvori de hidtil har staaet. Det er nødvendigt for Borgernes Tryghed og Frihed, at det ikke tillades nogen at angribe disse Domstole. Naar Loven og de,

hvis Pligt det er at haandhæve den, angribes, er dette et Angreb paa selve Regjeringen.

Er der nogen, som søger at nedbryde Loven og forstyrre Freden og Orden, da maa de, der sætter Pris paa Samfundets gode Orden som en nødvendig Betingelse for vor Frihed, ved sine Stemmer verne om og forsvare vore Domstole. Og dette vil de gjøre med samme Fædrelandsfjind, som de har vist i enhver stor Krise i Nationens Liv.

At forstyrre Landets Kredit er at angribe dets Belfærd. Det ødelægger Tilliden, og naar dette sker, stanjer Forretning og Handel. Tillid kan siges for en stor Del at være Verdens Kapital. Naar den ødelægges, kommer Ruin over alle Landets industrielle Foretagender.

Ubsolut Uerlighed med Betalingen i alle offentlige og private Transaktioner er den Grund, hvorpaa denne Tillid maa hvile; og naar den er tilstede, har man næsten ubegrænset Kapital. Dette er baade Regjeringens og enkelte Personers samstemmige Erfaring.

En Kredit, hvorom der kan være mindste Tvil, er en bestandig Hindring iveien for Regjeringen saavel som for den enkelte Borger; og det er altid meget vanskeligt at rydde den bort. Den holder Kapitalen borte og ødelægger Trygheden."

Til endel Arbeidere i en Blisfabrik: "Jeg spørger hver og en, ligegyldig hvilket politisk Parti han har tilhørt, hvad han foretrækker, enten at have denne Fabrik i sit eget County og Stat, eller at have den i

Wales. Jo flere Fabrikker vi har i Nærheden, des bedre vil den almindelige industrielle Stilling være, og des bedre Marked vil Farmeren have for sine Produkter. Men det er ikke min Hensigt dennegang at tale Politisk."

Til endel Jernbanemænd fra Indiana: "Hvorfor tale om Landets Kreditorer? Bore politiske Modstandere har for Bane at tale nedsettende om dem; men hvem er disse Kreditorer? De er Landets Arbejdere.

Det er Lønsarbejderne, som er Landets største Kreditorer. Uden Hensyn til hvad de har sparet sammen og sat ud paa Rente, er dog Sandheden den, at deres Løn fra Dag til Dag gjør dem den største Klasse af Kreditorer i de Forenede Stater.

I gode Tider skylder dette Lands Arbejdsgivere sine Arbejdere hver Maaned mere end Regjeringens hele rentebærende Gjæld. Til Jernbane-Arbejderne alene udbetales aarlig næsten fem Hundrede Millioner Dollars."

Til en Delegation fra Centre County, Pennsylvania: "Jeg har ofte undret mig over, om Folk virkelig tilfulde forstaar, hvilken mægtig Indflydelse Pennsylvania øver paa Unionens Stabilitet, Konservatisme og Velvære, eller hvor sterk og selvhjulpen denne Stat er. Medens dens Jordbrug, Handel og Fabrikdrift i en Forstand staar hver for sig paa egne Ben, har de altid ogsaa været afhængige af hverandre og gavnet hverandre. Hele Staten har havt Fordel af dem alle og af hver især.

Dette har været Tilfældet lige fra den første Tid af, og Statens Velstand er bleven fremmet af dens forstandige politiske Økonomi, som ikke er et Verk af upraktiske Svømmere, men af fornuftige og praktiske Mænd.

Der er intet andet Sted, hvor Jordbruget har lønnet sig saa godt, og jeg gjør ingen Undskyldning for min Overbevisning om, at dette samme System burde gjælde overalt, eller fordi jeg altid efter bedste Evne har arbejdet for Bevarelsen af dette System, der i Pennsylvania har baaret saa rige Frugter.

Man kan gjerne kalde det Pennsylvaniasystemet, Pennsylvania har bare Ære af det; thi det er til Gavn for alle vore Arbeidere og Farmere i alle Dele af Landet. Hvorfor skulde vi ikke udføre alt vort Arbejde selv og bruge alle vore Lønninger herhjemme og saaledes give Arbeidere og Farmere den største Løn, som de faar i noget Land under Solen? Ja, hvorfor ikke?"

Til nogle Grubearbeidere fra Clarion County, Pennsylvania: "Der er en Ting, som vi vist altfor ofte glemmer. Vi har for let for at glemme, hvad der ligger bag os, og ikke agte de Lærdomme, som vor egen Erfaring giver os. Vi har ondt for at fatte, at vi i de tyve Aar fra 1873 til 1893 afbetalte \$1,623,581,673 paa vor Statsgjæld og reducerede den fra \$2,333,331,308 i 1866 til \$570,000,000. Og medens vi gjorde dette, havde vi Beskyttelsestold og et ærligt Pengesystem. To Tredjedele af den uhyre Gjæld er betalt, og samtidig med, at vi saaledes formindskede Gjælden, gennemførte vi de mest storflagne industrielle Foreta-

gender, som gav de amerikanske Arbeidere stadig Beskæftigelse og god Løn, som gav Landets Farmere et ordentligt Bederlag for sit Slid og Slæb. I den største Del af dette Tidsrum solgte vi mere Guld til Udlandet, end vi købte. Vi havde saaledes en Kreditbalance, og da denne betaltes os i Guld, fik vi det gode gule Metal fra hinsides Havet. Men, mine Medborgere, for fire Aar siden besluttede Landets Vælgere alligevel, at en ny Politik skulde forsøges."

Til McKinley-Klubben fra Goodland, Indiana:
 "Den Ide, at Regjeringen kan skabe Velstand, er bare en Fabel. Der er intet andet end Arbeide, som kan skabe Velstand.

Et af Spørgsmaalene i denne Valgkamp gjælder den bedste Maade, hvorpaa de nødvendige Penge til Betaling af Regjeringens Udgifter kan skaffes tilveie. Er det lettest at faa dem ved direkte Beskatning, ved at skatlægge vort eget Folks Arbeide og Eiendom og Land? eller vilde det ikke være bedre at skaffe Pengene tilveie ved at lægge Skat paa de udenlandske Varer, som kommer hid og søger et Marked i de Forenede Stater?

Dette sidste er det republikanske Partis Politik og Maal. Dette Parti tror, at det meste af de Penge, som vor Regjering trænger, skulde bringes tilveie ved en Skat paa udenlandske Produkter, som sendes hertil for at konkurrere med amerikanske Produkter. Dersom vi kunde skabe Penge bare ved at sætte vor Mynt igang, vilde der ikke være nogen Nødvendighed for at indkræve Skatter."

Til en italiensk republikansk Klub fra Pittsburgh: "Vi er en Nation af Arbeidsfolk; vi anerkjender ikke noget saadant som Standforskjel og vil ikke taale det under vort Flag. Den ene Borger har ligesaa meget at sige som den anden; og Flertallets Stemme, naar den giver sig Udtryk paa den af Grundloven foreskrevne Maade, er Landets Lov. Den store engelske Statistiker Mulhall siger, at de Forenede Stater er det eneste af de civiliserede Lande, som med et samlet Indbyggerantal af mindre end 70,000,000 kan rose sig af at have 41,000,000 Borgere, der har modtaget Skoleundervisning, og hvoraf alle har samme Ret til den Fordel og Betsignelse og Anledning, som en fri Regjering byder.

Det er umuligt at overdøve Vigtigheden af de Spørgsmaal, hvorom denne Valgkamp dreier sig. Hvilke er de? Først, skal vi opretholde Lov og Orden og respektere de Domstole, som hidtil i hver Prøvelsens Stund har været vor største Tryghed og vor Stolthed? Skal vi gjøre dette, mine Medborgere af italiensk Byrd og Herkomst? Skal vi fremdeles holde fast ved en tryg og sund Finanspolitik, der giver os Penge, som altid har den samme Værdi og til hvilke alle har fuld Tillid, ikke blot herhjemme, men i alle Handelsnationer i Verden? Skal vi gjenindsføre den industrielle Politik, hvorigjennem denne Nation med Hensyn til Handel og Fabrikvirksomhed og Grubedrift og Jordbrug er bleven mægtigere end noget andet Land i Verden?

Der burde ikke være mere end en Mening om, hvorledes disse Spørgsmaal skulde besvares; og jeg tror,

at i dette Aar vil vore Folk af enhver Nationalitet og Race, fordi de alle er loyale Borgere af dette Land, hævde Lovens og Konstitutionens Autoritet."

Til endel Mænd, som var ansatte ved Gruberne og Oljebrøndene i McDonald, Pennsylvania: "Vi kan som Amerikanere med fuld Ret sige, at vi hidindtil som Regel har haft et ærefuldt og godt Styre, enten det har været Føderalisterne eller Demokraterne eller Whiggerne eller Republikanerne, som har været ved Roret. Til vor Ære skal det siges, at ingen af disse Administrationer, — hvormange Feiltrin de ellers kan have begaaet, — nogensinde har foreslaaet, og endnu mindre forsøgt direkte eller indirekte, at slippe fra at betale en eneste Dollar af en ærlig Gjæld til en Borger af dette eller noget andet Land; og heller ikke har nogen af dem tilraadet Brugen af noget andet end absolut ærlige og fuldvægtige Penge.

Skal vi nu ved vore Stemmer samtykke eller lade, som om vi samtykker i at opgibe vor stolte Stilling og indføre en anden Politik end den, som vor Regjering fra Begyndelsen af har fulgt? Skal vi taale en Politik, hvorved vi kan komme til at bedrage nogen af vore Kreditorer? Skal vi taale en Politik, der vilde berøve vore tapre Veteraner eller deres Enker og Børn en eneste Cent af de Pensioner, som en taknemmelig Regjering har lovet dem? Hvorledes skulde vi senere kunne nævne deres Heltebedrifter eller tage Navnene Washington, Adams, Jefferson, Jackson, Lincoln og Grant paa vore Tunger, dersom vi nedlod os til at

krænke Regjeringens Kredit eller undlod at holde Ord mod dem af Regjeringens Kreditorer, som var villige til at ofre sit Liv for Unionens Bevarelse?"

Til en Delegation fra Tennessee: "Tennessee har Ret til at rose sig af, at mange af vort Lands ypperste Mænd er født og har havt sit Hjem i denne Stat. Den har givet Landet tre af dets Præsidenter — Jackson, Polk og Johnson. Den gav Republikken Texas den herlige Fædrelandsven Sam Houston. Tennessee har ogsaa givet Nationen saadanne udmerkede Patrioter og Statsmænd som Hugh L. White, John Bell, Felix Grundy, David Crockett, Admiral Farragut, David Gwin af California og den store Kentucky-Journalist Henry Watterson.

Tennessee burde iaar handle i Overensstemmelse med det Motto, som er sat paa Statens Segl: Jordbrug, Fabrikdrift, Handel. Dersom disse trives, vil Staten altid gjøre Fremgang; men i modsat Tilfælde maa det gaa tilbage med den.

Vil I, Mænd af Tennessee, forblive tro mod de Principer, for hvilke den udydelige Jackson kæmpede? Tror I paa Bessnyttelsestold og paa ærlige Penge? Det er mig en Glæde at høre, at I svarer Ja, og at I ikke har glemt det herlige Eksempel, som Jackson efterlod os. Tror I paa hans Erklæring om, at Loven for enhver Pris maatte haandhæves? Er I villige til at slaa af paa de Principer, som han stadig hævdede til Forsvar for Grundloven, Domstolene og de enkelte Borgere?"

Til de mange tusen Besøgende paa "Illinois-Dagen", den 21de Oktober: "J har den udødelige Lincoln. Det er nok for en Stat. J har den mægtige Grant, der fyldte Verden med sit Ry. J har Logan, og saa har J Oglesby — den prægtige gamle Dick Oglesby — og Tanner.

Eders Farmprodukter har i et eneste Aar naaet en Værdi af \$270,000,000, og der findes Folk, som synes at tro, at Avingen vilde blive endnu større, dersom J havde fri Sølvmyntning; at J da vilde faa mere end \$5 af hver Acre Land i hele Staten. Nu, da Hvedepriisen holder paa at gaa op og Sølvprisen at falde, og J har faaet en usædvanlig god Høst, forstaar jeg ikke, hvorledes den værste Pessimist skal kunne faa Eder eller sig selv til at tro, at vor nuværende Guldmyntfod, som vi har havt siden 1879, kan gjøre Eder nogen som helst Skade.

Det blev sagt fra denne Talerstol, at flere Vælgere er iaar registrerede i Illinois end i nogen anden Stat i Unionen, og dette burde betyde, at Illinois kommer til at give den største Majoritet for ærlige Penge og Beskyttelsestold. Hvad kommer Illinois til at svare dem, som foreslaar, at vi skal sige Farvel til Ærlighed og Moral?

Vi kan aldrig i Længden gjøre Fremskridt eller nyde Velvære under noget uærligt Penge-system eller nogen falsk Statsøkonomi, som noget Menneſte har opfundet. Det kan ikke gaa os vel, medmindre vi har

ærlige Principer, et ærligt Maal og ærlige Love og verner om vor offentlige og private Væ.

Det maa gaa nedad Balle med vort Jordbrug, Fabrikvirksomhed, Grubedrift og Handel, dersom vi ved Siden af den Glendighed, som er en Følge af, at vi nu har delvis Frihandel, ogsaa skulde faa fri Sølvmyntning, noget som i denne Valgkamp betyder det samme som Kontraktbrud og Regtelse af at holde vore Løfter og ærlig at betale vor offentlige og private Gjæld. Dette er trods al pen Tale den nøgne Sandhed, som intet Sofisteri kan bortdisputere."

Til sine Naboer i Canton: "Det amerikanske Folk vil aldrig gjøre noget saa farligt og uforvarsomt som at forringe Værdien af sine egne Statsobligationer. De vil aldrig enten ved sin Stemmegivning eller paa anden Maade samtykke i noget Forslag, som sigter til at slippe fra ærlig at betale al sin Gjæld til sidste Cent. De vil aldrig kunne taale den Tanke, at de ikke skulde være istand til at se hele Verden i Ansigtet og udfordre hvemsomhelst til at pege paa en Nation, hvis hele Færd har været mere hæderlig end vor."

Til en Forsamling af 150 eller flere Studenter fra noget over tredive Lærestalter:

"En Mand skulde grundig studere de Forenede Staters Grundlov, sammenligne dens Lærdomme med dem, som føres af de politiske Partier, og saa stemme med det Parti, som han tror vil gjøre mest for Landet."

Saa talte Daniel Webster, og det republikanske Parti kan uden Frygt underkaste sig denne Prøve; det

har hidtil aldrig tabt noget ved at blive nøie efterseet i Sømmene. Og særlig i Betragtning af de Spørgsmaal, som nu skiller Partierne ad, kan det republikanske Parti med freidigt Mod indbyde til en Sammenligning. Det har intet andet Maal end det offentlige Vel og det amerikanske Folks gode Navn og Rngte, og det overlader med fuld Tillid sin Sag, ikke til en Klasse af Befolkningen eller til en Del af Landet, men til det hele amerikanske Folk.

Daniel Webster var altid en typisk Amerikaner, og jeg kan ikke mindes herligere Ord i nogen Tale end de sterke og sande Ord, hvormed han efter at have givet sin egen Stat velfortjent Ros erklærede, at Washington, Henry, Marshall, Jefferson, Madison og de andre af Sydens store Mænd ligesaa fuldt var hans Landsmænd som nogen af Nyenglands ædle Fædrelandsvenner.

I den mærkelige Tale udtrykker han netop det, som skulde være den ledende Tanke i den nu paagaende Valgkamp. Dette er den Tanke, som idag burde bejæle alle unge Mænd i Landet, enten de er Studenter eller noget andet, — den nationale Mand, et omfattende Fædrelandssind, en egte Amerikanisme.

Hvis jeg kunde sige noget til de Forenede Staters unge Mænd, som jeg kunde faa dem til at høre og bevare, vilde det være dette: Vær egte Amerikanere; læg eders hele Sjæl ind i Arbeidet for Amerikas Sag; elsk eders Hjem, og vis eder ligesaa værdige til at leve under dette Lands frie Institutioner, som disse er værdige til at modtage eders Hyldest og eders Tjeneste. I

kommer fra Landets store Væreanstalter; og jeg er sikker paa, at I ligesom jeg holder af at betragte deres store og stigende Betydning. Hver tror paa sin egen, men er stolt af alle de andre ogsaa; og der er ingen, som ikke hædrer Landets offentlige Skolesystem.

Amerika anvender ikke enorme Pengebeløb paa vore Folkeskoler, men har ogsaa fuld Grund til at være stolt af de mange store Gaver, som vore høiere Skoler og Universiteter faar af Landets rundhaandede Pengeænd. Disse Gaver har dog i de sidste tre Aar været mindre end før; og de vil blive endnu mindre, dersom vi er saa uforstandige at indføre fri Sølvmyntning, saaledes som dette nu foreslaaes, eller nogen anden falsk og uforvarlig Finanspolitik."

Enogtyvende Kapitel.

McKinleys Inaugurationstale.

Et ædelt Øpraab til alle loyale Amerikanere om en hurtig Løsning af de store Opgaver, som paahviler Regjeringen.

Medborgere: I Kraft af den Myndighed, som min nu aflagte Ed giver mig, i Genhold til Folkets Vilje og i Folkets Nærværelse, overtager jeg de alvorlige og ansvarfulde Pligter, som paaligger Præsidenten for de Forenede Stater, idet jeg stoler paa mine Landsmænds Støtte og anraaber Gud den Almægtige om hans Veiledning.

Vor Tro lærer os, at der er ingen tryggere Støtte end vore Fædres Gud, som saa særlig har hjulpet det amerikanske Folk under alle dets nationale Prøvelser, og som ikke vil forsfage os, saalænge vi adlyder hans Bud og vandrer hans Veie.

Vi maa være sikker paa, at vi gaar rigtigt, og vi maa gaa smaat. Hvis derfor Kongressen finder det tilraadeligt at nedsætte en Kommission, for snarest mulig at overveie om en Revision af vor Lovgivning om Mynt-, Bank- og Pengevæsenet og give Sagen den

udtømmende, omhyggelige og lidenskabsløse Underjøgelse, som en saa vigtig Sag kræver, da vil jeg beredvillig tage Del i et saadant Stridt.

Hvis saadan Myndighed gives Præsidenten, er det min Hensigt at opnævne en Kommission af fremragende indsigtsfulde Borgere af de forskjellige Partier, Borgere, som har Offentlighedens Tillid, baade paa Grund af deres Dygtighed og deres særlige Indsigt i et saadant Arbeide. Forretningserfaring og Erfaring i de offentlige Anliggender kan saaledes knyttes sammen og Fædrelandsvenners Arbeide kan styres saaledes, at Frugten af deres Arbeide vil modtage alle Partiers Støtte, saa vort Finansvæsen kan ophøre at være bare et Tvistsens Væble mellem Partierne. Forsøget er i ethvert Fald værd en Prøve, og det kan, saavidt jeg forstaar, kun blive til Gavn for hele Landet.

Spørgsmaalet om international Bimetallisme vil snarest mulig faa en grundig Overveielse. Det vil være min stadige Stræben at sikre den ved Samarbeide med Verdens øvrige ledende Handelsmagter. Indtil den Dag kommer, da Værdiligheden mellem Guld og Sølvmynt udspringer fra og er støttet af de to Metaller's forholdsvise Værdier, maa Værdien af det allerede myntede Sølv stadig holdes paa lige Fod med Guld ved alle de Midler, som staar til vor Raadighed. Regeringens Kredit, dens Myntsystems Ufrænelighed og dens Forpligtelses Opfyldelse maa blive opretholdt. Dette var Folkets bydende Befaling, og den skal ikke blive overseet.

Der kræves altid Sparommelighed i hver Gren af Statshusholdningen; men den kræves særlig i Tider som de nærværende, da Forretningstilivet ligger nede, og der er Nød blandt Folket. Den strengeste Sparommelighed maa iagttages i alle offentlige Udgifter, og hvorsomhelst Odselhed findes, maa den stanses og forhindres fra at udvikle sig paany. Hvis Statsindtægterne skal forblive, som de nu er, har man ingen anden Udvei end at indskrænke Udgifterne. Men de Forhold, hvorunder Regjeringen nu befinder sig, kan ikke tillades at vedvare.

Det har været vor stadige Skik at afbetale og ikke at forpøge vore Forpligtelser, og denne Politik maa gjenoptages og kraftigen gennemføres. Vore Statsindtægter maa altid være store nok til let og hurtig at møde vore løbende Forpligtelser samt Afdrag og Renter paa Statsgjælden. Vore Statsindtægter maa ogsaa tillade os at give retfærdige og liberale Bevilgninger til de af vore Kreditorer, som mest fortjener det, vore gamle Soldater og Sjømænd, deres Enker eller deres forældreløse Børn, de Forenede States Pensionister.

Regjeringen kan ikke tillades at komme tilført eller forpøge sin Gjæld i Tider som disse. Det er vor bydende Pligt at tage passende Forholdsregler herimod, da det ogsaa vil være det letteste og sikreste Botemiddel mod vore finansielle Vanfæligheder. Et Underfud er uundgaaeligt, saa længe Regjeringens Udgifter overstiger

dens Indtægter. Underskudet kan kun mødes med Laan eller øgede Statsindtægter.

Et stort aarligt Overskud i Statskassen kan friste til Overdaadighed og Udsjælned; men for smaa Statsindtægter vil skabe Mistillid og undergrave den offentlige som den private Kredit. Staar man mellem flere Laan og mere Indtægter, bør der ikke være delte Meininger om, hvad man vælger. Vi maa have større Statsindtægter og have dem uden Nølen, Forhindring eller Udsættelse. Et Overskud i Statskassen, skabt ved Laan, er ikke at stole paa og af kort Varighed. Det vil strække til, saa langt det rækker; men er Regjeringens Udgifter altid større end Indtægterne, kan det ikke række langt. Sagen har stillet sig saaledes i de to sidste Aar. Og det maa heller ikke glemmes, at hvor meget end flige Laan kan lette Stillingen for Diebliffet, vil dog Regjeringen staa i Gjæld for det tilveiebragte Overskud, og det maa tilslut betales. Paa samme Tid vil Regjeringens Evne til at betale Underskudet blive svækket og ikke styrket. Laan kan være tvingende nødvendige for at bevare Regjeringens Kredit, naar uforudseede Omstændigheder indtræffer; men intet kan forsvare Undladelsen af at skaffe de fornødne Statsindtægter i Fredstid.

Den bedste Maade, hvorpaa Regjeringen kan opretholde sin Kredit, er ikke ved at stifte Laan, men ved at betale det, som forfalder og ved at undgaa Gjæld ved at sikre sig fornødne Indtægter gennem Beskatning, udadtil eller indadtil, eller begge Dele. Det er vor Regjering's afgjorte Politit, fulgt fra Begyndelsen og gjen-

nemført af alle Partier og Regjeringer, at Hovedmassen af vore Statsindtægter skal skaffes ved Afgift paa udenlandsk Tilvirkning, som kommer til de Forenede Stater for Salg og Forbrug. Det har været vor Regjering's Politik saa meget som mulig at undgaa enhver Form af direkte Skat, undtagen i Krigstilsfælde.

Vort Land er klarlig mod al unødvendig Udvidelse af indenlandsk Beskatning og har ved sin sidste offentlige Udtalelse erklæret sig for Toldbeskatning, og der kan hellerikke være nogen Misforstaaelse angaaende den Grundsætning, hvorefter Toldbeskatningen skal udlignes.

Aldrig har det været klarere udtalt ved et Valg, at den raadende Grundsætning under Forhøielsen af Afgiften paa Indførselen skal være aarvaagen Omhu for amerikanske Interesser, amerikansk Arbeide. Folket har erklæret, at det vil have en Lovgivning, som giver tilstrækkelig Beskyttelse og Opmuntring for vort Lands Industrier og Udvikling. Derfor haaber og venter jeg, at Kongressen, saasnart det er muligt, vil vedtage en Toldlovgivning, som er retfærdig, forstandig og forsigtig, og som kan give tilstrækkelige Midler for det offentlige Behov — en Lov, som paa samme Tid vil være til Hjælp og Fremme for hver Del af vort Land, for hvert Foretagende af vort Folk.

Til denne Politik er vi alle, hvilket Parti vi end tilhører, fast forpligtede af Folkets Røst — en Magt uendelig mere mægtig end Udtrykkene i en politisk Platform. Kongressens første og fornemste Pligt er at

stoppe Understudene ved at gjenindsføre den beskyttende Lovgivning, som altid har været Statskassens sikreste Støtte. Vedtagelsen af en saadan Lov, eller af saadanne Love, vil styrke Regjeringens Kredit baade hjemme og ude; den vil i høi Grad bidrage til at stanse Udtapningen af Guldrereserven, som holdes for Indløsningen af vore Papirpenge, en Udtapning, som i flere Aar har været alvorlig og næsten uafbrudt.

Under Revisionen af Toldloven bør særlig Opmerksomhed gives til Gjenindsførelse og Uvidelse af Reciproctetsprincippet i Loven af 1890, under hvilket vor Udenrigshandel fik et stort Opsving gennem nye og fordelagtige Markeder for Overskudet af vore Landbrugs- og Fabrikvarer.

Den korte Prøvetid, som blev givet denne Lov, opmuntret i fuldt Maal til videre Forsøg og til en Uvidelse af Magten til efter bedste Skjøn at afslutte Handelsstraktater med det Formaal at aabne nye Markeder for vort Lands Tilvirkning, ved at tilstaa Indrømmelser til Produkter fra andre Lande, som vi trænger, men ikke selv kan frembringe, Produkter, hvis Indførsel ikke medfører Tab for vore Arbeidere, men derimod tjener til at forøge Sysselsættelse.

De sidste fire Aars Tryk er faldt med særlig Vægt paa Folkets Masse, men ikke mindst paa de smaa Farmerne. Landbruget har vansmægtet, og Arbeiderne har lidt Nød. Naar Fabrikvirksomheden atter faar Liv, vil det være en Lættelse for begge. Ingen Del af vor Befolkning er mere pligtro mod vore frie Institutioner

eller understøtter dem mere loyalt, medens ingen med gladere Hjerter eller saa fuldt vel bærer sin Del af Byrderne for Regjeringens Opretholdelse, eller har større Krav paa denne vise og liberale Omsorg og Beskyttelse.

Lovgivning, der er til Gavn for de Producerende, er til Gavn for alle. Trykket paa Færmene og i Minerne og i Fabrikkerne har formindsket Folkets Evne til at møde de Fordringer, der stilles til det, og det ventes med rette, at der ikke alene skal indføres et Toldsystem, der vil give den største Indtægt i Forbindelse med den mindste Byrde, men at der arbeides ved alle Midler paa at formindskes, snarere end at forøges, vore offentlige Udgifter.

Tilstanden i Forretningsverdenen er ikke særdeles lovende. Det vil tage Tid, inden vi kan gjenoprette tidligere Aars Velstand. Om vi ikke kan opnaa dette med et, kan vi modig vende vort Ansyn i den Retning og hjælpe til, at Maalet kan naaes ved gode Love. Hvor vanskelig Situationen end kan synes, er jeg sikker paa, at Kongressen ikke vil mangle Vilje og Dygtighed til at bringe Hjælp, saavidt som det staar i den lovgivende Forsamlings Magt. Tillidens Gjenoprettelse og Forretningernes Fremveksl, som Folk af alle Partier længes efter, afhænger mere af Kongressens hurtige, energiske og forstandige Handling end af nogen anden enkelt Faktor, der vedrører Situationen.

Det er opmuntrende at gjenkalde i Grindringen, at hver stor Krise, der er forekommet i de 108 Aar, som omfatter vort begivenhedsfulde nationale Liv, er blevet

mødt med Visdom og Mod af det amerikanske Folk, med Troskab mod dets bedste Interesser og Kald og til det amerikanske Folks Ære.

Disse Historiens glørværdige Aar har løftet Menneskeheden og fremmet Frihedens Sag i hele Verden, og de har i overordentlig Grad styrket de dyrebare frie Institutioner, som vi nyder godt af. Folket elsker og vil opretholde disse Institutioner. Hvad der er saa vigtigt for vor Lykke og Belfærd er, at vi hævder de Principer, paa hvilke vor Regjering blev dannet og fastholder, at de trofast skal bevares.

Lighed for Retten maa finde Sted, og vore Love maa altid og overalt respekteres og adlydes. Det kan være, at vi har forsjømt vor fulde Pligt som Borgere i den store Republik; men det er trøstende og opmuntrende, at Talefrihed, Pressefrihed, Tænkfrihed, frie Skoler, den frie og uhindrede Ret til religiøs Frihed og Gudsdyrkelse og frie og uhindrede Valg er i fuldere Grad og mere almindeligt blevet os tildel idag mere end nogenfinde.

Disse Garantier maa hellig bevares og styrkes paa en vis Maade. De Autoriteter, der er indsatte ifølge vor Konstitution, maa opretholdes med Kraft. Lynchninger maa ikke taales i et stort og civiliseret Land som de Forenede Stater; Retten — og ikke en Pøbelhob maa udmaale Lovens Straf. Bevarelsen af offentlig Orden, Retten til Diskussion, Retternes Opretholdelse og Rettens Haandhævelse, maa til alle Tider være den

Sikkerhedsklippe, paa hvilken vor Regjering trygt kan hvile.

En af Lærdommene fra det sidste Valg, og som alle kan glæde sig over, er, at Folket i de Forenede Stater har baade Respekt for Lovene og vil adlyde dem, idet det ikke let ledes bort fra Patriotismens og Grens Spor. Dette er i fuld Harmoni med Landen i vore Institutioner, og bringer klart frem Fordelen ved at indpode i Folket en endnu større Trofskab mod Lov og Orden i Fremtiden.

Lemfældighed bør ikke vises mod nogen, der forjer sig mod Loven, hvadenten det er enkelte Individuer, Korporationer eller Dele af Samfundet; og da det efter Konstitutionen er Præsidentens Pligt saavel at bringe selve Grundloven som de Love, der er vedtagne i Overensstemmelse med dens Forskrifter, ud i Livet, skal jeg bestrebe mig for at gjøre Loven gjældende paa en omhyggelig Maade.

Det Parti, der nu er kommet til Magten, har erklæret, at det "modarbejder alle Forbindelser af Kapital, der har organiseret sig i Trusts eller paa anden Maade for at kontrollere Handelen mellem vore Borgere," og det har understøttet "saadan Lovgivning, der skal forhindre alle Planer, som gaar ud paa at undertrykke Folket ved utilbørlige Byrder paa dets Fornødenheder, eller ved uretfærdige Takster ved Transportation af Varer eller Produkter." Disse Formaal vil stadig blive fulgt, baade ved bestaaende Loves Opretholdelse og ved Ubefaling og Understøttelse af saadanne

nye Love, der er nødvendige for at fremme disse Formaal.

Vore Naturalisations- og Emigrant-Love bør stadig forbedres for at fremme et sikrere, bedre og høiere Standpunkt for vore Borgere. Der vilde være stor Fare for Republikken, hvis dens Borgere var saa uvidende, at de ikke kunde forstaa, eller saa fordærvede, at de ikke kunde skatte vore Grundloves og andre Loves store Værdi og Fordel. Mod alle dem, der kommer her for at føre Krig mod vore Institutioner, maa vore Porte være fast tillukkede.

Vi maa hellerikke tabe vore egne Borgeres Trang til Udvikling afsyne; men vi maa med vore Forsædres Iver opmuntre Folkeoplysningen og det frie Skolevæsen. Bankundighed maa banlyses fra Landet, hvis vi skal opnaa den høie Stilling som den første blandt Jordens oplyste Nationer, hvilken vi, under Forsynets Styrelse burde indtage.

Civil Service Reformerne maa fortsættes; men den bør være sand og virkelig og ikke overfladisk eller ledet af Iver hos et enkelt Parti, fordi det tilfældigvis har Magten. Da jeg var Medlem af Kongressen, stemte jeg for og talte for den nuværende Lov, og jeg skal bestrebe mig for at føre den ud i Livet i den Mand, i hvilken den blev vedtaget.

Hvad man havde for Sie, da Loven vedtoges, var at sikre sig de bedste Mænd ved Besættelse af Regjeringsembeder, idet man beholdt tro og dygtige Mænd, medens man ikke beskyttede nogen, der er udhygtig eller uværdig

under Henvisning til nogen Regel eller Sædvane. Landets bedste Interesjer forlanger dette, og Folket skatter Loven, hvorjombhelst den er gennemført paa denne Maade.

Kongressjen bør hurtig tage Spørgsmaalet om vor Handelsflaade under Overveielje. Den var engang vor Stolthed paa alle de store Havets Handelsveie. Der er efter min Opfatning saa Spørgsmaal, der trænger mere til Kongressjens Overveielje. De Forenede Stater er gaaet fremad paa alle Omraader med forbaujende Hurtighed, saa at vi nu staar i første Række paa den udenlandske Handels og Industris Omraade.

Men tiltrods for, at dette er sandt, er vor Handelsflaade stadig gaaet tilbage, indtil den nu, jaavel hvad angaar Lastedragtighed som Skibenes Antal, staar lavere, end den var før Krigen. Vi har gjort gode Fremjridt i de senere Aar med Hensyn til vor Krigsflaade; men Bejtræbeljerne paa dette Omraade maa jupplementeres, idet vi paa samme Tid jorger for en Handelsflaade, der er tilstrækkelig til at føre vore Handelsvarer til fremmede Lande. Dette Spørgsmaal appellerer paa samme Tid til de Fordringer, som Handelen jtiller, og til hele Folkets Patriotisme.

Det har været de Forenede Staters Politik lige siden Republikken blev jtiftet at bevare fredelige Forbindelser med alle Verdens Nationer, og dette stemmer med min Anskuelje om, hvad der er vor Pligt nu.

Vi har fulgt denne Politik, som vijeligen blev grundlagt af Washington, og som gif ud paa ikke at

blande os i andre Landes Anliggender, idet vi har holdt os borte fra alle Forbindelser enten som Allierede eller som Fiender, tilfreds med at lade andre Folk uforstyrret ordne sine egne Affærer. Det skal være mit Formaal at følge en fast og værdig Udenrigspolitik, der skal være retfærdig og upartisk paa samme Tid, som vi altid bør vaage over vor nationale Ære og beskytte amerikanske Borgeres lovsfulde Ret overalt.

Vort Diplomati skal forlange intet mere og modtage intet mindre, end hvad der skyldes os. Vi ønsker ingen Erobringskrig, og vi maa undgaa enhver Fristelse til territoriale Udvidelser. Vi maa aldrig ty til Krig, for hvert eneste fredeligt Middel har slaaet feil; Fred er at foretrække for Krig i alle mulige Tilfælde. Voldgift er den rette Maade at bilægge saavel internationale som lokale og individuelle Tvistigheder paa.

Det var Voldgift, som den 49de Kongres i 1886 anerkjendte som det bedste Middel til at ordne Forholdet mellem Arbeidere og Arbeidsgivere, og saavel Hus som Senat i den 51de Kongres i 1890 har enstemmig udstrakt Midlets Anvendelse ogsaa til vore diplomatiske Forhold.

Den sidste Beslutning blev af det britiske Underhus i 1893 taget som Basis for Underhandlingerne med os, og paa vor Indbydelse blev Voldgiftstraktaten mellem de Forenede Stater og Storbritanien underskrevet i Washington og i Januar Maaned sidstleden oversendt Senatet til Ratifikation. Da denne Traktat klarligen er Resultatet af vort eget Initiativ, da den er bleven

anerkjendt som den vigtigste Begivenhed i vor Udenrigspolitik i hele vor Nations Historie — denne Bilsættelse af Uenighed ved Voldgift heller end ved væbnet Magt — og da den for Verden sætter et glimrende Eksempel paa Fornuft og Fred, og ikke paa Videnskab og Krig, et Eksempel, der visseligen bør følges af andre, anbefaler jeg Senatet indstændigen at skride til hurtig Handling i Sagens Anledning, ikke blot som en politisk Sag, men som en Pligt mod Menneskeheden.

Den Vigtighed og moralske Indflydelse, Ratifikationen af en saadan Traktat vil have paa Civilisationens Fremme, kan ikke overburdes. Den er vel sikket til at vinde saavel Statsmænd som Folket i ethvert Land, og jeg finder det overordentlig heldig, at det blev de Forenede Stater beskaaret at føre an i et saa stort Arbejde.

Enhver Præsident har saavidt mulig søgt at undgaa at sammenkalde Kongressen til ekstraordinært Møde. Det er et Eksempel, som under almindelige Omstændigheder, og naar ingen offentlig Nødvendighed foreligger, kun kan roses. Men ikke at sammenkalde Folkets Repræsentanter til ekstra Møde, naar man derved forsømmer en offentlig Pligt, vælter hele Ansvaret for en saadan Forsømmelse paa Statschefens eget Hoved.

Som allerede antydet, kræver Statskasjens Tilstand øieblikkelig Overveielse af Kongressen. Den alene har Ret til at skaffe Regjeringen Indtægter. Ikke at sammenkalde Kongressen under saadanne Omstændig-

heder kan jeg kun anse som Forsømmelse af en uafviselig Pligt.

Jeg kan ikke gaa med paa den Mening, at Kongressen i Sessjon er farlig for vore Forretningsinteresser. Dens Medlemmer er Folkets Repræsentanter, og dens Tilstedeværelse i Regjeringens Sæde under Udøvelse af den souveræne Vilje burde virke til Gavn, ikke til Skade.

Der kan ikke tænkes en bedre Tid til at sætte Regjeringen paa en sund financier og økonomisk Basis end netop nu. Folket har netop nylig ved sin Stemme bestemt, at saa skulde ske, og intet er mere bindende for Folkeviljens Repræsentanter end Forpligtelsen til øieblikkelig Handling. Det har altid forekommet mig, at Udsættelse af Kongressens Møde til over et Aar efter dens Valg, kun altfor ofte berøver Kongressen Folkeviljens Inspiration, og derved berøver Landet de Goder, som deraf vilde følge.

Det er derfor klart, at Udsættelse, naar Nødvendigheden er saa stor som nu, vilde være uklog fra Statschefens Side, fordi den vilde tilfidejætte Folkets Interesser. Vore Handlinger nu vil være friere for Partihensyn, end dersom Spørgsmaalet om Tarifrevision blev udsat til Kongressens regelmæssige Møde.

Vi er næsten to Aar fjernet fra et Kongresvalg, og Politiken kan derfor ikke distrahere os i den Grad, som hvis Valget var umiddelbart forestaaende. Vi kan nu med Ro og Fædrelandsfind tage fat paa Problemet

uden at behøve at frygte for dets Virkning paa et snart forestaaende Valg.

De af vore Medborgere, der muligens er uenige med os om denne Lovgivnings Karakter, foretrækker at se Spørgsmaalet afgjort nu, selv mod deres egne forudfattede Meninger — og maasse afgjort saa rimeligt, som jeg haaber, det vil blive, at det kan blive stadigt — fremfor at se de Forenede Staters umaadelige og forskjellige Forretningsinteresser længere truet af Uvisshed.

Og hvad mere er, hvadsomhelst Kongressen foretager sig, vil saa rig Anledning til at blive prøvet, før end Folket kaldes til at fælde Dommen, og det anser jeg som overmaade væsentligt for en rigtig og varig Løsning af Spørgsmaalet. Med disse Ting for Die anser jeg det for min Pligt at sammenkalde Kongressen til ekstraordinært Møde Mandag den 15de Mars 1897.

Til Slutning lykønsker jeg Landet med den Broderaaend, der sees saa tydelig overalt. Dette sidste Valg viste til al Lykke ikke blot Opgivelse af Uviljen mellem Landsdelene samt Særinteresser, men i nogen Grad ogsaa Frigjørelse for de Fordomme, som har forstyrret vort offentlige Liv og skjæmmet vor Storhed som Nation.

Det er Folket, hvis Dom træder ikraft idag, som har vundet Seier, ikke nogen enkelt Landsdel eller noget enkelt Parti, men alle Dele af Landet og alt Folket. Norden og Syden skilles ikke længer af de gamle Vinjer, men af Principer. Og dette bør enhver Fædrelandsven føle sand Glæde over. Lad os fryde os

over og dyrke denne Aand; den adler, og den vil være vort elskede Land baade til Binding og Belsignelse.

Det skal være mit stadige Maal ikke at gjøre noget eller at tillade at noget gjøres, som vil hemme eller forstyrre denne Følelse af Enhed og Samarbejde i Begten — denne Gjenopvækkelse af Agtelse og Broderaad, der nu bejæler saa mange Tusender i begge de gamle og stridende Landsdele; men jeg skal ærligen gjøre alt, hvad der staar i min Magt, for at fremme og give den sund Vekst.

Lad mig atter gjentage Ordene i den Ed, jeg af lagde for Høiesterets Chief Justice, den jeg beder alle mine Landsmænd vel mærke sig i hele dens Omfang:

“Jeg vil med Troskab røgte Embedet som Præsident af de Forenede Stater, og med min bedste Evne vil jeg bevare, beskytte og forsvare de Forenede Staters Grundlov.”

Det er den Forpligtelse, jeg ærbødigen har indgaaet for Gud den Allmægtiges Aasyn. At holde den skal være min eneste Stræben, min stadige Bøn — og med fuld Tillid vil jeg stole paa alt Folkets Overbærenhed og Hjælp i Udøvelsen af mine ansvarsfulde Pligter.

Loogthvende Kapitel.

McKinleys sidste Leveaar.

Gjenvalgt til Præsident og for anden Gang indført i dette Embede —
Triumftog gennem Syden og Vesten — Mrs. McKinleys Sygdom.

Ved den republikanske Nationalkonvention, som holdtes i Philadelphia den 19de – 22de Juni 1900, blev McKinley enstemmig gjennommeret som Partiets Præsidentkandidat. Dette var det stærkeste mulige Tillidsvotum til Præsidenten for den Maade, hvorpaa han havde ført sit Embede i den første Termin. Til Vicepræsident nomineredes Theodore Roosevelt af New York.

Den følgende Valgkamp blev ført med Kraft paa grund af den Taktik, som befulgtes af Oppositionen. Til trods for det demokratiske Partis fortvilede Kamp under Bryans Ansørgsel fejrede McKinley i næsten alle Stater i Norden og Vesten og fik et større Flertal af Folkets Stemmer, end han fik i 1896. Dette var et herligt Vidnesbyrd om den Tillid, som Folket nærrede til ham.

F en liden Pavilion midt imellem den østlige Ho-

vedindgang til Kapitoliet og den Kjempestatue af George Washington, som vender sig mod den kolossale Bygning, aflagde McKinley den 4de Mars 1901 for anden Gang Embedseden som de Forenede Staters Præsident. Med løftet Haand gjentog han Eden paa Landets Grundlov for Justitiarius i de Forenede Staters Høiesteret Melville E. Fuller, hvis hvide Loffer og tunge sorte Silkekappe gjorde ham til en imponerende Skikkelse i den lille Pavilion, hvori den høitidelige Handling foregik.

Grupperede omkring Præsidenten lige udenfor Paviljonen var Medlemmerne af Kabinettet, de fremmede Diplomater, Forbundssejatorer, Repræsenteranter i Kongressen, Guvernører og Tidens fremragende Statsmænd. Ceremonien var imidlertid snart tilende; og før Massen, som stod omkring, rigtig vidste, hvad der gik for sig, var Præsidenten bleven sin egen Efterfølger i Embedet og holdt paa at oplæse sin Tiltrædelsestale. Denne var præget af en sterk national Politik og vandt hele Landets Bifald. Talen var hovedsagelig en Erklæring om, at Præsidenten i sin anden Embedstermin vilde fortsætte den Politik, som han i sin første Termin havde begyndt.

Nogle faa Uger senere gjorde Præsidenten og hans Følge en Tur gennem Sydten og lige ned til Stillehavskysten. Den oprindelige Plan var, at Præsidenten skulde reise fra New York til New Orleans og underveis stanse i flere af Sydens Byer. Fra New Orleans skulde Reisen fortsættes til Texas, hvor han skulde

gjøre korte Ophold i Dallas og Galveston og maaske nogle af de mindre Byer. Saa skulde der være en hurtig Tur gennem den vestlige Del af Texas og gennem New Mexico, Arizona og den sydvestlige Del af California, indtil han naaede Los Angeles, som skulde være det første vigtige Stoppested paa Stillehavskysten.

Fra Los Angeles skulde Reisen fortsættes til San Francisco, hvor Præsidenten og hans Følge skulde deltage i storartede Festligheder, blandt andet i Forbindelse med Indvielsen af Krigsskibet Ohio, som ved den Anledning skulde gaa af Stabelen. Herfra skulde Præsidenten reise til Portland, Seattle og Tacoma, og saa østover med et kort Ophold i nogle mindre Byer i Washington og muligens i Idaho; og derpaa skulde han reise videre til Helena og Butte, Montana og saa til Yellowstone Parken, som han skulde gennemreise fra Nord mod Syd.

Præsidenten havde aldrig besøgt denne store National Park; og han vilde derfor tilbringe to eller tre Dage i den, hvorefter Reisen skulde gaa videre til Salt Lake City, Denver, Colorado Springs, Topeka og Kansas City. Fra denne By skulde hans Tog slynde sig til Duluth, hvorfra han med Baad vilde reise nedover de store Indsjøer til Buffalo.

Paa Veien skulde han stanse nogle Timer i Detroit og Cleveland og ankomme til Buffalo engang mellem den 10de og den 15de Juni. Der skulde han være Byens Gjest og deltage i Festlighederne i Forbin-

delse med "Præsidentens Dag" ved den Pan-Amerikanske Udstilling.

Turen begyndte efter den lagte Plan, og Mrs. McKinley var ogsaa med. Overalt i Syden fik Præsidenten en begejstret Modtagelse; og paa hvert Sted, hvor han stansede, var der en Galadag.

Da de naaede Stillehavskysten, blev Mrs. McKinley alvorlig syg; og i nogle Dage var hendes Liv i Fare. Resten af Turen maatte derfor opgives, og saasnart som hun kunde taale Rejsen, vendte Præsidenten og hans Følge hjem. En Hviletid i Familiens gamle Hjem i Canton styrkede Mrs. McKinley saaledes at hun i September var istand til at være med Præsidenten til Buffalo og være tilstede paa "Præsidentens Dag" ved den Pan-Amerikanske Udstilling.

Treogtyvende Kapitel.

Præsident McKinley snigmordes.

Præsidenten besøger Udstillingen i Buffalo — Hans udmærkede Tale — Han falder for en Kugle, som affyres mod ham af Anarkisten Leon Czolgoß — Præsidenten svæver en Uge mellem Liv og Død.

Præsident McKinley forlod Washington omkring Midten af August. Hans Embedssager i Forbindelse med hans Vengstelse i Anledning af Mrs. McKinleys Helbred havde taget haardt paa ham, og han reiste til sit Hjem i Canton for at tage sig en kort Hvile. Der tilbragte han en stor Del af Tiden ude, idet han kjørte udover Landeveiene, besøgte sin Farm og gik Fodture; og saaledes gjenvandt han snart sine gamle Kræfter. Mrs. McKinley kom sig ogsaa hurtig; og den 4de September forlod Præsidenten Canton for sammen med Mrs. McKinley og Frøtnerne Barber og Sarah Duncan, som er hans Niece, at gæste den Pan-Amerikanske Udstilling i Buffalo. De kom frem samme Aften og førtes straks til den nordlige Indgang til Udstillingsgrunden.

Paa dette Sted havde der samlet sig en uhyre Mennekkemasse for at byde Landets Præsident Vel-

kommen. De raabte og jublede, og Kanonerne tordnede, og alt og alle syntes at kappes om at udtrykke sin Glæde over den elskede Præsidents Ankomst. Med Mrs. McKinley ved Armen og omgiven af Modtagelseskomiteen forlod Præsidenten efter nogle faa Minuters Forløb Ferbanetoget for at tage en Kjøretur omkring paa Udstillingsgrunden. Aldrig har nogen Fyrste i gamle Dage eller i den nyere Tid faaet en mere begejstret Modtagelse. Præsidenten takkede for den storartede Ovation ved at løfte Hatten og bukke til alle Kanter. Mrs. McKinley, der saa mærkelig godt ud efter den trættende Rejse, havde et lykkeligt Smil paa Ansigtet. Det var en glad By den Aften og en glad Præsident.

Omtrent Klokken ni førte Præsidenten og hans Følge til John G. Milburns Hus, hvor de skulde bo under Opholdet i Buffalo.

Den følgende Dag, Torsdag den 5te September, skulde være "Præsidentens Dag," eller den store Dag i Udstillingens Historie. Hele Buffalo og Tusinder fra alle Dele af Landet deltog i Festlighederne. Præsidenten hilseedes med de militære og civile Vresbevisninger, der tilkom ham som Landets høieste Embedsmand. Ved Indgangen til Udstillingsgrunden mødtes han af to Regimenter af New Yorks Tropper og nogle Afdelinger af U. S. Marines og Rytforvars-Artilleriet. Enogthve Kanoner gav Salut.

Præsidenten førtes straks til Talerstolen, som var reist paa Esplanaden. Der herskede næsten fuldstændig

Stilhed, da Udstillingens Præsident, Mr. Milburn, reiste sig og introducerede Landets Præsident med de Ord:

“Mine Damer og Herrer! Vor Præsident.”

Den store Forsamling raabte rungende Hurraer, som fortsattes, da Præsident McKinley reiste sig, og det varede nogle Minuter, før han kunde komme til orde. Da det endelig blev roligt, sagde han:

“Hr. Præsident Milburn, Generaldirektør Buchanan, mine Herrer Kommissærer! Mine Damer og Herrer! Det er mig en Glæde igjen at faa være i Buffalo og veksle en Hilsen med Folket i denne By, hvis Gjæstfrihed jeg ogsaa før har nydt, og som gjentagende har hædret mig med Beviser for sin Velvilje. I dag har jeg tillige den Glæde at kunne møde og sige et Velkommen til de her forsamlede fremmede Repræsentanter, hvis Nærværelse, og hvis Deltagelse i denne Udstilling har bidraget saa meget til at gjøre den interessant og til at sikre den Succes. Til Kommissærerne fra Kanada, fra de britiske Kolonier, fra de franske Kolonier, fra Mexico, fra Republikkerne i Central- og Sydamerika og til dem fra Kuba og Porto Rico, som er med os i dette Foretagende, udrække vi Broderhaand og lykønsker dem og os selv med de Seire paa Videnskabens, Kunstens, Dplysningens og Industriens Omraade, som det gamle Aarhundrede har givet det nye i Arv.

Udstillinger er Uhr, der fortæller os, hvor hurtig Verdensudviklingen gaar for sig. De er Protokoller, hvori vi kan læse, hvilke Fremmskridt vi har gjort. De

stimulerer Folkenes Energi, Foretagsomhed og Intelligens, og de giver Menneſſekaanden nyt Liv. De øver ſin Indſlydſe paa Hjemmet; de gjør Folkets daglige Liv rigere og lyſere. De er ſtore Univerſiteter for alle, ſom vil ſtudere. Enhver ſaadan Udstilling, enten den har været liden eller ſtor, har haft tilfølgende Fremſkridt paa et eller andet Omraade. En Sammenligning af Ideer har altid en opdragende Indſlydſe; den gavner baade Hjernen og Haanden. Den følges af en venlig Kæmpſtrid, ſom er en Spore til industrielle Forbedringer, til nyttige Opfindeſer og til høie Maal i alle Grene af den menneſkelige Aktivitet. Den driver os til at ſtudere, hvad Folket trænger, og hvad de tror, at de trænger; og den er en Anerkjendſe af, at den, ſom ſkal fejre paa Industriens Omraade, maa gjøre det ved Hjælp af de bedſte Varer til den laveste Pris. Kæmpſtriden mellem Handelsnationerne bringer til at opfinde og forbedre og til ſtadig at gjøre Produktionen billigere. Forretningslivet er altid en ſkarp Konkurrence, enten mellem os ſelv indbyrdes eller mellem vort og andre Lande. Dette blir i ikke mindre Grad Tilfældet her-efter. Var det ikke for Konkurrencen, vilde vi endnu bruge de tungvinte og forældede Arbeids- og Handelsmetoder, ſom brugtes i gamle Dage; og det tyvende Aarhundrede vilde ligge ligesaa langt tilbage ſom det attende.

Den Pan-Ameriſke Udstilling har gjort ſit Arbejde paa en grundig Maade; og Udstillingsgjenstandene repræſenterer den menneſkelige Haands høieſte Færdig-

hed, og giver os et ansfueligt Billede af Menneskenes Fremskridt i denne Verdensdel. Denne Del af Verden har ingen Grund til at skamme sig over de Arbeider den har gjort for Verdens høieste Civilisation. Den har ikke paa langt nær naaet Fuldkommenhed; men den har gjort, hvad den har kunnet. Og uden at være forfængelig eller at prale og med fuld Anerkjendelse af, hvad andre har udrettet, udfordrer vi Resten af Verden til en venstabelig Kæmpesstrid i Handel og Industri; ligesom vi gjerne vil forene os med alle andre i Arbeide for at fremme Menneskeheden's høieste og bedste Interesser. Verdens Arbeide kræver alle Nationers Visdom og Energi. Den Fremgang, som gjøres i Kunst og Videnskab og Industri og Opfindelser, er alle Nationernes fælles Gie og fælles Hæder.

Og igrunden er jo alle Lande nære Naboer. Moderne Opfindelser har bragt selv dem, som er længst borte fra hinanden, tæt sammen, saa at de har lært hinanden bedre at kjende. Geografiske og politiske Afdelinger vil der altid blive; men de lange Afstande forsvinder. Hurtige Skibe og Jernbanetog finder Veien til alle Lande. De trænger sig frem der, hvor det for nogle faa Aar siden var ufremkommeligt. Verden bytter Produkter som aldrig før; og med de forbedrede Transportationsmidler forøges Kundskaab og Handel. Priserne bestemmes med matematisk Nøjagtighed af Forholdet mellem Forsyning og Efterspørgsel. Salgspriserne over hele Verden reguleres af Markedsberetningerne og Opgaverne over Arbeien.

Vi gjør nu lange Reiser paa kortere Tid og med mindre Bæsvær, end vore Fædre kunde drømme om. Det er ikke længere muligt eller ønskeligt at Landene isoleres. De samme Nyheder læses, skjønt i forskellige Sprog, paa samme Dag over hele Kristenheden. Telegrafene holder os underrettede om, hvad der foregaar rundt om i hele Verden, og Aviserne giver os mere eller mindre Oplysninger paa Forhaand om Nationernes Planer. Produkters og Værdipapirers Markedspris gjøres bekendt hver Time i ethvert Handelscentrum, og Folk indskrænker sig ikke til sit eget Land, men anbringer sin Kapital paa den anden Side af Kloben. Uhyre Transaktioner og Handelsbalancer mellem Landene afgjøres ved Elektricitet. Enhver Begivenhed, som har almen Interesse, blir straks bekendtgjort. Den Hurtighed og Sikkerhed, hvormed Nyheder samles og spredes igjen, er ligesom den overordentlige Forbedring af Kommunikationsmidlerne, af ny Dato, og det er Opfinderens Geni og Kapitalistens Mod, som har gjort dette Fremskridt mulig.

Vor Regjering sendte engang en Mand fra Washington til New Orleans for at give General Jackson Befehl om, at Krigen med England var endt, og at Fredstraktaten var undertegnet. Denne Udsending gjorde Reisen saa hurtig, som det dengang var muligt; men det tog alligevel nitten Døgn at naa frem. Og nu! Vi sendte et Telegram til General Miles i Porto Rico, og han var istand til øieblikkelig at stanse sine Tropper midt under Feltoget med den Underretning,

at de Forenede Stater og Spanien havde undertegnet en Fredsprotokol. Da det første Skud løsnedes ved Santiago, vidste vi det næsten i samme Dieblig; og inden en Time efter at Spanierne overgav sig, var dette bekendt i Washington. Da det første Skib af Cerveras Flaade dampede ud af Havnen, fortalte Telegrafien os det; og da det en kort Tid derefter blev ødelagt og sank, fik vi Besked om det, næsten før det havde naaet Bunden. Vi har nu vænnet os saaledes til sikker og let Forbindelse med fjerne Lande, at det volder os Tab og Uleilighed, naar den selv under normale Forhold for en kort Tid afbrydes.

Vi glemmer aldrig den forfærdelige Spænding, som vi var i, dengang vi i flere Dage ikke kunde faa Besked fra Peking, hvor de forskjellige Landes diplomatiske Repræsentanter i Kina var affaarne fra al Forbindelse med Udenverdenen og var omringede af en rasende Bøvelhob, som truede dem paa Livet. Heller ikke glemmer vi den Glæde, som gjennembævede Verden, da som Følge af en Depesche fra de Forenede Staters Regjering vor Minister fik Anledning til at underrette Verden om, at de beleirede Diplomater endnu levede.

Ved Begyndelsen af det 19de Aarhundrede var der ikke en Mil Jernbane i Verden; nu er der Jernbaner nok til at omspænde Kloden mange Gange. Dengang vidste vi ikke om noget saadant som den elektriske Telegraf; nu gaar den paa Kryds og Tværs over alle Lande og gennem alle Bænder. Gud og Mennesket har knyttet Nationerne sammen. Ingen Nation kan være

en anden ligegyldig. Og efterhvert som vi saaledes kommer hverandre nærmere, blir der mindre Anledning til Misforstaaelse; og paa samme Tid blir der en sterkere Opfordring til at bilægge de Tvistigheder, som ikke kan undgaaes, ved Hjælp af Voldgiftsret, som er det bedste af alle de Midler, hvorved internationale Stridigheder kan afgjøres.

Mine Medborgere! Handelsstatistikken viser, at vort Land nu nyder et materielt Velvære, som er uden Sidestykke. Tallene er saa store, at vi næsten ikke kan fatte dem. De viser, at vi udnytter vore Marker og Stoge og Gruber; og at de mange Millioner Arbeidere i alle Dele af Landet nu har lønnende Arbeide, som giver dem lykkelige Hjem og gjør det muligt for dem at lægge sig noget tilbedste, saa de ikke behøver at lide Nød, naar Alderdommen kommer eller de af andre Grunde ikke længere er arbejdskraftige. Overalt kan man se Vidnesbyrd om, at alt Folket nyder godt af denne Forbedring i Tilstanden, og et af disse Vidnesbyrd er de enorme og uhørt store Beløb, som deponeres i vore Sparebanker. Det er vor Pligt at tage alle mulige Forholdsregler for at sikre Folk mod Faren for at tabe, hvad de har sparet sammen. Disse Banker maa bestyres af Folk, hvis Forretningsdygtighed og Ærlighed er hævet over al Tvil.

Vi har i den Grad udviklet vor Produktionsevne og forsøgt vor Produktion, at Spørgsmaalet om at sikre os et større Marked ikke længer taaler Udsættelse. Vi maa følge en bredsporet og forstandig Politik, for at

beholde de Markeder, vi har; og ingen anden Politik kan hjælpe os til at faa flere. Netop nu, medens vi udfolder en saadan overordentlig Energi og gjør det saa godt, burde vi sørge for Fremtiden ved at styrke de svage Punkter i vort industrielle System, saaledes at vi kan være forberedte paa at ride af en Storm, om den skulde komme.

Ved forstandige Handelstraktater, der ikke kan forstyrre vor Hjemmeindustri, maa vi skaffe os et bedre Udløb for vore overflødige Produkter. Vi maa ikke leve i den Indbildning, at vi Aar efter Aar kan sælge meget og købe lidet eller intet. Var dette muligt, vilde det ikke være det bedste for os, og heller ikke for dem, som vi handler med. Vi maa købe af vore Kunder de Produkter, som vi kan bruge uden at skade vor egen Industri eller vore Arbeidere. "Reciprocitet" er den naturlige Frugt af vor forbausende industrielle Udvikling under den Politik, der nu er spigret fast som den, der skal raade i dette Land. Det, som vi producerer og ikke selv kan forbruge, maa vi sælge i Udlandet; og vi burde sælge overalt, hvor vi kan, og købe der, hvor vi paa den Maade kan faa solgt saa meget mere og saaledes skabe et bedre Marked for vort eget Arbeide.

Vi maa ikke længere være eksklusive. Vi maa udvide vor Handel. Handelskrige lønner sig ikke; Fred og god Forstaaelse er det, som svarer Regning. Reciprocitetstraktater er i Samklang med Tidens Aand; at betale ondt med ondt er det ikke.

Dersom enkelte af vore Toldsatser muligens ikke

længere er nødvendige enten for at skaffe Regjeringen Indtægter eller for at beskytte vor egen Industri, hvorfor skulde vi ikke kunne benytte dem som et Middel til at skaffe os nye eller bedre Markeder i Udlandet? Desuden har vi endnu ikke saa mange Dampskibe, som vi burde have. Der er nu nye Dampskibslinjer, som forbinder vore Havne paa Stillehavskysten med dem paa Vestkysten af Mexiko og Mellem- og Sydamerika. Vi burde nu ogsaa faa direkte Dampskibsforbindelse mellem vor Østkyst og de sydamerikanske Havne. Det, som vi nu mest trænger, er direkte Forbindelse med de Lande, som har Brug for vore overflødige Produkter, men med hvilke vi endnu saagodtsom ingen Handel har.

Vi maa gjøre noget for at ophjælpe vor Skibs fart. Vi maa have flere Skibe. De maa seile under det amerikanske Flag; de maa bygges og eies af Amerikanere og have amerikansk Besætning. Disse Skibe vil ikke blot lønne sig som en ren Forretnings sag; men de vil overalt bære Bud om Fred og Ven skab.

Vi maa bygge den Kanal, som skal forbinde de to Have og give os en kort Sjøvei til Vestkysten af Mexiko og Mellem- og Sydamerika. Vi maa ogsaa gjøre Alvor af at lægge Telegraf en over det stille Hav.

Denne Ud stilling er af stor Betydning netop i Arbeidet for disse vigtige Formaal. Den vilde have været til stor Glæde for den amerikanske Statsmand, som idelig og altid tænkte paa og arbejdede for en livligere Handel og et inderligere Broderskab mellem den nye Verdens Republiker. Hans store amerikanske Sjæl føles og gjør

sig gjældende her. Alle Amerikanere ved, hvem jeg taler om; thi Navnet Blaine hører uadskillig sammen med den Pan-amerikanske Bevægelse, som har skabt denne store Udstilling, og som vi haaber vil blive fremmet ved den Pan-amerikanske Kongres, der til Høsten skal træde sammen i Mexikos Hovedstad."

Da han havde endt sin Tale, trængte mange Mennesker sig frem, og Præsidenten maatte i femten Minuter blive staaende og tage imod de Tusinder, som kom for at trykke hans Haand. Bognene bragtes da hen til Talerstolen, og sammen med de fremmede Ministre og Ambassadører og endel andre indbudne Gjester gjorde Præsidenten da en Rundtur omkring til de forskjellige Afdelinger af Udstillingen.

Mrs. McKinley forlod Stedet, da Talen var endt, og førtes til Kvindernes Bygning, hvor hun modtoges af de kvindelige Medlemmer af Udstillingens Bestyrelse.

Om Aftenen besøgte Præsidenten og hans Hustru igjen Udstillingsgrunden for at se Illuminationen og Fyrverkeriet.

Den følgende Dag, Fredag den 6te September, gjorde Præsident og Mrs. McKinley sammen med Mr. Milburn og endel notable Gjester en Tur til Niagara. Dette skulde være Præsidentens anden og sidste Dag ved Udstillingen. Efter at have besøgt Niagara skulde han holde en offentlig "Reception" i Udstillingens Musiktempel, og saa var Planen den, at han efter at have været Gjest ved et lidet Middagselskab skulde tage fat paa Hjemreisen til Washington.

Et Ekstratog førte Selskabet til Niagara, og Præsidenten og de andre stod en Stund paa den lange Hængebro og betragtede det mægtige Fossesfald. Derpaa kjørte de til International Hotel, hvor de spiste, og saa gik de i den muntreste Stemning ombord paa Toget og kjørte tilbage til Buffalo.

Turen havde gjort Mrs. McKinley træt, og hun vendte derfor ikke tilbage til Udstillingsgrunden, men kjørte til Mr. Milburns Hjem. Præsidenten derimod kjørtes lige til Musiktemplet, hvor Publikum skulde faa Anledning til at hilse paa ham. En Masse Menneſker havde samlet sig i og omkring Bygningen. I den østlige Ende af den store Sal, paa en ophøiet Plads, stod det store Orgel. Medens man ventede paa Præsidenten, blev der spillet paa dette; og saa meldte et rungende Hurraraab udenfra Præsidentens Ankomst. Der blev aabnet Vej gennem Menneſkemassen, og ledsaget af Mr. Milburn og fulgt af sin Privatsekretær, Cortelhou samt et halvt Dusin Medlemmer af Regjerings hemmelige Politi gik Præsident McKinley hurtig frem og tog Plads paa den lille Forhøining ved Siden af Orgelet.

Paa hans høire Side stod Mr. Milburn, og paa venstre Side stod Sekretær Cortelhou. Lige i Nærheden stod Detektiverne af det hemmelige Politi, der gjorde Tjeneste som Præsidentens Livgarde.

Publikum var indbudt til denne "Reception." Mænd, Kvinder og Børn uden Hensyn til Farve, Fødsel eller politisk Tro var allesammen lige velkomne.

Præsidenten var bleven forestillet for den store Skare, som fyldte Salen; og nu begyndte de at gaa forbi i lange Rækker for at hver enkelt kunde have den Gæde at trykke hans Haand.

Blandt dem, som havde stillet sig i Rækken, var Leon Czolgoß, hvis høire Haand var hyllet i et Lommetørklæde. Iude i dette havde han gjemt en Revolver. Men denne var isjult saa forsigtig, og Tørklædet var hyllet omkring paa en saa behændig Maade at der ikke opstod nogen Mistanke hos den Detektiv, der stod lige ved Præsidenten netop for at se efter, om der iskulde være noget mistænkeligt ved nogen af dem, som kom for at hilse. Haanden saa bare ud, som om den havde været saaret og af den Grund var hyllet i en Klud.

En liden Pige blev af sin Far ført forbi, og Præsidenten tog hendes Haand. Idet hun gif videre mod høire, fulgte Præsidenten hende smilende med Øiet og viftede med Haanden til Farvel.

Næst i Rækken kom en liden Italiener og tæt efter ham en ungdommelig udseende Mand omtrent 26 Aar gammel. Det var ham, som havde sin høire Haand i en Klud. Detektiverne stirrede stivt paa denne Mand, fordi han syntes at være en Kamerat af Italieneren, hvis mørke Bryn og sorte Mundstjæg og hele Udseende forresten gjorde, at de betragtede ham med en Smule Mistanke.

Detektiverne fandt ellers intet paafaldende ved Manden, som havde Tørklædet om Haanden. Det faldt dem ikke andet ind, end at hans høire Haand var

saaret, og at han vel kom til at byde Præsidenten den venstre.

Italieneren stod foran Præsidenten og holdt hans Haand saa længe, at Politiet maatte skyde ham videre og gjøre Plads for den næste.

Denne holdt sin venstre Haand frem, og Præsidenten smilte og bød Manden sin høire Haand. Der var da ikke en Fods Afstand mellem de to Mænd. Førend deres Hænder mødtes, affyredes to Pistolskud. Præsidenten dreiede en Smule mod venstre og ravede, og var lige ved at falde. Den høie unge Mand med det uskyldige Ansigt havde affyret Kuglerne gennem Bandagen uden at vilke Revolveren ud af den.

Den første Kugle traf Præsidentens Bringebein, hvorefter den skar sig Vej under Huden til et Sted lige under høire Brystsvorte. Den anden Kugle trængte sig helt igjennem Underlivet og blev siddende fast i Rygmusklerne. Det første Saar var aldeles ufarligt, og Lægerne havde inden fem Minuter sfaaret Kuglen ud. Den anden Kugle, — den, som bibragte Præsidenten det dræbende Saar, — blev aldrig fundet.

Da han følte det første Skud, hævdede Præsidenten sig med et Gisp op paa Tæerne. Denne Bevægelse forarsagede, at den anden Kugle trængte ind i hans Liv, lige under Navlen. Han bøjede sig da sammen og sank bagover. Detektiv Geary greb Præsidenten i sine Arme, og Mr. Milburn hjalp til med at holde ham oppe.

Da Præsidenten faldt tilbage i Armene paa Detektiv Geary, spurgte han rolig: "Er jeg bleven skudt?"

Geary aabnede hans Vest, og da han saa Blod, sagde han: "Ja, jeg er bange for, at saa er det, Hr. Præsident."

Det hele gik for sig i et Dieblik. Næsten før det andet Skud hørtes, grebes Gølge af S. R. Ireland, Medlem af det hemmelige Politi, som stod lige foran Præsidenten. Ireland tog Morderen og kastede ham overende paa Gulvet. Endel Soldater af de Forenede Staters Artilleri, nogle af Udstillingens Politibetjente og endel af Detektiverne styrkede sig frem, og Ireland havde sin Nød med at forsvare Morderen mod de andres Raaseri.

Støttet af Detektiv Geary og Mr. Milburn og fulgt af Sekretær Cortelyou og endel af Udstillingens Embedsmænd vaklede Præsidenten hen til en Stol og sank ned i den, idet han holdt den ene Haand paa Underlivet og den anden for Brystet. Hans Dine var aabne, og det var klart, at han var ved fuld Sans og Samling og vidste, hvad der var skeet. Han havde store Smerter; men hans ædle Natur fornegtede sig ikke; - hans første Tanke var for andre, især for en anden, nemlig hans Hustru.

Han saa op i Mr. Milburns Ansigt og hviskede: "Cortelyou." Hans Sekretær bøiede sig ned over ham. "Cortelyou," sagde Præsidenten, "min Hustru; vær forsigtig, lad hende ikke saa vide om dette."

Hans næste Tanke var for den grusomme Snig-

morder. I et Smerteanfald vred han sig over mod venstre Side; og saa faldt hans Dine paa Golgof, som laa paa Gulvet blodig og hjælpeløs, medens Politiet, Soldaterne og Detektiverne regnede Slag ned over ham.

Præsidenten løstede sin høire Haand, som var farvet af hans eget Blod, og lagde den paa sin Sekretærs Skulder. "Lad ingen gjøre ham noget ondt," gispede han og sank tilbage i Stolen, medens Politiet bar Golgof ud.

Ambulancen fra Udstillingens Hospital blev øieblikkelig hentet, og Præsidenten sank ned paa Bæresengen; og inden ni Minutter, efter at han blev saaret, laa Præsidenten paa denne Seng og ventede paa Lægerne, som var tilfaldt fra alle Dele af Byen, medens et Ekstratog blev sendt afsted efter andre, som var i Niagara Falls.

Paa Veien til Hospitalet sagde Præsidenten til Mr. Milburn: "Det gjør mig ondt, at jeg har været til saa meget Bryderi for Udstillingen."

Inden ti Minuter fra den Tid, da han saarede, og medens han led de heftigste Smertes, havde Præsidenten udtalt tre Tanker: Først, som naturligt var, at man ikke maatte fortælle hans syge Hustru, hvad der var hændt; dernæst, at man ikke skulde gjøre Snigmorderen noget ondt, og for det tredje, at det gjorde ham ondt at tænke paa, at den tragiske Begivenhed kunde skade Udstillingen og berøve andre den Glæde, de ellers vilde have havt.

Seks Læger var tilstede hos Præsidenten inden et

halvt Minut, efter at han naaede Hospitalet, — Dr. G. W. Lee fra St. Louis, Dr. Storer fra Chicago, Dr. Van Peyrus af Buffalo og Dr. Hall, Dr. Ellis og Dr. Mann den yngre af Udstillingens Hospitalsstab. Hospitalets øvrige Betjente havde ogsaa gjort sin Pligt; thi de havde lagt alting tilrette for Lægerne, medens Ambulancen var undervejs fra Musiktempet.

Præsidenten blev klædt af og lagt paa et Operationsbord, hvor Lægerne kunde undersøge hans Saar. Den første, som gjorde noget, var Dr. Lee, der var den medicinske Direktør ved Udstillingen i Omaha. Præsidenten kjendte ham og sagde: "Doktor, gør, hvad der er nødvendigt."

Hospitalets Forvaltere var sjsjelsatte med at tage Klæderne af Præsidenten, da Dr. Herman Mynter kom tilstede. Lægerne holdt Raad og havde Betænkeligheder ved at udføre en Operation. Præsidenten gav dem nyt Mod ved at udtale sin fulde Tillid til dem; men intet blev afgjort, før Dr. Matthew D. Mann af Udstillingens Hospitalsstab ankom. Efter en ny Raadslagning underrettede Dr. Mann Præsidenten om, at en Operation var nødvendig.

"Godt," sagde Præsidenten; "gør det, som maa gjøres."

Dr. Mann udførte Operationen. Hans første Assistent var Dr. Mynter, den anden var Dr. John Parmenter, og den tredje var Dr. Lee. Dr. Nelson W. Wilson passede paa Tiden og skrev ned, hvad der blev gjort. Dr. Eugene Wasdin af Marinehospitalet gav

Patienten Bedøvelsesmidlet. Dr. Rixey, Præsidentens Huslæge, ankom, før man var færdig med Operationen, og holdt Lyset. Dr. Roswell Park, som var bleven tilkaldt fra Niagara Falls, kom tilstede, lige før det var overstaaet.

Operationen varede næsten en Time. Der blev gjort et Indsnit omtrent fem Tommer langt. Det lille Hul, som Auglen havde gjort, da den trængte ind i Underlivet, blev forsigtig syet igjen, og saa søgte man efter det Hul, hvorigjennem den havde gaaet ud. Dette var meget større end det første, mere end en Tomme i Tværmaal. Det blev ogsaa forsigtig syet sammen. Det var en vanskelig Operation, og alle Lægerne var enige om, at Dr. Mann udførte den med al mulig Forsigtighed og saa godt, som nogen kunde have gjort det.

Det Bedøvelsesmiddel, som benyttedes, var Æther, og Præsidenten var under dets Indflydelse i to og en halv Time. Da han kom til sig selv igjen efter Operationen, syntes han at være rigtig sterk; Hjertet arbejdede godt og regelmæssigt.

Da Operationen var overstaaet, gjordes der straks Forberedelser til at flytte Præsidenten til Mr. Milburns Hus, da han, hvis man ventede, maaske kunde faa et Tilbagefald. Mordet fandt Sted Klokken fire, og det var 25 Minuter efter syv, da Ambulancen stod for Hospitalsdøren for at flytte Præsidenten til Milburns Hus. Det var allerede meddelt Offentligheden, at Operationen var udført, og at Præsidentens Stilling var kritisk. De, som stod udenfor, trak sig tilbage til

en sømmelig Afstand, da han blev baaret ud. Alle stod med blottede Hoveder, indtil Ambulancen var ude af Sigte.

Saa snart Præsidenten var bleven flyttet fra Musiktemplet til Hospitalet, skyndte Generaldirektør Buchanan sig afsted til Milburns Hus, hvor Mrs. McKinley hvilede ud. Han vilde forebygge, at Mrs. McKinley fik vide noget enten gennem Telefonen eller paa anden Maade. Søstre Barber og Miss Duncan, Præsidentens Nieces, samt Mrs. Milburn var i Huset. Mr. Buchanan fortalte dem saa forsigtig som muligt, hvad der var haendt, og raadsforte sig med Mrs. Milburn om den bedste Maade at gaa frem paa ligeoverfor Mrs. McKinley, som jo maatte underrettes om Ulykken. Det blev bestemt, at naar hun vaagnede, skulde Mr. Buchanan tale med hende, dersom Dr. Rixey ikke skulde komme før den Tid.

Mrs. McKinley vaagnede Kloffen halv seks, og da hun ikke længer følte sig træt, satte hun sig til med sit Hækketøj. Da det blev mørkt og Præsidenten endnu ikke var kommen hjem, begyndte hun at blive urolig og spurgte, om nogen vidste Grunden til, hvorfor han ikke kom. Nu var Dr. Rixey tilstede, og det blev bestemt, at han maatte fortælle hende den tunge Nyhed. Man ved ikke akkurat, hvorledes han udførte dette Svær.

Dr. Rixey havde i længere Tid været hendes Læge. Det berettes, at han nu gik til hende og sagde: "Præsidenten har havt et Uheld."

"Hvorledes gik det til?" spurgte hun.

“En Mand skjød paa ham, og det ene Skud traf. Men vi tror ikke, at han har faaet et farligt Saar; vi tror, at han vil komme sig.”

Mrs. McKinley var i sterkt Spænding; men hun tabte ikke sin Selvbeherkelse. Hun forlangte øjeblikkelig Bædelse om Enkelthederne.

“Fortæl mig den hele Sandhed,” sagde hun; “uden at fortie noget. Jeg skal være tapper.”

Og hun var ogsaa tapper gennem de lange og tunge Dage og Nætter. Saa snart Præsidenten blev bragt til Milburns Hus, bad hun om at faa se ham; men da det blev sagt hende, at dette ikke vilde være godt for ham, fandt hun sig i det. Da det syntes at blive bedre med ham, fik hun Lov til at se ham en kort Tid hver Dag.

Præsidenten laa i et stort Sengebærelse i anden Etage. Alt var sat istand, før han blev flyttet fra Hospitalet. Alt det, som Sygepleierskerne og Lægerne kunde trænge, var skaffet tilveie.

Den første Nat hvilede han noksaa godt. Mellem Kl. 1 og 3 steg hans Temperatur fra 100 Grader til 100.6; og Lægerne frygtede for, at det kunde udvikle sig til Peritonit. De, som var valgt til at tage Vare paa ham, var Doktorerne P. M. Rixey, M. B. Mann, Roswell Park, S. Mynter og Eugene Wasdin. De forblev ved Sygefengens hele Natten og lagde nøie Merke til alle Symptomer.

Kl. 10:40 om Aftenen udstedte Lægerne denne Bulletin: “Præsidentens Befindende er nogenlunde

tilfredsstillende, og han har ingen Smerter. Temperatur, 100.4; Puls, 124; Respiration, 24."

Bulletinen Kloffen 1.30 om Natten sagde: "Præsidenten har ingen Smerte og hviler godt. Temperatur 100.2, Puls 120, Respiration 24."

Kloffen 3.15 sagde Bulletinen: "Præsidenten hviler fremdeles godt. Temperatur 101.6, Puls 110, Respiration 24."

Den følgende Dag, Lørdag, var alle i sterk Spænding. Medens Præsidentens Tilstand ikke syntes at forværres, sagde Lægerne, at det kritiske Dieblit nærmede sig. Det antoges, at det paa Søndag vilde blive afgjort, enten det stod til Liv eller ikke. Dr. Rixey udtalte den Mening, at Præsidenten vilde komme sig. De andre Læger vilde intet bestemt sige; de vilde ikke love noget endnu.

Et Roentgen-Apparat blev skaffet tilveie fra Thomas A. Edison's Laboratorium. Det var Tanken at benytte det for at finde Kuglen, som sad fast etsteds i Ryggen. Dette blev dog ikke gjort. Søndag Morgen Kloffen fem udstedte Lægerne denne Bulletin: "Præsidenten har havt en nogenlunde god Nat. Puls 122, Temperatur 102.4, Respiration 24."

Der blev ingen Forandring paa Søndag; der blev ikke noget af med den forventede Krise. Der var ellers bare glædelige Nyheder. Søndag Aften var Præsidentens Temperatur en Grad lavere end om Morgenen, Pulsen langsommere og Aandedrættet lettere. Dr. Charles McBurney af New York, en af Verdens mest

fremragende Kirurger, ankom paa Søndag og holdt om Eftermiddagen Klokken 3 en Raadslagning med de andre Læger.

Kort derefter udstedtes denne Bulletin: "Præsidenten har siden vor sidste Bulletin, Klokken 3, sovet rolig. Salt har han sovet fire Timer siden Klokken 9. Alle de tilstedeværende Læger anser hans Tilstand som tilfredsstillende. Puls 128, Temperatur 101, Respiration 28."

Paa Mandag forbedredes Præsidentens Tilstand saa hurtig, at hans Venner sagde, at han inden en Maaned vilde blive istand til igjen at varetage sine Embedspligter. Man ansaa den værste Fare for at være overstaaet; der var ikke længere nogen Grund til at frygte for Peritonit, og den eneste Fare var Muligheden for, at han kunde blive saaledes afkræftet, at han ikke vilde være istand til at tage sig sammen.

Hele Mandag gav Lægernes Bulletiner det bedste Haab. En sagde, at Præsidenten havde været noget urolig om Natten, men havde dog sovet nogenlunde godt; en anden meddelte, at Præsidentens Tilstand "blev mere og mere tilfredsstillende," og den spøiede til, at et "Tilbagefald var mindre sandsynligt." En Bulletin Kl. 3 Eftermiddag sagde: "Præsidenten befinder sig stadig bedre; han er uden Smerte, og der er ingen uheldige Symptomer."

Den sidste Bulletin denne Dag udstedtes Kl. 9.30. Den erklærede, at "Præsidentens Tilstand vedblev at

forbedres. Puls 112, Temperatur 101, Respiration 27."

Mrs. McKinley følte sig saaledes opmuntret, at hun om Eftermiddagen tog en Kjøretur.

Tirsdag var Nyhederne fra Sygeleiet endnu mere glædelige. Faren betragtedes som overstaaet; og det var den almindelige Antagelse, at Præsidenten hurtig vilde komme sig. Ved Siden af at de naturligvis gav ham den omhyggeligste Pleie, havde Lægerne nu bare to Ting at gjøre. Den ene var delvis at aabne Saaret og rense det for endel fremmede Substanjer, og den anden var at give ham Mad for første Gang. Det viste sig, at Kuglen havde ført nogle Stykker af Præsidentens Klæder med sig ind i Saaret, og at disse ikke var tagne væk under den første Operation. Da dette Tøi nu forvoldte en let Irritation, tog Lægerne det ud af Saaret. Denne Operation voldte ingen Skade og bare en ubetydelig Smerte.

Præsidenten kjendte sig saa frisk, at han bad om at saa læse Aviserne. Det fik han dog ikke Lov til. Maden, han fik, — Kjødextrakt — smagte ham. Kl. 10.30 Tirsdag Aften udstedte Lægerne denne Bulletin:

"Præsidentens Tilstand er i alle Dele usfordret. Temperatur, 100.6; Puls, 114; Respiration 28."

Onsdag var der ogsaa bare glædelige Nyheder. Præsidenten syntes hurtig at samle Kræfter; og Dagen gik, uden at der viste sig noget som helst foruroligende Symptom. Han kunde tage Føde til sig og beholde

den, og han forbausede og morede sine Læger ved at bede om en Cigar. De gav ham ikke Lov til at røge; men han blev flyttet til en ny Seng. Han fik ogsaa et Bad. Hans høieste Temperatur Onsdag var 100.4. Det var Kl. 10 Aften. Pulsen var hurtigst Kl. 6 om Morgenene, da den var 120; medens Respirationen hele Tiden var normal, nemlig 26.

Det var paa Torsdag, seks Dage efter Ulykken, at Præsidenten fik et Tilbagefald. Alle havde det bedste Haab indtil Kl. 8.30 om Aftenen; da meddelte Lægerne officielt, at Præsidentens Tilstand var mindre tilfredsstillende. Det begyndte at blive et alvorligt Spørgsmaal, om han kunde taale Føden, han havde taget til sig, og der var Fare for, at Hjertet kunde slaa feil. Ved Midnat var Stillingen kritisk. Man gav ham Calomel og Olje for at rense Maven og Digitalis for at berolige Hjertet. Det syntes at hjælpe; Pulsen faldt til 120, og det begyndte at lysne.

Lidt efter Kl. 2 Fredag Morgen opdagede Lægerne, at Hjertet ikke længere arbejdede med sin vante Styrke. Pulsen var ogsaa svagere og mindre regelmæssig, og Præsidenten holdt paa at synke sammen. Enden syntes at være nær. Man gav ham skyndsomt Styrkemidler; men de viste sig ikke straks virksomme. Det blev da besluttet at budsende de andre Læger, Slegtninge, Medlemmerne af Kabinettet og Præsidentens nærmeste Venner.

Alle Lægerne kom snart tilstede; og alle arbejdede som de aldrig før havde gjort. Kl. 6 om Morgenene

syntes Præsidenten at samle Kræfter, og man nærede en Smule Haab. En halv Time senere troede man, at han stred med Døden. Kl. 7 meldte Abner McKinley, Præsidentens Broder, at han laa i en rolig Søvn, og at Lægerne sad omkring ham og passede nøie paa.

Kl. 8.40 fortalte Mr. Milburn en Ven, at Lægerne igjen havde begyndt at fatte Haab og troede, at der var en Mulighed for, at Præsidenten kunde komme sig.

Omtrent Kl. 9 udstedtes denne Bulletin: "Præsidentens Tilstand er bleven noget bedre i de sidste faa Timer. Han er ved fuld Bevidsthed og har ingen Smertter. Puls, 128; Temperatur, 99.8."

Resten af Dagen tilbragtes med Haab mod Haab, og Lægerne kjæmpede forgjæves for at holde den døende Præsidents Kræfter oppe. Medlemmer af Kabinettet og andre af hans nærmeste Venner kom og gik og var dybt rystede af Situationen.

Kl. 12.30 udstedtes denne Bulletin: "Præsidentens Læger melder, at hans Tilstand er i det væsentlige uforandret siden Kl. 9. Han ligger nu i en rolig Søvn."

Kl. 2.30 sagde Bulletinen: "Præsidentens Tilstand synes at have forbedret sig; og det tør haabes, at den blir endnu bedre. Han er sterkere, end han var igaar ved denne Tid. Puls, 123; Temperatur, 99.4."

Bulletinen Kl. 4 sagde: "Præsidentens Læger meddeler, at Bedringen er ubetydelig. Puls og Temperatur er uforandrede, siden sidste Bulletin udstedtes."

Denne fulgtes Kl. 5.48 af en ny Bulletin, som meldte, at Præsidentens Kræfter var næsten udtømt; og Kl. 6.15 meddelte Lægerne, at der kun var lidet Haab, og at Enden formodentlig ikke var langt borte.

Fireogtyvende Kapitel.

Præsident McKinleys Død.

Sovner fredelig ind Kl. 2:15 Nat til Lørdag den 14de September —
Et ømt Farvel mellem Mand og Hustru — Hans sidste Ord:
"Kærmere, min Gud, til Dig."

Stille og rolig, som den sidste svage Flamme af et udbændt Lys, udaandede Præsident McKinley Kl. 2:15, Lørdag Morgen den fjortende September 1901. Nogle Trøsteord til sin Hustru var de sidste, han udtalte, efter at have sagt et Farvel til det amerikanske Folk, som han hele sit Liv havde elsket. De, som var tilstede ved Dødsleiet, var Dr. Kiley, Abner McKinley, Mrs. Sara A. Duncan, Miss Helen McKinley, Miss Mary Barber, Miss Sarah Duncan, Løitnant James F. McKinley, W. C. Duncan, T. M. Osborn, Oberst Webb C. Hayes, Charles G. Dames, Oberst W. C. Brown, Sekretær Cortelyou, John Barber, tre Sygepleiersker og tre Ordonnanser. Mrs. McKinley var ikke tilstede. Hun havde allerede sagt Manden det sidste Farvel og begivet sig til Ro.

Før Kl. 6 den foregaaende Aften var det klart for dem, som omgav Præsidenten, at han var en døende

Mand, og alting blev ordnet, saa at hans Nærmeste kunde sige ham et sidste Farvel.

Drygen blev givet ham stadig; men det havde liden Virkning i at forhindre Dødens Komme. Præsidenten kom til sig selv fra et Anfald af Bevidstløshed blot for straks at falde tilbage i et andet. Men i disse Mellemrum hændte der meget, som maatte røre Hjerterne. Nedenunder, med spændte og taarevædede Ansigter, ventede Kabinetzmedlemmerne paa Udfaldet. De vidste, at Enden var nær, og at Tiden var kommen, da de for sidste Gang skulde se ham ilive. Dette var omkring Kl. 6. En for en gik de opover Trappen — Sekretær Root, Sekretær Hitchcock og Generaladvokat Knog. Sekretær Wilson var der ogsaa, men holdt sig tilbage, da han ikke vilde se Præsidenten i hans Døds-kamp. Kabinetzmedlemmerne stansede blot et Øieblik ved Dørtærskelen i Sygeværrelset. De trak sig da tilbage dybt rørte, og med taarevalte Stemmer udtalte de sin Sorg. Kl. 7:55 kom han igjen til Bevidsthed, og da han forstod, at Enden nærmede sig, bad han om at faa se Mrs. McKinley. Hun blev bragt ind i Værelset og bort til hans Seng. Alle forlod Værelset, undtagen en Sygepleierske, og Mand og Hustru var alene. Den døende Mandz sterke Ansigt blev opløst af et Smil, da hun tog hans Haand. Præsidenten kunde saavidt tale, da hun bøiede sig over ham. Hvad han sagde, ved ingen uden de to. De, som kjender til den Kjærlighed og Omhed, hvormed han har omfattet hende, og ved, hvor omsorgsfuld han har været for

hende, siden han blev skudt, kan neppe nævne denne Scene uden at briste i Graad.

Netop før han blev bevidstløs, knælede Mrs. McKinley ved hans Side. Han kjendte hende og sagde: "Farvel, allesammen, Farvel. Det er Guds Vel; ikke vor Vilje, men hans Vilje ste." Siden sagde han stille, som for sig selv: "Nærmere min Gud, til Dig." Da hun havde været hos ham en Stund, bar de hende fra Bærelset, og hun var da næsten bevidstløs, og de vaa-gede med Vengstelse over hende. De frygtede for Udfaldet, naar de ømme Baand mellem de to blev affkaarret. Budskabet om, hvad der hændte, trængte sig ud til Gaden. Det blev modtaget overalt med Sorg. "Nu siger de Farvel til hinanden," hviskedes der i Gaderne, i Kvartalerne omkring Huset.

Alle tænkte paa, hvad disse to havde været for hinanden; paa den inderlige, skjønne Hengivenhed, den ene havde for den anden, og hvilken øm, ridderlig Vgtesfælle han havde været. Det var umuligt uden dyb Smerte at tænke paa dette og saa paa Scenen i dette Bærelse, hvori hele Verden var interesseret. I det Bærelse var det for Diebliffet ikke Hovedet for den mægtigste Nation i Verden, som laa for Døden, men det var en Vgtesfælle og Elsker, som stod i Dødens Stygges Dal og som for sidste Gang saa paa sin bedrøvede, enlige, sygelige Hustru, for hvem hans Smil og muntre Ord havde været som et Livspust. Da Budskabet spredte sig, blev Stilheden, som havde hersket iblandt de Hundreder, der omgav, endnu dybere. Det var som den

høitidelige Stilhed i en Kirke. Den eneste Lyd var den fra Telegrafinstrumenternes, da Nyheden sendtes ud over hele Landet. Præsidenten forblev bevidstløs indtil Enden. Dr. Rixey var hos ham indtil han udaandede. De andre Læger var undertiden hos ham, men trak sig saa igjen tilbage til Bærelset, hvor de havde sine Raadslagninger. Omtrent Kl. 2 saa Dr. Rixey, at hans Time var kommen, og de nærmeste Slegtninge tilkaldtes. Mrs. McKinley sov, og man troede det var bedst ikke at vække hende. Stille og bedrøvet kom Medlemmerne af Familien ind i Bærelset. De stod omkring Sengen, hvor den store Mand holdt paa at sovne ind. I et Bærelse ved Siden sad Lægerne, Dr. Burney, Washin, Park, Stockton og Mynter. Kl. var nu 2.05. Kun en Hulfen iblandt dem som omgav Sengen brød den høitidelige Stilhed. Fem Minuter gik, saa seks, syv, otte; — da hørte Dr. Rixey sig fremover og løftede den ene Haand iveiret; og et Dieblik senere reiste han sig og sagde: "Præsidenten er død."

Sekretær Cortelyou var den første, som forlod Dødsleiet. Han gik ned til det store Bærelse, hvor Kabinettsmedlemmer, Senatorer og andre høitstaende Embedsmænd var forsamlede. Da hans blege Ansigt viste sig i Døren, faldt der en Stilhed over dem.

"Mine Herrer," sagde han, "Præsidenten er død."

Ingen svarede et Ord. Skjønt de havde vidst, at Enden var nær, blev dog disse Mænd, som havde været hans nærmeste Raadgivere og Fortrolige, ligesom lamslaaede, da det nu meldtes dem, at William McKinley

var død. Efter de sidste lange Dages ængstelige Venten var Spændingen nu over, og de faldt sammen og græd som Børn, idet de nu forlod Huset.

Sekretær Cortelhou gik ud til de ventende Avis-korrespondenter.

"Mine Herrer," sagde han til dem, "Præsidenten drog sit sidste Suk Kl. 2.15."

Femogtyvende Kapitel.

Præsident McKinleys Jordefærd.

Sørgegudstjeneste i Huset — Liget paa Parade i Buffalo og Washington
— Jordefæstes i Canton.

Ligesom William McKinleys daglige Liv havde været jevnt og fordringsløst, saaledes var ogsaa hans Begravelse præget af ædel Simpelhed.

Den private Sørgegudstjeneste blev holdt i Milburns Hus i Buffalo, Søndag den 15de September, Kl. 11 Formiddag. Over Kisten laa et amerikansk Silkeslag, og ved dens Fod laa røde Roser, hvide Oktoberroser og Kranse af Violer.

Der var udsendt to hundrede Indbydelser og straks efter den bestemte Tid begyndte de Indbudne at komme. Senator Hanna var blandt de første. Præsident Roosevelt ankom lige før Forretningen skulde begynde. De nærmeste Slægtninge af Familien McKinley samledes i et Bærelse ved Siden af Biblioteket. Mrs. McKinley var ikke med dem. Omringet af Mrs. Barber, Mijs Barber, Mrs. Garret Hobart og Dr. Rixey, sad hun i Gangen ovenpaa, hvor hvert Ord, der blev udtalt over

Baaren, som indeholdt det, der var hende kjærest her i Livet, kunde høres.

Senator Hanna var den første af de fremmødte Størrelser, som gik ind paa det Bærelse, hvor Liget laa. Han fulgtes af Kabinettsmedlemmerne, der tog Plads paa venstre Side af Baaren. Alle reiste sig, da Præsident Roosevelts kom ind. Han gik hen til Baaren og betragtede et Øieblik det døde Ansigt. Saa vendte han sig og talte sagte til Sekretær Long, som stod nærmest. Han forlangte nu, at Kabinettsmedlemmerne skulde iagttage den af Lov og Sedvane bestemte Orden, thi de skiftede øieblikkelig Plads, saaledes at Udenrigsministeren stod først, Finansministeren som Nummer to og saaledes nedover til Chefen for Agerbrugs-Departementet.

Mrs. McKinley kunde ikke forlade sit Bærelse ovenpaa. Lægerne havde givet hende noget, saa hun var i en halv Døs og ikke vidste om det, da Mandens Lig blev baaret ned.

Nu ankom Rev. Dr. Charles Edward Locke, Prest ved Delaware Avenue M. E. Kirke, en Søn af den Dr. Locke, som i mange Aar var McKinleys Prest i Canton.

Den Første Presbyterianskerkirkes Kvartet, bestaaende af Miss Kate Tyrell Mrs. Clara Barnes Holmes, Raymond D. Kietpeister og George C. Sweet, havde taget Plads i Spisefalen, og Tjenesten begyndte nu, dermed at de sang en af Præsidentens Yndlingsfalsmer, "Lead, Kindly Light."

Da Sangen var endt, begyndte Dr. Locke med at

oplæse et Kapitel af Pauli første Brev til Korinthierne.

Efter et Diebligs Ophold sang Kvartetten de fire Vers af den anden Salme, som havde været den afdøde saa kjær, at han havde søgt at fremsige den med sit sidste Aandedræt.

Lydløst fulgte Forsamlingen med og gjentog sagte Ordene "Nærmere, min Gud, til Dig," medens Kvartetten sang Salmen tilende. Derpaa løftede Dr. Locke sine Hænder og bad:

"Herre, vi, dine ringe Tjenere, bede Dig om at aabenbare din Naade med os nu, da vi er komne frem for dit Ansigt. Vi lover og priser dit hellige Navn og velsigner Dig for al din Godhed. Vær og naadig og velsign os, naar vi nu overvældet af Sorg kommer til Dig. I denne Sorgens mørke Nat vær Du hos os, indtil Dagen kommer. Tal til vore bekymrede Sjæle o Gud, og giv os i denne vor store Sorg den Fred og Ro, som Du alene kan give. Vi takker Dig, at Du altid hører vore Hjerters dybe Sukke, og forsikrer os, at om et Menneske dør, skal han dog leve. Vi takker Dig for din Søn Jesus Kristus, vor Frelser og Broder, at han kom for at bringe Lys og det evige Liv; og fordi han lever, skal ogsaa vi leve igjen. Vi takker Dig, at Døden er en Seir og at dø en Vinding. Vær barmhjertig imod os og vend ogsaa denne vor Sorg til det gode. Vi tror paa Dig, vi forlader os paa Dig, Du vor kjærlige Gud, "den samme igaar, idag og i al Ewighed." Vi takker Dig for det uplettede Liv, som

din Tjener førte; din Tjener, vor Præsident, hvem Du har taget hjem til din Himmel! Og vi beder, at de guddommelige Principer for en ren Karakter og en fri Regjeringsform, for hvilke han stred, medens han levede, og som ved hans Død blev døbte i hans Blod, maa vinde endelig Seir.

Hør vor Bøn, vi anraaber Dig om Trøst for alle, som arbejdede sammen med ham i Regjeringens Tjeneste. Vær især med din Tjener, som saa hastig er bleven kaldt til at paatage sig Regjeringens Byrder. O Gud, velsign vort kjære Land og styr Statskibet igjennem de oprørte Blande. Giv dit Folk Styrke til at staa fast i dine Kampe og Visdom til at løse den Opgave, som er det betroet. Vi beder Dig, at Trøst og Velsignelse maa hvile over den afdødes Familie. Styrk denne din Tjenerinde, hvem dette tunge Slag har givet det haardeste Stød. Vær med hende, Gud, efter dit Løfte, gjennem denne mørke Dødsfjergens Dal, at hun ikke maa frygte for noget ondt, fordi Du er med hende.

Vor Herres Jesu Kristi Naade, Faderens Kjærlighed og den Helligaands Samfund være med os nu og altid. Amen."

Da Dr. Locke begyndte at bede Herrens Bøn, udtalte de andre Ordene efter ham; og alle bøiede sine Hoveder, da han lyste Velsignelsen.

En Mand, som syntes pludselig at være bleven gammel, reiste sig fra sin Plads ved Siden af Guvernør Odell og gik alene forbi Kabinettsmedlemmerne hen

til Baaren, hvor han stillede sig ved Siden af den nye Præsident.

Det var Senator Mark Hanna. Med Hænderne paa Ryggen bøiede han sig ned og betragtede for sidste Gang den afdøde, der havde staaet ham saa nær. Han stod saadan omtrent to Minuter. Saa vendte han sig og gik langsomt tilbage til sin Plads.

Da Senator Hanna havde sat sig, blev Kisten lukket, og Soldaterne og Matroserne traadte frem og løstede den og bar den stille ud til Liggvognen, som ventede udenfor. Lige efter Baaren gik Præsident Roosevelt med Krigsminister Root paa venstre Haand og de andre Kabinettsmedlemmer efter. Langsomt gik de ud, medens et Musikkorps over paa den anden Side af Gaden spillede "Nærmere, min Gud, til Dig."

Mrs. McKinley blev ikke med, da Liggvognen forlod Huset. Før Forretningen var endt, viste hun sig at være saa fuldstændig udmattet, at Dr. Rixey og de andre, som var hos hende, løstede hende op fra hendes Stol og førte hende bort. Saa lukkede de Døren, for at hun ikke skulde høre, naar Soldaterne bar Kisten ud af Huset. Hun var saa udmattet, at hun næsten straks faldt ind.

Liggvognen forlod Huset Kl. 11.45. Sagte og høitidelig holdt de Takt med Sørgemarschen og drog gennem en Menneskemasse, som strakte sig to og en halv Mil nedover til City Hall. Sørgetoget var næsten to Timer om at tilbagelægge denne Vej.

Denne Eftermiddag og Nat laa Præsidentens Lig paa Parade i City Hall.

Det var bestemt, at mellem Kl. 1 og 6 skulde alle, som vilde, have Udgang og Anledning til at kaste et sidste Blik paa den Afdøde. Mere end dobbelt saa mange, som kunde gaa forbi paa den Tid, havde samlet sig alle-rede om Morgenens. De kom fra alle Strøg i den vestlige Del af New York, og der var mere end 200,000 af dem, som stod paa Gaden og ventede.

Af Hensyn til den store Folkemasse blev Tiden forlænget; men de taalmodige Tusinder vidste intet om det. De bare ventede taalmodig gennem Stormen og haabede.

I ti Timer strømmede Folk gennem Koridoren i City Hall, hvor Præsidenten laa. Ti Tusinde i Timen strømmede forbi, indtil Stormen og legemlig Udmattelse tvang andre ventende Tusinder til at gaa sin Vej uden at se ham. Først Klokker 11 om Natten blev Dørene lukkede.

Om Eftermiddagen bad Mrs. McKinley om at faa se sin Mand. Da det blev hende fortalt, at Liget var bragt til City Hall, hvor alle kunde faa Anledning til at beskue det, forlangte hun, at det skulde bringes tilbage til hende. Han var hendes Mand, og hun havde første Ret til ham. Folket havde faaet hans bedste Aar, hans Styrke og Liv. I Døden var han hendes, og hun vilde have sin Ret. Hysterisk raabte hun høit paa ham Gang paa Gang.

Familien holdt Raad, og somme vilde, at man

skulde hente Præsidentens Legeme for at stille Enken tilfreds. Men Mrs. Hobert, Vicepræsidentens Enke, fik hende endelig til at indse, at det var hendes Pligt at lade Folket se deres afholdte Præsidents Ansigt. Tanket være den Indflydelse, som Mrs. Hobert altid har haft over sin Veninde, blev Mrs. McKinley endelig stillet tilfreds, og man fik overtalt hende til at søge Ro. Dr. Rixey gav hende Medicin, og Krisen var ialfald midlertidig overstaaet. Senere forlangte hun igjen sin Mand's Legeme og blev igjen bragt paa andre Tanker.

Mrs. McKinleys Sorg var det mest rystende i denne skrækkelige Tragedie. Efter at have ligget paa Parade i City Hall i Buffalo, blev Præsident McKinleys Lig den 16de September bragt til Washington. Afstanden er 420 Mil; men ved hver en By eller Station var der en Masse Menneſker. Overalt var der Tegn paa den dybeste Sorg. Toget ankom til Washington Kl. 8:38 om Aftenen, og Liget blev bragt til det Hvide Hus, hvor Veteranerne fra den sidste Krig stod paa Vagt om Natten. Kl. 9 om Morgen den følgende Dag blev Ligfølget ordnet ved det Hvide Hus og begav sig til Kapitoliets Rotunda, hvor der skulde holdes Sørgetjeneste. Denne begyndte med, at Koret fra Metropolitan M. C. Kirke, hvoraf Mr. McKinley havde været Medlem, sang Salmen "Lead, Kindly Light." Rev. Henry R. Naylor holdt Bøn, og Biskop Andrews holdt Digtalen. Derpaa sang Koret "Some time we'll understand." Betsignelsen blev lyft af Rev. W. G. Chapman. Derpaa fulgte en meget dramatisff

Scene. Koret begyndte sagte at synge Salmen "Nearer, my God, to Thee." En Stund sang det alene; men lidt efter lidt blev Sangen sterkere. En Del af Forsamlingen begyndte at synge med, og snart blev Eksemplet fulgt af flere, indtil hele Bygningen gjensløb af den herlige og afholdte Salme.

Præsident Roosevelt sang ogsaa sagte med. Hans Ansigt, der havde været ligesom forstenet af Sorgen, fik et Udtryk af mere mild Forsoning. Grover Cleveland var ogsaa tilstede og stod der stor og værdig, og hans Læber bevægede sig, som om han for sig selv gjentog de bekjendte Salmevers. Officerer i Hæren og Flaaden, som mange Gange har seet Døden i Dine uden at skjælve, og som maasse ikke paa mange Aar havde sunget en Salme, nynnede Melodien, naar de ikke kunde huske Ordene. Og alles Dine var fyldte med Taarer.

Da Sangen var endt og Tjenesten var forbi, blev der en andagtsfuld Stilhed. Efter nogle Minuters Forløb blev Rotundaen ryddet, for at de store Skarer, som havde været udenfor, kunde faa Anledning til at marschere forbi i to lange Rækker og kaste et Blik paa det kjære Dig. Risten blev aabnet, og Lyset faldt paa den dødes Ansigt.

Om Aftenen blev Liget bragt til Jernbanestationen, hvorfra det med Ekstratog skulde føres til det gamle Hjem i Canton, Ohio. Hele den lange Vej mellem Washington og Canton var Bjerne og Stationerne i Sørgedragt. Allesteds havde der samlet sig

Folk, som vilde se det Tog, der førte den elskede Præsidents Legeme til det sidste Hvilested.

Sørgetjenesten i Canton fandt Sted Torsdag den 19de September, Tyveaarssdagen efter Præsident Garfields Død, som ogsaa blev forvolddt af en Snigmorders Kugle. Hele Canton græd, da det affjælede Legeme blev ført fra det gamle Hjem til Metodistkirken, hvor Sørgegudstjenesten blev holdt. Mrs. McKinley sad lige ved Kisten indtil det Dieblik, den blev løftet op for at bæres ud af Huset. Hun fik et krampagtigt Graadansald og vilde ikke lade sig trøste, da hun blev ført til sit Bærelse. Hun var ikke med i Kirken og fulgte heller ikke med til Begravelsesstedet.

Kisten var skjult under hvide Roser og andre Blomster. Hvert Hoved var blottet, da Ligvognen med fire sorte Heste foran satte sig i Bevægelse henimod Kirken.

Prædikestolen var fuldstændig bedækket af Blomster, og der hang store Kranse over Indgangen og oppe paa Alteret. Paa Baaren, som var dækket af det amerikanske Flag, stod et Portræt af den afdøde Præsident.

Tilhøire var der et stort Skjold af hvide Roser med Bogstaverne G. A. R. Paa den anden Side af Alteret var en Krans fra Præsidentens gamle Regiment, det Treogtyvende Ohio.

Det store Kirkeorgel spillede Beethovens Sørgeomarsch. Saa begyndte et Musikkorps udenfor at spille

“Lead, Kindly Light”, og Kisten blev baaret ind. Saa kom Ligsølget med Præsident Roosevelt i Spidsen.

Da Kisten var sat ned paa sin Plads, spillede Orgelet “Nearer, my God, to Thee.” Rev. D. B. Milligan, Prest ved Byens Presbyterianer-Kirke, holdt Bøn. En Damekvartet sang en Salme, “The Beautiful Isle of Somewhere,” og et blandet Kor sang “Lead, Kindly Light.” Dr. John A. Hall af den lutherste Trinitatiskirke oplæste den 19de Davids Salme, og Rev. C. P. Herrick af den reformerte Kirke læste et andet Skriftaffnit.

Rev. C. C. Manchester, Stedets Prest, holdt Ligtalen, Han tog ikke nogen bestemt Tekst, men talte med Inderlighed om den afdødes ædle Personlighed og alvorlig kristelige Karakter.

Efter Prædikenen blev der holdt Bøn af Biskop L. W. Joyce fra Minneapolis, hvorefter Salmen “Nearer, my God, to Thee,” igjen blev affunget, og dermed var Tjenesten i Kirken endt.

Igjennem en Gade af Menneſker mere end to Mil lang førtes Liget til sit sidste Hvilested paa Westlawn Gravplads. I Spidsen for de Officerer, som marscherede paa højre Side af Lignoguen, gik Generalløjtnant Miles, og i den første af Rognene, som fulgte efter, sad Præsident Roosevelt. Chopins Sørgeomarsch spillede, medens der hvert Minut torduede et Kanonſkud fra det høieste Punkt inde paa Gravpladsen.

Da Sørgetoget nærmede sig Indgangen til Gravpladsen, var Veien bestrøet med Blomster, som Skole-

børnene i Nashville, Tennessee, havde sendt til Canton. Gravkammeret selv var en Rosenlund.

Bed den Hvælving, hvori Liget midlertidig er bisat, oplæste Biskop Joyce i Overensstemmelse med Metodistkirkens Ritual det sidste Kapitel af Johannes's Åabenbaring og holdt en kort Bøn og sluttede med det alvorfulde: "Af Jord er Du kommen, til Jord skal Du blive; af Jorden skal Du igjen opstaa."

Paa Begravelsesdagen stod omtrent al Forretning stille over det hele Land. Alle Handelshuse af nogen Betydning lukkede sine Døre den Dag. I Kirkerne blev der holdt Sørgegudstjeneste, og i de større Byer var der store Sørgeoptog. I fem Minuter, fra Kl. 2:30 til 2:35, herskede der dyb Stilhed i Byerne; den eneste Lyd var den fra Kirkeklokkerne. Sporvogne og Jernbanetog stod stille, og Telegrafene ophørte at arbejde. Hele Nationen stod med blottet Hoved, medens den folkekjære Præsident bares til Graven.

NOV 29 1901

1 COPY DEL. TO CAT. DIV.

NOV. 30 1901

DEC. 6 1901

Deacidified using the Bookkeeper process.
Neutralizing agent: Magnesium Oxide
Treatment Date: May 2010

PreservationTechnologies
A WORLD LEADER IN COLLECTIONS PRESERVATION

111 Thomson Park Drive
Cranberry Township, PA 16066
(724) 779-2111

LIBRARY OF CONGRESS

0 013 788 312 0

